

- Interview met PvdA-voorman Wim Kok
- Toekomst Chili onzeker pagina 5
- AZM pleit voor één ziekenhuis in Oostelijke Mijnstreek pagina 13
- Bakkers wonnen eerste Bingo pagina 15

● Een aquarium vol met karperwifjes.

- Hoe komt een Zairees op een bruggetje in Rimborg? pagina 25
- Paul Sporken weg als hoogleraar pagina 27
- Printen, die aardige koekjes uit Aken pagina 29
- Loek Hermans ziet het nog wel zitten met René pagina 31
- Vrouwjesvissen zorgen alleen voor nageslacht pagina 32

● Paul Sporken

- Richard Witschge op zoek naar avontuur
- Zes Limburgers in Paralympics pagina 18
- VVV en MVV in evenwicht: 1-1 pagina 19
- Doelgroep amateurs: de broers pagina 22

Specialisten draaien vanaf maandag voor onbepaalde tijd zondagsdiensten

Acties in ziekenhuizen

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG - De medische specialisten zullen vanaf maandag voor onbepaalde tijd zondagsdiensten gaan draaien, nu het kabinet heeft besloten hun norminkomen in praktijkkostenvergoeding te verlagen. Patiënten worden vandaag via advertenties in de dagbladen op de hoogte gebracht van de acties. In een groot aantal ziekenhuizen zijn gisteren al afspraken afgezegd.

De acties, waar de specialisten donderdag al mee instemden, worden ondersteund door de Landelijke Specialisten Vereniging (LSV) en

de artsen in dienstverband (LAD). De laatste zullen komende tijd niet meer dan 38 uur per week werken. Premier Lubbers heeft de acties van de specialisten gisteren na afloop van het kabinetsberaad veroordeeld. Hij zei ze te betreuren.

Voor de patiënten zullen de acties in praktijk betekenen dat ze alleen voor spoedgevallen in het ziekenhuis terecht kunnen en de poliklinieken van de academische ziekenhuizen na twee of drie uur 's middags gesloten zijn.

Het is de tweede keer in korte tijd dat de specialisten tot actie overgaan. Eerder dit jaar draaiden ze ook al een dag zondagsdienst om tegen verlaging van hun praktijkkosten te protesteren. De plannen werden toen uitgesteld. Gisteren besloot het kabinet alsnog om de praktijkkostenvergoeding te verlagen van 107.000 naar 80.000 gulden. Dat moet op 1 januari 1990 een feit zijn. Bovendien moet het norminkomen van specialisten omlaag van 185.000 naar 172.600 gulden.

Hypotheekrente gaat omlaag

Van onze redactie economie
DEN HAAG - De hypotheekrente gaat omlaag. De ABN Bank en de Postbank waren gisteren de eerste financiële instellingen die een verlaging aankondigden. Met ingang van maandag gaan de meeste van hun hypotheektarieven met 0,2 procent naar beneden.

De verlaging geldt alleen voor de hypotheek met een rentevaste periode van meer dan drie jaar. Verwacht wordt dat ook de andere financiële instellingen hun tarieven zullen verlagen. De tariefsaanpassing is een reactie op de lagere rente op de kapitaalmarkt van de afgelopen dagen.

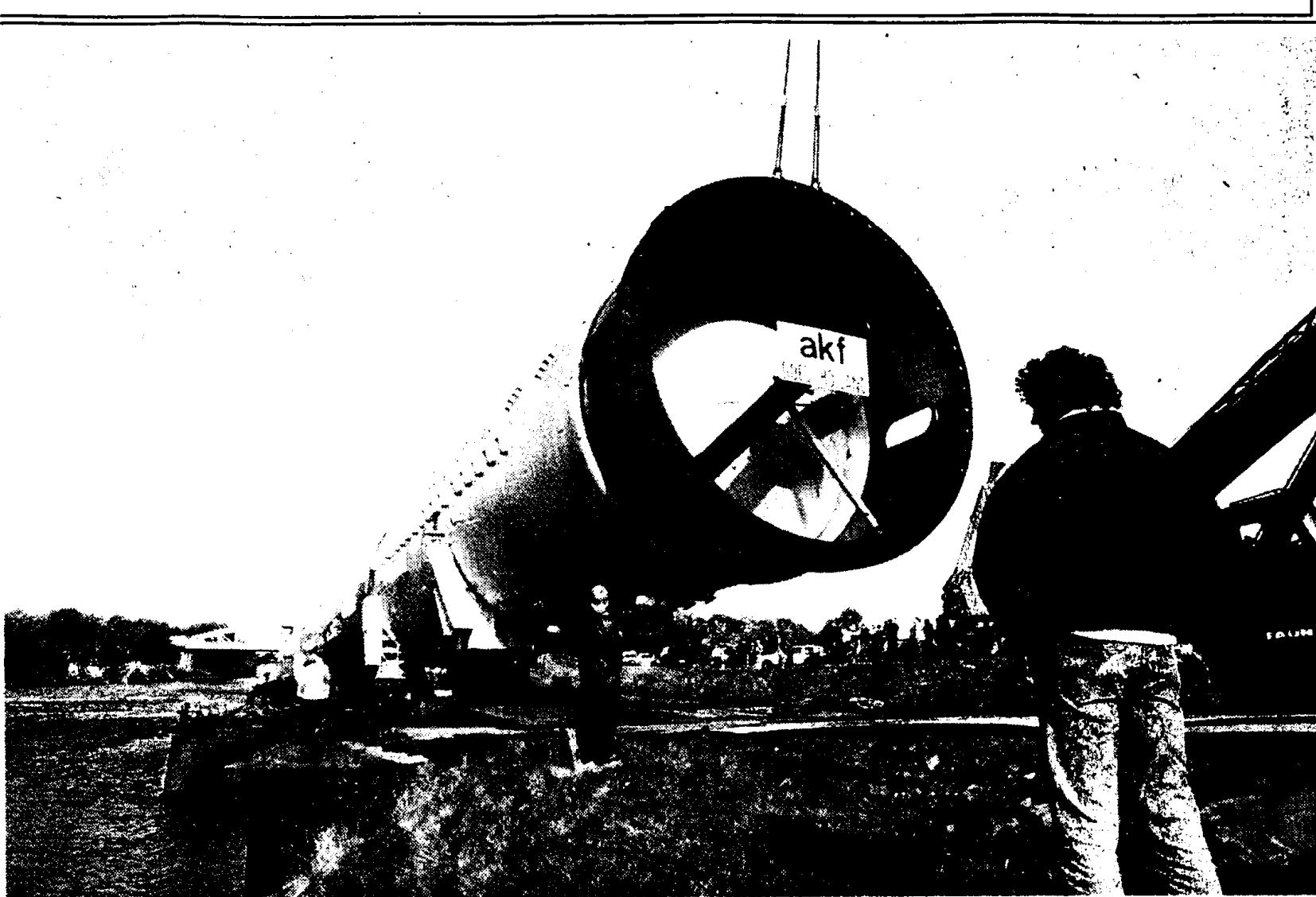
Het weer

VEEL WIND
Een stormdepressie boven Zuid-Scandinavie zorgt voor een krachtige wind uit west-west. Hierin komen met name in de ochtend buien voor; in de middag wat oklages. Geleidelijk neemt de bewolking toe vanuit het westen, waardoor het 's avonds gaat regenen. De temperatuur wordt vandaag 13 graden. De komende nacht daalt de temperatuur tot 9 graden. Zondag wordt de temperatuur 14 graden bij veel bewolking en windkracht 4.

Voor actuele informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9112346.

VANDAAG:
vrij op: 06.53 onder: 18.01
vrij op: 04.06 onder: 17.11
MORGEN:
vrij op: 06.55 onder: 17.59
vrij op: 05.16 onder: 17.20

Meer vrouwen dan mannen in Limburg

● Van Seumeren Holland is gisteren de hele dag in de weer geweest om een stalen pijp voor een fabriek van DSM aan wal te krijgen. De pijp, een zogeheten absorptiekolom, is donderdagmiddag op pontons in Urmond gearriveerd. Het 420.000 kilo wegende gevaarte wordt vanmorgen in alle vroegte op computer-gestuurde transportwagens overgebracht naar het chemisch complex van DSM in Geleen. Daar zal de absorptiekolom geïnstalleerd worden in de in aanbouw zijnde salpeterzuurfabriek. De stalen pijp zorgt er onder meer voor dat de uitstoot van stikstofdioxide sterk wordt verminderd ten opzichte van de huidige installatie.

Foto: PETER ROOZEN

(ADVERTENTIE)

m
DE LIMBURGSE
PERSENEELS
GIDS
Vandaag op de pagina's
16 - 20 - 24 - 26 - 28 - 30 - 38

DSM: pensioenregeling ingrijpend veranderen

door han brinkman

GELEEN - DSM heeft ingrijpende vernieuwingen van het pensioensysteem in studie. Het chemiecon-

cern, dat een eigen pensioenfonds heeft, wil op termijn af van het huidige systeem omdat dat niet meer van deze tijd is. Dat zegt mr E. Rongen, directievoorzitter van DSM Limburg, die in het LD vandaag een moderne visie op het arbeidsbestel ontvouwt.

De beroepsbevolking is in de loop der jaren zo sterk veranderd dat het pensioensysteem dringend aan een aanpassing toe is, aldus Rongen. Door de emancipatie van de vrouw is het aantal alleenverdieners sterk teruggelopen en dat heeft tot ongelijkheden in de pensioenrechten geleid.

Zo betalen bijvoorbeeld vrouwen evenveel pensioenpremie als mannen, maar zij bouwen geen 'wedwnaarspensioen' op (ook wel partnerpensioen genoemd). Daartegenover is er wel een pensioen voor weduwen en wezen als de man komt te overlijden.

Volgens directeur Rongen is dit sys-

teem achterhaald en dringend aan vernieuwing toe. De nieuwe voorstellen worden binnenkort met de vakbonden besproken.

Naast de pensioenregeling voorziet Rongen ook dat de rechtspositie en de beloningssystemen van de werknemers in de toekomst heel anders moeten worden geregeld.

● Zie verder pagina 23

(ADVERTENTIE)

Renault Kerres Kerkrade
De Renault-dealer voor Kerkrade, Landgraaf e.o. Domusale Mijstraat 25, 045-452424

Kort geding

De Vereniging van Nederlandse Ziekenfondsen en het Landelijke Patiënten/Consumenten Platform (LPCP) hebben gisteren al aangekondigd een kort geding tegen de specialistenacties te zullen aanspannen. Volgens het LPCP worden de belangen van de patiënten door de acties onnodig geschaad en drijven de specialisten de problemen op de spits.

De patiëntenbelangenvereniging heeft groot vertrouwen in de uitkomst van het kort geding. Tijdens acties van de specialisten vorig jaar bepaalde de rechter dat specialisten weliswaar zondagsdiensten mogen draaien, maar niet langer dan twee dagen achter elkaar, omdat anders de belangen van de patiënten te zeer in het gedrang zouden komen.

Prijzen gestegen

DEN HAAG - De prijzen in ons land zijn tussen midden augustus en midden september met drietiende procent gestegen. Vooral eieren werden duurder. Ook melk, dames- en herenkleding en schoenen alsmede enkele ziekenhuistarieven werden duurder. Dit blijkt uit cijfers van het CBS.

HALVE PRIJS
In zwart en grijs. Met snijlijgsluiting en doorgenaalde kuipzool. Soepele rubberzool. Maten 39 - 46 Adviespr. 39,95
Alleen vandaag slechts
19,-
BRISTOL
nu óók in Sittard - winkelcentrum 'den TEMPEL'

HEERLEN : Hoogweg 2 - 4
KERKRADE : Nulanderstraat 102
MEERSSEN : 'Au Ciel' Kullenstraat 75

CLAESSENS OUTPLACEMENT IN MAASTRICHT

- voor werknemers die wellicht hun werkring verliezen -

Raadgevend Bureau Claessens heeft per 1 oktober in het MECC Business Center te Maastricht het eerste professionele Outplacement bureau in onze provincie geopend

De Limburger drs. Frans Claessens heeft in nog geen 10 jaar, met het naar hem genoemde en inmiddels grootste Europese bureau, Outplacement tot een begrip in Nederland gemaakt.

Claessens Outplacement staat voor de meest effectieve vorm van begeleiding van een werknemer bij het succesvol zoeken naar een nieuwe passende werkring.

Iedereen, ongeacht niveau of functie, die zijn werkring dreigt te verliezen kan zijn werkgever voorstellen om deze, voor alle partijen aantrekkelijke, oplossing te kiezen. Inlichtingen:

RAADGEVEND BUREAU CLAESSENS
OUTPLACEMENT | VERANDERING VAN WERKKRING

MECC Business Center, Gaetano Martinolaan 85, 6229 GS Maastricht, tel.: 043-617270

Overige vestigingen te EINDHOVEN - AMSTERDAM - ROTTERDAM - DEN HAAG - UTRECHT - GROSINGEN - HENGLO - BRUSSEL - ANTWERPEN - DUSSELDORF

WEEKENDAANBIEDING

KINDERSPIJKERJASJES

maten 92 t/m 116 met div. fantasieuitvoeringen en capuchon, geen 69,50 nu

39,75

HENDRIKS TEXTIEL
GIGANTISCH GROOT IN KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN!

Heerlen, Schelsberg 88, 045-721124
Sittard, Brugstraat 1, 04490-15656

muziek film beeldende kunst theater literatuur

met de kleine en de grote
redactie jos frusch, tel.: 045-739277

Exposities

Videokunst in Stadsgalerij

HEERLEN - In de Heerlense Stadsgalerij wordt morgenmiddag de tentoonstelling 'Het magnetisch beeld' geopend. Deze expositie over videokunst bestaat uit twee delen: vier video-installaties en acht video-tapes. Ze loopt tot en met 20 november en is geopend van dinsdag tot en met vrijdag van 11.00 tot 17.00 uur, zaterdag en zondag van 14.00 tot 17.00 uur.

'Het magnetisch beeld' kwam tot stand in samenwerking met de Jan

van Eyck Academie van Maastricht. Er worden uiteenlopende producties getoond, die tot stand kwamen tijdens en na het verblijf van de kunstenaars op deze academie. De installaties van Doris Nijholt en Marcel Hermans zijn te zien tot 30 oktober, die van Marc Thebaut en Paul Landon van 1 tot en met 20 november.

De video-tapes worden gedurende de volle zes weken van de tentoonstelling getoond. Iedere film heeft zijn eigen monitor, zodat alle video's permanent te bekijken zijn.

Kunstenaars kiezen kunst

MAASTRICHT - Sinds gisteren loopt in het Generaalshuis aan het Vrijthof van Maastricht de verkoop-tentoonstelling 'Kunstenaars kiezen kunst'.

26 Geselecteerde kunstenaars zullen daar tot 6 november hun werk tonen. De schriftelijke selectie vond plaats door de geselecteerde kunstenaars zelf en negentig

collega's, die eveneens werk voor dit project hadden ingezonden. Ook musea en galeriehouders hadden hun stem in de selectie, die eind augustus plaatsvond. De organisatie van dit project was in handen van de Culturele Raad Limburg, het Cultureel Centrum Maastricht en de Stichting Art Associated te Amsterdam.

Marjo Gerits in Venster

SITTARD - In de Sittardse expositieruimte Venster, Steenweg 86 te Sittard, wordt tot en met 5 november werk getoond van de Maastrichtse kunstenaar Marjo Gerits. Zij toont er abstracte schilderijen, die op donderdag, vrijdag en zaterdag van 12.00 tot 17.00 uur te bekijken zijn.

Marjo Gerits (32) heeft vijf jaar lang haar schildersactiviteiten naar de achtergrond verplaatst. Sinds 1986 werkt ze weer intensief en het resultaat van deze dadendrang is te zien in Venster. In haar werk streeft ze naar individuele ervaringen zichtbaar te maken in universele belevingsmodules.

Beelden van Afrika

CADIER EN KEER - Het Afrika Centrum Cadier en Keer opent vandaag een fototentoonstelling van de Afrikaanse fotograaf George Hallett: 'Beelden in Afrika'. Deze opening (om 15.30 uur) wordt voorafgegaan door een symposium over nieuwe Afrikaanse beeldende kunst, muziek en literatuur. Het symposium begint om 15.30 uur.

's Ochtens vinden er workshops plaats rond de drie thema's, 's mid-

dags is er een algemene zitting. Het werk van de Zuid-Afrikaanse fotograaf Hallett is een zoeken naar een visuele en menselijke waarheid. In zijn foto's kan worden ontdekt wat Afrikanen denken over zichzelf, over de wereld en over ons.

De tentoonstelling loopt tot 6 november en is geopend van maandag tot en met vrijdag van 13.30 tot 17.00 uur, zaterdag van 14.00 tot 17.00 uur.

Amateurs in Kopermolen

VAALS - In De Kopermolen, Van Cleemputplein 11 te Vaals, exposeren tot en met 30 oktober zes vrij-tijdskunstenaars uit Vaals en omgeving: Kurt Becker, Jo Bock, Gerard Delnoy, Willem Geelen, Jac Huth en

Frits Meesters. Er worden foto's, illustraties, schilderijen en recycling-objekten getoond. De expositie is geopend in de weekenden van 14.00 tot 17.00 uur.

Jac. Bisschops in Transport

MAASTRICHT - In Galerie Transport in de Boegardenstraat in Maastricht worden tot en met 30 oktober schilderijen getoond van Jac. Bisschops. Het werk is van donderdag tot en met zondag te bezichtigen van 14.00 tot 17.00 uur en van 19.00 tot 22.00 uur.

Jac. Bisschops (36) uit Amsterdam is Limburger van geboorte. Hij studeerde bouwkunde aan de MTS in Heerlen voordat hij zich ging toele-

gen op schilderen aan de Stadsacademie voor Toegepaste Kunsten te Maastricht. Zijn schilderijen geven een directe psychische toestand weer. Het zijn instrumenten die dienen tot meditatie, zoals beelden en reliëfs in Egyptische tempels, mozaïeken in Byzantijnse kerken en ikonen. De werken komen voort uit de ervaringen, die hij opdeed tijdens reizen naar Egypte, New York, Marokko en Tunesië.

Rijke presentatie in galerie Michel te Sittard

Italiaans vakmensch

van Fons Schobbers

SITTARD - Op de Sittardse Steenweg trekt achter de glasplaat van galerie Michel een marmeren sculptuur de aandacht. Het is een werkstuk van formaat, stevig rustend op zijn basis, wit, open en van een ongewone elegantie. Daarachter herkent men dan de vertrouwde presentatie van de galerie, gekozen uit de collectie van persoonlijke voorkeuren. De maker van dat beeld, die kennelijk de tijd heeft gehad om in de omgang met zijn materiaal vakmanschap, misschien wel meesterschap op te doen, was in het zuiden van deze provincie niet eerder te land. Van zijn inmiddels omvangrijk oeuvre was hier noch op een meesterschap, noch op een presentatie als Trajecta iets te zien. Ook de relatie met galerie Michel en zijn oplettende beheerder is slechts tot stand gekomen via een wat toevallig contact in andere handel dan kunsthandel.

Intussen had Fons Schobbers - de kunstenaar wiens expositie hier duurt tot 24 oktober - elders al de aandacht: in het kort geleden geopende kasteelpark van Arcen kunnen de duizenden bezoekers zijn kolossale polyester sculpturen, waarvan er een drijft op het water, onmogelijk over het hoofd zien. Zijn werk was al jaren terug naast dat van vooraanstaande collega's te zien in expositiegelegenheden van reputatie, zoals 'Lenten' in Epse en 'De Hoge Hees' in Eersel. Omrent Arcen is zijn domicilie: hij werd in Venlo geboren en daar is hij sedert een aantal jaren weergekeerd, na zijn jeugdijaren te hebben geleefd in kloosterscholen. En na het vrije leven te hebben beproefd in Indonesië en vele malen in Italië: Carrara, naar zich laat raden.

Hij zegt van zichzelf, dat hij als beeldend kunstenaar in Venlo is opgetreden sinds 1975 en hij wil beschouwd zijn als autodidact, ook al moet zijn opleiding aan de academie voor industriële vormgeving in Eindhoven hem van veel nut zijn geweest: misschien wel meer dan hij denkt.

● Sculptuur van Fons Schobbers, te zien in galerie Michel.

De verrassing kan pas haar omvang krijgen als wij langs een uitstalling van kleinplastiek doordringen in de grote witte achterzalen, waaraan Michel altijd wel iets van museumzaal weet te geven. Hier is alle storende visuele informatie weggelaten en heerst een witte stilte, waarin grote gepolijste beelden de ruimte dirigeren met uiterst sierlijke gebaren. Van Schobbers wordt gezegd dat hij wat vaardigheid betreft een meester is op vele wapens: hij maakt zijn beelden in brons, al of niet gepolijst, in hout, in polyester, als smetteloze multipels, maar meest van al in vele soorten marmer. Of

hij zijn affiniteit met dat voorname materiaal heeft van nature of verkregen heeft in Italië tussen de in tradities van eeuwen geschoolde handarbeiders, valt moeilijk te zeggen. Ook zijn beelden hebben die uitstraling van voornaamheid, of chique, versterkt nog door de zorgvuldigheid die aan de sokkels wordt besteed en aan de technische perfectie waarmee marmeren objecten meer dan een meter buiten hun zwaartepunt geruisloos kunnen wendelen om een goudglanzende kas van een vinger dik. Wat heeft hier de overhand? Bewondering voor de zwerende volumes van de beelden van Moore, die hij ooit in Engeland bezocht? Of een heel eigen spel met vorm en tegenvorm, met zachte rondingen en scherpe recht getrokken vormen? Menselijke vormen zijn hier nau-

welijks bespeurbaar: de meeste titels zijn vage aanduidingen of ontbreken geheel. Is al deze perfectie gestelde emotie, of komt die creatieve drift voort uit het uitleven van ambachtelijke virtuositeit?

De ontwikkeling van Schobbers heeft een lange weg achter de rug voordat ze hem tot hier bracht en misschien noemt hij zich daarom autodidact: van de discipline van de industriële vormgeving naar een uitbundige vrijheid van tekenen, schilderen en aquarelleren. Pas na jaren bekeert hij zich tot de discipline van het beeldhouwen en het zoeken naar de zuivere vorm. Daarbij is zijn esthetisch gevoel het bloed dat kruipt waar het niet kan gaan. Men raadt zijn affectie voor de vele soorten marmer met hun specifieke kleuren en dooraderingen en voor het zeldzame 'noir de Mazy'. In zijn omgang met het materiaal ervaart hij, zo zegt hij zelf, de betrekkelijkheid van zijn inbreng en van zijn bestaan in de geologische tijdperken, die het vertegenwoordigen.

Behalve bij Michel, die twintig grotere werken herbergt - een zware verrichting voor een eenmansgalerie - zijn er nog twee exposities elders. Er moet de laatste jaren hard gewerkt zijn achter de gesloten bakstenen muren van het klooster in Venlo waarvan Schobbers eigenaar is geworden met kerk en al. Hij werkt daarin; hij woont daarin met vrouw en kind: er hangt een schommel op in een van de

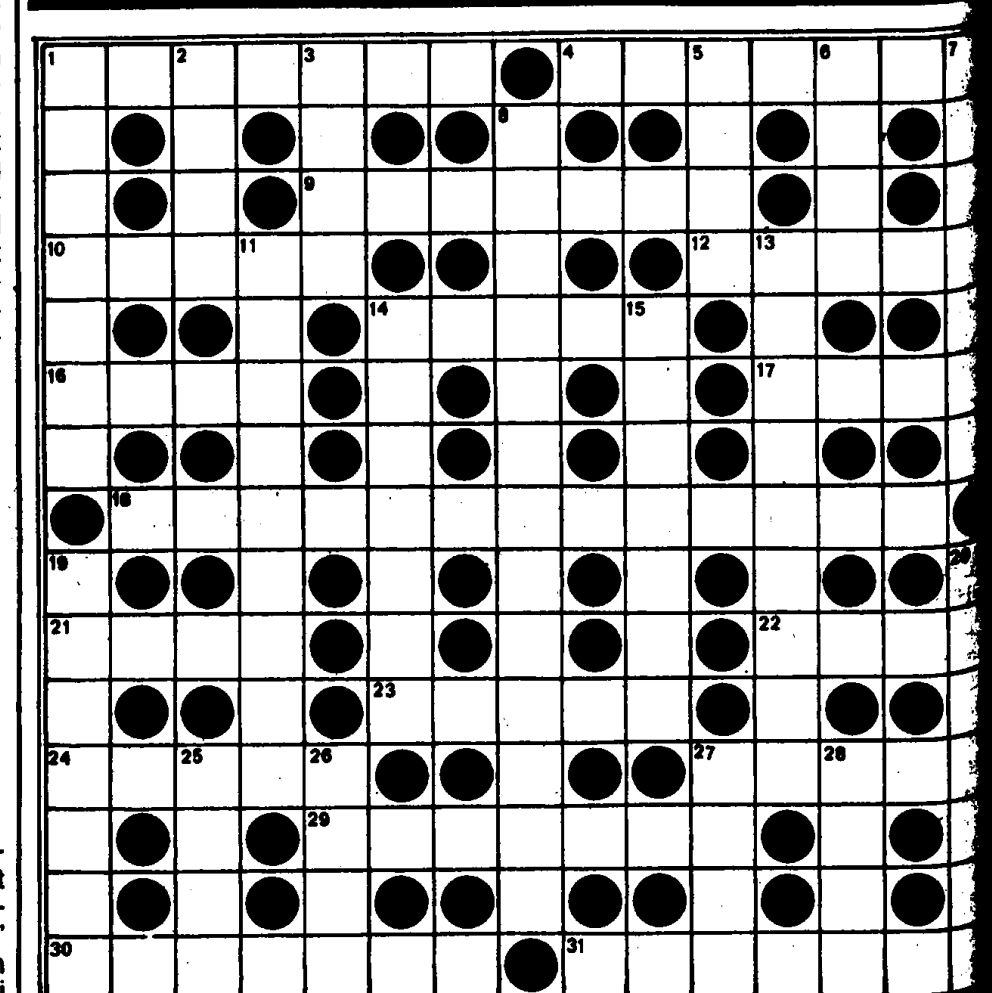
grote zalen die eertijds tot slaapkamers dienden. Uit het klooster, terug in de ge, waarin hij ook nu het geluid van chines niet wil horen, vindt hij een te, die hij op hoogst individuele wijze invullen. Hij doet dat, beladen met lianese beeldhouwerstrategieën, maar zijn plaats in wat heet: het actuele gebeuren. Met die bekommernis zich weten te behoeden voor oppotig esthetisme en zal hij in de toekomst die nog voor hem schijnt weggelegd, recht en reden heten: een eigen beeldhouwer.

Pieter Deter

Oplossing van gisteren

- j - j - v - a -
- a - r - a - b - e - s - k -
- n - o - t - a - r - i - s -
- s - e - t - l - -
k - a - m - e - l - e - o - n -
- l - e - n - i - g - o -
a - i - r - m - e - i - d -
- e - p - a - n - n - e -

CRYPTOGRAM

HORIZONTALAAL

1. Neem een stuk hout en hang je jas eraan.
4. Mijn oren pak ik goed in. 9. We starten met wat er overblijft. 10. Na de autotocht veranderde hij in een dwingeland. 12. En die komt meestal aan alles. 14. Pak de pen en teken me een zuignap. 16. Hou het vee 'n ogenblik in de gaten. 17. De Turkse bevelhebber heeft één vogel. 18. Wat een brutaliteit om een intieme prent te laten zien. 21. Als de ingenieur in het water valt, begint hij te zingen. 22. Het is in elk opzicht een zwemvogel. 23. Ik heb er geen erg in dat het maar een klein beetje is. 24. Ik denk niet 'n behoorlijk vette. 27. Het is buitengewoon als men in Frankrijk goud vindt. 29. Ik zit wel in de rats nu ze me een pen in mijn onderdaan gezet hebben. 30. Als ik er op afga, staat er al een hele bende volk. 31. Wat een verstand om de bijl mee naar de vlootafdeling te nemen.

VERTICAAL

1. Over de verandering van de keet dat ze er een prachtig gebouw van hebben. 2. Twee is altijd even. 3. Het rot karwei om een naad los te maken. Heeft vader te veel op zijn boterham smeerd? 6. Van te voren weten wat gebeurt, ontschoon men niets zegt. 7. dat gedreind en val voor me op de knie. Laten we op dit feestje ééntje drinken, nakomelingen, ook al zijn het de onze. 11. Als iemand met me wil praten kan paars aan. 13. Men is sterfsmid genoeleven. 14. Kijk die rits nog eens na, een foutje in. 15. Moet 't er in de m opgeschreven worden? 19. Trek de een beetje aan zodat hij je niet bevoert. 20. Doe met de mars mee, maar ge peukjes niet op straat. 25. De vogel waterkant. 26. Hoe komt de boer aan in Spanje. 27. Is dat van 4 niet voor reus bestemd? 28. Door welke plaats men?

Bilaterale uitwisseling tussen Polen en Limburg

'Terug naar Polen'

met hedendaagse kunst

HEERLEN - Terug naar Polen. Onder dat motto worden deze maand tentoonstellingen gehouden in Limburg en Polen. Poolse kunstenaars exposeren in Brunssum, Maastricht en Landgraaf; Limburgers in Krakau. De nieuwe Stichting Le Cadavre Repris - die is voortgekomen uit het internationale gelijknamige project, dat door het inmiddels opgeheven Het Bassin in Maastricht werd opgezet - takt voor de organisatie van deze groots opgezette uitwisseling, die door de provincie met 15.000 gulden werd gesubsidieerd.

Le Cadavre Repris, de wand met vierendertig panelen van Belgisch en Nederlands Limburgse kunstenaars en van internationaal vermaarde mensen als Ben Vautier en Günther Beckers, gaat in december naar Polen en zal daar te zien zijn in het BWA te Krakau, het belangrijkste instituut voor hedendaagse kunst in Polen. Daar zal de wand worden uitgebreid met panelen van zes Poolse kunstenaars. Bovendien zal er in hetzelfde gebouw werk te zien zijn van vijftien Limburgse kunstenaars, die door de bestuursleden Fons Lemmens, Peter Post en Frank Hendrickx van de stichting Le

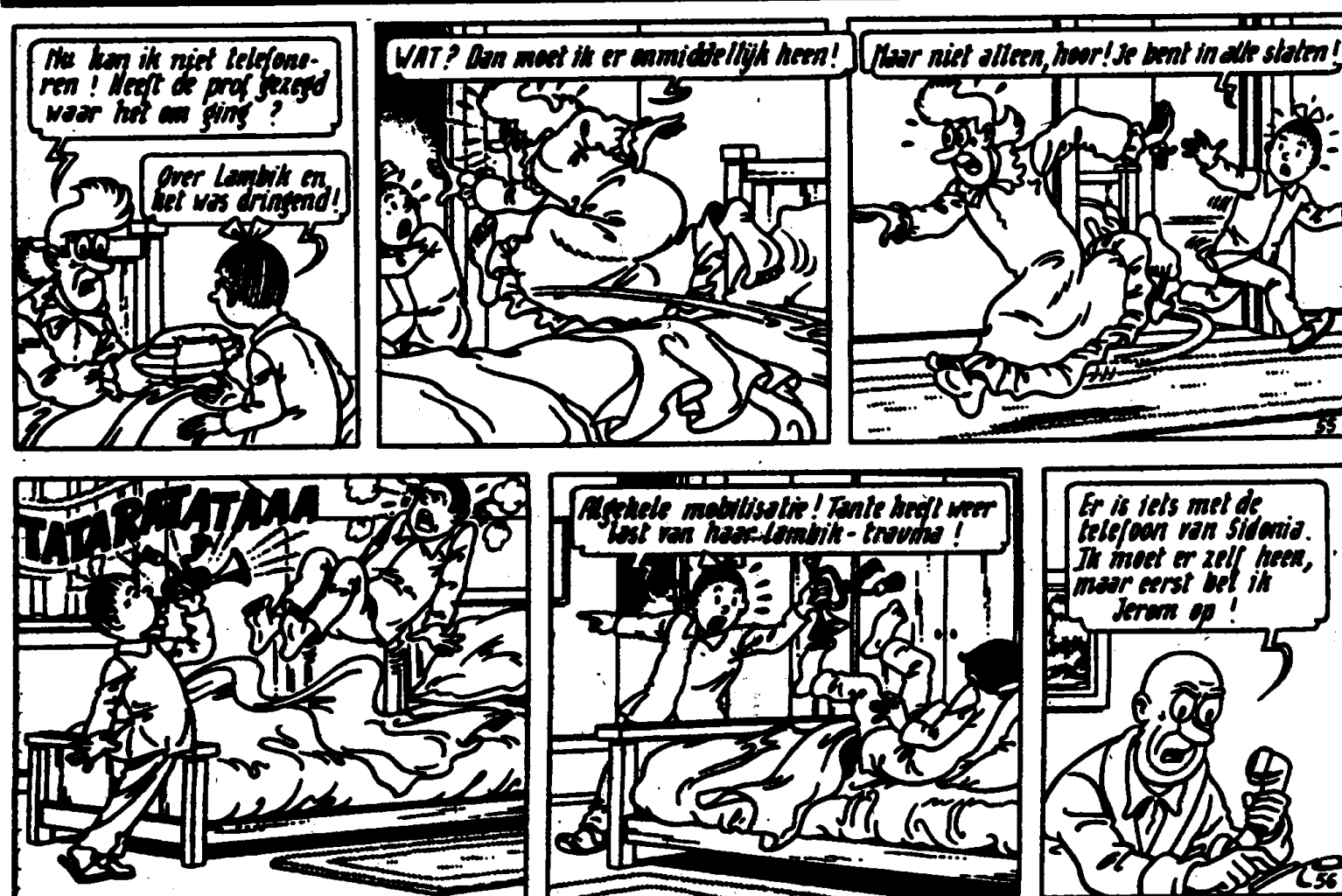
Cadavre Repris werden geselecteerd. Ze werden gerecriteerd uit de kunstenaarsinitiatieven Apropos (Juul Sadée, Gon Wetzels, Paula Kroonen), Het Bassin (Harry van der Aart, Gilbert de Bonttrider, Frans van den Bighelaar, Marijke Stuijts, Fons Lemmens, Twan Lendfers), ICU - de stichting Internationale Culturele Uitwisseling (Dick van Wijk, Antony van Lieshout, Rinus van Leunen) en Perroen (Jan Heijnen, Eric de Jong, Peter Cox). Deze tentoonstelling beoogt een breder overzicht te geven van wat er in Limburg aan beeldende kunst voorhanden is. Parallel aan deze exposities zal in Galerie Stu in Krakau een expositie te zien zijn, die vanaf morgenmiddag in galerie Signe wordt getoond. De vijftien Limburgse kunstenaars, die in december in het BWA exposeren, hebben speciaal voor deze gelegenheid twee werken van 60 bij 60 cm gemaakt, die tot en met 30 oktober in galerie Signe in de Akerstraat te zien zijn.

In Limburg zal op drie plaatsen werk te zien zijn van Poolse kunstenaars. Gisteren reeds werd in de Brikke-ove te Brunssum de tentoonstelling 'Actuele Poolse Schilderkunst' geopend met werk van o.a. Ryszard Grazda, Jack

Sroka en Henryk Ozóg. In de Perroengalerie op het Vrijthof in Maastricht wordt vanmiddag om 16.00 uur de tentoonstelling 'Stanislaw Wejman en vrienden' geopend. Stanislaw Wejman, hoofd van de afdeling grafiek van de Akademie Sztuk in Krakau, maakte een persoonlijke keuze uit het werk van zijn vrienden. Hein Spanjaard, directeur van de schouwburg in Zwolle en een persoonlijke vriend van de kunstenaar, zal de expositie inleiden. In het Raadhuis van Landgraaf zal vanaf 14 oktober grafiek uit Krakau worden getoond.

De stichting Le Cadavre Repris is vastbesloten door te gaan met het project. 'Op deze manier kunnen deuren worden geopend, die anders voor ons gesloten zouden blijven', vertelt bestuurslid Peter Post. 'Dit project heeft vele facetten, doordat je steeds nieuwe kunstenaars erbij kunt betrekken en je in het kielzog van Le Cadavre ook andere kunstenaars kunt presenteren. Wij zijn daarom bijzonder verheugd, dat een internationaal zeer vermaarde kunstenaar als Ben Vautier aan ons project heeft meegewerkt. Je kunt echt wel zeggen dat het Cadavre leeft. Volgend jaar zijn wij er mee in Hasselt te gast'.

de komieke coco

panda en de meester-verknoper

recept

Gehaktballetjes uit Jutland

Benodigheden voor 4 personen: 500 g gehakt half-om-half, 4 à 5 el broodkruim, scheutje melk, 1 el, 1 laurierblad, 3 takjes bladselderij, 1 stukje van ongeveer 2 cm2 schoon-geboende citroen- of limoenschil en 1 potje rode bessengelei.

Meng broodkruim met 3 tot 4 el melk, roer er het ei door en doe er vervolgens het gehakt bij. Strooi er naar smaak zout en peper over en kneed goed onder elkaar. Vorm hiervan 12 tot 16 gehaktballetjes en rol deze heel licht door de bloem. Verhit de boter en wacht tot het schuim op de boter is weggetrokken. Bak daarin de gehaktballetjes snel rondom bruin. Temper de warmtebron, schenk er 2½ dl kokend water bij en voeg laurierblad, bladselderij en citroen- of limoenschil toe. Leg deksel op de pan en laat gedurende 15 minuten heel zacht sudderen. Neem gehaktballetjes uit de pan en houd ze warm. Verwijder uit kookvocht laurierblad, bleekselderij en citroenschil. Zeef het kookvocht en breng opnieuw aan de kook. Roer er daarna snel 4 à 5 el rode bessengelei door en schenk deze saus over de gehaktballetjes. TIP: Serveer hierbij gestoofde peertjes, oppelmoes en knapperig gefrituurde aardappeltjes.

moenschil toe. Leg deksel op de pan en laat gedurende 15 minuten heel zacht sudderen. Neem gehaktballetjes uit de pan en houd ze warm. Verwijder uit kookvocht laurierblad, bleekselderij en citroenschil. Zeef het kookvocht en breng opnieuw aan de kook. Roer er daarna snel 4 à 5 el rode bessengelei door en schenk deze saus over de gehaktballetjes. TIP: Serveer hierbij gestoofde peertjes, oppelmoes en knapperig gefrituurde aardappeltjes.

Uitgeverijmaatschap

Limburgs Dagblad

Directie:
J. Drost
Mr. F.A.M. van Helle
K.J. Verwer
Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Bank: Paribas, Heerlen
rek.no. 63 36 90
Giro: 10 35 100
abonnementen:
045-739881
advertenties:
045-739886

Bijkantoren:

Brunssum 045-
Gelen 04499
Hoensbroek 045-
Kerkrade 045-452932
Maastricht 045-
Schaesberg 045-
Roermond 04759
Sittard 04499
Valkenburg 04499

Telex:

redactie
overige afdelingen

Abonnementsprijs:

bij vooruitbetaling te volden
per kwartaal
per maand

Van onze correspondent
UTRECHT - De politie gaat tussen 14 oktober en 12 december actie voeren tegen het regeringsbeleid. Dat is gistermorgen door de drie politiebonden (ACP, NPB) en (ANPV) bekend gemaakt. ACP-voorzitter Koffie nam de suggestie onder de naam van de Tweede Kamer over de politiebegroting van de minis-

Op 14 oktober wordt strategie besproken

Acties politie tegen beleid van regering

ters Korthals-Altes (Justitie) en Van Dijk (Binnenlandse Zaken). De politiebonden hebben drie bezwaren tegen de begroting zo zei NPB-voorzitter Van der Linden. „De salarissen komen niet overeen met de zwaarte van de

functies. De politie heeft te weinig mankracht om haar taken goed uit te voeren, vooral niet nu de Rijksoverheid de politie steeds weer nieuwe taken toebedeelt (extra aandacht voor controle op maximum snelheden en

milieumisdrijven zijn twee recente voorbeelden). Tenslotte is het onjuist dat administratief en uitvoerend personeel een verschillende rechtspositie hebben”.

Een woordvoerder van de Utrechtse afdeling van de bond zei geschokt te zijn door de leugens van de ministers Van Dijk en Korthals-Altes. Van der Linden sloot zich daarbij aan: „Minister Van Dijk zei vorige week nog dat de politiestrategie niet achteruit gaat, terwijl er drieduizend arbeidsplaatsen zullen worden opgeleverd”.

Pinochet wil nog lang niet aftreden

SANTIAGO - De politieke oppositie in Chili heeft gisteren negatief gereageerd op de rede van generaal Augusto Pinochet van donderdagavond. In deze rede zwoer de dictator zijn huidige ambtstermijn tot de laatste dag te zullen volmaken en dus tot maart 1990 als president in het zadel te blijven.

De socialist Ricardo Lagos, één van de leiders van de coalitie van 16 oppositiepartijen, stelde dat Pinochet „een veel te grote honger naar macht” heeft. Volgens Lagos zou de dictator er goed aan doen de uitslag van het referendum van woensdag te respecteren, waaruit blijkt dat een meerderheid van de bevolking tegen het aanhouden van Pinochet.

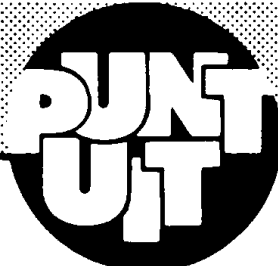
De coalitie die de campagne voor het „nee” heeft gevoerd, belegde gistermiddag een feestelijke bijeenkomst om de eigen overwinning te vieren. Voor de bijeenkomst was door de autoriteiten toestemming gegeven. De organisatoren zeiden zeker 100.000 mensen te verwachten.

Donderdag gingen de Chileenen in de hoofdstad Santiago massaal de

straat op om de nederlaag van Pinochet te vieren. Aanvankelijk verliepen de demonstraties zonder noemenswaardige incidenten. 's Avonds kwam het echter tot onregeligheden tussen demonstranten en oproerpolitie, waarbij volgens de politie twee doden en zeker 40 gewonden vielen.

De oppositie heeft gepleit voor overleg met de regering over wijzigingen in de grondwet waardoor het vertrek van Pinochet zou kunnen worden bespoedigd. Volgens Lagos zal de oppositie dan ook eensgezind moeten optreden om vervroegde verkiezingen af te dwingen. Voortsloog is de regering niet van plan met de oppositie in onderhandeling te treden, zo liet minister van binnenlandse zaken Sergio Fernandez weten.

In hoeverre Pinochet overeind zal kunnen blijven bij de druk van de politieke oppositie hangt voornamelijk af van de houding van het leger. Tot dusverre zijn er geen aanwijzingen dat de loyaliteit van het leger jegens de dictator door diens nederlaag in het referendum zou zijn geslonken.

Treinongeluk

● Bij een treinongeluk in Bulgarije zijn drie mensen om het leven gekomen. Zeven passagiers raakten gewond. Het ongeluk gebeurde toen de 'Gouden Pvasitsi' snelreis op weg van Varna aan de Zwarte Zee naar Sofia bij het station van Odurne op een verkeerd spoor werd geleid en uit de rails vloog. Het was het tweede ernstige treinongeluk binnen drie weken. Op 14 september kwamen tien mensen om toen een snelreis bij Sofia op een ranglocomotief botste.

Overval

● Bij een overval op een PTT-kantoor in Utrecht is gistermorgen 350.000 gulden buitgemaakt. De dader is nog voortvluchtig. Een medewerker van het kantoor werd door de overval met een vuurwapen bedreigd en met handboeien aan een trapleuning vastgemaakt. De overval speelde zich af in een afgesloten trappenhuis van het PTT-kantoor. Daar is een luik naar buiten waardoor personeel zakken met geld van de geldtransportwagens aanneemt.

Doodgestoken

● De 26-jarige vrouw A. Yeman is donderdagmiddag dood aangetroffen in haar woning in Amsterdam-Oost. De vrouw is door messteken om het leven gebracht, aldus een woordvoerder van de politie gisteren. Het levenloze lichaam werd aangetroffen door een familielid van het slachtoffer.

KWF-collecte

● De landelijke collecte van het Koninkrijk Wilhelmina Fonds (KWF) voor de kankerbestrijding, die van 29 augustus tot 11 september is gehouden, heeft volgens voorlopige tellingen bijna 13 miljoen gulden opgebracht. Dat is veel meer dan in '87 toen de opbrengst net onder de 12 miljoen bleef, zo meldt het KWF. Inclusief andere inkomsten (zoals contributies en giften) kwam er vorig jaar in totaal 46,2 miljoen gulden in het laatste. Daarvan kwam 40,8 miljoen ten goede aan wetenschappelijk kankeronderzoek, 2,5 miljoen aan voorlichting en eenzelfde bedrag aan patiëntenbegeleiding en opleiding.

Charters

● Vliegen met een chartervlucht leidt geenszins tot meer kans op brokken dan het boeken van een duurder lijndienst. Veiligheidsvoorschriften en controle daarop zijn voor charters en lijndiensten gelijk. Deze verzekering geeft minister Smit-Kroes van Verkeer en Waterstaat in antwoord op schriftelijke vragen van het VVD-Kamerlid Jorritsma-Lebbink. Jorritsma maakte zich grote zorgen over het wel en wee van reizigers die met een charter de lucht in gaan, na uitspraken van de president van de Vereniging Nederlandse Verkeersvliegers. Die verklaarde in een vraaggesprek dat „je met een duurder lijndienst niet alleen meer comfort koopt, maar ook meer veiligheid”.

FNV: sponsor

● De FNV sponsort haar eigen massademonstratie tegen de regeringsplannen, die vanmiddag in Amsterdam wordt gehouden. De vakcentrale heeft namelijk een deal gemaakt met de Nederlandse Spoorwegen voor het gratis vervoer van de demonstranten. Niet minder dan een miljoen vakbondsleden heeft een gratis spoorkaartje ontvangen, volgens de NS de grootste transactie die ooit op dit gebied heeft plaatsgevonden. FNV en NS weigeren te bevestigen dat de deal honderdduizenden gulden moet hebben gekost. De FNV schat dat 35.000 mensen gebruik maken van het gratis retourticket naar Amsterdam. De NS kan het dubbele aantal vervoeren. Maar als honderdduizenden vakbondsleden vandaag naar Amsterdam willen, komen er grote problemen, aldus NS.

'Intentie'

● De 65 landen die zijn aangesloten bij de London Dumping Convention hebben geen definitief en wereldomvattend verbod uitgesproken op het verbranden van chemisch afval op zee. Wel is de 'intentie' vastgelegd al het mogelijke te doen om eind 1994 de verbranding op zee van vuil zoveel mogelijk te beëindigen. Dat heeft J. Van Dijk, hoofd afdeling water en bodem van het Nederlandse ministerie van Verkeer en Waterstaat, gisteren desgevraagd verklaard. Van Dijk stond aan het hoofd van de Nederlandse delegatie bij de bijeenkomst in Londen van de landen die zijn aangesloten bij de London Dumping Convention.

in ruil voor subsidie bij aannemen minimumloners

Kabinet wil verlaging

Onderste CAO-schalen

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG - Vakbonden en werkgevers moeten de onderste CAO-schalen verlagen. Het kabinet is in ruil daarvoor bereid in dienst nemen van slecht opgeleide werklozen goedkoper maken door middel van een tijdelijke verlaging van de sociale premies. De vijf meest betrokken ministers zijn het over een dergelijke aanpak eens geworden. Het kabinet zal het voorstel volgende week, tijdens de algemene beschouwingen over het regeringsbeleid, lanceren.

Van het voorstel van de bedrijven is dat de korting op de sociale premies vervalt, wanneer de

Tegen paspoortaffaire

Hoge ambtenaar vraagt om overplaatsing

Van onze Haagse redactie
DEN HAAG - De hoogste ambtenaar op het departement van Buitenlandse Zaken, secretaris-generaal E. Jacobs, legt zijn functie per 1 januari neer. Jacobs kwam in opdraak tijdens de parlementaire enquête rond de paspoortaffaire. Volgens een mededeling van het ministerie heeft Jacobs minister van Buitenlandse Zaken, de Broek enkele weken geleden zelf om overplaatsing gevraagd. Voor de secretaris-generaal wordt een nieuwe functie gezocht. Waarlijk zal Jacobs naar het buitenland gaan en op een ambassade terecht komen. De toekomst van H. Sondaal, chef van de directie Algemene Zaken op het ministerie, is nog geen sluitend. Sondaal greep onafhankelijk tijdens de offerteprocedure van het paspoortproject. Ook Sondaal kreeg stevig kritiek te verduren in het enquête-rapport.

Steden: geen geld voor milieubeheer

Van onze Haagse redactie
DEN HAAG - De gemeenten krijgen geen geld te kort om hun milieubeheer goed uit te voeren. Om de achterstand in te halen, hebben zij ten minste 108 miljoen nodig. Dit staat in een rapport dat minister Nijpels (Milieu) aan de Tweede Kamer heeft gezonden. Gemeenten komen dit jaar 50 miljoen gulden te kort voor de beheeruitgaven van de milieuvetontreiniging. Uit vorige jaren reeste een achterstand van zo'n 60 miljoen. Als gemeenten alle milieuregels volgens het schema zouden uitvoeren, hebben ze dit jaar 135 miljoen gulden nodig. Het werkelijke bedrag ligt waarschijnlijk hoger omdat een aantal kosten niet zijn meegerekend. Daarbij komt het vooral om kosten van voorlichting en beleidsvoorbereiding. Het bedrag kan nog verder oplopen omdat bij het onderzoek is gewerkt met gemiddelden en er bovendien een „effectieve interne organisatie” is uitgegaan.

(ADVERTENTIE)

PERZENHUIS TEHERAN HEERLEN
 Het vertrouwde adres voor:
PERZISCHE EN OOSTERSE TAPIJEN
 Tibetaanse, Marokkaanse en Berber tapijten, moderne en Chinese tapijten, handgeweven boerentapijten.
 Promenade 143
 045-715372
 HEERLEN

bedrijven hun nieuwe personeel meer gaan betalen dan het minimumloon. De ministers keren zich daarmee tegen plannen die bij onder meer de Tweede Kamerfracties van CDA en PvdA leven. Die partijen willen de premievrijstelling geleidelijk verminderen wanneer het loon stijgt. Minister De Koning (Sociale Zaken) heeft in het verleden herhaaldelijk bot gevangen met zijn voorstel het minimumloon drastisch te verlagen. Op die manier zouden langdurig werklozen, die vaak slecht geschoold zijn, toch nog makkelijker aan een baan geholpen kunnen worden, aldus De Koning. Maar een Kamermeerderheid wees dat plan af, omdat het veel te grote gevolgen voor het netto inkomen heeft.

De grote partijen in het parlement spelen nu met de gedachte de sociale premies op en net boven het minimumloon tijdelijk te verlagen. Op die manier wordt het voor werkgevers toch goedkoper nieuw personeel aan te nemen, zonder dat dat gevolgen heeft voor het netto-loon. Over de uitwerking van het plan bestaan overigens nog meningsverschillen.

De vijf meest betrokken ministers, Lubbers, De Koning, Van Dijk (Binnenlandse Zaken), De Korte (Economische Zaken) en Ruting (Financiën), zijn niet van plan voetstoots akkoord te gaan met zo'n premieverlaging. De meeste CAO's kennen op dit moment loonschalen die iets boven het minimumloon beginnen. De ministers vinden dat in ruil voor de premievrijstelling bonden en werkgevers de laagste CAO-lonen moeten aanpassen. Dat zou ook „loonmatigende effecten” hebben, zo staat in notitie die door de vijf is besproken. Hoelang de premievrijstelling zal gelden, hebben de bewindshouders nog niet uitgemaakt. Wel willen ze na een paar jaar onderzoeken of er ook daadwerkelijk iets terecht is gekomen van de aanpassing van de CAO-schalen.

(ADVERTENTIE)

Finy Bleijlevens dames mode simpelvold

WINTERMODE

- * chique mantels
- * warm gevoerde regenmantels
- * ruiten blazers
- * uni korte jasjes
- * rokken-blouses
- * pantalons-pullovers

Panneslagerstraat 15
 Simpelveld
 Telefoon 045-442496

Van onze Haagse redactie
DEN HAAG - VVD en PvdA hebben elkaar gisteren aan de vooravond van de algemene beschouwingen over het regeringsbeleid bestookt met banenplannen. De liberale regeringspartij gelooft dat het met een injectie van 1,5 miljard gulden per jaar mogelijk is in zes jaar 130.000 banen te scheppen; de PvdA meent in vijf jaar tijd voor één miljard per jaar 75.000 nieuwe banen te kunnen creëren. De VVD denkt daarbij vooral aan deeltijdwerkers, de PvdA aan het midden- en kleinbedrijf. Beide partijen willen het voor werkgevers aantrekkelijker maken om mensen tegen het minimumloon in dienst te nemen.

Ook de grootste regeringspartij, het CDA, broedt op dat idee. De christen-democraten wachten nog op de

● Staatslieden en hoogwaardigheidsbekleders uit de gehele wereld bewezen gistermiddag in München de laatste eer aan de Beierse minister-president en CSU-voorzitter Frans Josef Strauss, die maandag op 73-jarige leeftijd overleed. Na de uitvaartmis vond een rouwplechtigheid plaats in de Herculeszaal van de residentie van de Beierse minister-president, gevolgd door een tocht door de Münchense binnenstad naar de Siegestor.

Honderdjarige stelt geen prijs op ridderorde

RODEN - G. Veenma uit Roden, die gisteren tijdens een receptie in een hotel zijn 100ste verjaardag vierde, heeft een koninklijke onderscheiding geweigerd. Nadat burgemeester J. Verkerk de vele verdiensten van Veenma in de grafische wereld had geroemd en onthulde dat Veenma tot ridder in de orde van Oranje Nassau was benoemd, deelde de honderdjarige mee geen prijs te stellen op een koninklijke onderscheiding.

„Deze onderscheiding acht ik ver beneden mijn stand als u weet dat ik reeds in 1953 voorgedragen ben als officier in de orde van Oranje Nassau. Ik ben toen niet onderscheiden.”

Burgemeester Verkerk vindt de weigering van Veenma vooral pijnlijk voor enkele familieleden en vrienden in de grafische wereld die Veenma voor de onderscheiding hadden voorgedragen.

(ADVERTENTIE)

Blacky Dress
 Gil Bret, Sandy Design,
 Mondri, Ara, Le Truc,
 Gardeur, Hammer,
 Portobello's en Gispa
 bij
Jacobse
 damesmode
 kouvenderstraat 42-44
 hoensbroek

Protesten in Algerije breiden zich verder uit

ALGIERS - De protesten tegen het beleid van de Algerijnse regering hebben zich in de loop van donderdag en vrijdag van Algiers uitgebreid tot andere steden. Officieel is bevestigd dat er door het optreden van de politie enkele doden zijn gevallen, maar precieze cijfers zijn nog

niet bekendgemaakt. Het aantal gewonden loopt waarschijnlijk in de honderden. Ziekenhuizen hebben de mensen opgeroepen bloed te geven. Er zijn inmiddels ongeveer 900 arrestaties verricht.

Het was gisteren, op de islamitische rustdag, onvermijdelijk dat zich ook de islamisten (fundamentalistische islamieten) duidelijk zichtbaar onder de betogers mengden. Verscheidene duizenden jonge islamisten verzamelden zich na het vrijdagsgedeb in de volkswijk Belcourt in Algiers en riepen om een „islamitische republiek”. Een imam met tulband en witte jurk liep voorop. „De stoet begaf zich in de richting van het Plein van de 1e mei, waarschijnlijk om daar bij het lijkenhuis van het Mustapha-ziekenhuis de lichamen van gedode betogers op te eisen. Eenheden van de politie dreeven de betogers weg met traangas en waterkanonnen. Om vier uur 's middags had de politie de situatie op en rond het plein onder controle.

Gisteren heeft het militair gezag waaronder de hoofdstad is geplaatst, alle scholen in Algiers tot nader order gesloten. Ouders werden door de militairen opgeroepen om „te waken over de bescherming van hun kinderen, zodat zij geen slachtoffer worden van mensen die hen manipuleren en ophitsen.” Gisteren werd door het militaire gezag ook een verbod op samenscholingen afgekondigd.

Plunderingen

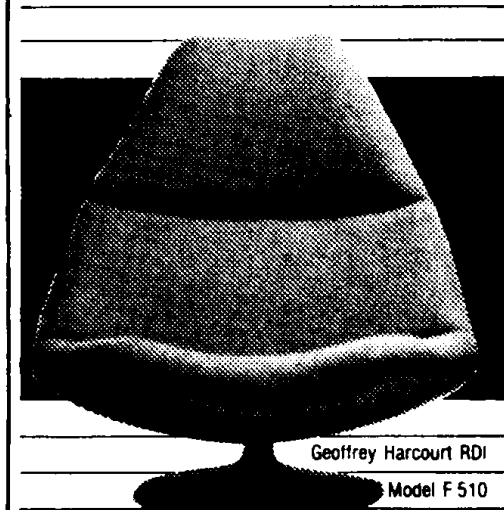
Ook de kuststad Oran was het tooneel van felle betogingen, werd uit

betrouwbare bron vernomen. Het leger zou bij de grootste verkeersaders van de stad posities hebben ingenomen. Volgens een ooggetuige zouden de betogers verscheidene gebouwen geplunderd en in brand gestoken hebben, onder meer het kantoor van Air Algerie, het hotel Timdag en enkele winkels. Ook politiebureaus hebben het moeten ontgelden, zei hij.

Algerijnse ballingen melden ook onlusten en betogingen in Batna, Msila, Mostadanem en Setif. Deze berichten werden niet bevestigd.

(ADVERTENTIE)

Artifort
 Wanneer u oog hebt voor de eigenzinnige en specifieke ARTIFORT vormgeving, dan kunt u nu heel dicht bij huis uw hart ophalen. SUBEN heeft namelijk de KOMPLEETE ARTIFORT KOLLEKTIE op haar afdeling Design. Dat is uniek in Roermond en omgeving! En een reden temeer om eens binnen te stappen bij SUBEN. Al was het alleen maar om uw ogen te strelen...

SUBEN MEUBELN ROERMOND
 Maasnielweg 33, 04750-16141
 Roermond - Maasniel, nabij Philips
 OPENINGSTIJDEN: ma. 13.00-18.00 u.; di. t/m vr. 9.00-18.00 u.; za. 9.30-17.00 u.; do. koopavond.

Publiciteitsslag rond banenplannen

uitslag van berekeningen van het Centraal Plan Bureau, die naar verwachting maandag bekend worden. Het CDA wil vooral langdurig werklozen bereiken. De algemene beschouwingen over de Miljoenennota, een klassiek hoogtepunt in het parlementaire jaar, zullen volgende week dan ook geheel in het teken van de bestrijding van de werkloosheid staan.

Premier Lubbers zei gisteravond na afloop van het kabinetsoverleg dat ook zijn ministersploeg nog heeft

overwogen met aparte plannen te komen voor de loonkosten rond het minimumloon. Uit hoffelijkheid voor de Kamer is daar van afgezien.

Lubbers zei te verwachten dat behalve de loonkosten rond het minimumloon ook een verlaging van het minimumloon op zich de komende week in de Kamer aan de orde zal komen. Over het geheel genomen voorspelde de minister-president een „open discussie” met de Kamer waarbij het kabinet geen blokkades zal leggen.

PvdA-voorman Wim Kok aan vooravond algemene beschouwingen:

Nu goedmaken wat vier jaar is misgegaan kunnen wij niet'

Wim Kok
het gaat
om de
mensen
achter de
cijfers.

HAAG - Zo nu en dan maakt zijn blik af naar het verleden, dat uitzicht biedt op het heden. Wim Kok, de PvdA-voorman, kijkt naar het kabinet na laat: plannen om de werkloosheid te halveren, zegt PvdA-fractievoorzitter Wim Kok. Om wat te vervolgen: „Het kabinet heeft op het punt van de strijd van de werkloosheid de handen in de lucht gekomen. Je kunt niet blijven zitten dat je je verkeken hebt van de ernst van de langdurige werkloosheid en toch op deze weg verder willen gaan.”

termatief plan voor de Miljoenennota op tafel leggen. De sociaal-democraten willen voor miljarden anders uitvegen. Details wil Kok tot volgende week bewaren, maar in hoofdlijnen komt het pakket neer op een fikse vergroting van de investeringen van de overheid, extra geld ter bestrijding van de werkloosheid, meer aandacht voor gemeenschapsvoorzieningen en een andere - volgens de PvdA eerlijker en goedkopere - manier om de koopkracht op peil te houden.

Ter geruststelling van minister Rutting (Financiën) meldt Kok meteen dat het overheidstekort in zijn plan niet groter wordt dan de door het kabinet vastgestelde zes procent. Kok past ervoor opnieuw het verrijt te krijgen dat de PvdA de realiteit van het financieringsstekort uit het oog verliest. „Er komen nog genoeg schulden en aflossingsverplichtingen op ons af. We moeten de druk van het overheidstekort beperken.” Het PvdA-alternatief wordt dan ook bekostigd door geld dat het kabinet al heeft, op een andere manier te besteden.

Ruwweg een miljard gulden willen de sociaal-democraten uittrekken om uitkeringsgerechtigden en overheidspersoneel mee te laten delen in de stijging van de welvaart. Voor de bestrijding van de werkloosheid heeft Kok verschillende plannen in petto, die bij elkaar meer dan een miljard kosten. En bij het vergroten van de overheidsinvesteringen denkt de sociaal-democraat zelfs aan 'enkele miljarden', in plaats van de 'schamele' 400 miljoen die het kabinet pas in 1990 wil uittrekken.

Het benodigde geld komt beschikbaar door voor een paar honderd miljoen te bezuinigen op diverse begrotingsposten, en door het schrappen van de verlaging van het hoge BTW-tarief (opbrengst 2,4 miljard gulden). Ook wil de PvdA de compensatie die de werkgevers krijgen voor het afschaffen van de investeringssubsidie WIR tijdelijk verkleinen, omdat die WIR de afgelopen jaren duurder uitviel dan verwacht. Al met al komt er zo ruwweg zes miljard gulden beschikbaar. Maar wat zijn nu de wezenlijke politieke

verschillen tussen het PvdA-pakket en de Miljoenennota?

Investerings

Wim Kok: „In de Miljoenennota wordt veel gepraat over Europa en de jaren '90, maar het kabinet verzuimt Nederland daar voor te bereiden. Het gaat dan vooral om zaken als de infrastructuur (wegen e.d.), waardoor we de functie van distributie-land kunnen behouden, om het milieubehoud en om onderwijs. Het gaat om het op peil houden van voorzieningen die de afgelopen jaren hebben geleden onder de bezuinigingen. Nu er geld is, moet je dat gebruiken om te investeren. Het kabinet praat te weinig over kwaliteit, en te veel over consumeren van een belastingmeevaller”. Al met al wil de PvdA een miljard gulden aan reeds doorgevoerde en aangekondigde bezuinigingen schrappen.

Dat de voorgestelde belastingverlaging juist nodig is om meer in de pas te lopen met concurrerende Euro-

pese landen, zoals het kabinet zegt, bestrijdt Kok. „Het kan niet allemaal tegelijk waar zijn. Je kunt niet zeggen dat onze concurrentiepositie klinkt als een klok en tegelijk roepen dat de hoogte van het BTW-tarief een sta in de weg is. Het gaat om de vraag hoe je de economische groei versterkt. En ik vind dat het kabinet trapt in de ideologische val van de afzijdigheid van de overheid. De voor 1990 aangekondigde extra investering in de infrastructuur van 400 miljoen is gewoon te laat, te weinig, te mondjesmaat.”

Een tweede verschil tussen PvdA en kabinet ligt op het gebied van het inkomensbeleid. Het kabinet trekt een paar miljard uit om via BTW-verlaging en verhoging van de kindersubsidie de koopkracht op zijn minst in stand te houden. De minima en de ambtenaren krijgen er volgens jaar niets bij; de rest van de inkomens gaat er een of twee procent op vooruit.

„Feestvieren,” noemt Kok de besteding van deze belasting-miljarden,

„al kan er voor de minima geen feestpakket van af. Die mogen hun handen dichtknijpen als ze in de praktijk moeite hebben. Ik gun het iedereen die erop vooruitgaat, maar het kabinet heeft een heel dure manier gekozen”. Het koppelen van uitkeringen en ambtenaren-salarissen aan de lonen in de bedrijven is goedkoper, al stuit het op een politiek-ideologisch veto van de CDA-VVD-coalitie. Kok wil die koppeling weer herstellen, en in ruil daarvoor de BTW-verlaging schrappen.

Werkgelegenheid

Het belangrijkste verschil tussen het PvdA-plan en de Miljoenennota betreft echter de werkgelegenheid. In de voorgestelde bestrijding van de werkloosheid ligt de politiek zwakste plek van het kabinet. Zelfs de regeringspartijen CDA en VVD zijn op dat punt ontevreden. De PvdA-voorstellen op andere terreinen kunnen nog makkelijk worden weggewuifd, maar met de plannen voor een andere aanpak van de

werkloosheid zal dat minder makkelijk gaan.

De PvdA komt met nieuwe voorstellen om werkgevers financieel te steunen wanneer ze langdurig werklozen in dienst nemen. Daarnaast moet het initiatief-wetontwerp Buurmeijer-Leijne voor de oprichting van gemeentelijke arbeidspools snel door de Kamer afgehandeld worden. Met 100 miljoen kunnen dan 10.000 mensen extra aan werk en scholing worden geholpen. De regeringspartijen en het kabinet stonden oorspronkelijk afwijzend tegenover beide plannen, maar hebben hun houding de laatste tijd wat bijgesteld. De PvdA acht zelfs een bundeling mogelijk met een kabinetplan voor tijdelijke arbeidsplaatsen bij de overheid. Zo kan het aantal mensen dat volgende jaar wordt geholpen zelfs op een kleine 20.000 uitkomen.

Tijdens de algemene beschouwingen zal Kok ook een reeks voorstellen doen om deeltijdarbeid aantrekkelijker te maken. En verder wil hij dat het kabinet eindelijk eens se-

rius gaat kijken naar een verlaging van het BTW-tarief op arbeidsintensieve diensten. Daardoor wordt het de middenstand makkelijker gemaakt mensen in dienst te nemen en neemt zwart werken af.

Hoofdmoot

De hoofdmoot van het werkgelegenheidspakket van de PvdA bestaat echter uit een forse verlaging van de sociale premies. Werkgevers betalen nu nog handen vol geld aan premies om iemand tegen een karig minimumloon in dienst te kunnen nemen. Door het verlagen van de premies wordt het aannemen van mensen voor de bedrijven goedkoper, zonder dat de werknemer netto iets inlevert van het minimumloon. Zo kan de werkgelegenheid worden uitgebreid. In het PvdA-plan kunnen de sociale premies op het minimumloon met dertien procent omhoog, voor iets hoger betaalden kan de 'korting' aflopen tot drie procent.

Kok weet zijn plan, dat zal worden verpakt in een initiatief-wet, gesteund door berekeningen van het Centraal Planbureau: tot 100.000 banen kunnen er zo bij komen. Daarbij zien de sociaal-democraten er bewust van af om de premieverlaging rond het minimumloon elders door een premieverhoging te compenseren. Vandaar ook de kosten: 1 miljard gulden.

Binnen de fractie was de afgelopen dagen ook nog een variant aan de orde die verder ging. Daarin zouden de sociale premies op en rond het minimumloon dalen met 2 tot 20 procent. Hierdoor zou het aantal nieuwe banen nog eens 70.000 hoger uit kunnen komen terwijl de kosten zouden verbubbelen: geen één maar twee miljard gulden, aflopend naar 550 miljoen in latere jaren.

Het idee van lagere loonkosten rond het minimumloon kan zich verheugen in belangstelling van de regeringspartijen, al maken die er volgens Kok 'slappe afreken' van om de 'politieke show te kunnen stelen'. „Dit soort plannen kunnen natuurlijk geen vervanging zijn van de groei van de directe werkgelegenheid. Het is aanvullend. Maar als je blijft, doe iets, zodat langdurig werklozen weer betrokken worden bij die arbeidsmarkt.”

„Het gaat niet alleen om de cijfers, ook om de mensen er achter. Dat doel van 500.000 werklozen in 1990 halen we niet meer, ook niet wanneer de PvdA nu het roer oeverneemt. Wij kunnen niet in anderhalf jaar goedmaken wat vier jaar is misgegaan. Dan had Lubbers ons 'beden' de kans moeten geven. We hebben ook niet koortsachtig te zitten rekenen aan papieren resultaten. De regering heeft onze plannen tot nu toe laat, niet of verminkt overgenomen. Dat küh je voortschrijdend inschikt noemen, maar dat is dan met het inzicht dat men zelf is vastgelopen.”

Carel Goseling
Peter de Vries

'Dictatuur heeft slag verloren, maar nog niet de oorlog'

Onzeker Chili wacht moeilijke overgang

SANTIAGO - De 72-jarige generaal Augusto Pinochet, die sinds de bloedige staatsgreep van 1973 Chili met harde hand regeert, heeft woensdag in het referendum het onderspit moeten delven tegen een opmerkelijk eensgezinde oppositie, waarover hij zich altijd in de laatdunkendste termen placht uit te laten. De euforie van de Chileense bevolking over de nederlaag van de dictator kan niet op: „Hij is gevallen. Hij is gevallen,” galmt het door de straten van Santiago. Maar behalve de vreugde is de onzekerheid over de toekomst van het Zuidamerikaanse land op nagenoeg alle gezichten te lezen. Vrijwel iedereen beseft dat de overgang naar democratie lang, moeizaam en hachelijk zal zijn.

De dictatuur heeft een slag verloren, maar nog lang niet de oorlog, aldus een Westerse diplomaat. Pinochet is voorlopig nog niet van het toneel verdwenen. Volgens de grondwet blijft hij tot 1990 president. Zijn regering moet volgens zijn vrije verkiezingen organiseren waaraan ook een regeringskandidaat zal deelnemen. Pinochet kan ook na zijn aftreden als president aanblijven als bevelhebber van het 57.000 man sterke leger, dat hem altijd uiterst trouw is geweest. Bovendien wordt hij voor het leven lid van de Senaat en houdt hij een zetel in de Nationale Veiligheidsraad, een orgaan dat ervoor zorgt dat de militairen een belangrijke rol in de politiek blijven houden.

Militairen

Wanneer zij het erover eens dat de toekomst van Chili grotendeels afhangt van de opstelling van de militairen. De oppositie moet het vertrouwen van de strijdkrachten zien te winnen om zo snel mogelijk met hen in dialoog te kunnen treden. Het 'Com-

mando voor het Nee', waarin 16 oppositiepartijen samenwerken, zei na het referendum dat het snel met de militairen wil onderhandelen over een vervroegde terugkeer naar de democratie en over wijzigingen in de omstreken grondwet van 1980, die de militairen de belangrijkste stem in het bestuur van het land geeft. „Het land heeft de democratische krachten een mandaat gegeven om een akkoord met de militairen te sluiten over de weg naar een authentieke democratie,” aldus de christendemocratische leider Patricio Aylwin, de woordvoerder van de coalitie.

De grondwet van Pinochet is één van de grootste obstakels op de weg naar democratie. In deze constitutie heeft de regering van Pinochet in feite de militaire alleenheerschappij in Chili tot het eind van deze eeuw verankerd. De grondwet is bedoeld om de overgang van - in de woorden van het bewind - 'beperkte of beschermde democratie' naar een 'volle democratie' te begeleiden. Van 1981 tot 1989 is de grondwet als zodanig niet van kracht, maar slechts een aantal overgangsartikelen. Een bericht overgangsartikel is artikel 24 dat Pinochet een vrijbrief geeft om de mensenrechten te schenden. Beroep daartegen is niet mogelijk, behalve bij de president zelf.

'Volle democratie'

In 1989 treedt de grondwet zelf in werking. Vanaf dan geldt de periode van wat heet 'volle democratie'. In het systeem vanaf 1989 is sprake van een militaire en een burgerlijke politieke macht. Het zwartepunt ligt bij de militaire macht, die vooral via de Nationale Veiligheidsraad toezicht houdt op de burgerlijke politiek. De burgerlijke politieke macht bestaat uit de president en het Congres. De president wordt voor

acht jaar gekozen, de leden van de Senaat (35, van wie negen benoemd) eveneens voor acht jaar en de 120 leden van het Huis van Afgevaardigden voor vier jaar.

Ook al zou de oppositie straks na de verkiezingen van 1989 een meerderheid hebben in het parlement, dan nog is de kans uiterst klein dat zij de grondwet kan veranderen, menen waarnemers. Voor voorstellen om de grondwet te wijzigen is al een tweede meerderheid in de Senaat en in het Huis nodig alsmede de goedkeuring van de president. Met negen door hoofdzakelijk de Nationale Veiligheidsraad benoemde senatoren is het uiterst moeilijk de vereiste meerderheid te behalen.

Aan banden

Ook op andere terreinen is de macht van het parlement in de grondwet sterk aan banden gelegd. De president kan wel het parlement ontbinden, maar het parlement zelf kan geen minister via een motie van wantrouwen naar huis sturen. Daarnaast mag het Congres zich niet bemoeien met arbeids- en andere sociale conflicten en geen voorstellen doen op sociaal-economisch gebied. De parlementariërs, die geen lid mogen zijn van sociale bewegingen, kunnen door het Constitutioneel Gerechtshof uit hun ambt worden gezet als zij zich bemoeien met een arbeidsconflict.

Het parlement moet verder zijn mond houden over mensenrechtentaken als tijdens één van de uitzonderingstoestanden (noodtoestand, staat van beleg) de garanties ervoor zijn opgeheven. Ook heeft het nauwelijks iets te zeggen over het uitroepen of beëindigen van zo'n uitzonderingstoestand. Dat is de exclusie-

ve bevoegdheid van de president samen met de Nationale Veiligheidsraad.

Tegenover het parlement is de president een machtig man, maar tegenover de militairen heeft hij niet veel in te brengen. De strijdkrachten, die in een democratie ondergeschikt zouden moeten zijn aan de gekozen politieke macht, zijn volgens de grondwet een zelfstandige, politieke factor. De president heeft slechts beperkte bevoegdheden bij het benoemen van de commandanten van de vier strijdkrachten. Hij kan alleen een keuze maken uit de vijf officieren met de hoogste staat van dienst. Volgens de overgangsregelingen in de grondwet kan de nieuwe president de vier commandanten die reeds in functie zijn wanneer hij aantreedt acht jaar lang niet ontslaan. Dat betekent dat als in 1990 een kandidaat van de oppositie tot president wordt gekozen, hij in theorie tot 1997 zit opgescheept met de huidige militaire junta, inclusief Pinochet.

Meerderheid

In de Nationale Veiligheidsraad zitten de bevelhebbers van leger, luchtmacht, marine en militaire politie, de president en de voorzitters van het Hooggerechtshof en de Senaat. De vier topmilitairen vormen dus een meerderheid in de Raad en kunnen krachtens de grondwet elke regering de wacht aanzeggen als zij vinden dat de 'nationale veiligheid' in gevaar is. De Veiligheidsraad kan zelfs de staat van beleg afkondigen. De Chileense politoloog Genaro Arriagada meent dat onder de zogenaamde 'volle democratie' de Nationale Veiligheidsraad in Chili meer politieke macht heeft dan de vergelijkbare raad in Brazilië tijdens het hoogtepunt van de militaire dictatuur daar.

Tegen deze achtergrond is het niet verwonderlijk dat de oppositiepartijen van het 'Commando voor het Nee' alles op alles zetten om de militairen gunstig te stemmen en hen los te maken van Pinochet. „Een verslagen generaal (Pinochet) is niet hetzelfde als een triomferende,” aldus de christendemocratische leider en woordvoerder van het 'Nee-Commando', Aylwin. Hij voegde er verzoenend aan toe dat 'wij geen overwinnaars en winnaars willen, maar een Chili voor iedereen'.

Intellectuelen: tribunaal over Stalinterreur

MOSKOU - Een groep vooraanstaande Sovjet-intellectuelen wil een openbaar tribunaal over de misdaden van de vroegere partijleider Jozef Stalin organiseren. Het tribunaal zou moeten plaatsvinden in de Zuilenhal, het gebouw waarin in de jaren dertig de showprocessen tegen Stalins tegenstanders werden gehouden. Dit heeft de hervormingsgezinde jurist en journalist Arkadi Vaksberg meegedeeld.

De 'rechtszitting' moet de kritici en de apologeten van Stalin de gelegenheid geven hun standpunten uiteen te zetten. „Het tribunaal zou al het materiaal voor en tegen Stalin moeten bekijken, net alsof hij terechtstaat,” aldus Vaksberg. „De mensen vragen steeds: waar is het bewijs? Wij horen dat hij een misdadiger is, maar dat is niet meer dan jullie mening,” zo zei Vaksberg. „Daarom willen wij het bewijs officieel vastleggen.”

Het idee voor het tribunaal is afkomstig van 'Memorial', een groep intellectuelen die zich inzet voor de oprichting van een gedenkteken voor de miljoenen slachtoffers van het schrikbewind van Stalin. Onder de leden zijn de kerngeleerde Andrej Sacharov, de schrijver Anatoli Rybakov en de historicus Roj Medvedev.

(ADVERTENTIE)

FAKKEEL
VOET TOCHT
ZATERDAG 8 OKTOBER

(ADVERTENTIE)

contacten:
brillenspecialzaak

De beste
montuuradviezen

De volledigste
glasadviezen

P. HOPPENBROUWERS
EMMAPLEIN 11
HEERLEN 341 711984

Met onze bekende
garanties

De kleine zaak
met de
grote service
en grootste
collectie

20 meter
in de
Emmaplein
straat

Algemeen Bank

EEN WAANZINNIG WINST-WEEKEND

OCCASIONS NU 1500 GULDEN

onder ANWB-Bovag-koerslijst

Vraag naar onze voorwaarden
Maak gebruik van ons **Gebruikt Wagon Plus System**

Dieren

Jonge bruine en zwarte KIPPEN, met hele snavel, mest- en legkuiken en pluimveeonderdelen. Henk Ploemen, Broekhuizenstraat 53B, Rimburch, tel. 045-320229.

Te k. SCHOTSE HER-
KERSHONDJE (colles),
Met stambom, geboren
8-9-88, ingezet en ont-
vormd. Valkenburgweg 25,
Wylre.

Te k. nest MALTHERZERS
en dwergetjes met stamb.
Prov. Weg 143 Oirsbeek.

Prachtige American pit
bull TERRIERPUPS, in-
gezet en ontv. met USA
stambom, geboren
25, Wylre.

Te k. nest MALTHERZERS
en dwergetjes met stamb.
Prov. Weg 143 Oirsbeek.

HIRETERRIER pups. Tel.
045-222413.

Auto's

Te k. gevr. auto's vanaf
1978. Garage SCHAE-
PENS. Tel. 04405-2896.

CITROËN-ONDERDE-
LEN gebruikt en nieuw, in
verkoop schade Citroën.
Van Crutzen, 045-752121.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
SCHADEAUTO's, ik be-
taal de hoogste prijs in Lim-
burg. Tel. 045-254049.

RELIANT Robin voor mo-
torrijbewijs met l. schade
bvw 1977, technisch goed
f 1950,-. Inl. 08385-11251.

Inkoop goede AUTO's.
Contant geld. Joosten,
Scharmerweg 3, 043-634978.

Van part. mooie, betrouwbare
en techn. in perfecte
staat f. onderverkennde
auto's. COMMODORE 2.5
S automatic, stuurbekr. bij
dec. '80, LPG, sunroof,
dubb. spiegels, spec. koni's,
etc. vr. pr. f 6250,-. Geleen,
04490-45976, na 18.00 uur.

Ink. verk. gebruikte
AUTOBANDEN, met gar.
Bessartweg 39, Heerlen.
Tel. 045-222675.

BMW 323 I

m. '85, div. opties. T.e.a.b.
Tel. 045-456166.

Te k. gevr. sloop- en SCHADE-
AUTO's van f 100,- tot
f 5000,-. 04490-43481.

Wij geven het meeste voor
uw AUTO. U belt, wij ko-
men direct. Tel. 045-22610,
ook s'avonds.

Te k. ESCORT 1600 i, bra-
vo 1 jr. oud, weinig km.
schadevrij. Tel. 045-752022.

Te k. gevr. LOOP-, en
sloopauto's. Ook s'avonds.
Tel. 045-43662.

Gevraagd: loop-, sloop- en
SCHADEAUTO's, ook
vakken. 045-752997 ook na
18.00 uur.

Te k. VOLVO 360 GLS '83
LPG, 5-deurs, met rad.cass.
en trekhak, i.z.g.st. Tel.
04492-1031.

Te k. Opel KADETT 12 N
bwr. '82, i.z.g.st. Tel. 045-
256714.

Te k. GRANADA 2.3 bwr.
'82, nw. model, v.v.
schuifd., trekh., lpg, groen-
met., i.z.g.st. Vraagpr.
f 6900,-. Tel. 045-216336.

Te k. VW SCIROCCO 1600,
zeer mooi, i.z.g.st. f 2500,-.
Oorokorkeplein 56, Heens-
broek.

Te k. BMW 316 t, '79, motor
'81, APK '89, i.p.r.st. f 2500,-.
Rdr. Hoensr. 181,
Heensbroek.

Te k. ASCONA 16S t, '79,
sportw., nw. banden, uitl.
APK, i.p.r.st. f 1900,-. Rdr.
Hoensr. 181, Heensbroek.

Te k. Ford FIESTA 11 S, t.
'80, APK okt. '89, kl. grjs-
metal., f 2950,-. Rdr.
Hoensr. 181, Heensbroek.

Te k. TALBOT Samba LS
bwr. '82, APK tot half '89.
Vraagpr. f 3500,-. Tel. 045-
211408.

Te k. Opel ASCONA 2.0 SR
bwr. '79, luxe uitv., i.z.g.st.
met APK en trekh.
Vraagpr. f 2250,-. Tel.
04452-4534.

MAZDA 323 HB automatiek
9/81 metallic, groen, vele ex-
tra's, prachtige auto.
f 4750,-. Elke keur. toegest.
045-458319.

Te k. RENAULT 5 '78, Mit.
Lancer '76, t.e.a.b. Tel. 045-
457216.

Te k. kleine FIAT 133, '81,
APK '89, erg mooi en zui-
nig. f 2450,-. Tel. 045-
411722.

Te k. Opel SENATOR '80,
f 5800,-. of Opel Rekord '84,
f 13.800,-. Weg. overcom-
pleet. 045-417122.

Koepje: BMW 316 wjr. '76,
i.z.g.st. Vraagpr. f 1450,-.
APK '89, 045-453296.

Te k. zeer mooie MERCEDES
250 1983 auto, elektr.
schuifd., metal. bleu, electr.
spiegel rechts, voorruit ge-
l. schad. vrij. APK keuring
nov. '88 km 87500 pr.
f 19500,-. Geurten Valken-
burgweg 223 Heerlen tel.
045-712726.

Tipo Demo

f 3500,-
beneden nieuwprijen

Panda	'82, '86, '87	Regata 100 S i.e.	'86
Uno 3-drs.	'84, '87	Citroën Visa	'84
Uno 5-drs.	'86	VW Polo	'86
Ritmo	'86, '87	VW Golf	'86
Regata 85 S	'85	VW Kever	'71

Bastiaans - Fiat

Spooringsel 50, Heerlen. Tel. 045-724140

Peugeot 305 GRD 01-84

Centrale deurvergrendeling, elektrisch bedienbare ra-
men, elektrisch bedienbaar schuifdak, zeer weinig kilo-
meters, f 10.000,-

Peugeot 305 Sedan 06-81

4 versnellingen, blauw, APK-gekeurd, f 2.250,-

Ploum Automobielen

Eygelshovergracht 64, Kerkrade, 045-460500.

Opel Kadett 1.2 N 04-81

Groenmetallic, gas, APK-gekeurd, f 4.750,-

Talbot Horizon diesel 11-84

1900 cc motor, 5-drs., 5 versnellingen, volledige afle-
versingbeurt, 3 maanden garantie, f 8.750,-

Ploum Automobielen

Eygelshovergracht 64, Kerkrade, 045-460500.

Te k. GOLF diesel bj. '81 in
ruil met i.g.st. Klingbe-
den 33, Brunssum.

Te k. Opel KADETT 13 S
GL uitv. bij '86 km. st. 13000
kl. grjs met 5-bak, schuif-
wiel, d. vr. pr. f 18000,-. 045-
251383.

Te k. VW Buggy Classica
bwr. 1965, APK 4-89. V.r.p.
f 1250,-. Inr. v. alles mog.
Tel. 426029.

Te k. AUDI 80 LS bj. '11-80
APK '89 i.z.g.st. f 3250,-. 045-
316940.

Excl. AUDI Coupé GT 5S
Diamant zw., div. extra's te
ruil aangeb. tegen Nissan
Patrol D of Rocky d waarde
f 16.000,-. Tel. 04493-4583.

Te k. BMW 316 road '78
f 3400,-. Tel. 045-
254124.

Te k. ALFA Romeo Alfetta
1800 cc '76 i.z.g.st. m. sport.
f 2500,-. Vespascooter.
vlg. vr. f 1000,-. Tel. 045-
324005.

TOYOTA Starlet m. bj. '83 2
deurs zeer mooi 100% APK
f 4250,-. 045-740915.

MAZDA 323 Sport bwr.
'87, le eigen, vele extra's
f 18.750,-. 045-715834.

MAZDA 323 automatiek type
80 lpg sunroof enz. APK
9-89 f 1850,-. 045-210435.

Te k. Ford ESCORT 13 L
dec. '82 RS uitbouwset,
nwe. banden 195/50 15
km. st. 80500 kl. rood Leeu-
wenstr. 19, Kerkrade (Ho-
pel).

Te k. prima WASMACHI-
NECOMB Zanker of AEG
met garantie, tel. 045-
314914.

S.M.A.S. ruimt op!!! OPEL
Rekord 2, LS lpg bj. '81
f 4250,-. Talbot Horizon 1.5
GL bwr. '82 f 2500,-. Peu-
geot 304 bj. '80 f 1500,-.
Ford Taunus 2.0 L bwr. '79
f 1250,-. Ford Taunus
autom. bj. '78 f 1250,-. Peu-
geot 305 bj. '80 f 1000,-. Da-
tun 1000 FII bj. '77 f 850,-.
VW personenbus bj. '78
f 1750,-. Ford Transit perso-
neel bj. '78 f 1750,-. Fiat
bestelbus bj. '80 f 1000,-.
Renault 5 TL bj. '79 f 750,-.
Alle auto's zijn apk gekeurd
en verkeren ingoede staat.
Voor inlichtingen tel.
04750-10792.

Te k. i.z.g.st. ASCONA '86
bj. '78, apk '89. V.r.p. f 975,-.
Tel. 410705.

Autobedrijf FRANS VAN
HOUTEN, Herfopstap-
ping!!! Opel Omega sta-
tionair '87, Porsche 911 S
coupé '80, Porsche 911 T
'79, Porsche 924 zilver '80,
Porsche 924 road '79, BMW
318i, 4 deurs, 1800 cc '85, Saab
900i turbo GL '85, VW Golf
GTi div. extr. '86, Alfa 33
Milano road '86, Fiat Rega-
ta 2.0 diesel '86, Alfa Gue-
lietta 2.0 '83, Mitsubishi
Colt '83, Ford Escort 3-drs.
'86, Volvo 740 GL diesel '86,
Opel Ascona 1.6 diesel '82,
Mazda 626 LX road '83,
Ford Fiesta 3-drs. '82, Opel
Kadett 1.2 S '82, Opel Asco-
na road '83, Opel Kadett
3-drs. '83, Citroën Visa 11
5-drs. '81, Honda Civic
automatiek '80, Volvo 345 GL
schakel '82, Volvo 242 lpg
bruin '79, Mazda 626 meta-
lic '80, BMW 320i lpg, road
'79, Opel Ascona GSI autom.
'81, Honda Accord EX
'82, '82 + hoge inruilpri-
zen + eigen werkplaats +
snelle en discr. financ. +
evt. leenauto + apk klaa-
raken. Autobedrijf Frans
van Houten, Hoek Kaal-
heidersteegweg-Dentgen-
bachweg Kerkrade. 045-
423288.

Koepje! Mooie Opel ASCO-
NA 20 S '79 APK 6-89
f 2850,-. Tel. 045-225913.

Te k. met lichte schade
Opel KADETT Caravan 16
D 3-drs. kl. wit bj. '85 pr.
f 9400,-. Tel. 045-227250 of
221755.

VW KEVER accessoires en
spec. parts, tel. 045-
228777.

Te k. Fiat RITMO 65 i. bj.
'80, PK gek. i.z.g.st. vr. pr.
f 2000,-. Irmstraat 57, Sim-
peldveld.

Opel KADETT 12 S hatch-
back bj. '83 in nieuwstaat,
Renommie, 23A Heerlen.

Te k. met lichte schade
Opel KADETT Caravan 16
D 3-drs. kl. wit bj. '85 pr.
f 9400,-. Tel. 045-227250 of
221755.

VW KEVER accessoires en
spec. parts, tel. 045-
228777.

Te k. Fiat RITMO 65 i. bj.
'80, PK gek. i.z.g.st. vr. pr.
f 2000,-. Irmstraat 57, Sim-
peldveld.

Opel KADETT 12 S hatch-
back bj. '83 in nieuwstaat,
Renommie, 23A Heerlen.

Te k. met lichte schade
Opel KADETT Caravan 16
D 3-drs. kl. wit bj. '85 pr.
f 9400,-. Tel. 045-227250 of
221755.

VW KEVER accessoires en
spec. parts, tel. 045-
228777.

Te k. Fiat RITMO 65 i. bj.
'80, PK gek. i.z.g.st. vr. pr.
f 2000,-. Irmstraat 57, Sim-
peldveld.

Opel KADETT 12 S hatch-
back bj. '83 in nieuwstaat,
Renommie, 23A Heerlen.

Te k. met lichte schade
Opel KADETT Caravan 16
D 3-drs. kl. wit bj. '85 pr.
f 9400,-. Tel. 045-227250 of
221755.

VW KEVER accessoires en
spec. parts, tel. 045-
228777.

Te k. Fiat RITMO 65 i. bj.
'80, PK gek. i.z.g.st. vr. pr.
f 2000,-. Irmstraat 57, Sim-
peldveld.

Opel KADETT 12 S hatch-
back bj. '83 in nieuwstaat,
Renommie, 23A Heerlen.

Te k. met lichte schade
Opel KADETT Caravan 16
D 3-drs. kl. wit bj. '85 pr.
f 9400,-. Tel. 045-227250 of
221755.

VW KEVER accessoires en
spec. parts, tel. 045-
228777.

Te k. Fiat RITMO 65 i. bj.
'80, PK gek. i.z.g.st. vr. pr.
f 2000,-. Irmstraat 57, Sim-
peldveld.

Opel KADETT 12 S hatch-
back bj. '83 in nieuwstaat,
Renommie, 23A Heerlen.

Te k. met lichte schade
Opel KADETT Caravan 16
D 3-drs. kl. wit bj. '85 pr.
f 9400,-. Tel. 045-227250 of
221755.

VW KEVER accessoires en
spec. parts, tel. 045-
228777.

Te k. Fiat RITMO 65 i. bj.
'80, PK gek. i.z.g.st. vr. pr.
f 2000,-. Irmstraat 57, Sim-
peldveld.

Opel KADETT 12 S hatch-
back bj. '83 in nieuwstaat,
Renommie, 23A Heerlen.

Te k. met lichte schade
Opel KADETT Caravan 16
D 3-drs. kl. wit bj. '85 pr.
f 9400,-. Tel. 045-227250 of
221755.

VW KEVER accessoires en
spec. parts, tel. 045-
228777.

Te k. Fiat RITMO 65 i. bj.
'80, PK gek. i.z.g.st. vr. pr.
f 2000,-. Irmstraat 57, Sim-
peldveld.

Opel KADETT 12 S hatch-
back bj. '83 in nieuwstaat,
Renommie, 23A Heerlen.

Te k. met lichte schade
Opel KADETT Caravan 16
D 3-drs. kl. wit bj. '85 pr.
f 9400,-. Tel. 045-227250 of
221755.

VW KEVER accessoires en
spec. parts, tel. 045-
228777.

Te k. Fiat RITMO 65 i. bj.
'80, PK gek. i.z.g.st. vr. pr.
f 2000,-. Irmstraat 57, Sim-
peldveld.

Opel KADETT 12 S hatch-
back bj. '83 in nieuwstaat,
Renommie, 23A Heerlen.

Te k. met lichte schade
Opel KADETT Caravan 16
D 3-drs. kl. wit bj. '85 pr.
f 9400,-. Tel. 045-227250 of
221755.

VW KEVER accessoires en
spec. parts, tel. 045-
228777.

Te k. Fiat RITMO 65 i. bj.
'80, PK gek. i.z.g.st. vr. pr.
f 2000,-. Irmstraat 57, Sim-
peldveld.

Opel KADETT 12 S hatch-
back bj. '83 in nieuwstaat,
Renommie, 23A Heerlen.

Te k. met lichte schade
Opel KADETT Caravan 16
D 3-drs. kl. wit bj. '85 pr.
f 9400,-. Tel. 045-227250 of
221755.

VW KEVER accessoires en
spec. parts, tel. 045-
228777.

Te k. Fiat RITMO 65 i. bj.
'80, PK gek. i.z.g.st. vr. pr.
f 2000,-. Irmstraat 57, Sim-
peldveld.

Opel KADETT 12 S hatch-
back bj. '83 in nieuwstaat,
Renommie, 23A Heerlen.

Te k. met lichte schade
Opel KADETT Caravan 16
D 3-drs. kl. wit bj. '85 pr.
f 9400,-. Tel. 045-227250 of
221755.

VW KEVER accessoires en
spec. parts, tel. 045-
228777.

Te k. Fiat RITMO 65 i. bj.
'80, PK gek. i.z.g.st. vr. pr.
f 2000,-. Irmstraat 57, Sim-
peldveld.

Opel KADETT 12 S hatch-
back bj. '83 in nieuwstaat,
Renommie, 23A Heerlen.

Te k. met lichte schade
Opel KADETT Caravan 16
D 3-drs. kl. wit bj. '85 pr.
f 9400,-. Tel. 045-227250 of
221755.

VW KEVER accessoires en
spec. parts, tel. 045-
228777.

Te k. Fiat RITMO 65 i. bj.
'80, PK gek. i.z.g.st. vr. pr.
f 2000,-. Irmstraat 57, Sim-
peldveld.

Opel KADETT 12 S hatch-
back bj. '83 in nieuwstaat,
Renommie, 23A Heerlen.

Te k. met lichte schade
Opel KADETT Caravan 16
D 3-drs. kl. wit bj. '85 pr.
f 9400,-. Tel. 045-227250 of
221755.

VW KEVER accessoires en
spec. parts, tel. 045-
228777.

Te k. Fiat RITMO 65 i. bj.
'80, PK gek. i.z.g.st. vr. pr.
f 2000,-. Irmstraat 57, Sim-
peldveld.

Opel KADETT 12 S hatch-
back bj. '83 in nieuwstaat,
Renommie, 23A Heerlen.

Te k. TOYOTA Starlet, type

'80, APK 10-89, i.z.g.st.
f 2150,-. Tel. 045-452008.

Te k. VW PASSAT 5-cil.
autom., 115 PK, bwr. '82,
APK inr. mog., pr.no.t.k.
Tel. 045-463364, i.z.g.st.

OPEL Kadett, bwr. '80,
3-drs., t.e.a.b. Tel. 045-
228469.

Toyota TERCEL coupé
3-drs. bwr. '79, APK zeer
mooi f 2450,-. Op de knip
139, Tervinselen-Kerkrade.

Te k. MAZDA 626 Coupé 2
L GLX, bj. '83, kl. wit, in
nw.st. Tel. 045-322584.

Te k. Ford ESCORT 1300
GL '85 met katalisator.
Puntgaaf f 12.000,- na 12.00
u. 045-717914.

Te k. RENAULT 5 TL,
bwr. '80, i.z.g.st. f 2250,-
APK tot 10-85. 04405-3186,
na 16.00 uur.

Fiat RITMO 60 L bwr. '84,
met LPG, nieuw model,
APK, bijzonder mooi.
f 5600,-. 04406-13137.

MAZDA 323 hb, bwr. '81,
GL '85 met katalisator,
goed en mooi. f 4650,-.
04406-14080.

Te k. SUZUKI-BUSJE
bwr. '80, APK, i.p.r.st.
f 1500,-. Versilienbosweg
7, Vrieheide-Heerlen.

Te k. VW 320 6 cyl., bwr.
'82, 15 inch velgen, getint
glas, verlaagd km.st.
105.000. Pr.no.t.k. Tulps-
42, Heerlen.

Te k. RENAULT 5 TL,
bwr. '80, i.z.g.st. f 2250,-
APK tot 10-85. 04405-3186,
na 16.00 uur.

Fiat RITMO 60 L bwr. '84,
met LPG, nieuw model,
APK, bijzonder mooi.
f 5600,-. 04406-13137.

MAZDA 323 hb, bwr. '81,
GL '85 met katalisator,
goed en mooi. f 4650,-.
04406-14080.

Te k. SUZUKI-BUSJE
bwr. '80, APK, i.p.r.st.
f 1500,-. Versilienbosweg
7, Vrieheide-Heerlen.

Te k. VW 320 6 cyl., bwr.
'82, 15 inch velgen, getint
glas, verlaagd km.st.
105.000. Pr.no.t.k. Tulps-
42, Heerlen.

Te k. RENAULT 5 TL,
bwr. '80, i.z.g.st. f 2250,-
APK tot 10-85. 04405-3186,
na 16.00 uur.

Fiat RITMO 60 L bwr. '84,
met LPG, nieuw model,
APK, bijzonder mooi.
f 5600,-. 04406-13137.

MAZDA 323 hb, bwr. '81,
GL '85 met katalisator,
goed en mooi. f 4650,-.
04406-14080.

Te k. SUZUKI-BUSJE
bwr. '80, APK, i.p.r.st.
f 1500,-. Versilienbosweg
7, Vrieheide-Heerlen.

Te k. VW 320 6 cyl., bwr.
'82, 15 inch velgen, getint
glas, verlaagd km.st.
105.000. Pr.no.t.k. Tulps-
42, Heerlen.

Te k. RENAULT 5 TL,
bwr. '80, i.z.g.st. f 2250,-
APK tot 10-85. 04405-3186,
na 16.00 uur

Belangstelling voor diesel neemt sterk toe

Bovag: consument koopt vaker gebruikte auto

ALSWIJK - Het Nederlandse Wagenpark groeit weliswaar nog steeds, maar er komen naar verhouding minder nieuwe en meer gebruikte auto's bij. De gemiddelde ouderdom van een auto wordt derhalve hoger. De alomtegenwoordige voor nieuwe auto's zijn de oorzaak van dat de automobilist in toenemende mate een "tweedehandsje" koopt. Dit blijkt uit een onderzoek van de Bovag (onder meer garagebedrijven) heeft laten zien en dat gisteren gepubliceerd is.

Uit dat onderzoek komt naar voren dat mensen die een nieuwe auto kopen in steeds hogere leeftijdsgroepen zijn te vinden. Onder de 29 jaar valt het aantal mensen dat een nieuwe auto aanschaft, terwijl onder de 50-plussers dat aantal juist toeneemt. Bijna veertig procent van alle auto's (4,7 miljoen) is ouder dan twee jaar. In 1975 was dat nog 23 procent.

Vrouwen

Het is de Bovag opgevallen dat juist vrouwen - meer dan mannen - overgaan tot de aankoop van een nieuwe auto. Het aantal vrouwen dat een nieuwe auto heeft stijgt behoorlijk. Van alle auto's staat nu 26 procent op naam van een vrouw. In 1975 was dat twaalf procent.

De Bovag denkt dat de dit jaar ingezakte verkoop van nieuwe auto's duidelijk te maken heeft met de toegenomen verkoop van occasions in 1987. Volgens het onderzoek heeft een kwart van de kopers vorig jaar een zogenaamde impuls aankoop gedaan. Ofwel niet breed oriënteren op lang zoeken, maar snel toehappen.

Zekerheid

Uit het onderzoek blijkt verder dat de consument in toenemende mate voor zekerheid kiest bij de aankoop van een gebruikte auto. Occasions worden steeds vaker bij een dealer of een niet merkgebonden garagebedrijf gekocht en minder bij particulieren en autohandelaren. Het heeft overigens wel te maken met de welstandsklasse, want mensen met lage inkomens kopen juist vooral bij een particulier, terwijl automobilisten met een hoog inkomen naar een dealer gaan.

De belangstelling voor auto's met een dieselmotor neemt sterk toe. Eind vorig jaar bestond acht procent van het wagenpark uit diesels, in 1981 nog drie procent.

BEURS-
OVERZICHT
Erg saai

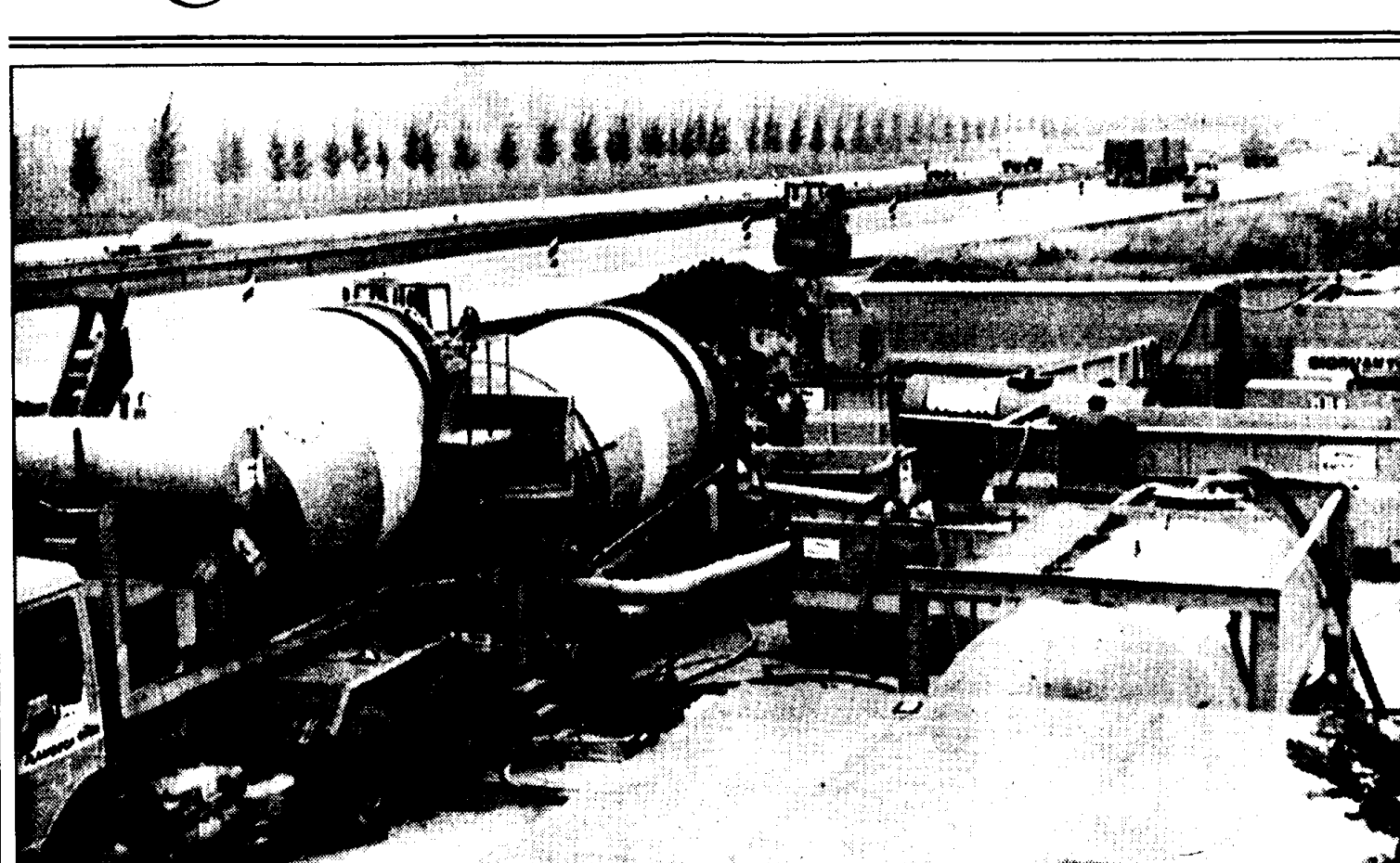
AMSTERDAM - Twee fondsen hebben vrijdag vooral de aandacht getrokken op het Damrak. Het was allereerst Nedlloyd, die na de winst van een rijkdaalder van donderdag nu f 6 omhoog ging naar f 230,50. Peek en Cloppenburg, die zegt te verwachten dat de winst dit jaar gehalveerd zal worden ging flink onderuit en verloor f 7,50 op f 43.

De beurs bood aanvankelijk een erg saai beeld, hoewel veel koersen wat hoger waren. Later trok de markt wat aan, daarbij gesteund door een opgeruimd Wall Street. De totale omzet in aandelen kwam echter weer niet verder dan f 492 miljoen op een totaal van f 1770 miljoen. De obligatiemarkt was pruisendend gestemd.

Van de grote aandelenfondsen sloot Unilever f 1,30 beter op f 115,80. Kon. Olie ging geleidelijk omhoog naar f 223, wat een winst betekende van f 2,20. Bij de financiële waarden ontmoeten Amro-bank en NMB belangstelling, wat een winst opleverde van f 1,70 resp. f 4. Wolters Kluwer voegde f 2,90 aan de koers toe op f 157,30, terwijl Bols nu f 1,50 aan de koers toevoegde op f 147. Goed begon ook Fokker het in de loop van de dag te doen. Er kwam f 1,30 op de koers op f 55,30.

Elders bleven de geruchten over buitenlandse belangstelling voor Verkade aanhouden. Dat leidde tot een koerswinst bij de koekjesfabrikant van f 8 op f 350. Pie Medical won f 1,40 op f 11,50. Van der Giesse-De Noor f 2,40 op f 64,90 en Frans Maas f 3 op f 48.

Op een vriendelijk gestemde optiebeurs was de handel levendig. Met name de aandelenopties behielden een behoorlijke omzet. Daarbij handhaafden niet alleen Gist-Brocade, Hoogovens en KLM hun hoge omzet van gisteren, maar scoorden nu ook Böhmann en Nedlloyd hoog. De totale omzet op de EOB kwam vrijdag uit op 47.000 contracten.

Langs de snelweg Den Bosch-Utrecht, de A2, ter hoogte van Waardenburg, werken Shell en de Nederlandse Bouwmaatschappij Bodemsanering samen om door middel van een nieuwe methode met benzine en dieselolie vervuilde grond te reinigen. De vuile grond wordt gespoeld met een speciaal gecultiveerd bacteriemateriaal met een daaraan toegevoegd biologisch afbreekbaar wasmiddel. Het experiment wordt uitgevoerd met de grond van een voormalig tankstation, dat inmiddels in verband met de reconstructie van de A2 bij Deil is verplaatst.

(ADVERTENTIE)

ALUMINIUM
KUNSTSTOF
HARDHOUT
RAMEN
DEUREN
VERANDA'S

de mooiste show in Limburg!

**ALKUBOUW
VERANDA'S,
RAMEN &
DEUREN**

telefoon 045 - 24 19 17
Dorpstraat 7
NUTH

beurs van amsterdam

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.	8½ NL 84-81-1	103,20	103,20	8½ NL 84-81-2	104,20	104,20
AEGON	89,00	89,40	8½ NL 84-81-3	104,20	104,20	8½ NL 84-81-4	104,20	104,20
Ahold	83,60	84,00	8½ NL 84-81-5	110,20	110,40	8½ NL 84-81-6	110,20	110,40
Akzo	148,10	148,40	8½ NL 84-81-7	103,40	103,40	8½ NL 84-81-8	103,40	103,40
A.R.N.	48,00	42,10	8½ NL 84-81-9	103,40	103,40	8½ NL 84-81-10	103,40	103,40
Alenta	158,60	158,80	8½ NL 84-81-11	103,40	103,40	8½ NL 84-81-12	103,40	103,40
Amey	57,00	56,40	8½ NL 84-81-13	103,40	103,40	8½ NL 84-81-14	103,40	103,40
Amro-Bank	75,00	77,20	8½ NL 84-81-15	103,40	103,40	8½ NL 84-81-16	103,40	103,40
Ass. R'dam	141,00	142,00	8½ NL 84-81-17	103,40	103,40	8½ NL 84-81-18	103,40	103,40
Bols	145,50	147,00	8½ NL 84-81-19	103,40	103,40	8½ NL 84-81-20	103,40	103,40
Borsumij W.	105,00	105,00	8½ NL 84-81-21	103,40	103,40	8½ NL 84-81-22	103,40	103,40
Bühner	54,00	55,50	8½ NL 84-81-23	103,40	103,40	8½ NL 84-81-24	103,40	103,40
C.S.M. cert.	57,00	57,00	8½ NL 84-81-25	103,40	103,40	8½ NL 84-81-26	103,40	103,40
Dordtsche P.	205,50	207,20	8½ NL 84-81-27	103,40	103,40	8½ NL 84-81-28	103,40	103,40
Elsevier	61,20	61,90	8½ NL 84-81-29	103,40	103,40	8½ NL 84-81-30	103,40	103,40
Fokker cert.	30,60	29,70	8½ NL 84-81-31	103,40	103,40	8½ NL 84-81-32	103,40	103,40
Gist-Broc. c.	43,90	42,90	8½ NL 84-81-33	103,40	103,40	8½ NL 84-81-34	103,40	103,40
Heineken	149,00	148,40	8½ NL 84-81-35	103,40	103,40	8½ NL 84-81-36	103,40	103,40
Hoogovens	115,90	116,80	8½ NL 84-81-37	103,40	103,40	8½ NL 84-81-38	103,40	103,40
Hunter Dougl.	95,00	95,00	8½ NL 84-81-39	103,40	103,40	8½ NL 84-81-40	103,40	103,40
Int. Müller	67,20	67,00	8½ NL 84-81-41	103,40	103,40	8½ NL 84-81-42	103,40	103,40
KLM	38,40	37,90	8½ NL 84-81-43	103,40	103,40	8½ NL 84-81-44	103,40	103,40
Kon. Ned. Pap.	43,50	43,40	8½ NL 84-81-45	103,40	103,40	8½ NL 84-81-46	103,40	103,40
Kon. Olie	220,80	223,00	8½ NL 84-81-47	103,40	103,40	8½ NL 84-81-48	103,40	103,40
Nat. Nederl.	65,50	65,80	8½ NL 84-81-49	103,40	103,40	8½ NL 84-81-50	103,40	103,40
Nedlloyd Gr.	224,50	220,50	8½ NL 84-81-51	103,40	103,40	8½ NL 84-81-52	103,40	103,40
Nys. Cate	78,70	77,80	8½ NL 84-81-53	103,40	103,40	8½ NL 84-81-54	103,40	103,40
Océ-v.d. Gr.	292,00	290,00	8½ NL 84-81-55	103,40	103,40	8½ NL 84-81-56	103,40	103,40
Pakhoed Hold.	86,50	86,80	8½ NL 84-81-57	103,40	103,40	8½ NL 84-81-58	103,40	103,40
Philips	31,40	31,50	8½ NL 84-81-59	103,40	103,40	8½ NL 84-81-60	103,40	103,40
Robeco	93,40	93,70	8½ NL 84-81-61	103,40	103,40	8½ NL 84-81-62	103,40	103,40
Rolando	151,40	151,50	8½ NL 84-81-63	103,40	103,40	8½ NL 84-81-64	103,40	103,40
Rolando	85,80	86,80	8½ NL 84-81-65	103,40	103,40	8½ NL 84-81-66	103,40	103,40
Rorento	58,70	58,70	8½ NL 84-81-67	103,40	103,40	8½ NL 84-81-68	103,40	103,40
Stork VNF	22,60	22,60	8½ NL 84-81-69	103,40	103,40	8½ NL 84-81-70	103,40	103,40
Unilever	114,50	115,80	8½ NL 84-81-71	103,40	103,40	8½ NL 84-81-72	103,40	103,40
Ver Beest VNU	90,70	90,90	8½ NL 84-81-73	103,40	103,40	8½ NL 84-81-74	103,40	103,40
VOC	29,80	30,00	8½ NL 84-81-75	103,40	103,40	8½ NL 84-81-76	103,40	103,40
Wessanen	77,50	76,90	8½ NL 84-81-77	103,40	103,40	8½ NL 84-81-78	103,40	103,40
Wol Kluwer	154,40	157,30	8½ NL 84-81-79	103,40	103,40	8½ NL 84-81-80	103,40	103,40

12½ NL 86-96 103,40 103,50
12½ NL 86-97 103,40 103,50
12½ NL 86-98 103,40 103,50
12½ NL 86-99 103,40 103,50
12½ NL 86-100 103,40 103,50
12½ NL 86-101 103,40 103,50
12½ NL 86-102 103,40 103,50
12½ NL 86-103 103,40 103,50
12½ NL 86-104 103,40 103,50
12½ NL 86-105 103,40 103,50
12½ NL 86-106 103,40 103,50
12½ NL 86-107 103,40 103,50
12½ NL 86-108 103,40 103,50
12½ NL 86-109 103,40 103,50
12½ NL 86-110 103,40 103,50
12½ NL 86-111 103,40 103,50
12½ NL 86-112 103,40 103,50
12½ NL 86-113 103,40 103,50
12½ NL 86-114 103,40 103,50
12½ NL 86-115 103,40 103,50
12½ NL 86-116 103,40 103,50
12½ NL 86-117 103,40 103,50
12½ NL 86-118 103,40 103,50
12½ NL 86-119 103,40 103,50
12½ NL 86-120 103,40 103,50
12½ NL 86-121 103,40 103,50
12½ NL 86-122 103,40 103,50
12½ NL 86-123 103,40 103,50
12½ NL 86-124 103,40 103,50
12½ NL 86-125 103,40 103,50
12½ NL 86-126 103,40 103,50
12½ NL 86-127 103,40 103,50
12½ NL 86-128 103,40 103,50
12½ NL 86-129 103,40 103,50
12½ NL 86-130 103,40 103,50
12½ NL 86-131 103,40 103,50
12½ NL 86-132 103,40 103,50
12½ NL 86-133 103,40 103,50
12½ NL 86-134 103,40 103,50
12½ NL 86-135 103,40 103,50
12½ NL 86-136 103,40 103,50
12½ NL 86-137 103,40 103,50
12½ NL 86-138 103,40 103,50
12½ NL 86-139 103,40 103,50
12½ NL 86-140 103,40 103,50
12½ NL 86-141 103,40 103,50
12½ NL 86-142 103,40 103,50
12½ NL 86-143 103,40 103,50
12½ NL 86-144 103,40 103,50
12½ NL 86-145 103,40 103,50
12½ NL 86-146 103,40 103,50
12½ NL 86-147 103,40 103,50
12½ NL 86-148 103,40 103,50
12½ NL 86-149 103,40 103,50
12½ NL 86-150 103,40 103,50
12½ NL 86-151 103,40 103,50
12½ NL 86-152 103,40 103,50
12½ NL 86-153 103,40 103,50
12½ NL 86-154 103,40 103,50
12½ NL 86-155 103,40 103,50
12½ NL 86-156 103,40 103,50
12½ NL 86-157 103,40 103,50
12½ NL 86-158 103,40 103,50
12½ NL 86-159 103,40 103,50
12½ NL 86-160 103,40 103,50
12½ NL 86-161 103,40 103,50
12½ NL 86-162 103,40 103,50
12½ NL 86-163 103,40 103,50
12½ NL 86-164 103,40 103,50
12½ NL 86-165 103,40 103,50
12½ NL 86-166 103,40 103,50
12½ NL 86-167 103,40 103,50
12½ NL 86-168 103,40 103,50
12½ NL 86-169 103,40 103,50
12½ NL 86-170 103,40 103,50
12½ NL 86-171 103,40 103,50
12½ NL 86-172 103,40 103,50
12½ NL 86-173 103,40 103,50
12½ NL 86-174 103,40 103,50
12½ NL 86-175 103,40 103,50
12½ NL 86-176 103,40 103,50
12½ NL 86-177 103,40 103,50
12½ NL 86-178 103,40 103,50
12½ NL 86-179 103,40 103,50
12½ NL 86-180 103,40 103,50
12½ NL 86-181 103,40 103,50
12½ NL 86-182 103,40 103,50
12½ NL 86-183 103,40 103,50
12½ NL 86-184 103,40 103,50
12½ NL 86-185 103,40 103,50
12½ NL 86-186 103,40 103,50
12½ NL 86-187 103,40 103,50
12½ NL 86-188 103,40 103,50
12½ NL 86-189 103,40 103,50
12½ NL 86-190 103,40 103,50
12½ NL 86-191 103,40 103,50
12½ NL 86-192 103,40 103,50
12½ NL 86-193 103,40 103,50
12½ NL 86-194 103,40 103,50
12½ NL 86-195 103,40 103,50
12½ NL 86-196 103,40 103,50
12½ NL 86-197 103,40 103,50
12½ NL 86-198 103,40 103,50
12½ NL 86-199 103,40 103,50
12½ NL 86-200 103,40 103,50
12½ NL 86-201 103,40 103,50
12½ NL 86-202 103,40 103,50
12½ NL 86-203 103,40 103,50
12½ NL 86-204 103,40 103,50
12½ NL 86-205 103,40 103,50
12½ NL 86-206 103,40 103,50
12½ NL 86-207 103,40 103,50
12½ NL 86-208 103,40 103,50
12½ NL 86-209 103,40 103,50
12½ NL 86-210 103,40 103,50
12½ NL 86-211 103,40 103,50
12½ NL 86-212 103,40 103,50
12½ NL 86-213 103,40 103,50
12½ NL 86-214 103,40 103,50
12½ NL 86-215 103,40 103,50
12½ NL 86-216 103,40 103,50
12½ NL 86-217 103,40 103,50
12½ NL 86-218 103,40 103,50
12½ NL 86-219 103,40 103,50
12½ NL 86-220 103,40 103,50
12½ NL 86-221 103,40 103,50
12½ NL 86-222 103,40 103,50
12½ NL 86-223 103,40 103,50
12½ NL 86-224 103,40 103,50
12½ NL 86-225 103,40 103,50
12½ NL 86-226 103,40 103,50
12½ NL 86-227 103,40 103,50
12½ NL 86-228 103,40 103,50
12½ NL 86-229 103,40 103,50
12½ NL 86-230 103,40 103,50
12½ NL 86-231 103,40 103,50
12½ NL 86-232 103,40 103,50
12½ NL 86-233 103,40 103,50
12½ NL 86-234 103,40 103,50
12½ NL 86-235 103,40 103,50
12½ NL 86-236 103,40 103,50
12½ NL 86-237 103,40 103,50
12½ NL 86-238 103,40 103,50
12½ NL 86-239 103,40 103,50
12½ NL 86-240 103,40 103,50
12½ NL 86-241 103,40 103,50
12½ NL 86-242 103,40 103,50
12½ NL 86-243 103,40 103,50
12½ NL 86-244 103,40 103,50
12½ NL 86-245 103,40 103,50
12½ NL 86-246 103,40 103,50
12½ NL 86-247 103,40 103,50
12½ NL 86-248 103,40 103,50
12½ NL 86-249 103,40 103,50
12½ NL 86-250 103,40 103,50
12½ NL 86-251 103,40 103,50
12½ NL 86-252 103,40 103,50
12½ NL 86-253 103,40 103,50
12½ NL 86-254 103,40 103,50
12½ NL 86-255 103,40 103,50
12½ NL 86-256 103,40 103,50
12½ NL 86-257 103,40 103,50
12½ NL 86-258 103,40 103,50
12½ NL 86-259 103,40 103,50
12½ NL 86-260 103,40 103,50
12½ NL 86-261 103,40 103,50
12½ NL 86-262 103,40 103,50
12½ NL 86-263 103,40 103,50
12½ NL 86-264 103,40 103,50
12½ NL 86-265 103,40 103,50
12½ NL 86-266 103,40 103,50
12½ NL 86-267 103,40 103,50
12½ NL 86-268 103,40 103,50
12½ NL 86-269 103,40 103,50
12½ NL 86-270 103,40 103,50
12½ NL 86-271 103,40 103,50
12½ NL 86-272 103,40 103,50
12½ NL 86-273 103,40 103,50
12½ NL 86-274 103,40 103,50
12½ NL 86-275 103,40 103,50
12½ NL 86-276 103,40 103,50
12½ NL 86-277 103,40 103,50
12½ NL 86-278 103,40 103,50
12½ NL 86-279 103,40 103,50
12½ NL 86-280 103,40 103,50
12½ NL 86-281 103,40 103,50
12½ NL 86-282 103,40 103,50
12½ NL 86-283 103,40 103,50
12½ NL 86-284 103,40 103,50
12½ NL 86-285 103,40 103,50
12½ NL 86-286 103,40 103,50
12½ NL 86-287 103,40 103,50
12½ NL 86-288 103,40 103,50
12½ NL 86-289 103,40 103,50
12½ NL 86-290 103,40 103,50
12½ NL 86-291 103,40 103,50
12½ NL 86-292 103,40 103,50
12½ NL 86-293 103,40 103,50
12½ NL 86-294 103,40 103,50
12½ NL 86-295 103,40 103,50
12½ NL 86-296 103,40 103,50
12½ NL 86-297 103,40 103,50
12½ NL 86-298 103,40 103,50
12½ NL 86-299 103,40 103,50
12½ NL 86-300 103,40 103,50
12½ NL 86-301 103,40 103,50
12½ NL 86-302 103,40

06-NUMMERS

06-Erotiek SEX OFOON 06-320.320.01 Erotiek met 'n knipoog! KAVIERA HOLLANDER 06-320.320.02 Wat is beter in bed! CORA & WILLEM 06-320.320.03 De beste livesex! LESBIFOON 06-320.321.00 Voor mannen en vrouwen! BIZARRE LIVE SEX 06-320.321.01 Wie durft te luisteren mee! ORGIEFOON 06-320.321.04 Telefonische orgie! LIVE UIT DE PARENCLUB 06-320.321.06 Alles over partnerlust! MANNEN BELLEN 06-320.321.08 Heerlijke live-gesprekken!	FREDDY LODDER & CO 06-320.321.12 Homo-livesex! BETTY PAERL 06-320.321.14 Opzwappende SM sex! SEX CLASSICS 06-320.321.18 De opwindendste 06-erotiek van vroeger! VROUWEN BELLEN ELKAAR 06-320.321.25 De intiemste telefoontjes! HORROREX 06-320.321.77 Hulveringwekkend lekker! Griezel en smut mee! SEXLIJN NEDERLAND 06-320.322.00 De beste klassieke telefoonsax! SEX-ADRESSES 06-320.322.02 De beste van 't land! ESCORT GIDS 06-320.322.90 De meegaandste meisjes!	06-Groepssex HARRY'S GAY BOX 06-320.330.11 Praat mee: zo maak je nieuwe vrienden! Meelisteren: 06-320.330.22 06-Amusement BANANASPLIT-LIJN 06-320.320.04 Rafel lekker! (tot lidenen!) DOLF BROUWERS 06-320.320.11 "Parlementair medewerker" SPAAN & VERMEGEN 06-320.321.02 Elske dag compleet mee! 06-Groepsgepraak PARTY-LINE 06-320.330.10 Gezellig bellen met z'n tienden tegelijk. 24 uur per etmaal. 's Nachts alleen voor verlegensten!
--	--	---

Knuffel me maar!

Ik lig lekker in bed, oh wat heet. Wil je me lekker inzeppen? 06-

320.325.25
320.325.25
320.325.25
320.325.25
320.325.25
Topsex 50 ct. p/m

Erotel

06-320.320.20
Een nummertje om nooit te vergeten.

06-320.320.91
Wij zijn jong en we willen wat!
50 ct. p.m.

VIDEOCLUB Frimousses.
Welkom bij ons, open dagelijks van 11.00 tot 2.00 uur, zondag van 14.00 tot 2.00 uur. Kleine Gracht 10, Maastricht.

Relax-line

50 ct. p. min.

PRIVE bij Tany, dag. v. 10-24 uur. Ook zat. en zond. Tel. 045-456375.

Bar Monopole Herzogenrath (Duitsl.) zoekt nette BARDAME voor 's middags, 's avonds en/of weekends. Tel. 09-49240662928 va. 17.00 u.
Nieuw, nieuw, nieuw, privé "CLUB 28", van ma.-vr. 11-24 u.; zat. 11-18 u. Escortservice ma.-zat. 11 uur...? 045-420042.

Diana Escort, 045-320905/321038
voor bij u thuis of in 't hotel. Iedere dag geop. vanaf 10.00 u., ook in weekends goede service, discr. verz.

ESCORTSERVICE heren voor heren, 045-322785, ook weekends.
ESCORT SERVICE vanaf 20.00 u. t.m. 04.00 u., ma. t.m. zat., Nieuw Sandra, tel. 04490-23730. Tot ziens.

"DE JACHTHUT", Haanrade-Kerkade, Grensstraat 23. Gabi, Regina, Karin, Heike, Maria en Martina. Ma.-zo. van 20.00 tot 4.00 uur. Tel. 045-463943.

PRIVE en escort. Iedere dag. Tel. 045-220866.
3 SEXY m. aanw., geop. v. 12 tot 21 u. Kerkade. Tel. 045-425100. Ook 's zondags geopend.

Heb jij net zo'n zin als ik? !!Erotifoon!!
06-320.320.12
Luisteren naar meisjes die zich nergens voor schamen. 50 ct. p. min. Viditel pag. 3690

XANDRA en Tanja, privé en escort. Tel. 045-228975. Ook zondag. Tev. meisje gevraagd.

BLONDINE Sandy welkom ook zat. en zond., tev. vriendin gev. 045-721759.

MEISJES gev. voor in nieuwe club te Kerkade, 045-423634, dagl. tussen 13 - 15 uur.

WEEKEND-ESCORT leuke meisjes voor bij u thuis of in hotel. Tel. 045-728577.

Caravans/ tenten/ boten
JAARSTALLING (afgesloten), voor caravans, boten e.d., te Sittard f.150,- + btw. Tel. 04492-2601.

CARAVANSTALLING aangeb., elektronisch beveiligd te Gronsveld. 04408-1251.

Diverse AANBIEDINGEN op onze caravans, Gruau, Fredom, vouwwagens, Scout, Europa-Camper, Trigano. Tevens onderhoud + reparatie. Lid Botag Camping Cars Ridderbeek, Prinsenaan 135, Koningsbosch. Tel. 04743-2213.

Overdekte CARAVANSTALLING v.a. f.250,- per jaar Bartels Caravaning, Hommerweg 256, Amstenrade. Tel. 04492-1870.

ER STROOMT WEER ADRENALINE DOOR DE BMW 316i.

Het komt maar zelden voor dat de introductie van een nieuwe motor ons een beetje weemoedig stemt.

Weemoedig, omdat we afscheid hebben genomen van de bestaande viercilinder motor van de BMW 316i. En daarmee van een belangrijk stukje automobielgeschiedenis.

Het ontwerp van Alex Freiherr von Falkenhausen, de M10, komen we voor het eerst tegen in 1962. In de legendarische BMW 1500.

Natuurlijk is deze motor steeds verder ontwikkeld. Zelfs zo dat Nelson Piquet er in 1983 wereldkampioen mee werd in de Formule 1.

En nog altijd heeft de motor niets van zijn actualiteit verloren. Toch, nu bijna 26 jaar later, stopt BMW de productie van de M10.

Zijn opvolger, de M40, moest in alle opzichten beantwoorden aan de eisen van de tijd. Eisen op het gebied van rij-eigenschappen, economie en milieu. Hiervoor maakten onze ingenieurs gebruik van ervaringen opgedaan bij de twaalfcilinder motor van de 750i.

De nieuwe 1,6 liter viercilinder motor is compact en licht gebouwd. Met als gevolg dat de gewichtsverdeling van de auto optimaal is. Iets wat vooral de wegligging ten goede komt.

De motor is zuiniger, schoner, soepeler en stiller dan zijn voorganger. De zuinige, soepele loop is vooral bereikt door toepassing van Digitale Motorelektronika. En evenals bij de 7-serie is die van de derde generatie.

Ook de katalysatortechniek is verder ontwikkeld, waardoor het verlies aan motorvermogen te verwaarlozen is. Een en ander zorgt ervoor dat de motor vrijwel onderhoudsvrij is.

Echter, het beste en meest overtuigende argument voor de nieuwe BMW 316i kunnen we u hier niet geven.

Daarvoor zult u zelf achter het stuur

moeten plaatsnemen. Daarvoor zult u moeten starten, accelereren en bochten nemen.

Dan pas maakt de weemoed plaats voor een heel ander gevoel. Dan lijkt het alsof u iets sneller gaat ademen. Uw bloed iets sneller gaat stromen. Een gevoel dat u misschien al heel lang heeft moeten missen.

Een van onze eerste proefrijders bracht het zo onder woorden: Er stroomt weer adrenaline door de BMW 316i.

Maar een proefrijder, zo leert de ervaring, mag graag 'n beetje overdrijven.

DE BMW 316i MET DE NIEUWE M40 MOTOR.

GELEEN: GELCA GELEEN BV, DAALSTRAAT 38, 6165 TM, TELEFOON 04494-4 76 76. KERKRADE: KERA BV, KERKRADERSTEENWEG 5, 6466 PA, TELEFOON 045-45 21 21. MAASTRICHT: GEBR. BOLLEN, CALVARIESTRAAT 20-22, 6211 NJ, TELEFOON 043-25 41 01. ROERMOND: WEST BV, BREDEWEG 18, 6042 GG, TELEFOON 04750-3 04 40.

GROTE KEUZE IN BADKAMERINTERIEURS

Een bad en wastafel vormen nog geen badkamer. Onze complete badkamer meubelwanden geven uw badkamer het gezicht dat u wenst

Welkom in onze showroom

De specialisten in de VS showroom hebben oog voor detail. Vakkundig advies bespaart u veel zoekwerk en het risico, dat u het mooiste pas ziet als u al iets anders gekocht heeft. Dat maakt een bezoek aan de VS showroom dubbel de moeite waard!

★★★ SPECIAL ★★★
Badkamermeubel van de maand

In de Cramer 7
6411 RS Heerlen
Telefoon 045-718008

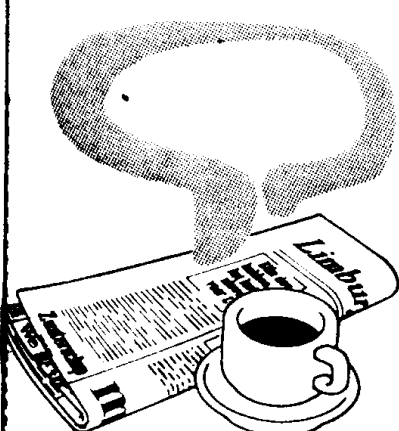
VS TREKELS • SANITAIR
BOUWMATERIALIEN
VAN DE VENNE VAN DER SLUIS

SEX HOTLINE

De heetste lijn tussen Moskou en Washington

06 - 320.320.22
50 cent per minuut

ET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDAKTEUR: RON BROWN. CHEF-EDITIEREDAKTIE: HANS TOONEN. DOPOKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6431 HE HOENSBROEK, KOUVENDERSTRAAT 215, TEL. 045-218555; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363; 6171 GV SCHAESBERG, FR. ERENSLAAN 4, TEL. 045-311719.

Voorkeur voor parkeerplaats Parallelweg Kermisklanten zijn gesol beu

Van onze verslaggever

HEERLEN — De kermisexploitanten zijn het gesol met hun standplaats in Heerlen meer dan beu. De botsautootjes, schiettenten, Enterprize, Mount Everest en vele andere kermisattracties kunnen niet langer meer in het centrum van Heerlen (met name DSM-terrein) terecht. Het volksvermaak moet wijken voor nieuwbouwplannen, waar de gemeente momenteel voortvarend mee bezig is in het kader van de herstructurering van het centrumgebied. Over één ding zijn de kermisklanten het eens, kermis mag niet uit de binnenstad verdwijnen.

Op de markt/Bongerd en het DSM-parkeerterrein heerste gisteren grote bedrijvigheid: zware vrachtwagens versperren de doorgang. In de stromende regen zijn attractiebouwers druk in de weer om op tijd de verschillende speeltuigen af te hebben. Vandaag moet de najaarskermis beginnen. Veel tijd hebben de opbouwers op het DSM-parkeerterrein niet om een praatje te maken, maar wanneer de verplaatsing van de kermis ter sprake komt, komen de tongen los.

Beschut tegen regen en wind onder een tentzeil dat zijn beste jaren heeft gehad, vormt zich al gauw een groepje dat zich in het gesprek mengt. Veel stennis willen ze er niet om maken. Doodsbang zijn ze voor negatieve publiciteit. Vooral de minder positieve berichten over de prijzen die zij vragen voor de attracties zijn de heren niet in de koude kleren gaan zitten. „Wij doen er alles aan om de kermis betaalbaar te houden, maar als de gemeente zo blijft schuiven met de terreinen is het voor ons niet meer aantrekkelijk,” wil een van de aanwezigen kwijt, die liever anoniem wenst te blijven.

„Heerlen heeft de grootste en mooiste kermis van de Mijnstreek en dat moet zo blijven. Maar als het voor ons niet aantrekkelijk meer is zullen de exploitanten wegblijven,” zegt hij in dreigende taal.

Televisie

Jan Rutgens, exploitant van het 21-spel, steekt zijn mening niet onder stoelen of banken. Zowel het gemeentebestuur als de Bond van Kermisbedrijfhouders krijgen er

van langs. Hij verwijt de bond te weinig te doen voor de exploitanten. „Zij keuren alles goed, maar ons vragen ze niets.” Het kermisbeleid van de gemeente deugt volgens hem van geen kant. De omstanders zijn het met hem eens dat de binnenstad gehandhaafd moet blijven als kermisterrein. Ze zijn bang voor de gevolgen van het verplaatsen van de kermis.

Breda is voor hen het voorbeeld hoe het niet moet. Daar moest een aantal jaren geleden volksvermaak nummer één in Nederland het veld ruimen in de binnenstad. Nu schreeuwen horeca en middenstanders dat de kermis terug moet naar het centrum. Rutgens vreest dat het verplaatsen van de kermis de exploitanten extra op kosten zal jagen. „Ik moet meer reclame gaan maken. Nu al moet ik een kleurentelevisie verloten om mensen te krijgen.”

Toch zijn de exploitanten reëel genoeg om in te zien dat de kermis niet lang meer in de binnenstad kan blijven. Zij moeten wijken voor het grote geld en nieuwbouwplannen. Juist dit argument steekt de attrac-

● Over niet al te lange tijd behoort het vertrouwde kermisbeeld op het DSM-terrein in Heerlen definitief tot het verleden.

tie-eigenaren het meest. „In de loop der jaren hebben wij onze standplaatsen al twee keer betaald,” zegt

Rutgens. Zij willen een terrein dat groot genoeg is om alle attracties bij elkaar te herbergen. De enige moge-

lijkheid die overblijft is parkeervak C, de parkeerplaats aan de Parallelweg, zo vinden de kermisklanten.

Politie niet meer in staat openbare orde te handhaven

Landgraaf verbiedt komst derde casino

Van onze verslaggever

LANDGRAAF — Burgemeester J. Coenders van Landgraaf heeft een poging ondernomen paal en perk te stellen aan de vestigingen van nieuwe casino's in zijn gemeente. Deze week werd daar de tweede Golden Ten-spielclub officieel in gebruik genomen. De burgemeester heeft een derde gegadigde laten weten dat de vestiging van een nieuw casino verboden wordt omdat de politie, gezien haar mankracht en materieelsterkte, niet meer zou kunnen instaan voor een goede handhaving van de openbare orde en veiligheid.

Om de stelling kracht bij te zetten dat Golden Ten-spelen een aantrekkingskracht hebben op mensen uit criminele milieu, heeft commissaris B. Van Oosterbosch gisteren onthuld dat de politie reeds twee keer een stel criminelen uit Midden- en Noord-Limburg en Noord-Brabant heeft gesignaleerd in de beide Landgraafse speelclubs. Dat illustreert gezelschap heeft volgens Van Oosterbosch al twee veroordelingen

op zijn geweten voor overvallen op casino's in Nederland.

De derde gegadigde had een Golden Ten-casino willen beginnen aan de Landgraafse Houtbaan. Speciaal over deze vestigingsplaats zegt de burgemeester in zijn brief, dat daar snel ernstige parkeeroverlast gaat ontstaan, vanwege het hoge aantal te verwachten klanten en de geringe hoeveelheid parkeergelegenheid ter plekke. Verder zou er de openbare rust verstoord worden door 's avonds en 's nachts arriverende en vertrekkende bezoekers en het daarbij behorende slaan van auto-deuren en het aan- en afrijden van auto's.

Nuth en Beek verdelen ton

Van onze verslaggever

NUTH — Niet alleen de gemeente Brunssum kan een aardig bedrag tegemoet zien op de giro-rekening, ook de gemeente Nuth mag samen met Beek een ton verdelen. De gemeenten krijgen deze premie van het ministerie van Verkeer en Waterstaat omdat ze erin geslaagd zijn het vorig jaar het aantal verkeersslachtoffers met meer dan vijf procent terug te brengen. Het ministerie geeft deze premies in het kader van de actie „25 procent”, die erop gericht is het aantal verkeersslachtoffers in 1990 met een kwart te hebben vermindert. Brunssum krijgt een premie van 210.000 gulden. Met de gemeenten Almelo, Amsterdam, Gouda, Tilburg, Vlaarding en Den Bosch behoort Brunssum tot de koplopers op de premielijst.

Bezwaar

In hoeverre de door de burgemeester afgegeven verordening juridisch waterdicht is, kan niemand zeggen. Tegen het besluit kan de gegadigde binnen een maand een bezwaarschrift indienen bij de burgemeester. Daarna staat hem nog een beroepsprocedure open bij onder andere de Raad van State in Den Haag.

De aanwezigheid van de twee Golden Ten-clubs in Landgraaf zijn gedoogd op grond van de nieuwe, nogal liberale Algemene Politie Verordening waarin duidelijk wordt dat erg veel activiteiten 'ten behoeve van menselijk vermaak' bij voorbaat toegestaan zijn, totdat de gemeente het verbiedt. In het verleden was het in Landgraaf niet andersom.

● De bloemenpracht (links) illustreert de schoonheid van het gehucht Fromberg.

Foto: 3POOT/CHRISTA HALBESMA

Stroomafwaarts naar Fromberg

door emile hollman

FROMBERG — De nog op het veld staande mais mag er dan wel de kleur hebben van zon, goud-geel gerijpt en zo, wie deze dagen een (pelgrims)tocht naar Fromberg onderneemt die gaat stroomafwaarts.

Over de waarheid omtrent koeien is reeds veel gezegd, maar hoe een ander zich verhoudt tot het feit dat deze beesten, die niet anders doen dan slapen of eten, het is me wat, slechts loom een stapje terug doen als een automobiel een modderkleurige waterplas over hen heen spuit, blijft in het ongewisse. Het water dat vanaf de Klutsberg, vaak maar onterecht Fromberg genoemd, het Voerendaalse gehuchtje Fromberg binnenstroomt is nu, begin oktober, al lichtbruin van kleur. Wateroverlast: geen onbekend fenomeen in Fromberg. „Bij Smeets kunnen ze veel vertellen over Fromberg”, (alles op z'n Frombergs uitgesproken) zegt mevrouw Van Kan die in een van de negen huizen woont die Fromberg rijk is. Later, als in huis Smeets de oudheid van Fromberg ter sprake komt, zal Frans Smeets verwijzen naar de kennis van mevrouw Van Kan. In de huiskamer van Frans en Sophie Smeets is het warm als had de winter buiten al haar intrede gedaan. De houtkachel brandt, de honden liggen te slapen in een hoek en de fluitkiet staat op de kachel zodat ten alle tijde koffie gezet kan worden.

Dat is nodig ook, want het blijkt een komen en gaan van gasten. H.Maria is versierd met een electrisch kaarsje. Traditionele feesten of iets dergelijks komen niet voor in Fromberg. Zowel Frans en Sophie Smeets als hun gasten Jo Ortmans en Jacobus („waarom noemen ze je Jan als je Jacobus heet”) Akkermans moeten heel diep nadenken als hen gevraagd wordt naar een anekdote of een markante gebeurtenis. Uiteindelijk komt Frans Smeets met het katterennen, dat enkele jaren na

kende. Aan de gevel van twee huizen hing zo'n plaatje, waarvan iemand beweerde dat het diende om het adelbloed van de bewoners aan te tonen. Toch wist een oude wijze meneer te vertellen dat het bordje een bewijs van lidmaatschap was voor 'Den Belgische Brandverzekering'.

Mest

Fromberg is stil. Nu en dan eens een toerist in de zomer en dan is het op. „De burgemeester hebben we nog nooit hier gezien”, zegt

waar de drukte verstilt

de oorlog ter ziele ging. In Fromberg, daar waar nu de houtzagerij ligt, stopte ieder gezin tenminste één kat in een ren en als het hek openging dan was het rennen gebazen. En zoniet dan kon je de beesten nog altijd opjagen met een 'sjtek'. „Bij Smeets kunnen ze veel vertellen over Fromberg”, (alles op z'n Frombergs uitgesproken) zegt mevrouw Van Kan die in een van de negen huizen woont die Fromberg rijk is. Later, als in huis Smeets de oudheid van Fromberg ter sprake komt, zal Frans Smeets verwijzen naar de kennis van mevrouw Van Kan. In de huiskamer van Frans en Sophie Smeets is het warm als had de winter buiten al haar intrede gedaan. De houtkachel brandt, de honden liggen te slapen in een hoek en de fluitkiet staat op de kachel zodat ten alle tijde koffie gezet kan worden.

Sophie, maar voegt eraan toe „het kan natuurlijk best dat hij hier in zijn auto wel eens voorbij rijdt”. Overigens is men blij tot Voerendaal te behoren, het gehucht wordt door deze gemeente goed onderhouden, maar gemeenteraadsleden zien ze in Fromberg natuurlijk maar eens in de vier jaar. Fromberg is 'beneden' in Voerendaal minder bekend dan je zou denken. Frans Smeets herinnert zich een vrachtwagen vol mest, bestemd voor Fromberg, die door heel Voerendaal werd gestuurd en uiteindelijk met vertragen en politiebegeleiding in Fromberg arriveerde. „Het is goed leven in Fromberg”, zegt men. En je hoeft je wagen ook niet af te sluiten”. Al is het 'crimineelweer', hij of zij die in Fromberg is geweest, weet dat het overbodige opmerkingen zijn.

PvdA-raadslid Simpelveld:

Flatgebouwen ombouwen tot bejaardenhuizen

Van onze verslaggever

SIMPELVELD — „De gemeente Simpelveld anticipeert niet genoeg op de toenemende vergrijzing in de gemeente.” Dat heeft het plaatselijke PvdA-raadslid Th. Hoogers donderdagavond gezegd tijdens de algemene beschouwingen.

Hoogers is van mening dat de aan renovatie toe zijnde flats aan het Patersplein en de Schoolstraat geschikt gemaakt dienen te worden voor 'de bejaarde medemens'. Per slot van rekening liggen ze in de directe omgeving van het bejaardenhuis, redeneert Hoogers. Datzelfde geldt volgens hem voor de woningen aan de Scheelenstraat. In de nieuwbouwsfeer kan gedacht worden aan te bouwen combinatiewoningen in de gemeente met op de onderverdieping woonruimte voor bejaarden en op de bovenverdiepingen plaats voor 'jonge mensen'.

In Tilburg en het aangrenzende Goirle is een dergelijk project al met veel enthousiasme ontvangen.

Woonwagens Niesings op markt in Oirsbeek

Van onze verslaggever

OIRSBEK — De elf personen tellende woonwagenfamilie Niesing uit Heerlen staat sinds donderdagmiddag op de Markt in Oirsbeek. Deze plaats is de tweede halte op de door de familie zelf ondernomen zwervtocht. Zij vreest dat door het provinciale spreidingsplan de familieleden op standplaatsen in diverse gemeenten terecht zullen komen. Door te gaan zwerven wil de familie Niesing, daarin bijgestaan door 'Klomp' Jan Schneiders, dit voorkomen.

De Niesings staan op een steenworp afstand van het nog niet opgeleverde woonwagencentrum aan de Verlengde Lindelaan in Oirsbeek. Als ze dat wilden, zou verklaarde woordvoerder Schneiders gisteren desgevraagd, zouden ze in een handomdraai het centrum kunnen oprijden en daar blijven staan.

Slechts een in de weg staande container zou daarvoor verwijderd moeten worden. „Maar wij zullen het initiatief niet nemen”, legde Schneiders uit. „Dat moeten anderen voor ons doen”.

Alweer VW Golf gestolen

Van onze verslaggever

SITTARD — Donderdagavond werd in Sittard opnieuw een VW Golf gestolen. De auto stond geparkeerd langs de Rijksweg Zuid ter hoogte van het belastingkantoor. Het gaat om een blauwe Golf met het kenteken RG-12-KR.

Sjang

De man is ooit zo bekend geweest dat een postkaart uit het terrein oosten, gedresseerd aan Sjang Nederland op de juiste plek terecht kwam. In de Kleine Republiek. Oftewel: Rolduc te Kerkrade. Van 'Sjang', die zes jaar lang de portier van Rolduc is geweest, werd gisteren om twee uur een standbeeldje onthuld bij de ingang van het complex. Dan vond tevens de reünie plaats van oud-Rolduciërs uit de studiejaar 1919-1950.

Het gisteren onthulde beeld van Sjang

Sjang (2)

Rolduc zegt zelf in de brochure ten behoeve van de reünie dat het in zijn 884-jarig bestaan vier standen heeft gekend. De heren, de filosofen en andere studenten, de Zusters en de Knechten. Tot die laatste groepering behoort Rolduc heeft die mysterieuze 'Sjang' zestig jaar lang bevoord. In werkelijkheid heeft de man Jozef Radermacher gehele. Monseigneur Poels heeft hem ooit 'de burgemeester van de Kleine Republiek' genoemd. Toen burgemeester Becht van Kerkrade deze titulatuur vernomen had, sprak hij hem voortaan aan met 'collega'.

Sjang (3)

„Rond deze markante portier”, zegt directeur Jos Stassen over hem, „heeft al heel wat savorvorming plaats gehad. Maar het is geen sage, dat hij zo wat alles in Rolduc zag of er van moorde, maar ook, dat hij heel veel te weten kwam, dank zij een vorm van openlijk beoefenen nieuwsgierigheid door bijvoorbeeld het lezen van postkaarten waar de gedresseerde zelf bij stond. Prachtige feiten”, aldus Stassen, „als ze binnen het kader van het toelaatbare blijven en een vertrouwenwekkende discretie niet schaden.”

Sjang (4)

„Deze man wist wel wat hij vertwijgen moest, ook in de richting van het opperste gezag. Hij vertegenwoordigde een stand waarin veel noblesse en plichtsbetrachting voorkwam. 'Sjang' behoorde tot degenen die het snelst vergeten worden en doorplaats niet met eretekenen behangen worden.” Of zoals Stassen het nog plechtiger in het reünistenboekje weet te zeggen: „Moge het thema: dankbaarheid aan de eenvoudigen en dienstbaren, een ruime plaats krijgen in deze reünie.” Een reünie, waaraan gisteren met veel enthousiasme werd deelgenomen.

Sjang (5)

„Zo was er na de onthulling van het beeld een plechtige lof, een souper, een avondgebed en een 'gezellige avond' in Rolduc en dat allemaal voor zo'n 120 oud-studenten. In het boekje staan de deelnemers met naam en toenaam vermeld. Leuk om te lezen, vooral als je ziet waar de Rolduciërs, nu ze groter zijn gegroeid, terecht zijn gekomen: de een is arts, de ander bankdirecteur, sommigen advocaat, notaris of pastoor danwel burgemeester van Weert. Een oud-Rolducien en huidige werknemer van Shell wordt echter niet als 'werknemer van Shell' aangemeld. Nee, meneer is 'employé'. Poeh.

(ADVERTENTIE)

VANDAAG BIJ UW KRANT

Die Neue **wohnpwelt** **pallen**

Indien u dit 40 pagina's dikke, kleurrijke magazine niet heeft ontvangen, bel dan tussen 08.00 en 12.00 uur:

045-739911

Daar zijn wij alweer met onze alom bekende

INRUILACTIE

Uw gebruikte meubelen zijn geld waard. U wordt vrijblijvend gehaald. Eventueel gemakkelijke betalingsvoorwaarden

MOONEN B.V.
Meubelfabriek en Woninginrichting
Houtstraat 24, Klimmen, tel. 04405-1204

Getrouwd
Marc L.H.M. van Doorn
en
Carole J.M. Linders
Lansken (B.),
8 oktober 1988

Goede morgen pap
en mam
Proficiat met jullie
35-jarig
huwelijk wens! jullie

Goede Morgen
Wil
gefeliciteerd met je
SARASCHAP
Wout

Ommi
Proficiat!
met je 80e
verjaardag
wensen je
de kleinkinderen

Dankbetuiging
Mede namens onze kinderen en kleinkinderen,
onze hartelijke dank aan rector v. Hooft,
verplegend personeel van de Lückerkliniek,
zitt. Elster, familie, vrienden, bekenden en allen
voor de vele blijken van belangstelling, cadeaus,
bloemen, felicitaties of anderszins, waardoor ons
Gouden Huwelijksfeest
ondanks ziekte, voor ons gezin een waardevolle
en onvergetelijke dag werd.

Herman en Nelly
Hellenbrand-Couvé
Plus X-straat 8
6416 AE Heerlen

Hij klaagde nooit
en was tevreden
vond alles goed
zo is hij van ons weggeleden.
Bedroefd, maar dankbaar voor wat hij voor ons
heeft betekend, geven wij u kennis, dat heden toch
nog onverwacht is overleden, mijn lieve man, onze
zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager,
oom en neef

Bernhard Koster
echtgenoot van
Johanna Roelfsema
op de leeftijd van 77 jaar.

Heerlen: J. Koster-Roelfsema
Nuth: H. Koster
M. Koster-Thissen
Margot en Jan
Micheel, Raymond
Simone en Victor
Ben
Heerlen: Harry Pruden
Familie Koster
Familie Roelfsema

6 oktober 1988
Boskstraat 21, 6413 BZ Heerlen
De dienst van Woord en Gedachtenis zal worden
gehouden op maandag 10 oktober om 13.30 uur in
de Ned. Hervormde kerk aan het Tempelplein Heer-
len, waarna aansluitend de begrafenis zal plaats-
vinden op de begraafplaats te Imstenrade.
Pip is opgebaard in de rouwkamer van het Uit-
vaartcentrum v/h Crombech, Oliekmolenstraat 30,
Heerlen (ingang St-Antoniusweg). Gelegenheid tot
afcheid nemen aldaar, dagelijks van 17.30 tot 18.00
uur.
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten
hebben ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig
te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

Wij geven met droefheid kennis van het overlijden van

Bea Terwee
op de leeftijd van 79 jaar.
Amsterdam: B. Terwee
Heemstede: B. Lopes Cardoso-Terwee
Beek (L): B. van Hoes
neven en niechten

Geleen, 5 oktober 1988
St-Janakliniek
Chr.adres: Const. Huygenstraat 38
6181 BJ Eindhoven
De crematieplechtigheid geleid door de Compag-
nie zal plaatsvinden op maandag 10 oktober om
14.00 uur in de aula van het crematorium Neder-
maas, Voutershof 1 te Geleen.
Bijeenkomst in het crematorium om 13.45 uur.
De overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum
Elzen en Zz., Heistraat 41 te Eindhoven. Bezoek da-
gelijks van 19.15 tot 20.00 uur.

Diep bedroefd, maar dankbaar voor de liefde en
zorg waarmee zij ons gedurende haar leven heeft
omringd, geven wij u kennis dat heden van ons is
heengegaan, mijn lieve vrouw, onze goede en zorg-
zame moeder, schoonmoeder en oma

**Nelly IJzermans-
van der Veeke**
echtgenote van
Alphons IJzermans
op de leeftijd van 56 jaar.

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: Alphons IJzermans
Hoensbroek: Tonny en Frits
van der Boek-IJzermans
Roy, Andy
Brunsum: Marina en Tony
Händler-IJzermans
Marcel, Jeremy

17 oktober 1988
Willemsstraat 58
6431 XK Hoensbroek
De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op
vrijdag 11 oktober om 11.30 uur in de dekenale
kerk van St-Jan Evangelist te Hoensbroek, ge-
volgd door de crematie te Heerlen.
Bijeenkomst in de kerk.
Overtuigd van uw medeleven, is er geen condole-
ren.
Maandag en om 19.15 uur avondwake in de kleine
kerk van de markt.
U kunt afscheid nemen in een der rouwkamers van
De Universiteit, Heistraat 100, Hoensbroek; gele-
genheid tot afscheid nemen dagelijks van 19.00 tot
20.00 uur, zondag van 14.00 tot 18.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, ge-
lieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Wanneer ik wandel temidden van benauwdheid
behoudt Gij mij in het leven.
Tegen den toorn van mijn vijanden strekt
Gij Uw hand uit,
en Uw rechterhand verlost mij.

Te kort na het overlijden van zijn geliefde vrouw,
overleed, in aanwezigheid van zijn kinderen, onze
lieve vader, schoonvader, opa, schoonzoon en
broer

Wim Meijer
* 8-8-1927 † 6-10-1988
weduwnaar van

Mop Meijer-van Leeuwen

Echt: Anneke en Ger
Brouwers-Meijer
Tom
Utrecht: Freetje en Jos de Jager-Meijer
Gouda: Peter en Sonja Meijer-de Haas
Eefje, Wies
Holtum: Addie en Hub Corten-Meijer
Sofie
Vlaardingen: Fré en Marius Swager-Meijer
Nw.-Lekkerland: Hans en Lily Meijer

6231 BV Rothem-Meerssen, 6 oktober 1988
Koning Karelstraat 12
De dienst van woord en gebed zal worden gehou-
den op dinsdag 11 oktober om 11.30 uur in de
kerk, Oostersingel 1 te Valkenburg, gevolgd
door de crematieplechtigheid om 13.15 uur in het
crematorium Nedermass, Voutershof 1, Geleen.
Overtuigd van uw medeleven, is er geen gele-
genheid tot persoonlijk condoleren.
Wim is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela,
Symphoniesingel 40, Maastricht; bezoek zaterdag
en zondag van 17.00 tot 18.00 uur en maandag van
18.00 tot 19.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, ge-
lieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen
van het overlijden van onze medewerker de heer

W.J. Meijer
belastingconsulent
Vanaf 1 december 1981 was de heer Meijer met gro-
te inzet en deskundigheid als adviseur bij onze
maatschap werkzaam.
Ons medeleven gaat uit naar zijn kinderen en naas-
te familieleden, die wij de kracht toewensen dit
zware verlies te dragen.

Bakker, Versteegh en Co.
H.A. Versteegh
Maastricht, 6 oktober 1988

Wij vernamen dat op 6 oktober

Wim Meijer
is overleden.
In hem verliezen wij een fijne collega, die voor
iedereen belangstellend klaarstond.
Zijn kinderen, die binnen een half jaar hun vader
en moeder verloren, wensen wij veel sterkte toe.
Personeelsvereniging Bakker, Versteegh en Co.

Met droefheid nemen wij afscheid van

Wim Meijer
Hij was altijd een zeer gewaardeerde collega die in
onze herinnering zal blijven voortleven.
Bakker, Versteegh en Co.
belastingadviseurs
Maastricht, 6 oktober 1988

Enige en algemene kennisgeving

Wij geven u kennis, dat plotseling van ons is heen-
gegaan, onze lieve vader, mijn zoon, onze broer,
zwager, oom en neef

Jan Martin Jagt
op de leeftijd van 53 jaar.

Uit aller naam:
J.J. Jagt-Poelma
kinderen en kleinkinderen

4 oktober 1988
Corr.adres: v.d. Scheurstraat 68, 6413 VJ Heerlen
Geen bezoek aan huis.
De crematie heeft in besloten familiekring te Heer-
len plaatsgevonden.

Algemene kennisgeving

Bedroefd delen wij u het overlijden mede van me-
vrouw

**Maria Gertrud
Dautzenberg-Wetzels**
J.J. Dautzenberg
kinderen en kleinkinderen

Deurne, 5 oktober 1988
Dirk Boutstraat 28, 5753 BD Deurne

Bedroefd, maar dankbaar voor wat zij voor ons is
gewees, geven wij u kennis dat, toch nog onver-
wacht, van ons is heengegaan, mijn lieve vrouw en
onze moeder. Zij overleed in het Antoni van Lega-
wenhoek-ziekenhuis te Amsterdam, op 56-jarige
leeftijd, voorzien van het h. olieel.

**Rosemarie
Cremers-Teich**
echtgenote van
Alois Cremers

Sittard: Alois Cremers
Born: Frans
Utrecht: Carl
Sittard: Roland
6136 BA Sittard, 6 oktober 1988
Heistraat 39

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op
dinsdag 11 oktober om 10.30 uur in de kerk van de
H. Michiel te Thorn, waarna de begrafenis is op de
algemene begraafplaats aan de Wehrweg te Sit-
tard.
Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in
de kerk.
Avondmis maandag om 19.00 uur in de parochie-
kerk van het H. Hart van Jezus te Overhoven Sit-
tard.
Rosemarie is opgebaard in de rouwkamer van het
ziekenhuis te Sittard, alwaar zondag en maandag
bezoekgelegenheid is van 17.30 tot 19.00 uur.
Liever geen bezoek aan huis.
Wilt u, indien wij zijn vergeten, u een kennisgeving
te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Dankbaar dat ik hem zo lang in mijn midden mocht hebben, maar ook be-
droefd om het scheiden, deel ik u mede, dat na een kortstondige ziekte is
overleden, voorzien van het h. sacrament der zieken, in de verpleegkli-
niek te Heerlen, mijn innig geliefde man, broer, onze zwager, oom en neef

Franz Josef Boijmans
echtgenoot van

Hubertina Catharina Gerards

Hij overleed in de leeftijd van 81 jaar.
Wij bevelen hem in uw gebed aan.

Heerlen: H.C. Boijmans-Gerards
Familie Boijmans
Familie Gerards

6416 BX Heerlen, 6 oktober 1988
Bospad 4

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 11 oktober
a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Pius X te Heerlen-Molen-
berg, waarna aansluitend de crematie in het crematorium te Heerlen-Im-
stenrade.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Rozenkransgebed tot intentie van onze dierbare overledene maandag 10
oktober om 18.00 uur, aansluitend avondmis in voornoemde parochie-
kerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in de chapelle ardente van de Ver-
pleegkliniek te Heerlen, dagelijks van 14.00 tot 16.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als
zodanig te willen beschouwen.

Gedurende meer dan 50 jaar was, en in de toekomst blijft zijn naam
aan ons bedrijf verbonden

In verband met het overlijden van de heer

F. Boijmans

zal onze zaak op dinsdag 11 oktober
DE GEHELE DAG GESLOTEN ZIJN
Slagerij Boijmans
Stationsstraat 4 Heerlen
Familie Bindels en medewerkers

Dankbaar voor het vele goede dat hij ons tijdens
zijn leven heeft gegeven, hebben wij afscheid moe-
ten nemen van mijn lieve man, onze zorgzame va-
der, schoonvader, opa, overgrootvader, zwager,
oom en neef

Sjeng Puts
echtgenoot van

Maria Moonen

Hij overleed op 78-jarige leeftijd in het De Wever-
ziekenhuis te Heerlen, voorzien van het h. sacra-
ment der zieken.

Wij bevelen hem in Uw gebed aan.

Schaesberg: Maria Puts-Moonen
kinderen, klein- en
achterkleinkinderen
Familie Puts
Familie Moonen

6372 EZ Landgraaf, 7 oktober 1988
Kerkplein 12

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden
op dinsdag 11 oktober a.s. om 10.30 uur in de deke-
nale kerk van de H.H. Petrus en Paulus te Schaes-
berg-Heerlen, waarna aansluitend de crematie
zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen,
Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk.
Daar wij overtuigd zijn van Uw medeleven, is er
geen condoleren.
Het rozenkransgebed tot intentie van de overlede-
ne wordt gehouden op maandag 10 oktober om 18.45
uur, aansluitend avondmis in voornoemde dekenale
kerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkamer
van het De Weverziekenhuis te Heerlen, dagelijks
van 16.00 tot 17.00 uur.
Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, ge-
lieven deze annonce als zodanig te willen beschou-
wen.

De eerste plechtige jaardienst voor mijn onvergete-
lijke vrouw en moeder

**Maria Margaretha
Schepers-Martens**

zal gehouden worden vandaag, zaterdag 8 oktober
om 19.00 uur in de parochiekerk H. Martinus te Ur-
mond.

Nie Schepers en kinderen

De plechtige eerste jaardienst voor mijn man, onze
vader en grootvader

Joep Spoel

zal plaatsvinden op zaterdag 15 oktober a.s. om
19.00 uur in de dekenale kerk van de H.H. Petrus en
Paulus te Schaesberg-Landgraaf.

Mevr. H. Spoel-Habets
kinderen en kleinkinderen

Landgraaf, oktober 1988

De plechtige eerste jaardienst voor mijn goede
echtgenoot, onze onvergetelijke vader en opa

Drees Lemmens

zal plaatsvinden heden zaterdag 8 oktober in de pa-
rochiekerk van de H. Catharina te Grevinbicht om
19.00 uur.

B. Lemmens-in t Panhuis
kinderen en kleinkinderen

Met grote verslagenheid namen wij kennis van het
overlijden van de heer

Jos Boon

Voor de vereniging zullen wij hem in onze herin-
nering bewaren.
Ons medeleven gaat uit naar zijn echtgenote, kin-
deren en familie.

Bestuur en leden
Spartacus A Gen Bruch
Eys

Bejaardenorganisaties over expositie in Mecc:

**'Geronto '88' geeft
fout beeld ouderen'**

MAASTRICHT - Drie ouderenbon-
den, verenigd in het Centraal Or-
gan Samenwerkende Bonden van
Ouderen (Cosbo), weigeren mee te
werken aan de tentoonstelling 'Ger-
onto '88' en het congres 'Ouder-
wijs', die volgende week in het
Maastrichts Expositie- en Congres-
centrum (Mecc) worden gehouden.
Volgens de drie bonden wekt de
beurs de indruk 'dat alle ouderen al-
leen maar hulpbehoevend zijn en
als zodanig een nieuwe markt vor-
men voor bedrijven'. De Cosbo
wijst er in een verklaring op dat
tachtig tot negentig procent van alle
ouderen helemaal niet hulpbehoev-
end is, maar juist nog bijzonder ac-
tief.

Dankbetuiging
Daar het ons onmogelijk is iedereen persoonlijk te bedanken voor het me-
deleven om betoond bij de ziekte, het overlijden en de begrafenis van
mijn lieve man, vader, schoonvader en opa

**Jan Mathias (May)
Dörenberg**

betuigen wij u hiermede onze oprechte dank.

Maria Dörenberg-Rutten
kinderen en kleinkinderen

Oktober 1988
6374 KA Ubach over Worms-Landgraaf
Groenstergracht 10

De plechtige zeswekdienst zal gehouden worden op zondag 9 oktober
a.s. om 11.30 uur in de parochiekerk Maria Hulp der Christenen te Nieu-
wenhagen.

**schilderijen
schilderijsteden
en inlijstwerk**

**inlijsternij
berns**
putgraaf-passage 42
heerlen, tel. 045-711004
(tegenover city-flat)

Van ons is heengegaan

**Hubertina
Franssen**

weduwe van
J.A. Tiggelevend

* Valkenburg: 03-03-01
† Nuth: 04-10-88

Op verzoek van de overledene vond de crematie
stille plaats.

Uit aller naam:
H.M.J. Martens

**Zekerheid
voor 'n waardig
afscheid**

Een sterven is niet alleen een afscheid van de wereld, maar ook een afscheid van de familie, vrienden, bekenden en allen. Het is een afscheid dat u niet wilt missen. Daarom is het belangrijk dat u zich verzekert van een waardig afscheid. Begrafenis- en crematieverzorging 'HOENSBROEK e.o.' v.h. OTERMA kan u hierin helpen. Wij bieden u een breed scala aan diensten, van de eerste kennisgeving tot de laatste rustplaats. Wij zijn u graag van dienst.

Begrafenis- en crematieverzorging
'HOENSBROEK e.o.' v.h. OTERMA

Postbus 100, 6400 AA Heerlen
Telefoon: 045-450880

in verband met landelijke acties van specialisten

VERVALLEN

vanaf maandag 10 oktober voor onbepaalde tijd

**ALLE POLIKLINISCHE
SPREKUREN**

in het Sint Jozefziekenhuis te Kerkrade.

Degenen die voor komende week een
afpraak hebben gemaakt voor consultatie
van een van de specialisten van het Sint
Jozefziekenhuis in Kerkrade wordt
derhalve aangeraden eerst telefonisch
contact op te nemen met het
afsprakenbureau, tel. 045-450880. Hier
kunnen ook nieuwe afspraken worden
gemaakt.

**SPOEDGEVALLEN WORDEN
UITERAARD GEHOLPEN.**

Gevestigd:
Mevr. A.G.T.H. van Hooff
hulsters

in associatie met:
**P.G.J. van Aubel
en A.C.J. Schlösser**

Praktijkadres:
Kerkraderweg 54 - 6416 CK Heerlen
Telefoon: 045-415174

Voor het opgeven van
overlijdensadvertenties voor de krant
van maandag, bestaat gelegenheid op
zondagmiddag tussen 15 en 16 uur op
ons hoofdkantoor, of telefonisch
uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen.

Gevestigd per 1-10-88

Raf Verwasch
manueel therapeut

Behandeling volgens afspraak
Nieuwstraat 44 - 6431 KV Hoensbroek - tel. 045-2126

Geronto '88 wordt van 11 tot en met
14 oktober gehouden en 'ouders
op 11 en 12 oktober.

**Twaalf maanden
voor incest**

ROERMOND - De rechtbank in
Roermond heeft een 46-
jarige man uit Venlo-Blerick
voorwaardelijk, wegens in-
cest, veroordeeld tot twaalf maanden
gevangenisstraf, waarvan
voorwaardelijk, wegens in-
cest met zijn dochter tussen
september 1975 en juli 1983.

Ook achtte de rechtbank be-
zeten dat de Blerickenaar
dochter in oktober 1979
verkracht. De officier van ju-
stitie, mr. Schaap, eiste twee
jaar gevangenisstraf.

Een medewerker van het organise-
rende Mecc zei het jammer te vin-
den dat de ouderenbonden ondanks
een uitnodiging niet aan de beurs en
het congres willen deelnemen. Hij
noemde de argumenten van de bon-
den 'niet terecht'. Het is volgens
hem geenszins de bedoeling oude-
ren af te schilderen als hulpbehoev-
end. 'De beurs wil alleen maar een
overzicht geven van tastbare zaken
die ouderen met een bepaald ge-
brek, en dat is inderdaad een kleine
groep, kunnen helpen. Ook bijten
de beurs en het congres elkaar niet',
aldus de woordvoerder. Een aantal
andere ouderenorganisaties doet
wel mee aan Geronto '88.

Experiment om kosten ziekenzorg te drukken

AZM: één ziekenhuis

Oostelijke Mijnstreek

Van onze verslaggever

HEERLEN - Het Algemeen Ziekenfonds voor de Mijnstreek te Heerlen vindt de ziekenzorg in deze regio te duur. De vergrijzing in het gebied, de steeds maar voortschrijdende medische technologie en de sociale problematiek in de Oostelijke Mijnstreek zijn daar debet aan. Alleen al door de vergrijzing berekent het AZM een kostenstijging tot het jaar 2000 met 32,9 procent. Om de kosten in de hand te houden wil het AZM een experiment gaan doorvoeren in de komende drie jaar. Een voorstel daartoe is gisteren in Heerlen overhandigd aan minister Brinkman van WVC.

Daarom is het allemaal zo duur in de Oostelijke Mijnstreek? Daar heeft het AZM wel enkele antwoorden op. Het in stand houden van ziekenhuizen (Brunssum,

Kerkrade en Heerlen) is er één van. Volgens het AZM moet er één groot centrumziekenhuis komen, dat is financieel en ook nog eens kwalitatief beter. Berekend is namelijk, dat 278

bedden structureel niet bezet zijn in de ziekenhuizen (cijfer 1987).

Specialistenhulp in de Oostelijke Mijnstreek is fiks duurder dan in de rest van het land. Is een ziekenfonds in Nederland gemiddeld 250 gulden per verzekerde kwijt aan specialisten, in de Oostelijke Mijnstreek is dat tegen de 300 gulden. Door het groot aantal inrichtingen in de regio is er ook sprake van een versnippering van specialisten. Centralisatie in één centrumziekenhuis zou beter zijn, aldus het AZM.

Te veel

Er zijn te veel huisartsen in de regio (17) en zij verwijzen aanmerkelijk vaker naar specialisten dan hun collega's in den lande. Ook de spil-functie van de huisarts verandert, gezien het feit dat veel mensen rechtstreeks naar een specialist gaan.

Er zijn ook te veel apotheken en wel per 8.400 inwoners één. Landelijk gezien is er één apothek per 9.500 inwoners. Daarnaast zijn er ook nog eens te veel fysiotherapeuten. Dit aanbod noemt het AZM zelfs overvloedig, want er is een overcapaciteit van 67 full-time fysiotherapeuten in de regio.

Experiment

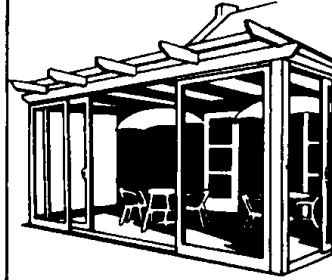
Het AZM wil nu een driejarig experiment doorvoeren, te beginnen per 1 januari 1989, waarin het ziekenfonds door inkomtenbudgettering en contracteervrijheid, probeert de kosten te drukken. Feitelijk komt het hier op neer, dat het ziekenfonds aan de hand van de berekening van de inkomsten (onder andere de 156 gulden per verzekerde per jaar) bepaalt wat de totale ziekenzorg mag kosten.

Door het afsluiten van contracten met onder andere specialisten en andere 'geneeskundigen', moeten kosten ook op dat gebied teruggedrongen kunnen worden.

Het minder kostbaar maken van de ziekenzorg is eerder een zaak van reorganisatie dan van financien, constateert het AZM. Daarom dat het ziekenfonds wil experimenteren, hetgeen in de Oostelijke Mijnstreek goed zou kunnen omdat het hier om vrij besloten gebied betreft.

(ADVERTENTIE)

Steeds meer mensen gaan 'buiten' wonen, in hun eigen tuin.

Met 'n originele VERANDALUX-terrasoverkapping woont u 12 maanden per jaar behaaglijk in uw tuin. En geniet u het hele jaar door van uw tuinmeubelen.

BON Vertel mij alles over terrasoverkappingen:

Naam: _____
Adres: _____
Postcode: _____ Tel: _____
Plaats: _____
In gefrankeerde envelop versturen naar VERANDALUX B.V., Postbus 324, 5680 AH Best.

• waterdichte garanties • betaling bij aanvang werk en ná oplevering
• in hout en/of aluminium • één zonnestraalje maakt uw veranda behaaglijk • vakwerk op maat.

Bezoek de Verandalux-showroom in Ittervoort.

Margarethastraat 2, Ittervoort (bij Thorn). Telefoon 04756-5215. Dagelijks geopend van 9.00 tot 17.00 uur, zaterdags van 10.00 tot 15.00 uur.

Korte-Van Hemel wil betere spreiding

Notarissen moeten inkomen inleveren

Van onze medewerker

MAASTRICHT - Staatssecretaris Korte-Van Hemel (Justitie) vindt dat er een eerlijkere inkomensverdeling onder de notarissen moet komen. Zij wil daarom af van de wettelijke beperking van standplaatsen zoals die nu nog geldt. Deze belemmert de mogelijkheden van de ongeveer 1200 kandidaat-notarissen om een eigen notariaat te stichten. De staatssecretaris gaat nog deze maand met de betrokkenen om tafel tinnen ter voorbereiding van een nieuwe Wet op het Notarisambt.

Korte-Van Hemel ontvouwd haar spreidingsideeën als het ware in het vol van de leeuw, tijdens de ledenvergadering van het Koninklijke Notariële Broederschap, tijdens welke ongeveer duizend notarissen het Maastrichtse Expositie- en Congrescentrum bevolkten.

De staatssecretaris beloofde wel zoveel mogelijk rekening te zullen houden met de groeiende behoefte bij notarissen om samen te gaan werken in associaties.

Tijdens het wetenschappelijke gedeelte van hun jaarlijkse vergadering bogen de notarissen zich over het zogenaamde pre-advies 'Boedels, bijstand en bejaardenzorg', opgesteld door notaris Heyman, bestuursadviseur Heyman en hoofd Sociale Dienstverlening Prins.

Het pre-advies is tot stand gekomen vanuit de constatering dat de Kroon geen rekening houdt met notariële testamenten waarin kinderen hun erfdeel 'uitlenen' aan de langstlevende ouder. Dit kan leiden tot financiële complicaties bij opname in een bejaardenzorg en bij het overlijden van een van de huwelijkspartners.

Twee doden en drie gewonden door ongeval

VENRAY - Door een botsing tussen een personenauto en een vrachtwagen zijn vrijdagmiddag in Oostrum (gemeente Venray) twee personen op slag gedood en drie kinderen ernstig gewond geraakt.

Twee van hen zijn overgebracht naar het ziekenhuis in Venray. De derde is met spoed overgebracht naar het Academisch Ziekenhuis in Nijmegen. De vijf zaten in een personenauto die op een nog onverklaarbare manier in botsing kwam met een vrachtwagen. De 47-jarige chauffeur van de vrachtwagen uit Den Bosch bleef bij de botsing ongedeerd.

(ADVERTENTIE)

NIEUWE COLLECTIES NEPAL TAPIJEN

met rustige motieven en in pasteltinten, geheel afgestemd op de huidige woontrend

PERZISCHE TAPIJEN

een exclusieve partij tapijten in oude kleuren op primitieve manier geknoopt als thuiswerk of door Nomaden.

HUB DOLS & CO

Markt 31, Sittard
Tel. 04490-12605
Een vertrouwd adres sinds 1905

● Minister Brinkman was gisteren bij het AZM te Heerlen om er het vernieuwde kantoor te openen. Hij deed dat door een metaalplaatje van de Limburgse kunstenaar Jos Hermans te onthullen.

Foto: 3-Poot/FRANS RADE

Heerlense advocaat op symposium in Sittard:

Groot aantal doden door asbestziekten

SITTARD - Het aantal overlijdens in Limburg als gevolg van asbestziekten (asbestose, mesothelioom) is waarschijnlijk veel hoger dan verondersteld wordt. De Heerlense advocaat mr R. Bedaux zei dat gisteren op een symposium over asbest, georganiseerd door de Industriebond FNV. Volgens hem sterven in het Heerlense ziekenhuis jaarlijks 12 mensen aan mesothelioom. De andere ziekenhuizen wilden geen informatie hierover vrijgeven, maar uitgaande van de Heerlense cijfers zou het totaal aantal gevallen in Zuid-Limburg op 25 kunnen liggen.

Mr Bedaux noemde deze aantallen 'gigantisch' en zei dat de ziekenhuizen veel te terughoudend zijn met het verstrekken van gegevens. „De artsen zouden aan een dergelijke ontdekking eigenlijk veel meer ruchtbaarheid moeten geven." Het beroepsgeheim hoeft daarbij volgens Bedaux geen belemmerende rol te spelen. Zonder individuele gevallen te noemen kan de arts in het algemeen ontwikkelingen naar buiten brengen.

Over de aantallen overlijdens als gevolg van asbestziekten is in Nederland weinig bekend. Dat komt onder meer omdat ze officieel niet ge-

registreerd hoeven te worden. Daarbij komt dat asbestziekten pas in een laat stadium vastgesteld kunnen worden en dan nog zijn de oorzaken niet altijd eenduidig aan te wijzen. Medewerker P. Wüste van de technische universiteit in Delft, die eveneens een toespraak hield, zei in dit verband dat de wijze van vaststelling te vergelijken is met die bij besmetting door radio-actief materiaal.

De Heerlense raadsman voert momenteel meerdere schadeprocedures tegen een aantal werkgevers. Zo loopt bij het kantongerecht in Sittard een rechtszaak tegen DSM, aangespannen door een weduwe uit Susteren van wie de echtgenoot, voormalig werknemer van het chemieconcern, aan asbestose is overleden. De zaak loopt al vanaf 1986, het jaar waarin de Susterdenaar is gestorven aan de asbestziekte. Het is nog niet bekend wanneer de kantongerechter het vonnis zal uitspreken.

Bedaux benadrukte nog eens dat het de weduwe niet om het geld te doen is. De eventuele schadevergoeding zal worden gestopt in een stichting die meer bekendheid moet

Toelating tot nieuw studiejaar geblokkeerd

Student daagt RL voor de rechter

MAASTRICHT - Economiestudent Frans Notten in Maastricht heeft de Rijksuniversiteit Limburg in kort geding voor de rechter gedaagd om te bereiken dat hij zijn studie zonder 'achteraf' in te lassen vertraging kan voortzetten. Het geding dient aanstaande woensdag voor de presi-

dent van de Maastrichtse rechtbank.

Notten studeert sedert september 1986 aan de RL. Enkele maanden geleden tekende hij bij het College van Beroep voor de Examen van beroep aan tegen de waardering van één onderdeel van de zogeheten voortgangstoets. Hij zou daarbij twee procent te laag hebben gescoord. In afwachting van de uitspraak kreeg hij de gunst van de twijfel en werd toegelaten tot enkele 'blokken' van de doctoraalfase. Toen hij in een volgend stadium toelating tot een hoger blok aanvraagde, werd dit geweigerd. Tezelfdertijd legde hij zijn propaedeutisch examen af en kreeg medio juli te horen dat hij hiervoor was geslaagd. Op 1 augustus verklaarde het College van Beroep het eerder door de student ingestelde beroep ongegrond met als gevolg dat afgelegde blokttoetsexamens in het tweede studiejaar ongeldig werden.

Toets

De student nu verzet zich hiertegen met aan te voeren dat de belangen van hier in geding zijnde partijen niet tegen elkaar zijn afgewogen en het College van Beroep niet kan worden aangemerkt als een onafhankelijke en onpartijdige instantie. Hij tekent daarbij aan dat twee leden van dat college in dienst zijn van de RL en één aan dat instituut studeert.

Om te worden toegelaten tot enkele onderdelen van het derde studiejaar verzocht Notten medio augustus schriftelijk om vrijstelling voor vier reeds gevolgde studieblokken. Op één onderdeel na werd dit verzoek begin september afgewezen op grond van de resoluten van afgelegde toetsen.

De student vecht dit aan. Naar zijn mening is slechts deelname aan een toets verplicht en kan vrijstelling niet afhankelijk zijn van (boven) gemiddelde resultaten. Tegenover het standpunt van de RL dat de toegestane voorwaardelijke toelating pas definitief kan worden indien de betrokkene vóór 1 januari met goed gevolg zijn propaedeutisch examen aflegt, stellen Notten en zijn raadsman dat hij in dat geval een examen moet overdoen waarvoor hij feitelijk al is geslaagd.

In kort geding eist de student alsnog vrijstelling voor 'blokken' uit het tweede studiejaar en andere blokken met daaraan verbonden voortgangstoetsen in te halen. Tenslotte vraagt hij onmiddellijke toelating tot studie en toetsen van het derde studiejaar.

Frans Maas begint maandag met werkzaamheden

Bouwvergunning magazijncomplex terecht afgegeven

Van onze verslaggever

DEN HAAG/BEEK - De bouwvergunning voor distributiecomplex van expeditiebedrijf Frans Maas uit Venlo op het bedrijventerrein Technoport Europe, bij het vliegveld Beek, blijft

geldig. Dit heeft de Raad van State gisteren beslist in een voorlopige uitspraak.

De Inspecteur voor de Ruimtelijke Ordening in Noord-Brabant en Limburg had gevraagd de vergunning voorlopig te schorsen. Hij stelt dat de komst van het bedrijf te zeer vooruitloopt op de aanleg van de Oost-westbaan, waarover nog steeds geen zekerheid bestaat. Ook bestaat volgens de inspecteur de kans dat de bedrijvigheid van Frans Maas meer vluchten met zich meebrengt, waardoor de overlast voor de omgeving toeneemt.

Juistheid

Frans Maas stelt echter dat voor transport uitsluitend van bestaande vluchten gebruik zal worden gemaakt. De afwijzing van het schorsingsverzoek door de Raad van State is overigens een voorlopige beslissing. De Raad van State doet in een later stadium een definitieve uitspraak, maar het staat nu al vast dat die niet zal afwijken van de voorlopige.

De Inspecteur voor de Ruimtelijke Ordening heeft ook bij het gemeentebestuur van Beek een schorsingsverzoek ingediend, maar volgens burgemeester Albert van Goethem maakt dat geen schijn van kans.

In een eerste reactie zei burgemeester Van Goethem zeer ingenomen te zijn met de uitspraak van de Raad van State. „Het onderschrijft de juistheid van de beslissing die ben w genomen hebben om Frans Maas een bouwvergunning te verlenen. De inspecteur heeft ons al gefeliciteerd met de behaalde overwinning."

Snel

Volgens Van Goethem begint de expeditie uit Venlo aanstaande maandag al met de bouw van het internationaal distributiecentrum. Frans Maas wil daarin 20 miljoen gulden investeren, hetgeen direct al 30 arbeidsplaatsen oplevert. Op de lange termijn kunnen daar nog eens 90 tot 180 banen bijkomen.

Maximaal voordeel met een Spaarhypotheek van de Pancratiusbank

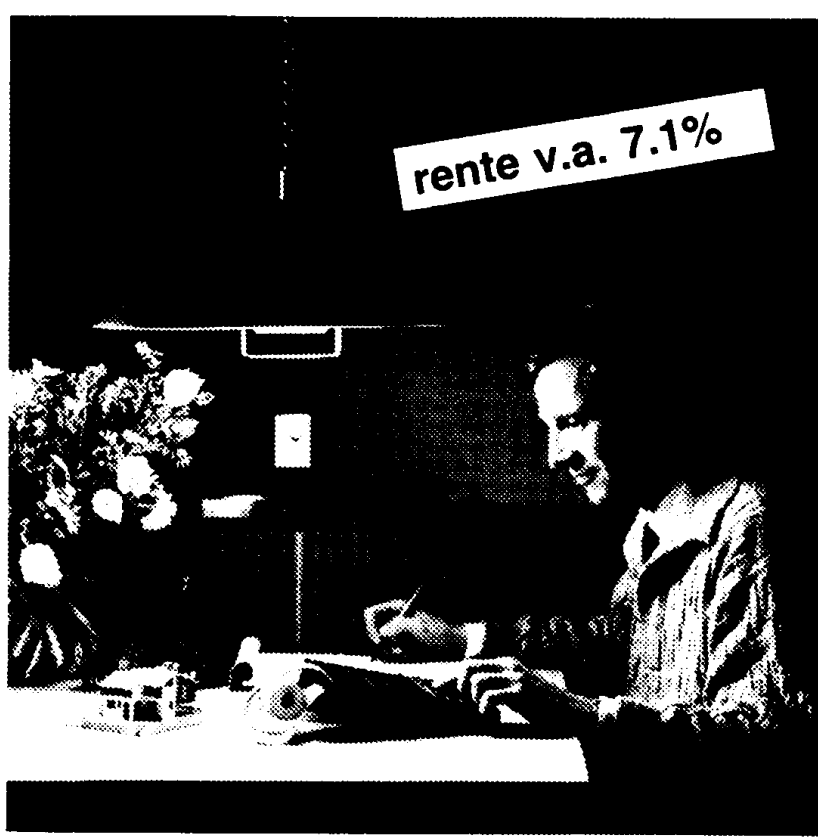
Bent u op zoek naar een hypotheek en hebt u de verschillende aanbiedingen vergeleken, dan zult u tot de conclusie komen, dat de **Spaarhypotheek** een bijzonder gunstige financieringsvorm is.

De **Spaarhypotheek** levert u een groot fiscaal voordeel op. Het kan u een flink bedrag op de nettolasten besparen. Daarbij houdt deze hypotheek uw nettolasten zo stabiel mogelijk.

De **Spaarhypotheek** is een hypotheek op basis van een gemengde levensverzekering, die qua doorzichtigheid, eenvoud en kosten afwijkt van de traditionele levensverzekering. U combineert uw hypotheeklening met sparen en verzekeren. Enerzijds leent u geld voor uw huis en anderzijds spaart u voor de aflossing tot op de afgesproken einddatum.

Het unieke van de **Spaarhypotheek** is dat over het spaardeel een rentepercentage wordt vergoed, dat gelijk is aan het rentepercentage dat u betaalt voor de hypotheek. De premie voor de verzekering wordt hierdoor laag. Zo bespaart u vele duizenden gulden op uw nettolasten.

De **Spaarhypotheek** van de **Pancratiusbank** heeft een aantal aantrekkelijke voordelen:

pancratiusbank

Heerlen: Geerstraat 22, telefoon 045-716441.

spaarbank

- lage premie;
- gunstige hypotheekrente;
- duidelijke betalingsoverzichten;
- gegarandeerde eindwaarde;
- soepele regeling bij verkoop van uw huis: 'meenemen' van de hypotheek is mogelijk;
- bij tussentijds overlijden wordt de hypotheek volledig afgelost;
- gunstige afkoopwaarde.

COUPON

Ik wil graag meer informatie over de **Spaarhypotheek**. Stuur mij een folder en een rekenvoorbeeld toe.

Naam: _____

m/v

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Stuur de coupon in een enveloppe zonder postzegel naar:
Pancratiusbank
Antwoordnummer 96
6400 VB HEERLEN

zet na 1990 extra middelen noodzakelijk om tot een vijfde of zesde toe te komen van de reeds aanwezige toegeweide werkluchtmiddelen. Het schijnt de FNV Maastricht een brief aan de Tweede Kamer met het oog op de behandelingswijze van het PNL van eind-juni 1997 in de begrotingscommissie te hebben.

Verder, met betrekking van de plaatselijke afdeling gelden dezelfde overwegingen die worden gebruikt voor de voortzetting van de steun aan de Oetelike Minn'neek ook voor de regio Maastricht. Dat zijn de omvangrijke inkomingen van omvangrijke taken (belastingen, bezuizingen, opnemingen, etc.) en de afbreuk van de koopkracht en de uitkeringen van de uitkeringsgerechtigden etc.

mv
DE LIMBURGSE
PERSONEELS
GIDS

AZL Beheer

Bij onze afdeling **Automatisering** bestaat de plaatsingsmogelijkheid voor een

Aankomend
Systeemanalist-Programmeur (M/V)

die na een ruime inwerkperiode o.m. zal worden belast met

- het ontwerpen van programmatuur en het onderhouden daarvan;
- de ondersteuning van gebruikers bij m.n. het operationaliseren van programmatuur;
- de begeleiding van de productie;
- het leveren van een actieve bijdrage aan acquisitie.

Vereist:

- VWO-B met bereidheid tot het volgen van vakgerichte opleidingen;
- sterke affiniteit met automatiseringsvraagstukken;
- leeftijd tot 30 jaar.

Standplaats is Heerlen.

Een psychologisch en medisch onderzoek zullen deel uitmaken van de selectieprocedure.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan Mr. H.H. Laeven, Hoofd Algemene Zaken van AZL Beheer, Akerstraat 92, 6411 HD Heerlen.

Deze is voor nadere inlichtingen telefonisch bereikbaar onder nummer: 045 - 76 32 72.

Als rechtstreekse voortzetting van de uitvoeringsorganen van de bedrijfspensioenfonds in de mijnindustrie (AMF/BFM) verricht AZL Beheer thans met 250 medewerkers alle gewenste diensten op het gebied van het vermogensbeheer (± f 4 mrd) alsmede pensioenadministratie en ziektekostenverzekering (± 150.000 verzekerden)

inTram
kerkrade b.v.

Horeca-interieurs - Winkelbestedingen
Projectmeubilair

vraagt **ervaren meubelmakers**
en **werkvoorbereider**

MTS-opleiding en ervaring gewenst.

Telefonische of schriftelijke sollicitaties:
Tunnekeweg 101, 6468 EJ Kerkrade
Tel. 045-453580

Stoks-van Bergen BV

is een konstruktiebedrijf waar produkten van uiteenlopende aard in staal, roestvast staal en aluminium worden vervaardigd.

Door de grote verscheidenheid in produkten hebben wij dringend behoefte aan:

**ALLROUND KONSTRUKTIE
BANK- EN PLATWERKERS**

Belangstellenden kunnen hun sollicitaties richten aan:

Stoks-van Bergen BV, Postbus 344, 6040 AH Roermond of telefonisch een afspraak maken voor een gesprek. Tel. 04750-16867.

Vaes bv
ARCHITEKTENBUREAU

windmolenven 45, postbus 4015
6080 AA haalen, tel. 04759-2929*

heeft in zijn 20-jarig bestaan een grote deskundigheid opgebouwd in utiliteits-, woningbouw en renovatie.

Wij zoeken een:

ONTWERPER / ARCHITEKT

met uitgesproken ontwerp- en bouwtechnische kwaliteiten om op de duur zelfstandig het bureau te leiden.

Interesse in automatisering gewenst.

Wij denken aan een jonge bouwkundige of architect HBO

**AANKOMEND
BOUWKUNDIG TEKENAAR**

die in teamverband uiteenlopende projecten kan uitwerken, opleiding M.T.S.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan ons bureau.

Architektenbureau Theo Teeken te Heerlen vraagt op korte termijn voor het uitwerken van diverse projecten

**een ervaren
bouwkundig tekenaar**
(min. HTS-nivo)

Schriftelijke sollicitaties binnen één week te richten aan:
Th. Teeken
De Lirp 42
6419 EW Heerlen

Wij zoeken een deskundige

monteur

voor reparatie van
grasmachines, kettingzagen
en tuinbouw machines.

GIELE

Wolfhagen 3, Schinnen (centrum), Tel. 04493-1

KSV
HET SEKTIEBESTUUR BO
HEERLEN-NOORD
VAN DE KATHOLIEKE
SCHOOLVERENIGING
HEERLEN e.o.

nodigt geïnteresseerden uit te solliciteren naar de functie van

DIREKTEUR (M/V)

voor de r.k. basisschool 't Pannesjop, Eindhovenstraat 49-51, 6415 CE Heerlen.
De vakature ontstaat omdat de huidige directeur zo mogelijk per 1 december 1988 gebruik wenst te maken van de DOP-regeling.

De school telt momenteel ca. 168 leerlingen, verdeeld over 7 groepen.

- Van de te benoemen directeur wordt verwacht dat hij:
- naast het voldoen aan de wettelijke eisen - de identiteit van de school samen met team, MR en bestuur vanuit een katholieke levensovertuiging vorm en inhoud kan geven;
 - beschikt over leidinggevende capaciteiten met betrekking tot de schoolorganisatie;
 - beschikt over goede interne en externe communicatiekwaliteiten naar alle geledingen;
 - beschikt over administratieve en wetenschappelijke kennis m.b.t. basisonderwijs;
 - beschikt over ruime ervaring in het werken met verschillende leeftijdsgroepen, ook in gecombineerde groepen;
 - beschikt over kennis van moderne onderwijsmethodieken.

Ter advisering van het bestuur is een adviescommissie benoemd waarin enkele ouders en teamleden zitting hebben.

De selectie van de kandidaten geschiedt aan de hand van een tevoren vastgestelde procedure.

Een psychologisch onderzoek kan tot de besluitvorming bijdragen.

Sollicitaties vergezeld van een uitgebreid curriculum vitae dienen voor 24 oktober a.s. te worden gericht aan het sectiebestuur BO Heerlen-Noord van de KSV, Postbus 196, 6400 AD Heerlen, tel. 045-714647.

interieur

klinkers bv

vraagt:

produktiemedewerker(s)
voor de
machinale afdeling

Enige ervaring strekt tot aanbeveling.

Sollicitaties worden ingewacht op:
Burg. Vlascherstraat 141 te 6235
EB Ulestraten,
telefoon 043-644242.

tempo-team
uitzendbureau

Wij hebben direct werk voor m.v.

glazenwasser

voor een middelgroot schoonmaakbedrijf in de omgeving van Kerkrade.

Wij vragen:

- leeftijd: 18-20 jaar, kandidaten die ouder zijn dienen over enige ervaring te beschikken;
- goede motivatie en interesse voor het glazenwasserswerk;
- bereidheid om op part-time basis te werken.

Bij gebrekken geschiktheid biedt deze functie goede perspectieven voor de toekomst.

Vraag vrijblijvend voor meer informatie over bovengenoemde vacature naar Marjon Jansen, afd. Industriepersoneel, tel. 045-718388, of hierlangs.

Op de Nobis 1 Akerstr. Heerlen

MODESHOW
HEDEN, 8 OKTOBER.

De winter heeft ook voor u veel aange-
naams in petto!

Een hartverwarmende
afwisseling van kleuren en
sferen bepaalt het modebeeld
van het komende seizoen.
Een groot en bont palet
waarin iedereen zijn eigen
smaak herkent. Er is dus veel,
heel veel modieuze... in
kleding, maar ook in schoenen
en accessoires. De 18 mode-
specialisten van 't Loon
hebben er maar liefst 24
mannequins en dressmen plus
14 kinderen voor aangetrok-
ken om u al dit nieuws te
tonen tijdens

**4 Wervende
Modepresentaties:**
Vandaag, 8 oktober om
11.30, 12.45, 14.15 en 15.30
uur.

Nog nooit waren de
presentaties zo
spektakulair!

Damesmode, herenmode,
kinderkleding, vrijetijds-
kleding, schoenen en acces-
soires voor iedereen in alle
prijsklassen. De modespecialis-
ten van 't Loon hebben hun
kollekies voor u klaar.

Maar er is uiteraard meer
waarom uw bezoek aan 't
Loon zo de moeite loont:

- omdat u er bijna alles krijgt
in zo'n 40 grote en kleine
servicebewuste kwaliteits-
zaken;
- omdat het er altijd zo gezellig is en de bediening overal
zo vriendelijk;
- omdat u er winkelt onder
één groot, mooi dak waar
het goed toeven is;
- omdat het zo gemakkelijk
bereikbaar is en u er altijd
kunt parkeren voor een
het goedkoopste tarief in
hele omgeving.

**Winkelcentrum
't LOON**
loont de moeite!

Steeds meer Rotary Clubs in Nederland

Sociale harten
in nette pakken

door Wim Dragstra

HOENSBROEK - Het zijn keurige heren in nette driedelige pakken, die wekelijks bij elkaar aan tafel schuiven om te lunchen. Ze praten over allerlei zaken, voornamelijk financiële. Maar ook maatschappelijke en sociale vraagstukken komen bij de heren van de Rotary Club aan bod. In Hoensbroek bestaat deze club van notabelen al vijftien jaar. Aanleiding om met enkele representanten van deze waardige groep te 'converseren'.

De Hoensbroekse Rotary Club is voortgekomen uit de Heerlense. Het zit zo. Als er ergens een Rotary Club bestaat, dan komt het moment dat die club te groot wordt. Dan kan besloten worden dat er een nieuwe club wordt op-

gericht. Heerlen is de moederclub van de Hoensbroekse.

In de Rotary Club zijn bepaalde beroepen vertegenwoordigd. Bijvoorbeeld een notaris, een advocaat, een tandarts, een garagehouder, een militair, een opticien, een bankdirecteur, etc. Dit noemt men het classificatie-geselschap. „Je kunt je niet opgeven als lid van de Rotary Club, je moet ervoor gevraagd worden. Zo wordt voorkomen dat er twee mensen uit dezelfde beroepsgroep in de club komen. Je hoeft niet een bepaald inkomen te hebben. Maar je moet wel aan bepaalde ethische eisen voldoen. Leden moeten uitblinken in hun beroep, moeten hun ethische standaard op een hoog peil hebben staan en zich bewust zijn van een grote sociale verantwoordelijkheid,” aldus de heer Schoffe-

len, tandarts en thans voorzitter van de Rotary Club Hoensbroek.

Geschiedenis

De eerste Rotary Club werd in 1905 opgericht in Chicago (USA). De eerste op het vasteland van Europa volgde in 1920 in Madrid. In 1923 volgden clubs in Amsterdam en Utrecht.

Thans zijn Rotary Clubs te vinden in 159 landen; er zijn 20.900 clubs en ongeveer 963.000 leden. In Nederland zijn zo'n 320 clubs te vinden, in onze regio onder andere in Kerkrade, Heerlen, Hoensbroek, Landgraaf, Gulpen en Vaals. „De bedoeling is dat alle leden de lunchbijeenkomsten trouw bezoeken. Wie niet in zijn eigen woonplaats is, kan rustig ergens anders, waar ook ter wereld, een bijeenkomst van de plaatselijke Rotary Club bijwonen. Als iemand bij wijze van spreken in Amerika is, Canada, Japan of Indonesië dan kan hij daar aan de bijeenkomsten deelnemen.”

De eerste groep in Chicago werd opgericht om een beter contact tot stand te brengen tussen mensen uit het beroeps- en zakenleven, om oneerlijke concurrentie, handelspraktijken en slechte

De Rotary Club Hoensbroek tijdens de wekelijkse bijeenkomst in het restaurant van kasteel Hoensbroek.

Foto: 3-POOT/FRANS RADE

service tegen te gaan. Dat element zit er anno 1988 nog steeds in, maar daarnaast richt de Rotaryclub zich ook op sociale doelen.

Acties

De heer Aerden uit Brunssum: „Er worden acties gehouden op internationaal niveau (bijvoorbeeld acties voor poliobestrijding), maar ook acties op regionaal en zelfs plaatselijk niveau. Wij stimuleren jonge mensen hun vleugels uit te slaan. De Rotary Club kan dan financieel en

via contacten over de hele wereld, helpen dat jonge mensen elders in de wereld ervaringen kunnen opdoen. Maar we ondersteunen ook wel plaatselijke instellingen en acties, als we vinden dat we daar een steentje aan kunnen bijdragen. Een sportvereniging voor gehandicapten en valide mensen in Brunssum is al eens gesteund, maar ook een handboogschutterij bijvoorbeeld.

Sussertje

Een Rotary Club wordt nogal eens gezien als een clubje van deftige rijke heren, die terwijl ze een lekkere hap naar binnen werken, ook nog iets doen voor de arme mensen. Een geweten-sussertje. Aerden: „Je hoeft niet rijk te zijn om bij de Rotary Club te mogen, je moet voor je beroep

staan en vanuit dat opzicht een bijdrage kunnen leveren aan de club en je moet er iets voor over hebben, zoals tijd en geld.”

De clubs hebben een gemiddelde 'bezetting' van zo'n 45 man. „Als het er meer worden, wordt het contact wat moeilijker en is het mogelijk dat van één beroepsgroep twee representanten in de club komen. En dan wordt het tijd om aan uitbreiding te denken,” zegt president Schoffelen. Zo'n uitbreiding kan dus vanuit de Hoensbroekse club ontstaan, bijvoorbeeld richting Brunssum. Vanuit de Hoensbroekse club kunnen dan een vier- of vijftal leden met een nieuwe club starten. Zodra er dan via gevraagde uitbreiding 21 leden zijn, kan de club een charter krijgen en is zij een volwaardige Rotary Club.

Dit weekend
feestelijkhedenKerk Gracht
uit steigers

KERKRADE - De omvangrijke renovatie van de kerk in de Kerkraadse wijk Gracht is achter de rug. Zondag zal het vernieuwde parochiealtje in gebruik genomen worden. De totale kosten van de renovatie bedroegen 758-duizend gulden. De parochianen wisten een ton bijeen te sprokkelen.

De renovatie werd in oktober 1987 ingezet. De kerk kreeg een nieuw leien dak. Gaandeweg de renovatie kwam men tot de ontdekking dat tussen de betonwanden en de muren van de kerktoeren grote scheuren zaten. Ook de kerkklok, de verwarming en het interieur kregen een beurt. Op paaszaterdag wordt de haan weer op de kerktoeren geplaatst.

Het afsluitingsfeest zal vandaag, zaterdag, worden ingezet met een plechtige dankdienst in de versierde kerk. Het gemengd kerkelijk zangkoor St. Jozef en de harmonie Ste-Marie zullen de mis opluisteren. Zoals gewoonlijk is er zondag ook weer een aantal missen. Tijdens de gezinsmis zingt het jeugdkoor 'Con Gioia'.

Zondag mogen belangstellenden van 12.00 tot 14.00 uur een kijkje nemen in de kerk. In de kerk zelf is verder een kleine expositie van het kerkelijk kunstbezit ingericht. Daarbij horen onder andere enkele werken van Charles Eijk.

Veel activiteiten bij
60-jarig bestaansfeestZangkoor
Caecilia
jubileert

KERKRADE - Het kerkelijk zangkoor St. Caecilia Holz uit Kerkrade, bestaat deze maand zestig jaar. De feestelijkheden heeft het zanggezelschap verspreid over de maand oktober. Voor zondag 9 oktober staat de traditionele dekenale koorwedstrijd op het programma. Deze dag begint met een plechtig lof om 18.00 uur en vindt in de Catharina-kerk op de Holz plaats.

Zaterdag 15 oktober is er een reünie in het gemeenschapshuis Holz aan de Lambertstraat. Die begint om zeven uur.

Het feestprogramma van het koor wordt afgesloten op zondag 23 oktober. Om tien uur is er in de parochiekerk een plechtige hoogmis. Het Kerkraads Symfonie Orkest KSO zorgt hierbij voor de muzikale begeleiding. Hierna houdt het bestuur een receptie in het gemeenschapshuis aan de Lambertstraat.

(ADVERTENTIE)

Ontmoeting op
zaterdagInning aanlagen Zuiveringschap
Herindeling nog steeds
oorzaak voor problemen

BRUNSSUM - De problemen bij de inning van de verontreinigingsheffing in Brunssum, zijn volgens het Zuiveringschap in Roermond, terug te voeren op de gemeentelijke herindeling. In de Brunssumse wijk Treebeek, wordt water, gas en licht

'Leefbaar Nuth'
tegen afschaffen
zwemsubsidie

NUTH - De politieke partij 'Leefbaar Nuth', niet vertegenwoordigd in de Nuthse gemeenteraad, wijst het plan van het college het schoolzwemmen met ingang van het nieuwe schooljaar niet meer te subsidiëren af. Dat schrijft de partij in een reactie op de gemeentebegroting 1989.

De partijen die wel zitting hebben in de raad zullen volgende week dinsdagavond in het gemeenschapshuis van Schimmert hun reacties geven op de gemeentebegroting.

bioscopen

● **HEERLEN**
Royal. Coming to America, dag. 15.18.30 en 21.00 uur. Rivoli. The Presidio, dag. 16.15 en 20.30 uur. My little pony, za. 10.15, 14.30 uur. Maxim. Frantic, dag. 15.30, 18.15 en 20.30 uur. H5. Action Jackson, dag. 14.30, 19.30 en 21.30 uur, za. 10.15, 14.30, 18.15, 20.30 uur. Nico, do. vrij. 14.15, 19.15 en 21.15 uur, za. 10.15, 14.30, 18.15, 20.30 uur. The last temptation of Christ, dag. 14.15 en 20.30 uur, za. 10.15, 14.30, 18.15, 20.30 uur. Drie mannen en een baby, dag. 14.15 en 20.30 uur, za. 10.15, 14.30, 18.15, 20.30 uur. The unbearable lightness of being, dag. 20.15 uur. Poltergeist 3, dag. 14.19 en 21.00 uur, za. 10.15, 14.30, 18.15, 20.30 uur. De Spiegel. Sammy and Rosie get laid, vrij tm. 21.00 uur.

● **SCHAESBERG**
Autokino. Rambo 3, dag. 20.00 uur. Fatal Beauty, vrij tm. 22.15 uur.

Heerlen

● De balletvereniging 'Pas de deux' geeft morgen om 14.30 uur een voorstelling in het Gemeenschapshuis tegenover de kerk van Welten. Medewerking verlenen de goochelaar Frama en een kledingzaak, die een modeshow verzorgt. De entree is f. 1,50.

● De Basisschool Schandelen wil gaan computeren. Om het geld bij elkaar te krijgen houdt de school vandaag van 10 tot 17 uur een rommelmarkt met bliksemloterij. In verband met het minder fraaie weer wordt het evenement binnen het schoolgebouw aan de Heldevierlaan 4 gehouden.

● Het Advies- en Studiecentrum start op 24 oktober in drie Heerlense gemeenschapshuizen met een cursus 'In- en Uitzicht op werk' voor vrouwen. Deze cursus duurt 15 weken en wordt op maandag van 9 tot 12 uur gegeven. Voor informatie: Rietje Duineveld, Advies en Studiecentrum, ☎ 717676.

● De poppenvereniging POSEP houdt zondag van 10.30 tot 17.00 uur een poppenbeurs in Hotel Heerlen.

geleverd door Nutsbedrijven Heerlen BV (deze wijk behoorde vroeger namelijk bij de gemeente Heerlen). Dit Nutsbedrijf weigert de zuiveringsheffing van de Treebeekenaars op de maandelijkse rekening te plaatsen, hetgeen zij wel doet voor de inwoners van Heerlen. „Zodoende hebben wij nu zelf de aanslagen de deur uit moeten doen en moeten wij ook zelf voor de inning zorgen,” aldus voorzitter Janssen van het Zuiveringschap.

Het Zuiveringschap weet overigens niet precies hoe de gezinssamenstelling is in Brunssum. „Daarom sturen wij - en dat is conform de wet - een aanslag voor drie VE's. Als dat niet correct is kan bezwaar gemaakt worden en dan wordt dat door ons veranderd,” aldus Janssen. Bezwaarmakers hoeven niet zelf aan te tonen dat ze bijvoorbeeld alleenstaand zijn, het zuiveringschap gaat een en ander ook zelf na bij de gemeente. „Als echter zelf het bewijsmateriaal geleverd wordt, dan gaat het wel sneller,” aldus het Zuiveringschap.

St. Servatiuskerk Vaesrade
Renovatie kerk
van leien dakje

Van onze correspondent
VAESRADE - De kerktoeren in Vaesrade staat in de steigers. Het is de bedoeling dat de zestig jaar oude St. Servatiuskerk voor kerstmis gerenoveerd is. De kosten bedragen acht ton. Naast subsidies van de provincie, de gemeente en het bisdom heeft de 1200 parochianen tellende gemeente zelf 150.000 gulden op tafel kunnen leggen. De parochie heeft dit bedrag in drie jaar tijd bijeen gebracht via allerlei acties en festiviteiten. Met name het leien dak van de kerk vraagt om vernieuwing.

OOSTELIJKE MIJNSTREEK REDACTIE: 739282

JOURNAAL

uur in de aula van het Thermenmuseum een themamiddag over 'Erfelijkheid en milieu-invaliden op voortplanting'. Gastprekers zijn mevrouw C. de Die-Smulders en mevrouw G. Jongmans-Liedekerken. De entree is f. 2,50.

● Het Shinto-Boedistisch Genootschap afdeling Heerlen houdt vanavond om 20 uur een korte herfstviering in het secretariaat aan de Rozestraat 242 in Heerlerheide.

● Onder de naam 'OKEMA' houdt scouting St. Gerardus Heksenberg morgen vanaf 13.45 uur een kennismakingsdag in het Hoofd Kwartier aan de Heigrindelweg. Wie aan het Kennismakingspel wil deelnemen dient om 13.45 uur aanwezig te zijn.

Kerkrade

● Drie leden van de Taekwondo-

Uitbreiding van de kinderopvang is dringend noodzakelijk, aldus Groenman.

FOTO: 3-POOT/DRIES LINSSEN

Kamerlid Louise Groenman (D'66) in Heerlen:

Uitbreiding
kinderopvang
noodzakelijk

HEERLEN - Het Tweede Kamerlid Louise Groenman (D'66) heeft tijdens haar bezoek aan de Oostelijke Mijnstreek met klem aangedrongen op uitbreiding van de kinderopvang in Limburg en Nederland. Groenman vindt dat de gelden die zullen vrijkomen bij vereenvoudiging van het belastingsysteem (125 miljoen) doorgesluist moeten worden naar de kinderopvang, om-

dat met name voor vrouwen de combinatie van werk en het verzorgen van kinderen heel moeilijk te realiseren is, zolang goede kinderopvang ontbreekt. Naast dit pleidooi voor betere kinderopvang brak Groenman tijdens haar bezoek aan de Mijnstreek ook een lans voor het sociale werkvoorzieningschap ZOL in de Mijnstreek. Volgens Groenman, die een

kijkje nam in het ZOL-bedrijf Molenberg Heerlen, moet voorkomen worden dat vanuit Den Haag de sociale werkvoorziening wordt beperkt aan de hand van landelijke normen. Ook verder bezuinigen op de regionale werkvoorziening voor kwetsbare mensen, zoals staatssecretaris De Graaf dat voor ogen heeft, mag volgens Groenman niet plaatsvinden. D'66 zou volgens Groenman zowel bij realisering van betere kinderopvang als bij het in stand houden van de huidige mogelijkheden, die het sociale werkvoorzieningschap biedt, het voortouw kunnen nemen.

Hoensbroek

● Biljartvereniging De Keizer viert morgen het 25-jarig bestaansfeest met een receptie, die van 15 tot 17 uur gehouden wordt in café De Keizer, Hoofdstraat 38.

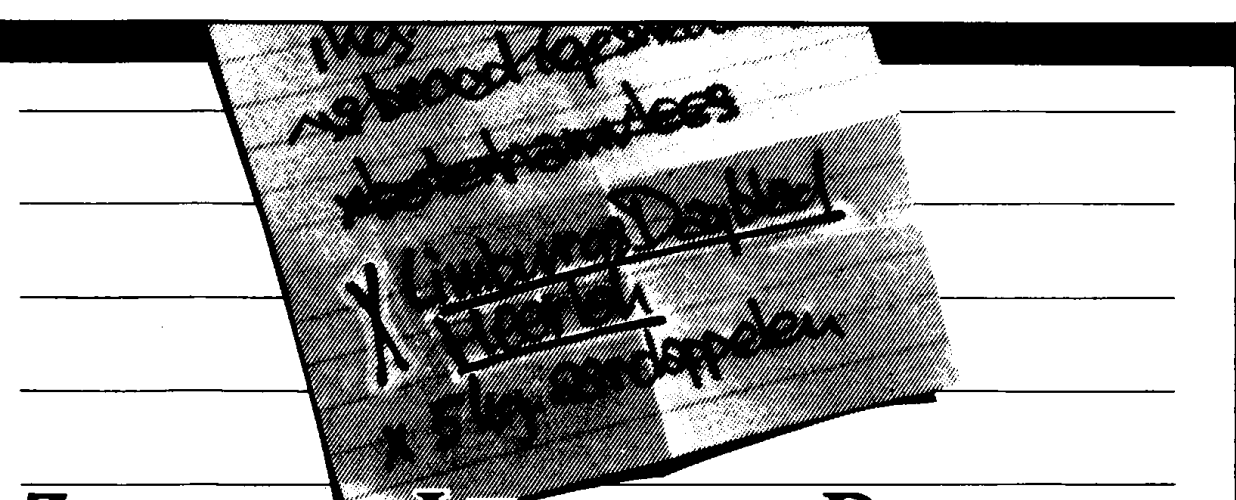
Brunssum

● Bij voldoende belangstelling begint het Groene Kruis Brunssum en Omstreken op 1 november met een gespreksgroep voor volwassen CARA-patiënten. Er zijn vijf bijeenkomsten, die van 14.30 tot 16.30 uur plaatsvinden in het wijkgebouw Molenstraat 97. Voor meer informatie kan men bellen naar het Groene Kruis, ☎ 045-259090.

● In verband met de pluimveentoonstelling vindt de repetitie van het Harmonie Orkest Brunssum morgen om 10.30 uur plaats in het Kepperke.

Merkelbeek

● Iedere donderdagmiddag van 13 tot 15.30 uur komt de praatgroep Vrouwen In De Overgang (VIDO) bijeen in het Centrum voor

ZET HET LIMBURGS DAGBLAD
IN HEERLEN MAAR OP UW
BOODSCHAPPENLIJSTJE

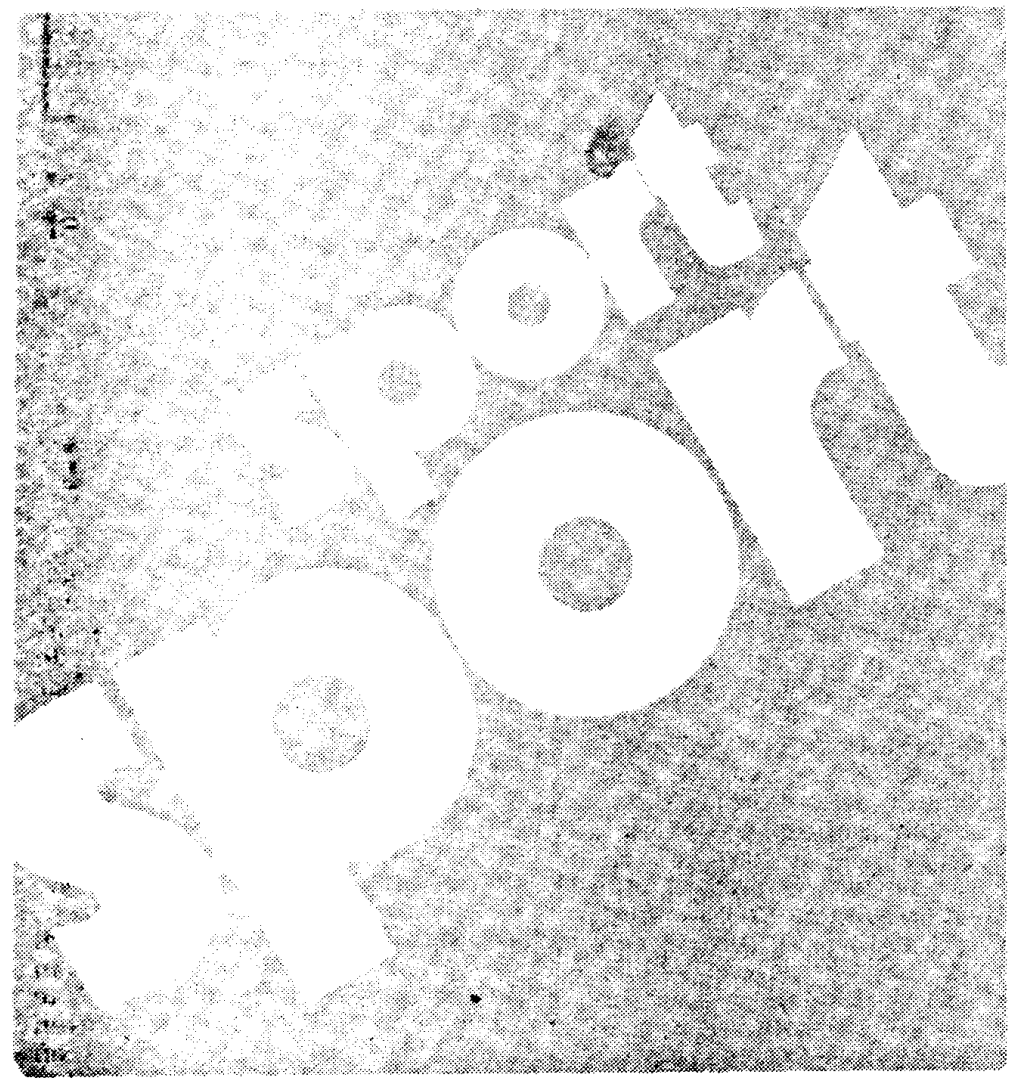
Het Limburgs Dagblad komt elke morgen trouw bij u thuis, maar soms wilt u ook wel eens bij uw krant op bezoek. U wilt een advertentie opgeven, of voordelig kaarten kopen voor een evenement. U wilt op stap met de "Vrienden van het Limburgs Dagblad", of iets weten over uw abonnement.

Kortom, er zijn zoveel zaken waarom u wel eens naar de krant moet. Daarom komt het Limburgs Dagblad in Heerlen met een servicekantoor wat dichterbij u toe. Midden in het centrum, zodat u tijdens het winkelen meteen "even naar de krant" kunt gaan.

VANAF MAANDAG, 10 OKTOBER A.S.
Limburgs Dagblad Servicekantoor
Geerstraat 5, Heerlen, Tel. 045-717719

Openingsuren:
maandag t/m vrijdag van 8.30 - 12.30 en van 13.00 - 17.00 uur.
Tegenover Amrobank, nabij busstation Burg. van Grunsvenplein.

Limburgs Dagblad
KLEURRIJK

'Lak aan de hele wereld'

Van onze sportredactie

AMSTERDAM – Donderdagmorgen. Amsterdam schuilt. Ook Ajax zou zo graag even weg willen duiken onder een levensgrote paraplu. Maar ook deze ochtend wordt de selectie weer blootgesteld aan de elementen. De slagregens roffelen een soort dodenmars op het voorplein, windkracht acht blaast een herfstige smartlap door De Meer. Ajax moddert dus voort.

Je zou bijna medelijden krijgen met deze 'verzopen' voetballers. Alsof ze al niet genoeg hebben moeten verteren. Trainer ontslagen, bestuur weg, bedreigingen, beschuldigingen, uitschakeling en dan als toetje worden de aangeslagen spelers op deze 'morning-after' door het slijk gehaald. Gelukkig. Er zijn nog voetballers die zich nergens iets van aantrekken. Trainer ontslagen? „Ach, er zal wel weer een nieuwe komen”. Of bestuur weg? „Als de baas opstapt, komt er echt wel weer een andere”.

Richard Witschge (19) moet de opvolger worden van Arnold Mühren (37). Ze zijn in alles elkaars tegenpolen. Witschge, piepjong en aartsbrutaal, en

Mühren, introvert en een veteraan al weer, hebben echter wel alles met elkaar te maken. Delen hun dagelijkse portie lief en leed.

De Volendammer mag zijn jonge collega alle kneepjes van het vak bijbrengen. Daar heeft Mühren nu ook alle tijd voor. De nieuwe bewindvoerders Kohn en Van Gaal hebben de leerling-Witschge wat eerder uit de schoolbanken gehaald. En Mühren, EK-ster, ereburger van Volendam, die Mühren stond zijn plaats maar wat graag af. Leek het, „Ik wist dat dit kon gebeuren”, zei de Volendammer immers twee weken geleden. En nu? „Iedereen denkt dat ik zo maar over me heen laat lopen”, zegt hij misnoedig. Is dat dan niet zo? „Nee,

zo zit dat natuurlijk niet. Denk je nou echt dat ik me in m'n lot schik? Ik ben niet oud, niet versleten. Natuurlijk kan ik dit werk nog best aan. Waarom ik dan niet speel? Daarvoor moet je dus bij de technische leiding zijn”.

Verder wil de mentor niet gaan. „Omdat”, zegt hij, „ik geen olie op het vuur wil gooien. Niet nog meer”. Ter bescherming van de club en van zichzelf.

Richard Witschge heeft daar allemaal niets mee te maken. Het raakt de tiener nauwelijks. Net als de paleisrevoluties die van Ajax bijna een bananenrepubliek hebben gemaakt. „Ach, zo lang ik m'n geld maar krijg”, redeneert hij opmerkelijk koel en afstandelijk. „En dat zit wel goed hier”.

De jongste Witschge is net dat tikkeltje anders. Heeft net dat tikkeltje meer dan het doorsnee-talent. Hij heeft flair, houdt van wat hij steeds blijft noemen 'acties maken' en barst van de brutaliteit. Zoals deze zomer tijdens het trainingskamp in Drenthe. Hij vertelt: „Ik mocht invallen, in de tweede helft. Linder had het me nog zo gezegd. Geen acties maken, één keer raken die bal. Dus wat doe ik? Ik maak die actie en scoor. Linder sprong van de bank, hij was des duivels. Hij haalde me direct uit het veld. Ik maak een wegwerpgebaar, zo van krijg wat, ik scoorde toch?” De 'kleine' Witschge werd door de toenmalige trainer Kurt Linder prompt uit de selectie gezet.

Richard Witschge: „Zo onlogisch is het niet dat ik weer bij A-ploeg werd gehaald”

Foto: PERSBURO DIJKSTRA

„Dat wegwerpgebaar kon niet”, besefte de opstandeling. Excuses brachten zijn plaats in de selectie natuurlijk niet terug. Het vertrek van Linder wel. „Tja, ik speelde erg goed in het tweede en Louis van Gaal was daar toen trainer. Dus zo onlogisch is het niet dat ik weer bij de A-ploeg werd gehaald”, vindt Richard Witschge.

En daar blijft hij zijn 'acties' maken? „Ja, natuurlijk. Ik ben op m'n best als ik kan spelen zoals ik dat graag wil. Dan mag een trainer zus vinden en een medespeler zo, maar ik blijf de dingen doen die in me opkomen. Wat dat betreft heb ik lak aan de hele wereld. Linder begreep dat niet. Die stuurde Ajax zonder buitenlanders het veld in. Dat past niet bij de club. Ja, ik ben blij dat hij weg is. Niemand kon het echt in zijn visie vinden. Ik laat me door niemand meer beïnvloeden. Als het het publiek na twee goede acties bij de derde, mislukte, begint te fluiten, dan is dat toch de fout van het publiek? Als je je daar wat van aan ga trekken, heb je zo een minderwaardigheidscomplex”.

Eigenwijs? „Tot op zekere hoogte”, zegt hij. „Ik bedoel, ik luister toch veel naar Arnold Mühren. Hij kan me nog zo verschrikkelijk veel leren. Hoe moet je denken, wanneer kun je gaan, wanneer zoek je de diepte, dat soort dingen. En ik neem ook veel aan. Maar als ik denk dat ik het beter weet, volg ik toch m'n eigen gevoel”.

Ambitieuze? „Wat dacht je? Ze noemen me de nieuwe spelbepaler. Nou, dat mag ik wel. Ik wil graag een team dragen, sturen. Vaak aan de bal zijn. Heerlijk Goed, ik ben er nog lang niet, dat weet ik ook wel. Maar ik weet dat ik het aankan. Ik voel geen enkele druk. Voor de wedstrijd tegen Sporting, beslissend toch, alleen wat spanning, net als voor iedere andere willekeurige wedstrijd. Ik zal nog veel moeten leren, daar krijg ik bij Ajax nu gelukkig echt de kans voor. Want leren doe je in een wedstrijd”. Plannen? „Weet je, ik zoek altijd het avontuur. Dat zit in me. Ik zie mezelf ook niet tot in lengte van dagen bij Ajax blijven. Een jaar of wat naar het buitenland, dat lijkt me het einde”.

En dan PSV, de 'aartsrivaal', morgen in De Meer tegenstander. Richard Witschge: „Iedereen praat maar over de enorme achterstand die wij hebben op die club. Ik zeg dat wij PSV aankunnen. We hebben het talent, we hebben de beukers. En wat maakt het uit of we één of twee spelers in het team hebben die nog wat moeten leren?”

De echte amateurs

SITTARD – Een zwemmer, drie goalballers, een pistoolschutter en een zitvolleyballer zijn de Limburgse sporters die Nederland vertegenwoordigen op de Olympische Spelen voor gehandicapten van 15 tot en met 24 oktober in Seoel. Afgelopen donderdag waren zij verenigd in het Nationaal sportcentrum aan de rand van Sittard. Maandag stapten zij met de gehele vaderlandse afvaardiging op het vliegtuig op weg naar de Koreaanse hoofdstad. Maanden-, soms jarenlange voorbereiding zal dan hopelijk resulteren in Olympisch eremetaal.

kaanse geweld weg te slepen. De dames-ploeg bestaat uit zes personen, de helft afkomstig uit Limburg. „Het tijdstip valt bepaald ongunstig. Vlak na de Olympische Spelen is iedereen een beetje sportmoe. De broodnodige publiciteit zal dus wel weer aan onze neus voorbijgaan. Waarom worden de Paralympics niet gelijktijdig gehouden met de gewone Olympische Spelen?”, vraagt zij zich af.

Tijdens de vorige editie van de Paralympics in New York was zij eveneens van de partij. „De vorige keer vond ik alleen al het deelnemen geweldig. Nu staat een goede prestatie voorop. Die vijfde plaats in 1984 was achteraf gezien een grote teleurstelling”. Annelies is visueel gehandicapt. Haar blikveld is normaal, maar de scherpte is slechts tien procent. „Maar goalball is ook toegankelijk voor ziende spelers. Een speciale bril sluit elke waarneming uit”.

Met een rinkelende bal wordt gespeeld. Drie tegen drie op een veld van negen bij acht meter. Tijdens de wedstrijd mogen de spelers het teamgebied (een strook van drie bij negen meter voor het doel) niet verlaten. De aanvallende partij probeert met onderhandse worpen de bal in het doel van de tegenpartij te rollen.

„En dat vergt een enorme concentratie. We zijn namelijk helemaal aangewezen op het geluid van de bal. Het moet daarom ook misuistil zijn in de zaal”, zegt de Hoensbroekse Denise Duurvoort (19). De spontane studente woont sinds twee jaar zelfstandig in Eindhoven. Sinds vorig jaar

● Het Limburgse deel van de Nederlandse afvaardiging op de Paralympics 1988 in Seoel. Zittend van links naar rechts: Wolfs, Marcel Poulisse en Annelies Snijkers. Staand van links naar rechts: Jan van de Meerendonk, Herman Ravier, Denise Duurvoort en Marian Koeman. Foto: PETER ROOZEN

maakt zij deel uit van de nationale goalball-selectie. Denise vindt het, zoals ze zelf zegt, helemaal te gek dat ze naar Seoel mag. Voor de eerste keer zit ze maandag in een vliegtuig.

Ze hoopt op een debuut in het Nederlands team. „Het is lang niet zeker of ik in actie mag komen. Begin dit jaar waren er zeven gegadigden voor de ploeg. Een moest er afvallen. Een meisje uit Noord-Holland of ik. Het was een moeilijke keuze voor de twee bondscoaches. Ik vond het erg sneu voor haar, dat zij niet geselecteerd werd. Pas vlak voor de wedstrijden worden de opstellingen bekendgemaakt. Drie man kunnen telkens in actie komen, dus de andere helft mag toekeken. Afhankelijk van de tegenstander wordt bepaald wie in de ploeg komt. De tactiek is namelijk enorm belangrijk bij goalball. Je hebt mensen met aanvallende kwaliteiten, terwijl anderen op het verdedigende vlak uitblinken”.

De derde Limburgse goalballster, de Maastrichtse Marian Koeman, denkt dat Nederland klaar is voor de strijd om de medailleplaatsen. „Vanaf april hebben we elke week in Tilburg getraind. Valtechnieken, concentratieoefeningen, aanvals- en verdedigingsstrategieën zijn allemaal goed doorgesproken. Gezien de eerdere resultaten van de Nederlandse damesploeg moeten we in staat worden geacht een medaille te veroveren”.

Acht landen hebben zich ingeschreven voor het goalball-onderdeel. Amerika toont hoog boven iedereen uit. Ook Denemarken is vrijwel onverslaanbaar. Tussen Duitsland, Engeland en ons zal het wel stuwteert wisselen worden. We hoeven ons geen verwijt te maken als Seoel een mislukking wordt. We hebben ons optimaal voorbereid. Na-

bol als we bij de eerste drie eindigen”.

Iemand die zeker met minimaal één medaille naar huis komt, is Brunssummer Marcel Poulisse. Met regelmaat van de klok komen berichten door van alweer een nieuw Nederlands of wereldrecord. „Hoe vaak ik al een record heb verbeterd, zou ik niet weten”, verontschuldigt hij zich. In 1984 veroverde Poulisse twee zilveren en een gouden medaille.

„Toch was het helemaal niet zeker dat ik werd uitgezonden. Vorig jaar december was er zelfs even sprake van, dat er helemaal geen Nederlandse ploeg naar de Paralympics werd afgevaardigd. Het financiële plaatje was bij lange na nog niet rond”.

Een alom gehoorde wanklank binnen de Nederlandse invalide sportwereld. Waarom bemoeit het Nederlands Olympisch comité zich niet met de invalide sporters? „Zijn wij soms minder? Iedereen die van ons naar Seoel gaat is met topsport bezig. Als je ziet hoeveel tijd en energie wij in onze sport steken, daar kan menige valide sporter zich nog een voorbeeld aan nemen. De Nederlandse valide sportbonden hoeven zich over deelname van hun sporters aan de Olympische Spelen financieel geen zorgen te maken. Want een externe organisatie, het NOC, stelt naast de limieten tevens het aantal deelnemers vast en draagt zelf zorg voor de benodigde financiële middelen. Validen-sportbonden hoeven slechts alleen de voorbereidingskosten in de begroting op te nemen. De NIS moet voor alle kosten opdraaien. Gelukkig worden we naast het kleine beetje steun van de overheid ook nog gesponsord door bedrijven en particuliere instellingen”.

Volgens pistoolschutter Jan van de Meerendonk betekent de onzekerheid over deelname aan de Olympische Spelen een slag voor

invalide sporters. De 42-jarige inwoner uit Venray vindt het een positieve zaak dat de limieten, ook voor invalide sporters zeer scherp worden gesteld. „Het moet natuurlijk niet zo zijn dat een invalide, die als enige in Nederland ergens een beetje behendig in is, zomaar naar de Paralympics wordt afgevaardigd. Voor het publiek is dat ook moeilijk te verkopen. Juist dan krijg je het stempel 'zielig' opgedrukt, iets waar we nu eindelijk wel eens van af willen”.

Herman Ravier, een van de belangrijkste troeven in het Nederlands zitvolleybal-taem betreft het dat de televisie maar sporadisch aan het evenement aandacht zal besteden. „Ik heb horen zeggen dat beelden van sportende invaliden niet aanslaan bij het publiek. Het wordt dan gauw zielig gevonden. Volgens mij is dat niet meer dan een kwestie van gewinning. Ik keek ook wel even vreemd op toen ik voor het eerst een kunstbeen in een kleedkamer zag rondslingeren. Wat dat betreft kunnen de media een grote rol vervullen bij het in-

Limburgse Seoel-gangers in notedop

HEERLEN – Zes Limburgse sporters vertegenwoordigen Nederland tijdens de Paralympics. Hieronder nadere gegevens over de Seoel-gangers:

Herman Ravier, zitvolleyballer: Geboortedatum: 15-06-47. Woonplaats: Reuver. Beroep: metaalbewerker. Vereniging: DOS (Reuver). Prestatielijst met Nederlands team: 1e EK '83 Delden, 1e WK '83 Delden, 1e Olympische Spelen '84 New York, 1e EK '87 Sarajewo.

Jan van de Meerendonk, pistoolschutter: Geboortedatum: 18-05-46. Woonplaats: Venray. Beroep: constructeur. Vereniging: LGSV (Venray). Prestatielijst: 4e WK '87 Papendal, 1e open Duits kamp. '88, 1e European masters tournament '88.

Annelies Snijkers, goalballer: Geboortedatum: 10-01-60. Woonplaats: Heythuysen (Nijmegen). Beroep: studente psychologie en andragogie. Vereniging: GSNO (Nijmegen). Prestatielijst: 4e WK '82 Indianapolis, 3e EK '83 Kopenhagen, 5e Olympische Spelen '84 New York, 4e EK '84 Polen, 3e WK '86 Roermond, 2e EK '87 Engeland.

Denise Duurvoort, goalballer: Geboortedatum: 15-08-69. Woonplaats: Hoensbroek (Eindhoven). Beroep: studente sociale academie maatschappelijk werk. Vereniging: RGS Het Zuiden (Heerlen). Maakt voor de eerste keer deel uit van de Nederlandse damesploeg goalball.

Marian Koeman, goalballer: Geboortedatum: 27-01-66. Woonplaats: Brunssum. Beroep: werkzoekende. Vereniging: RGS Het Zuiden Heerlen. Prestatielijst: 3x zilver en 1x brons '83 Parijs, 1x goud en 2x zilver Olympische Spelen '84 New York, 1x brons (estafette) '86 Fulda, 2x goud en 1x zilver '86 Goteborg, 1x brons (estafette) '87 Parijs.

Marcel Poulisse, zwemmer: Geboortedatum: 15-08-69. Woonplaats: Brunssum. Beroep: werkzoekende. Vereniging: RGS Het Zuiden Heerlen. Prestatielijst: 3x zilver en 1x brons '83 Parijs, 1x goud en 2x zilver Olympische Spelen '84 New York, 1x brons (estafette) '86 Fulda, 2x goud en 1x zilver '86 Goteborg, 1x brons (estafette) '87 Parijs.

tegreren van de invalide sport in de maatschappij”.

De zitvolleyballers werkten in de voorbereidingsperiode onder meer oefenwedstrijden af tegen de Nederlandse (valide) volleybalploeg. We verloren net met 3-2. Maar Den Bosch hebben we gepakt”, meldt hij trots.

De 46-jarige Toine Wolfs uit Maastricht fungeert in Seoel als assistent voetbalcoach. „Vanaf april zijn we welkijks in Zeist met de elf man tellende selectie bijeengekomen. Als je ziet hoe bezeten die mensen met hun sport bezig zijn, kan ik daar alleen maar een enorme bewondering voor opbrengen. Er staat geen druk achter ze van sponsors of andere belangen. Ze doen het voor hun plezier. Het zijn echte amateurs”.

EDDY BUDÉ

(ADVERTENTIE)

(ADVERTENTIE)

31 28 56 37

F 5.000,- JE ZULT ZE MAAR WINNEN!

Met mijn kaart, nog maar kans.

Limburgs Dagblad

BINGO

Bingokaarten zijn nu te koop bij de winkeliers met het bingovignet

Limburgs Dagblad Biedt meer. Elke dag!

Nu 2 weken gratis!

Elke dag voor 7 uur in uw bus

Limburgs Dagblad

KUURRIJN EN AKTUEEL

OF BEL GRATIS 06-0229911

8-10

VVV-MVV: bloedeloze remise

door ivo op den camp

WLO - VVV en MVV hebben gis-
wond op niet mis te verstane
het sporadisch opgekomen
siek laten zien waarom beide
onder de degradatiestreep
aken. In een bar slechte con-
statie, gespeend van elk vleugje
ysfeer, deelden beide kempa-
broederlijk de punten: 1-1.
mee zijn beide clubs welis-
een puntje rijker geworden,
of die punten in de strijd te-
de degradatie veel zoden aan
lijk zetten, is vraag twee.

duel begon een kwartier te laat.
advlagen, onweer en stortbuien
erden Venlo en omgeving en
en scheidsrechter Uilenberg be-
den het begin van de wedstrijd
te stellen. Toen 15 minuten later
ergste donderwolken boven De
el verdreven waren, konden de
Limburgse kneusjes uit de ere-
sle laten zien wat zij waard wa-
ren.

bleek niet veel te zijn. Belofde
beginfase nogal wat spektakel op
spekgladde grasmat, Hoekman
Venlose zijde en even later Vin-
en Vanderbroeck aan de ande-
kant kwamen echter koelbloedig
te kort om te scoren.

ikbaar geschrokken door de niet
voorspellen gang van de bal, be-
den beide clubs het daarna wat
nuchter te doen. Degradatie-

VVV - MVV 1-1 (0-0). 71. Vincent 0-1, 90.
Rutten 1-1. Scheidsrechter: Uilenberg.
Toeschouwers: 2500. Gele kaart: Nijssen
(VVV), De Jong en Arts (MVV).
VVV: Roox; Nijssen, Verberne, Verha-
gen en Rutten; Peeters, Reynierse en
Eijer; Stewart (66. Boere), Luhukay en
Hoekman.
MVV: De Haan; Linders, Delahaye, Thal
en De Jong; Quaden, Arts en Driessen;
Vincent, Vanderbroeck en Uytman.

voetbal in optima forma, zonder
spektakel voor de doelen. Alleen Al-
fons Arts begreep heel even hoe op
een dergelijk speelveld het vijandi-
ge doel bestookt moet worden: met
afstandsschoten. Twee keer knalde
de Brabander de bal op het doel van
John Roox; beide keren kon de kee-
per slechts via een reflex en tegen-
doelpunt voorkomen.
Na de pauze nam VVV meer het ini-
tiatief in handen, maar de Venlose
ploeg leek een premie uitgelopen te
hebben om niet te scoren. De ver-
antwoordelijkheid werd telkens af-
geschoven op een medespeler, met
als gevolg te ver doorgevoerde ac-
ties zonder doelgevaar. De Maas-
trichtse ploeg beperkte zich in deze
fase slechts tot verdedigen van het
kostbaar puntje.

Wat niemand meer verwachtte, ge-
beurde in de laatste twintig minu-
ten toch nog: beide ploegen kwa-
men tot scoren. De eerste treffer
kwam op naam van MVV. Danny
Hoekman had net een goede moge-

lijkheid voor VVV voorlangs ge-
schoten. Erik de Haan besloot tot
een snelle spelhervatting, waarbij
de bal na een dieptepass van Hub
Driessen de in volle sprint zijnde
Hans Vincent bereikte. Deze be-
sloot, verrassend voor doelman
John Roox, tot een schot in de korte
hoek: 0-1.

MVV leek met de volle buit richting
Maastricht te mogen reizen. Zeker
toen de thuisclub andermaal naar
aanvallend onmacht onderstreepte.
Jos Luhukay en Marcel Peters ver-
pruften vijf minuten voor het eind-
signaal twee opgelegde kansen. Dat
was het startsein voor het grootste
deel van de 2.500 bezoekers om de
Koel massaal te verlaten. De gelij-
maker ging aan hen voorbij. Deze,
op grond van de getoonde inzet, te-
rechte treffer viel in blessuretijd.
Jos Rutten loste een wanhoops-
schot, dat via de knie van Rob Dela-
haye alsnog achter Erik de Haan be-
landde: 1-1.

De beide oefenmeesters Leo van
Veen en Frans Körver hadden toch
nog enkele lichtpuntjes gezien. „We
hebben hard gewerkt en veel bewo-
gen in de voorhoede”, zei de VVV-
trainer. „Dat leverde ook enkele
kansen op, maar we missen nog de
overtuiging bij het afwerken”.
Frans Körver was uiteraard teleur-
gesteld over het alsnog verloren
punt, maar vond de uitslag wel te-
recht. „Natuurlijk is dit triest, maar
ik vind dat VVV wel een punt heeft
verdiend”, besloot de MVV-trainer.

● Reginald Thal in duel met twee VVV-spelers.

Foto: PAUL KUIT

Benen Romario verzekerd

RIO DE JANEIRO - De Brazi-
liaanse aankoop van PSV, Roma-
rio de Souza Faria, heeft zijn be-
nen voor de woensdag te spelen
interland tegen België voor on-
geveer een half miljoen gulden
laten verzekeren. De topscorer
van het Olympisch voetbaltoer-
nooi vertrekt na dat vriend-
schappelijke duel waarschijnlijk
onmiddellijk naar Eindhoven
om zich medisch te laten keuren.

Groningen opnieuw
tegen club in crisissfeer

PSV loot Europese zwaargewicht

Van onze sportredactie

EINDHOVEN - Even moest er ge-
slikt worden op de trainingsaccom-
modatie De Herdang toen FC Por-
to als tegenstander voor PSV uit de
bus rolde. Niet alleen het kaliber
van de opponent moest door de
Eindhovenaren worden verwerkt.
Ook het feit dat de eerste wedstrijd
thuis wordt gespeeld, viel sommi-
gen koud op het lijf. Gerald Vanen-
burg zag in die omstandigheid als
een van de weinigen een voordeel.

„FC Porto zal het zich in elk geval
niet kunnen permitteren om in
Eindhoven met elf man in doel te
gaan staan. Dat zou wel gebeuren
als we eerst uit zouden spelen en
een achterstand hadden moeten
goedmaken”. „Het zal hoe dan ook
een krap resultaat worden”, denkt
Ronald Koeman. „FC Porto behoort
tot de vijf, zes beste clubs in Euro-
pa”.

Groningen heeft het met het Zwit-
serse Servette eigenlijk nog niet zo
slecht getroffen. De ploeg bengelt
onderaan de competitie ladder en
trainer Jean-Claude Donzé zit op de
schoepstoel. De bekendste speler
van Servette is ongetwijfeld Karl-
Heinz Rummenigge. De veelvuldig
international werd begin vorige se-
izoen overgenomen van Inter Milan.
Ook de voormalige Roda-Deen
John Eriksen staat onder contract
bij Servette.

Patrick Deckers globetrotter

SITTARD - Het zeventienjarige ta-
lent Patrick Deckers is momenteel
Fortuna Sittards enige speler die in-
ternationaal de voetbalschoenen
aantrekt. De middenvelder, onlangs
teruggekeerd van een trainingssta-
ge in Italië, waar hij drie wedstrij-
den speelde in het Oranje-elftal voor
zeventienjarigen, vertrekt maandag
voor een meerdaagse trip naar
Noorwegen. Het elftal begint op 12
oktober in Stavanger tegen Noor-
wegen aan het kwalificatietoernooi
voor de eindronde van het Europees
kampioenschap. Oranje is in een
poule ingedeeld met Noorwegen,
Cyprus en de Sovjetunie.

Russische middenmotor scoort vrij weinig

Metallist Charkov, de grote onbekende

Van onze verslaggever

KERKRADE - Nadat Roda JC van
de eerste schrik was bekomen, do-
ken spelers, staf en bestuur onmid-
delijk in diverse landkaarten om de
situering van de stad Charkov te tra-
ceren. Een verwoede speurtocht
door de atlas en het 'beste boek van
de weg' van de ANWB leverden ech-
ter in eerste instantie niets op, om-
dat daarin de topografische infor-
matie over Rusland bij Moskou
stopt. Het tekende echter hoe koud
het volslagen onbekende Metallist
de Kerkradenaren op het dak viel.

Charkov, een industriestad (vooral
metaal en machinebouw) met meer
dan anderhalf miljoen inwoners,
ligt ongeveer 500 kilometer ten oos-
ten van Kiev en 800 kilometer ten
zuiden van Moskou in de Russische
(deel)staat Oekraïne, niet ver van de
Zwarte Zee. De afstand Kerkrade -
Charkov bedraagt hemelsbreed
ruim 3300 kilometer, maar de vlieg-
afstand is wezenlijk verder omdat
elke vlucht naar Rusland via een
tussenlanding in Moskou wordt ge-
leid.

Kort na die moeilijke oorlogsjaren,
in 1944, werd de plaatselijke voet-
balclub onder de naam Lokomotiv
Charkov opgericht. In 1967 werd de
vereniging omgedoopt in Metallist
Charkov. De club moest decennia
lang genoegen nemen met een
plaats in lagere divisies, totdat een
kele jaren geleden de sprong in de
hoogste divisie werd gemaakt. Het
grootste succes in de clubhistorie
beleefde Metallist dit jaar, toen zeer
verrassend de Russische beker in
de wacht werd gesleept. Het favo-
riete Dinamo Kiev moest in de fina-
le het onderspit delven.

Trainer Lomeshko van Metallist
Charkov heeft - evenals Roda JC -
de beschikking over een vrij jonge
selectie. De meeste spelers zijn in
Nederland totaal onbekend. Of het
zouden al de oud-international Bur-
jak (35, ex-Dinamo Kiev) moeten
zijn.

De 4-0 tegen Borac Banjaluka doet
anders vermoeden, maar de voor-
hoede is allesbehalve het sterkste
wapen van de ploeg. In de vorige
competitie eindigde Metallist op de
elfde plaats met vijftien punten ach-
terstand op kampioen Spartak Mos-
kou. In dertig competitiewedstrij-
den wist de ploeg slechts 23 keer het
net te vinden, terwijl de verdediging
32 treffers incasseerde.

In de lopende competitie is Metal-
list opnieuw een middenmotor. Na
23 duels bezet het de tiende plaats
met 20 punten. De koplopers
Dnjep Dnjepetrovsk en Dina-
mo Kiev hebben veertien punten
meer. Het doelsaldo van de Russi-
sche opponent van Roda is opnieuw
niet om over naar huis te schrijven:
22 voor en 28 tegen.

(ADVERTENTIE)

GROTE CLUBACTIE

Steun de clubs

GEEF ZE DE VOLLE VIJF

Voor 5 gulden
koopt u 4 loten!

Door het kopen van loten steunt u de verenigingen
en maakt u kans op vele SUPERPRIJZEN, zoals
100.000 gulden contant en honderden kleinere
geldprijzen. Ook de vereniging in uw buurt rekent
op uw steun.

Russische opponent zorgt voor grafstemming op Kaalheide

'Slechter kan 't niet'

door huub paulissen

KERKRADE/ZÜRICH - Onbekend maakt onbemind. Versla-
tenheid was dan ook troef in het Roda-kamp toen Metallist
Charkov uit Rusland werd aangewezen als de opponent in de
tweede ronde van de Europacup II. Het resultaat van de lo-
ging in Zürich zorgde gisteren, even na het middaguur, voor
een grafstemming op Kaalheide. De volslagen anonieme Rus-
sche bekerhouder was uitgerekend de club die Roda JC kost-
wat kost wilde ontlopen. De eerste reacties van de geschokte
spelers en technische staf verduidelijkten dat: „Slechter kan
niet” en „Helaas moeten wij ook nog eerst thuis”.

og voordat de naam van Roda JC
uit de lotingsbeker kwam, wist ma-
nager Hans Coerver in Zürich al dat
het onheil had toegeslagen. De ze-
ven andere koppels waren al be-
kend, toen Roda JC als voorlaatste
werd getrokken. Dat Metallist als
weinig attractieve tegenstander op
het bord werd gehangen was toen
slechts een formaliteit. De 'kleine
rember' van de EK-finale Neder-
land - Rusland, is volgens de Ker-
kradenaren zowel sportief als finan-
cieel totaal niet interessant.

na een algehele korte stilte en enke-

le malen slikken gaf het voor de te-
lekt en radio verzamelde Roda-
gezelschap in Kerkrade, morrend
commentaar op de aanstaande op-
ponent. Trainer Jan Reker vertolkte
de gedachten van de hele groep:
„Dit is een ramp. Voor de eerste ron-
de heb ik al geroepen: alsjeblift
niet de Russen. Op het verlanglijstje
dat wij nu hadden opgesteld stond
Metallist als veertiende en voorlaat-
ste. Alleen met die Turken hadden
wij het voor mijn gevoel nog slecht-
ter getroffen”.

● De spelers kijken bedenkelijk wanneer Roda JC gepaard wordt aan Charkov. „Ik wens echter niet door zo'n club uitgeschakeld te worden”, merkte trainer Jan Reker op.

Foto: 3-POOT/FRANS RADE

sities kunnen ontdekken. Ze doen
niet alsof ze alles voor je doen, maar
ondertussen proberen ze je op alle
mogelijke manieren te intimideren.
Zoals met elliange verdragen.
Voor het duel tegen Dnjep zaten
we tien uur vast op een vliegveld.
Ook werden de meegerisde journa-
listen allemaal ziek, toen ze het eten
kregen dat voor ons bestemd was”.
Om dergelijke problemen in de
kiem te smoren zal Jan Reker zich
bedienen van de draaiboeken uit
zijn PSV-tijd, die hij zorgvuldig
heeft bewaard. Bovendien reist de
Roda-trainer, volgende weekende,
als de Nederlandse competitie stil
ligt, naar Rusland om de tegenstan-
ding aan het werk te zien en de om-
standigheden in Charkov onder de
loep te nemen. Want hoe onbekend
de Kerkradenaren met Metallist
zijn, bleek gisteren uit het feit dat
men in de verkeerde veronderstel-
ting was met een tweede divisieclub
te maken te hebben.

„Reken maar dat ik maatregelen zal
treffen aan de hand van dat draai-
boek en de opgedane ervaring. Een
eigen kok en dat soort dingen, wat
betreft verzorging, zijn een vereiste.
Ik ga de situatie ter plekke bekij-
ken, maar ook dat is niet zaligma-
kend. De garantie die je niet komt
vast te zitten of geen urenlange bus-
reis meemaakt, krijgt je nooit”.

Na van de eerste schrik te zijn geko-
men toonde Reker zich strijdbaar,
ook al op het zelfvertrouwen van de
aangeslagen manschappen op te vi-
zelen. „Nederland is Europees kam-
pioen. Rusland Olympisch kam-
pioen. Wij zullen eens zien welke af-
gevaardigde in de Europacup II
overleeft. Het feit dat de tegenstan-
der totaal onbekend is, kan een
voordeel zijn. Dan zijn ze misschien
ook niet zo goed. Als ik een beetje
een prettig gevoel aan de Europa-
cup wil overhouden moeten wij een
ronde verder komen. Ik wens name-
lijk niet uitgeschakeld te worden
door zo'n club”.

Even had Reker de hoop dat de lo-
ting zou worden omgezet en dat
Roda JC eerst in Charkov zou moe-
ten aantreden, daar PSV en FC Gron-
ningen ook beginnen met een thuis-

wedstrijd. „Het is te proberen maar
ik denk niet dat dat lukt. Ik geloof
dat de clubs dan binnen een straat
van 50 kilometer moeten spelen en
dus ligt Eindhoven net iets te ver
weg”.

Op het ongunstige financiële aspect
van het treffen met Metallist wilde
Reker niet ingaan. De kostenvreten-
de trip naar Rusland en het feit dat
de tegenstander niet bepaald een
publiekstrekker is (Reker: „Toch
verwacht ik een volle bak, het is uit-
eindelijk de tweede ronde in de
Europacup”), betekent dat Roda JC
in de tweede ronde niet echt de kas-
sa ziet rinkelen. Een reden te meer
voor de club om met weemoed te
kijken naar de paring van de beide
'voorkeursploegen' Cardiff City en
Aarhus.

МЕТАЛЛИСТ ХАРЬКОВ

Opgericht: 1944 als Lokomotiv Charkov. Sinds 1967 Metallist Charkov.
Stadion: Metallist (capaciteit 40.000).
Clubkleuren: wit-blauw.
Technisch directeur: L. Tkachenko.
Trainer: J. Lomeshko.

SELECTIE:
Doel: I. Kutepov (23), J. Sivukha (30), D. Tapushkin (24).
Verdediging: V. Vaschenko (23), B. Derkach (24), A. Enej (23), R. Kolokolov (22), I. Krasnokutchy (18), I. Lunin (23), N. Romanchuk (27), V. Javalovsky (23).
Middenveld: A. Baranov (26), L. Burjak (35), I. Atsjojev (25), O. Dorevinsky (22), A. Ivanov (23), O. Nazarenko (21), A. Ostashev (18), I. Panacishin (27), V. Suslo (22), I. Talko (21), Jakubovsky (28).
Aanval: A. Jesipov (23), R. Khagba (24), O. Morozov (27), V. Pavljuk (23), J. Tarassov (28), A. Shnikarov (18).

(ADVERTENTIE)

Zaterdag 8 oktober a.s.

FORTUNA SITTARD

FC TWENTE

om 19.30 uur

Europacuploting in cijfers

LANDSKAMPIOENEN
AC Milan (Ita) - Rode Ster Belgrado (Joe)
Neuchâtel Xamax (Zwi) - Galatasaray (Tur)
Celtic Glasgow (Sch) - Bremen (Wid)/Berlin (ODI)
PSV - FC Porto (Por)
Steaua Boekarest (Roe) - Spartak Moskou (Sov)
Nentori Tirana (Alb) - IFK Göteborg (Zwe)
Club Brugge (Bel) - AS Monaco (Fra)
Gornik Zabrze (Pol) - Real Madrid (Spa)

BEKERWINNAARS
KV Mechelen (Bel) - Anderlecht (Bel)
Dundee United (Sch) - Dinamo Bukarest (Roe)
Barcelona (Spa) - Lech Poznan (Pol)
Carl Zeiss Jena (ODI) - Sampdoria (Ita)
Eintracht Frankfurt (Wid) - Sakaryaspor (Tur)
Sredets Sofia (Bul) - Panathinaikos (Gri)
Cardiff City (Wal) - GGF Aarhus (Den)
Roda JC - Metallist Charkov (Sov)

UEFABEKER
FC Köln (Wid)/FC Antwerp (Bel) - Glasgow Rangers (Sch)
Malmö FF (Zwe) - Internazionale (Ita)
FC Nürnberg (Wid)/AS Roma (Ita) - Sofia (Bul)/Belgrado (Joe)
Sporting Lissabon (Por)/Real Sociedad (Spa)
Herts (Sch) - Vlnioes (Sov)
Lokomotiv Leipzig (ODI) - Napoli (Ita)
Galati (Roe)/Juventus (Ita) - Athletic Bilbao (Spa)
Velez Mostar (Joe) - Leverkusen (Wid)/Belenses (Por)
Dinamo Zagreb (Joe) - VfB Stuttgart (Wid)/Tatabanya (Hon)
Ujpest Dosa (Hon) - Bordeaux (Fra)
Bayern München (Wid) - Dunajska Streda (Tsj)
Dinamo Dreden (ODI) - Waregem (Bel)
Vienna (Oos) - Turun Pallaseura (Fin)
FC Groningen - Servette Genève (Zwi)
FC Luik (Bel) - Benfica (Por)
Dinamo Minsk (Sov) - Victoria Bukarest (Roe)

De wedstrijden worden gespeeld op 26 oktober. Returns op 9 november.

Een rubriek
over
amateurvoetbalOnder
redactie
van
arno
römgens

Vandaag: broers

René en Peter willen ooit samen aan de slag Bij gebroeders Munnecom zit voetbal in het bloed

De jongens van Harrie Munsters vereend. V.l.n.r. Wil, Jan, Henri en Jean. Pa staat rechts.
Foto: PETER ROOZEN

Voorzitter Geelen: 'Op die jongens kun je bouwen'

Obbicht blij met familie Munsters

Van onze medewerker
LEO JASPERS

Wil (28), Jan (24) en Henri (19).
Zelfs dochter Jessie trok even de
voetbalschoenen aan.

OBBIKT - Voor de ware liefhebber is Obbicht een voetbalnest bij uitstek. Een status die het dorp en zijn voetbalclubs VV Obbicht voor een niet gering deel verwierf bij de gratie van diverse, kroostrijke gezinnen waar het voetbal letterlijk en figuurlijk met de paplepel naar binnen ging. Het gezin van Harry Munsters (vier zonen en vier dochters) is er zo een. Alle zoons traden in de

Jean heeft Obbichts vlaggeschip jarenlang als aanvaller gediend, maar moest twee jaar geleden afhaken wegens een onwillige knie. Wil is nu nog een der steunpilaren van Obbicht. Jan is meer de pure hobbyist die in Obbicht III zijn overvloedige energie kwijtraakt, terwijl Henri op de drempel van het eerste team staat. Hij zit bij de selectie, maar acteert meestal nog in het tweede team.

voetsporen van pa Harry, die jaren geleden als supersnelle en technisch begaafde linkspoot bij Obbicht furie maakte. In chronologische volgorde waren dat Jean (29),

Henri: „Een gevolg van het feit dat ik vorig seizoen mijn knitbeen brak. Ik ben toen vijf maanden uit de running geweest en nu nog heb ik er last van. Als alles oke is, zal ik zeker nog eens proberen tot het eerste team door te dringen”. Henri lijkt

ook de hardste leerschool van het kwartet Munsters (Jean Munsters, ex-Fortuna-speler, is een oom) achter de rug te hebben. Henri: „Ik kreeg dubbel er van langs thuis. Mijn oudste broers, Wil en Jean, waren mijn jeugdleiders. Die bekriftigden mij tijdens en na de match mijn spel. Als ik dan thuis kwam, deed mijn vader er nog eens een schepje bovenop. Niet leuk maar wel leerzaam”.

Nuchtere Henri lijkt er de figuur niet naar, snel uit het veld te zijn geslagen. Evenals zijn broers trouwens. Zij vatten hun sport daarvoor te serieus op en weten dat ze er alles voor doen om de clubmakkers niet in de steek te laten. Afgaan is er in dat verband dan ook nimmer bij.

Typend voor hun instelling is de uitspraak: „Als je 's zaterdags doorzakt is dat geen ideale voorbereiding op de zondagse wedstrijd. Je beduvelt dan je eigen medespelers”. Voorzitter Nic Geelen onderstreept de prima Munsters-instelling: „Op de Munsters-jongens kun je bouwen. Zulke kerels zijn goud waard voor de club. Ze hebben een goede verenigingsmentaliteit en leven voor het voetbal”.

Van onze medewerker
TJEU STEMKENS

NEERITTER - Neeritter spreekt al tientallen jaren tot de verbeelding van de amateurvoetballers. In dit kleine dorp is 'het eerste team bereiken' nog de droom van elk voetballertje. Ook nu nog; in een tijd, waarin de meeste clubs spelers ronselen. Veritas blijft zichzelf trouw en speelt nog steeds met 'eigen materiaal'. Het gehucht Neeritter heeft dan ook aansprekende voetbalresultaten bereikt. Het is vanzelfsprekend dat complete families het gezicht van de club bepaalden. Een van deze families: de Munnecoms.

Die familie bracht twee uitstekende spelers voort, die de club zelfs naar de hoofdklasse voerden. Momenteel doen ze van zich spreken als trainer: Neerke (47), bij eersteklasser Panningen en Peter (36) bij hoofdklasser Wilhelmina.

De twee Munnecoms hebben in het verleden samen in het eerste team gevoetbald. Neerke was in de jaren zestig en de beginjaren zeventig speler/trainer van Veritas. Peter acteerde, onder zijn broers trainerschap, nagenoeg op alle plaatsen in het team. In die tijd was voetbal het enige belangrijke in het dorp. Dat resulteerde in de opgang van Veritas van de vierde klasse naar de hoofdklasse, waarna maar net het kampioenschap van Nederland werd gemist. Het voetbalfanatisme hebben beiden gehouden; ook nadat zij overstapten in het trainersvak.

Neerke (René) trainde Panningen, Brevendia, Born, weer Panningen en liet een spoor van kampioenschappen na. Neerke: „Mijn bezetheid en liefde voor het voetbal heb ik altijd op de spelers kunnen overbrengen. Dat was steeds de basis van de successen.” Peter moest op 27-jarige leeftijd, wegens een liebsblessure, als speler stoppen en dook ook het trainerswereldje in. Binnen enkele jaren was hij in het bezit van diploma Oefenmeester 1. Hij trainde St.O. dilienberg, Eindse Boys, RKMSV en nu dus Wilhelmina. Peter: „Ik heb alle niveaus doorlopen: van onderafdeling naar hoofdklasse. Een betere leerschool kun je niet hebben”.

Ondanks het feit dat de broers nog allebei in Neeritter wonen en elkaar vaak zien, wordt er over het trainerschap erg weinig met elkaar gesproken. Ze zien elkaars teams ook bijna nooit spelen. Toch hebben ze wel overeenkomsten. Peter: „We steken er beiden ontzettend veel tijd in. We zijn allebei open en eerlijk. Dat kan wel eens hard overkomen, maar uiteindelijk blijkt dat de beste en ook de enige manier. Het grote voordeel is natuurlijk, dat we de geur van de kleedkamer ook zelf lang als speler hebben meegemaakt. Een keer hebben we elkaar als tegenstander getroffen, Born tegen Eindse Boys. Neerke

moest een punt hebben om titelkansen met Born te behouden”. Peter, vervolgt: „Op dat moment ben je geen broer meer. Hij kreeg het niet, maar daar hebben we beslist geen familieruzie over gehad. We hebben het er wel eens over gehad of we niet ergens samen aan de slag zouden kunnen bij een club. Dat zou mooi zijn. Natuurlijk wel met duidelijke afspraken, want twee kapiteins op een schip gaat nooit goed.

Neeritters voetbalambassadeurs Peter en Neerke Munnecom hopen ooit samen bij een club de handen in elkaar te kunnen slaan.
Foto: JAN PAUL KUIJTER

Frans en Bèr Roosen kunnen energie niet meer kwijt

Van stofzuigers tot supercleaners

Van onze medewerker
PIERRE FRAMBACH

ding van trainer Kaanen, omgeturnd tot verdedigers.

GRONSVELD - In de levenslijn van de beide SCG-broers Frans (29) en Bèr (26) Roosen zit een verrassend groot aantal parallellen. De markantste, op voetbalgebied, zijn dat beiden in het betaalde voetbal zijn terecht gekomen en nu furie maken in Gronsvelds hoofdmacht.

Zij zijn beiden hetzelfde type voetballer: harde werkers die vaak als motor, gangmaker of stofzuiger van SCG worden aangeduid. Maar daarin is dit seizoen wel enigszins verandering gekomen. De energievolle middenvelders, zijn nu, onder lei-

Frans: „Ze hebben me nu laatste man gemaakt! Voor mij geen ideale plaats, want ik kan nog makkelijk een jaar of drie mee op het middenveld. Ik heb al gevraagd of we niet om elf uur 's morgens kunnen spelen, dan kan ik 's middags misschien nog een wedstrijd met het derde of vierde elftal spelen!”.

Bèr zit als linkback eveneens met het probleem dat hij zijn energie niet volledig kwijt kan. „Ik heb nu na afloop van elke wedstrijd het gevoel, dat ik nog een helft kan spelen”, meent hij. „Je hebt je natuurlijk te houden aan het concept, maar ik moet me vaak echt beheersen, als

ik iemand op het middenveld zie lopen!”.

Wat betreft hun 'team-broeders' zeggen beiden, dat het 'niet uitmaakt of het een broer of iemand anders is'. Anderzijds laten ze elkaar weten dat er toch nuanceverschillen zijn. Frans: „Tegen mijn broer durf ik in het veld eens hard te schelden, als tegen iemand anders. Je weet, dat hij dat accepteert en er verder geen consequenties aan verbindt”.

Bèr verwoordt de broederliefde anders. „Het zegt me niks als Frans het spel tikken krijgt. Dat hoort bij. Maar ik zou niet moeten zien iemand een smerige overtreding tegen hem maakt. Reken er in dat geval op, dat die man mij minstens twee keer tegenkomt. En verder Frans wijs genoeg om zijn eigen boontjes te doppen, net zoals ik moet doen”.

● Bèr (l) en Frans Roosen hebben het naar hun oordeel dit seizoen te rustig bij SCG.
Foto: WIDDERSHOVEN

Peter en Ben Grasmeijer: steunpilaren van Schuttersveld

Van onze medewerker
WILLY WINGEN

BRUNSSUM - „We praten erg vaak over een wedstrijd na. Het duel van de afgelopen zondag wordt dan helemaal doorgelicht. We kijken of er nog fouten zijn gemaakt en of we daar nog iets van kunnen leren. Daarom wordt een wedstrijd soms ook wel vier of vijf keer gespeeld. Bovendien zijn onze ouders ook nog eens enorm fanatiek, dus het is wel logisch dat zo'n wedstrijd goed wordt doorgespit.” Aan het woord zijn Ben en Peter Grasmeijer, belangrijke steunpilaren in de hoofdmacht van de Brunssumse derdeklasser Schuttersveld.

Beiden zijn inmiddels dertiger. Peter (32) speelde bij Limburgia en Langeberg, alvorens hij drie jaar geleden, op aandrang van zijn broer Ben (30), naar Schuttersveld kwam. De jongste van de twee verkaste negen jaar geleden van Limburgia naar Schuttersveld en dat gebeurde eigenlijk uit onvrede met het destijds gevoerde beleid. „Bij Limburgia speelden in die tijd veel experts, die de voorkeur kregen boven talentvolle Brunssumse jongeren. Daarom zijn we met vijf a zes man

'Wij spelen elke wedstrijd vijf keer'

overgestapt naar Schuttersveld.”

Voor sommigen maakt het niets uit om met een familielid een team-sport te beoefenen en de broers Grasmeijer vormen daarop geen uitzondering. Toch hebben beide enige restricties ten aanzien van elkaar.

Ben speelt laatste man, terwijl Peter een aanvallend ingestelde middenvelder is. Ben Grasmeijer: „Ik vind het wel prettig om met elkaar te spelen. We voelen elkaar goed aan, als Peter maar geen voorstopper speelt. Hij heeft een te offensieve drang, waardoor ik er dan alleen voor kom te staan.”

Schuttersveld is per traditie een slow-starter. Pas wanneer de diesel eenmaal op gang is gekomen, stuift deze ook gestaag door. Vorig seizoen was Schuttersveld lange tijd een serieuze bedreiging voor het on-

genaakbaar geachte duo Heerle Sport en Chevreumont. Die laatste klassering zit er nu (nog) niet in, want twee punten uit drie wedstrijden is de schamele oogst. „Het zijn de gebruikelijke moeilijkheden van de startperiode. Er zijn wat nieuwelingen bijgekomen en we hebben een nieuwe trainer. Het is dus even wennen”, verklaart Ben Grasmeijer.

Of beiden nog lang samen in Schuttersveld eerste team zullen spelen is van een aantal factoren afhankelijk. Bij Ben is dat vooral afhankelijk van de tijd, waarin hij erg kraker zit. „Twee keer trainen, studie en werk. Dat wordt allemaal te veel”, meent hij. Bij broer Peter zijn het vooral de wisselende werktijden die een rol spelen. Hij: „Dit jaar ben we in ieder geval heel duidelijk met elkaar afgesproken, dat we nog een jaartje aan vast zouden plakken.”

Vaesrade: 'driehoeksverhouding'

Van onze medewerker
PETER HEUSSCHEN

VAESRADE - Coach Henk Ummeels (43) van de jubilerende voetbalvereniging Vaesrade formuleert na vijf competitiewedstrijden zijn toekomstverwachtingen uiterst zorgvuldig. „De tot nu toe behaalde (goede) resultaten, hebben als basis onze grote speldiscipline en de kameradschappelijke sfeer binnen de groep. Door het minimale krachtsverschil in 3B is het niet zinnig te speculeren over het eindresultaat.”

Henk weet, na veertien seizoenen trainerschap in de regio, dat een vlotte start geen enkele garantie geeft op de bloemen aan het einde van de rit. „Maar ik heb vertrouwen in de jongens”, aldus Ummeels. Drie van die 'jongens' zijn de Vusschers. Roger (18) en Frank (23) zijn broers. Leon (31) is verre familie. Het trio vormt een soort driehoeksverhouding binnen de lijnen. Frank is linkerspits, Roger centrale middenvelder en Leon linkerverdediger. Benjamin Roger speelde afgelopen zondag tegen Heksenberg voor het eerst in de hoofdmacht van Vaesrade. Hij hield er meteen een vervelende blessure aan over. „Na de wedstrijd merkte ik niets. Wel na thuiskomst van de kermis. Mijn voet leek wel een ballon”. Hij beweegt zich nu op

krukken. Zijn militaire opleiding in Den Bosch en het voetbal voor een tijdje vergetend. Die dienstplicht is er de oorzaak van dat Roger niet meer bij de A-jeugd van Roda JC voetbalt. „Geen tijd meer voor de training”. Broer Frank heeft altijd in Vaesrade gespeeld. De linkerspits is er van overtuigd dat zijn ploeg genoeg capaciteit in huis heeft voor een plaatsje bij de eerste drie. Zeker nu de selectie uitgebreid is met Maurice Lemmens (EHC), Sierd Stam (RKBSV) en Leon Vusschers (FC Hoensbroek).

De laatste is na een jaartje FC Hoensbroek weer terug bij zijn oude liefde. „Ik wilde eens wat anders”, zegt hij. Om even later toe te geven dat onmin met zijn toenmalige trainer bij Vaesrade hieraan ten grondslag lag. Hij kon zijn plaats op de bank moeilijk verkroppen. Leon: „Vaesrade vormt nu een sterk collectief. Er heerst een goede verstandhouding en er wordt voor elkaar gewerkt”.

Gisteren maakte de Vaesrade een aanvang met de viering van het 25-jarig bestaansfeest. Naast de zilveren jubilarissen Lei Lemmens en Wiel Kerens viel ondermeer ook Ton Vusschers (25 jaar lid) tijdens de receptie een huldiging ten beurt. Hij is de vader van Roger en Frank.

● Benjamin Roger krijgt steun van zijn broer Frank (links) en achterneef Leon (rechts).

Foto: 3-POOT/FRANS RADE

DSM-directeur Rongen: het loon moet weer verdiend worden

zeg maar de aard van de dienstverbanden. De volledige zekerheid die werknemers gegeven wordt over het behoud van hun baan, leidt ertoe dat de ondernemer minder bereid is tot het nemen van risico's. Er moet daarom meer ruimte komen voor flexibele arbeidscontracten. „Dat hoeven geen tweederangs banen te zijn. Een grotere baanonzekerheid kan goedgemaakt worden door een hogere beloning. Bovendien kan het een geschikt opstapje zijn voor een *standaardbaan*,” aldus Rongen.

Hij erkent dat door een dergelijke ingreep het gevaar bestaat voor een tweedeling binnen de organisatie van een bedrijf: aan de ene kant de mensen met een vaste baan, die zich misschien meer bij het bedrijf betrokken voelen, en aan de andere kant het tijdelijk personeel. Maar Rongen wijst erop dat er een soort natuurlijk mechanisme zal ontstaan dat de verscheidenheid aan banen in goede verhoudingen brengt. Bij een te groot aantal flexibele arbeidsrelaties, verklaart hij, zal er immers sprake zijn van afnemende meerprijzen, door een groot verloop en hoge opleidings- en wervingskosten.

Kortom, een bedrijf als DSM kan het zich niet veroorloven met 'starre en rigide' rechtspositiepatronen te blijven werken. Een bepaald aantal flexibele arbeidskrachten is nodig om de productie goed te kunnen afstemmen op de markt. En als daar te veel weerstand tegen wordt geboden, dan moeten vakbonden en werknemers maar de consequenties daarvan aanvaarden: dan moet het bedrijf, aldus Rongen, de productie of dienstverlening uitbesteden of daar gaan zitten waar het wel de gewenste flexibiliteit kan vinden. „We vinden nog steeds bepaalde dingen omdat we dat in de jaren '60 zo gezegd hebben. Als je niet bereid bent

Voor sommigen gaat hij nog niet ver genoeg. Anderen vinden dat hij veel te ver gaat. Zelf zoekt hij voortdurend naar een evenwichtige omschrijving. Mr Evert Rongen, voorzitter van de directie DSM Limburg BV – met 11.500 personeelsleden de grootste werkgever in Limburg – vindt dat we moeten afrekenen met het huidige *arbeidsbestel*. De werknemers verlangen teveel zekerheid omtrent het behoud van een baan, we moeten meer toe naar flexibele arbeid, de beloningssystemen zijn te star en te rigide, de Vut moet in zijn huidige vorm verdwijnen en ook de pensioensystemen zijn aan een drastische wijziging toe. De sociale verworvenheden uit de jaren '60 en '70 passen niet meer in deze tijd. „Het hele arbeidsbestel is nog teveel een spiegel van het verleden,” is de boodschap van Rongen.

dat te herzien, moet je de gevolgen daarvan aanvaarden.”

Een andere doorbraak moet bereikt worden op het gebied van de beloningen. De automatische verhogingen (periodieken) zijn niet meer van deze tijd, vindt Rongen. Er moet gestreefd worden naar een mengvorm van een (bescheiden) periodieke verhoging en een soort prestatietoelag, die gegeven wordt als iemand iets extra's verdiend heeft. Maar die ook 'afgepakt' kan worden als iemand niet zijn best heeft gedaan. Beloning moet dus meer gekoppeld worden aan persoonlijke inzet en het resultaat daarvan; en een deel van de beloning moet afhankelijk worden gemaakt van de financiële resultaten van het bedrijf. Het loon moet weer 'verdiend' gaan worden.

Bij DSM is inmiddels de eerste aanzet gegeven voor een aangepast beoordelings- en beloningssysteem, waarbij een werknemer twaalf procent extra kan verdienen. Een belangrijke, nieuwe aanvulling daarop werd de winstdelingsregeling. Rongen: „Het gaat er niet om zekerheden te vertalen naar volstrekte onzekerheden. Het gaat er om de starheden weg te nemen. We moeten opschuiven van een starre positie naar een minder starre.”

Ook hier weer is de argumentatie gebaseerd op de steeds heviger concurrentie waarmee het bedrijfsleven, zeker in het Europa van de jaren '90, te maken krijgt. Voor Rongen staat vast dat 'wij de slag verliezen' als we dit soort zaken niet veranderen. Daar hoort ook een andere kijk op het werken tijdens on-

gemakkelijke uren bij, ook een punt waar sprake is van een erfenis van het traditionele arbeidspatroon van wat Rongen de *oude maatman* uit de jaren '60 noemt: de gehuwde, alleenverdienende man, die een thuis een gezin (vrouw, twee kinderen) verzorgt, veertig uur per week werkt en – uiteraard – een arbeidscontract voor onbepaalde tijd heeft.

Deze man is ook gewend aan achtjarige werkdagen, van maandag tot en met vrijdag, tussen zeven uur 's morgens en zeven uur 's avonds. Ook daar moeten we, aldus Rongen, van af. Bij de vaststelling van de arbeidstijden zal meer gekeken moeten worden naar de aard van de functie. Om bij DSM te blijven: bij een risicovol researchproject, dat snel resultaten moet afwerpen, moet een langere werkdag/week voor de hand liggen.

Tegelijkertijd vereist de groeiende concurrentie een hogere inzet van de werknemer, motivatie en betrokkenheid, gepaard gaande met een grotere eigen verantwoordelijkheid.

Wie hierin aanleiding ziet om meer loon te eisen, komt bij Rongen bedrogen uit. Integendeel. Hij pleit verder voor een vermindering van de ongemakken van de Vut. „Wij moeten af van de uniforme benadering. Afwijkende werktijden en variatie daarin moeten niet als abnormaal worden beschouwd. Het begrip *inconveniente* is aan herijking toe,” zegt de DSM-directeur.

Rongen geeft, ook in zijn toespraken, toe dat hier een zekere tegenstrijdigheid in zit. En wederom stelt hij, dat het zaak is om een zeker evenwicht te vinden tussen het een en het ander. „Het kan zijn dat we voor het aantrekken van onderzoekers, die op tijdelijke basis gaan werken, ter compensatie van die onzekerheid iets meer moeten beta-

len. Ook dat is uitbalanceren. Als je flexibiliteit wil realiseren, moet je daarvoor een prijs betalen. Natuurlijk mag de totale loonsom nooit groter worden dan die al is, maar het is niet zo dat we voor een dubbelte op de eerste rang willen zitten. De mens is het belangrijkste kapitaalgoed en dat moeten we zo houden.”

Schrappen

De voorstellen van Rongen gaan verder dan de beloning of de aard van het dienstverband. Ze bestrijken ook het terrein van de (vervroegde) pensionering. Want ook daar zal nog wat moeten gebeuren. De Vut (vervroegde uittreding) is veel te duur geworden. Liefst zou Rongen voor een radicale oplossing kiezen: de Vut schrappen.

Maar als dat niet haalbaar is voelt hij ook wel voor enkele alternatieven, waarbij uiteraard de flexibiliteit weer om de hoek komt kijken: een variabele overbruggingsregeling tot aan het pensioen. Bijvoorbeeld door de hoogte van de Vut-uitkering te variëren. Iemand die later dan de (in de CAO) overeengekomen Vut-leeftijd vertrekt krijgt een hogere uitkering dan iemand die meteen van de regeling gebruik maakt. Dat geeft meteen al aan dat Rongen vindt dat het de werkgever moet zijn die uitmaakt of en wanneer een werknemer 'met de Vut gaat'. Verder vindt hij dat ook deeltijd-Vut mogelijk moet zijn.

Cafetaria

Tenslotte moet ook het pensioensysteem volledig anders opgezet worden. Ook dat systeem beantwoordt, aldus Rongen, niet meer aan de eisen van deze tijd. De samenstelling van de beroepsbevolking is na de jaren '60 erg veranderd. Het zijn al lang niet meer de

alleenverdieners die pensioenrechten opbouwen. Met het groeiend aantal tweeverdieners en alleenstaanden houden de meeste pensioenfondsen geen rekening. Ze dragen vaak evenveel pensioenpremie af, maar hebben minder rechten.

Het *cafetariastelsel* dat DSM momenteel in onderzoek heeft biedt, aldus Rongen, hiervoor de beste oplossing. Iedere werknemer krijgt het recht op een basispensioen en kan zich voor de extra's, zoals een uitkering bij overlijden voor de partner of voor de kinderen, bijverzekeren. Rongen: „Deze keuze kan niet 'gratis' zijn. Als voor een nabestaandenpensioen wordt gekozen betekent dit een lager ouderdomspensioen.”

Met een dergelijk systeem doet het verschijnsel pensioenbreuk (dat optreedt bij verandering van werkgever) zich niet meer voor; tenminste niet als zowel het fonds bij de oude als bij de nieuwe werkgever het cafetariastelsel hanteren.

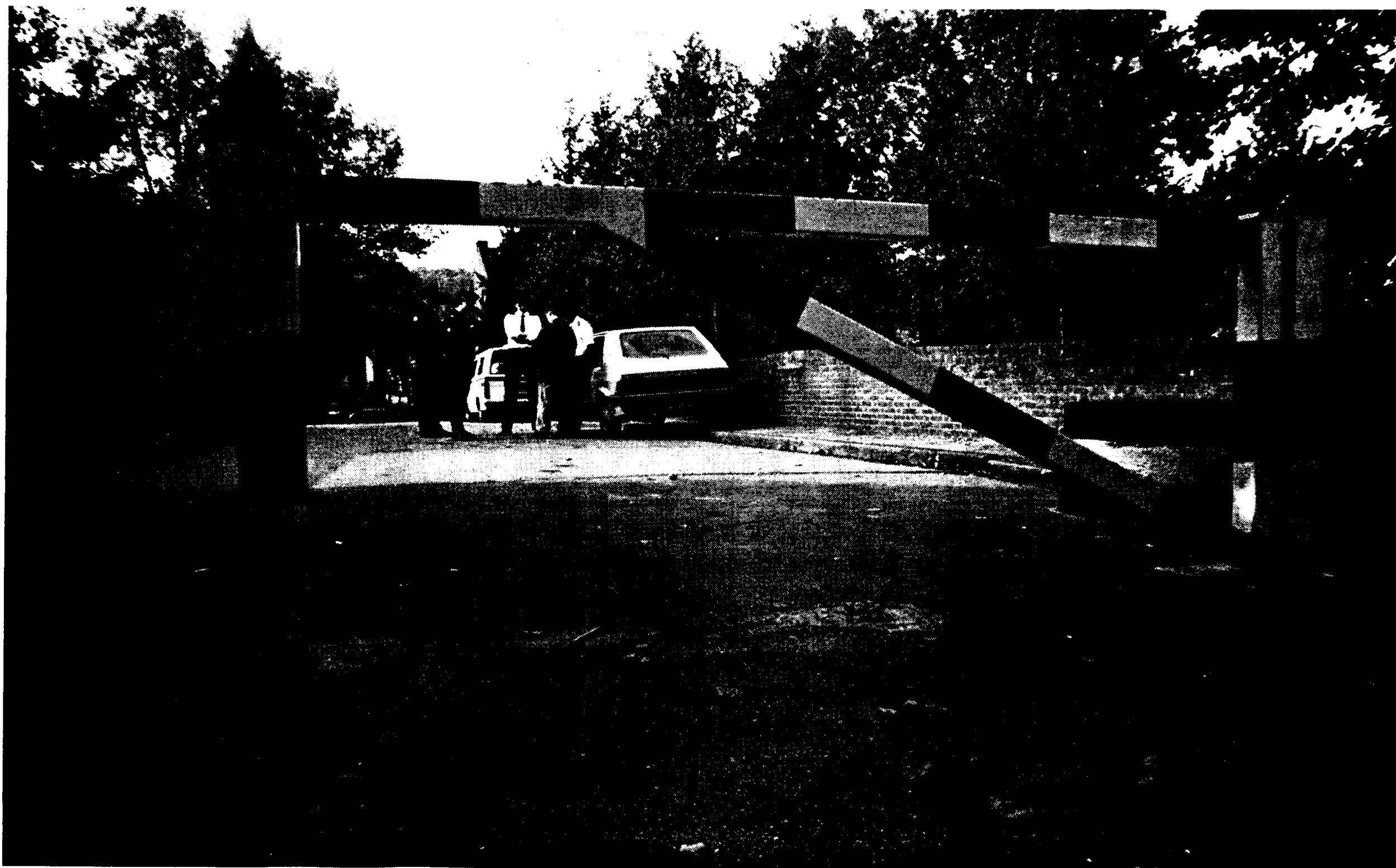
Afgewogen

De DSM-directeur beseft dat zijn verhaal botst met gangbare opvattingen en vooral bij vakbonden op verzet kan rekenen. Daar heeft hij in zekere zin ook begrip voor. „Politici en vakbonden hebben waterreë. Ze zijn bang voor misbruik. Vooral met betrekking tot bedrijven zonder sociaal beleid. Maar nogmaals, mijn stellingen zijn niet absoluut. Ik zeg: je moet nooit de slechtste ervaringen als uitgangspunt nemen. Het uitgangspunt blijft te komen tot een afgewogen sociaal beleid, niet tot een opgelegd model.”

Even wekt Rongen de indruk dat de vakbonden de balans in evenwicht moeten zien te houden, maar dat blijkt niet de goede te zijn. De vakorganisaties zijn ook weer niet uitgesproken tegenstanders van zijn voorstellen. Tenminste hij heeft dat tot nu toe niet zo ervaren. Rongen: „Ze stellen zich op als een gesprekspartner. Over het algemeen ziet men de noodzaak tot flexibiliteit ook wel in. Bovendien zorgen ook managers in het bedrijf zelf voor de nodige tegenwicht. Maar natuurlijk zullen de bonden de verworven zekerheden proberen veilig te stellen. Daar worden ze ook voor betaald.” Mocht de indruk zijn ontstaan dat Rongen c.s. erop uit zijn om van Nederland een *lage lonenland* te maken, dan is ook dat beeld onjuist. „Dat is volstrekt onzin. De West-Europese landen moeten het hebben van de hoogwaardige kennis. Daar ligt onze kracht, niet in het maken van eenvoudige producten. Daarbij moeten we de arbeidskosten niet uit het oog verliezen. Flexibilisering is een belangrijke factor, vooral daar waar de loonkosten domineren.”

De DSM-directeur wil ook in één adem suggesties tegenspreken als zou hij een aanhanger zijn van Japanse bedrijfsfilosofieën over arbeid en organisatie. Rongen: „Het heeft volstrekt geen zin om dat wat in Japan of de VS leeft in Europa of in Nederland na te bootsen. Er zitten wel elementen in die we in onze eigen cultuur kunnen inbedden.”

Han Brinkman

● De groene grens in Rimburch, vanuit Duitsland gezien

In Afrika staan bordjes met 'Rimburch: 3882 km'

„Waarom al die Afrikanen uit Zaïre, Ghana, Ethiopië en noem maar op uitgerekend in Rimburch de groene grens oversteken? Tegen mijn collega's zeg ik vaak genoeg: het kan niet anders of in Afrika moeten bordjes langs de weg staan waarop 'Rimburch 3882 km' staat.

● *Adjutant Temme en rechercheur De Jong onder-vragen een Zaïrese moeder met haar vier kinderen, die even tevoren in de bus zijn aangehouden*

Adjutant Alex Temme van de Landgraafse politie licht mee, terwijl we in zijn onopvallende dienstauto stapvoets de idyllische, maar stilaan berucht geworden groene grens naderen. Op het oude bruggetje over de Worm, waar de rood-witte grenspaal pontificaal opdoemt, is het aardedonker. Niet vreemd want het is inmiddels al tien uur geweest op deze kille doordeweekse herfstavond. Als we uitstapen bij het historische kerkje en gewapend met een felle zaklantaarn langs de oever van het hyperactieve riviertje lopen, wordt Temme vanaf de brug argwanend bespioneerd door een stel verliefde Rimburchse paartjes. Over de reling hangend roept een jongeman, die kennelijk net aan de andere kant van de grens woont: „Sind wieder Leute r'übergekommen?“

Terwijl hij als een havik het struikgewas in de gaten houdt, geeft de boomlange adjudant rustig antwoord op mijn brandende vraag: „Want hoe en vooral waarom komt de een na de andere inwoner uit de binnenlanden van zeg Ethiopië, na slopende omzwervingen van duizenden kilometers, in godsnaam uitgerekend op het stenen bruggetje tussen Rimburch en Ubach Palenberg illegaal ons land binnen?“

„Als we dat nou eens precies wisten, dan waren we al een heel eind.“ lukt Temme bij voorbaat alle hoop op een duidelijke verklaring hardhandig te verjagen. „Wanneer een vreemdeling zonder identiteitsbewijs of visum wordt opgepakt door de velddouane, de marechaussee of door onze eigen patrouilles, moet die aan het hoofd van de plaatselijke politie worden overgedragen.“ doceert Temme in het donker. „Wij verhoren zo'n man of vrouw dan op het bureau, maar dat is bijna altijd een verschrikkelijk moeilijke klus. Alleen al vanwege de taal, omdat de meeste Afrikanen die hier te-

recht komen geen of maar heel gebrekkig Engels spreken. En als je hen op de man af vraagt waarom ze juist naar Rimburch zijn gekomen, krijg je vaak de meest ongelofelijke verhalen te horen, die bovendien nauwelijks of niet te controleren zijn.“

Terug dan maar naar de auto voor een patrouilletocht over de bochtige landweggetjes in de buurt van de grensovergang. Per slot van rekening is, gezien de gebeurtenissen van de afgelopen weken, de kans niet gering dat zich juist op dit late tijdstip nog ergens een illegale vreemdeling heeft weten te verschuilen in de loerrijke omgeving. Als een ware *Hercule Poirot* loert de adjudant vanachter het stuur dan ook meer naast dan op de weg. Plots is het zo ver. „Geef hier die lamp.“ beveelt Temme plots, terwijl hij bruusk op de rem trapt. De haarscherpe lichtbundel van zijn lantaarn brengt ons echter wreed terug in de realiteit: de logge, slaperige kop van een bruine koe kijkt ons vermanend recht in de ogen aan. „De risico's van een veldwachter.“ probeer ik tussen de lachsalvo's van Temme door.

Tegenover café d'r Eck op zo'n 150 meter van de grens zet Temme zijn auto op een verdedigde plaats neer. Het café blijkt een strategische plaats, weet de Landgraafse politie inmiddels, dankzij oplettende buurtbewoners en de kastelein. Afrikaanse vreemdelingen die in de donkere avonden illegaal de grens oversteken, sterven vaak rechtstreeks op dit café af om daar een taxi naar Heerlen te bestellen. Om van daaruit per trein richting Randstad te vertrekken, waar ze doorgaans als politiek of economisch vluchteling asiel hopen te krijgen.

Vanuit zijn auto tuurt Temme met een verrekijker de verlaten Brug-

straat af. Plots fixeert hij de kijker op een onopvallend geparkeerde auto waarin kennelijk twee mannen zitten. „De velddouane van de Centrale Douane Post, denk ik.“ mompelt de adjudant terwijl hij naar zijn 'buit' koers zet. De aanvankelijk argwanende blik van beide douaniers slaat om in een brede grijns wanneer ze Temme hebben herkend. „Al wat tegengekomen?“ vraagt Temme. „Nog niet.“ klinkt het veelbetekend uit het open raampje van de douane-auto, die bepaald niet als zodanig is te herkennen. „Maar onze collega's van morgen anders wel.“

De beide 'velddouaniers' hebben hun hoofdkwartier in de Centrale Douane Post in de Locht in Kerkrade. Samen met hun collega's patrouilleren zij in wisseldiensten dag en nacht uitsluitend in het 'groene' grensgebied van Zuid-Limburg met Roosteren en Nieuwstadt als meest noordelijke grensgemeenten. Gezien de talrijke 'onbewaakte', vaak ook nog bosrijke grensovergangen in deze regio lijkt dat een zware klus.

Dat de job van velddouanier, in tegenstelling tot hetgeen vaak gedacht wordt, inderdaad geen sinecure is, blijkt pas goed als beide grensinspecteurs bij hoge uitzondering op de praatstoel van hun eigen auto willen plaatsnemen. „Nee, veel weet het publiek inderdaad niet over onze werkzaamheden. Dat kan ook niet anders, want bijna alle informatie naar buiten loopt via het ministerie van Financiën, onze werkgever, en de inspectie.“

De oorspronkelijke taak van de dienst velddouane is, net als de 'gewone' douane, het controleren van het goederenverkeer over de grens. „Maar in de loop der jaren zijn daar vanwege de rijksbezuinigingen en reorganisaties steeds meer taken voor ons bijgekomen. Het klopt in-

een grote groep Tamils op die vanuit Duitsland de grens over waren gestoken. Op het moment dat ik iedereen aan het tellen was, kwamen er ineens nog andere Tamils uit de bossen te voorschijn.“

Het is de beide douaniers opgevallen dat de vreemdelingen steeds in 'golven' de Limburgse groene grenzen oversteken. „De ene maand zijn het hoofdzakelijk Ghanezen of Zaïrezen, de andere maand gaat het weer een tijdlang vooral om Tamils.“ Even valt er een diepe stilte in de beide, pal naast elkaar geparkeerde dienstauto's. Kunnen de beide douaniers wellicht verklaren hoe een dungeklede jongeman of vrouw van amper twintig jaar uit Ghana, Somalië of Zaïre in het holt van de nacht moeiteloos het Rimburchse stenen bruggetje weet te vinden?

Het antwoord uit de andere auto is even duidelijk als schokkend. Want van toeval blijkt, zoals zo vaak, ook hier geen sprake. Integendeel, het blijkt veeleer te gaan om een perfect georganiseerd script, geschreven door zogeheten 'sluizers', die bovendien zelf de hoofdrol spelen.

„De zogenaamde sluizers bieden voor grof geld hun diensten aan. Hoe dat gaat? Zo'n sluizer is bijvoorbeeld een Zaïrees die met een geldig visum in Duitsland verblijft.

Eenmaal in Duitsland is het voor hem een koud kunstje om in zijn geboorteland landgenoten te benaderen. Tegen wie hij zegt dat hij voor een fors bedrag zijn diensten wil aanbieden om geïnteresseerden probleemloos naar Nederland te brengen. Uiterst aantrekkelijk natuurlijk omdat men vindt dat de sociale voorzieningen voor vreemdelingen in Nederland, zelfs vergeleken met die in Duitsland, ongekend zijn.“

Als de landgenoot van de sluizer in zijn geboorteland eenmaal is gezwicht voor het in het vooruitzicht gestelde 'aantrekkelijke leven' en hij de gevraagde som gelds op tafel kan leggen, blijkt de overkomst naar ons land betrekkelijk makkelijk en snel door de sluizer te kunnen worden geregeld. Hij zorgt namelijk voor de tickets en het vereiste visum voor Duitsland, terwijl de gegadigde zelf vaak nog de douaniers op de luchthaven in zijn geboorteland omkoopt. „Eenmaal geland in Düsseldorf of Frankfurt spoelt hij of zij vervolgens op die Duitse luchthaven zijn paspoort of ander identiteitsbewijs door het toilet, allemaal op aanraden van de sluizer. Dan vertrekt de vreemdeling richting Aken of zo. En wordt uiteindelijk door die sluizer of een andere landgenoot die in Duitsland een zogeheten *Aufenthalts gestattet* bezit, in Rimburch bij de grens afgezet.“ zijn de douaniers overtuigd. Te meer sinds zij onlangs zo'n sluizer met 20.000 gulden op zak bij de grens wisten aan te houden.

Het loopt al tegen middernacht, als we besluiten terug te keren. Onderweg stopt Temme nog even bij een toevallig passerende politiepatrouille die in gezelschap van een grommende Mechelse Herder de Rimburchse straatjes inspecteert. Want niet alleen douane en marechaussee, ook de Landgraafse politie zet al geruime tijd extra patrouilles in de buurt van de groene grens in. Te meer omdat de inwoners van Rimburch te kennen hebben gegeven zich door de recente ontwikkelingen minder veilig te voelen.

Nauwelijks tien uur later belt Temme al weer op. De adjudant, met zijn dertig jaar politie-ervaring toch bepaald geen groentje meer, wordt er hoorbaar moedeloos van. „Het is

weer zover. Je kunt weer langs komen. De douane heeft net de zoveelste Zaïrees bij ons bureau afgeleverd.“ Hij geeft toe dat het Landgraafse politiekorps door de stroom vreemdelingen in Rimburch ontzettend zwaar belast wordt. „Soms krijg ik er echt een punthoofd van.“

In een kamertje op het politiebureau wordt de Zaïrees door Temme aan de tand gevoeld. Een jongeman is het nog, nauwelijks 24. In middelbare school-Frans en vooral met handen en voeten tracht Temme diens relaas enigszins te begrijpen en vooral zijn beweegredenen om illegaal naar Nederland te komen, te achterhalen. De jongen is opvallend Westers gekleed en maakt een wat angstige, onrustige indruk. „Mijn vader zit gevangen omdat hij een van de oppositieleiders is in mijn land. Mijn familie in Zaïre vreest represailles. Zelf ben ik net als mijn vader gemarteld door de militaire politie.“ legt hij uit.

Temme en de binnengekomen rechercheur De Jong kijken bedenkelijk. „Dit soort verhalen hebben we al zo vaak gehoord. Echt, dit maken we bijna dagelijks mee. Het verhaal kan kloppen, maar evengoed niet. Het is door ons nauwelijks na te gaan. In elk geval moeten we hem zo meteen aan de Duitse douane overdragen, want in Duitsland heeft hij een *Aufenthalts gestattet* gekregen.“ Duidelijk wordt dat Temme en De Jong alle mogelijke scenario's ondertussen wel kunnen droppen.

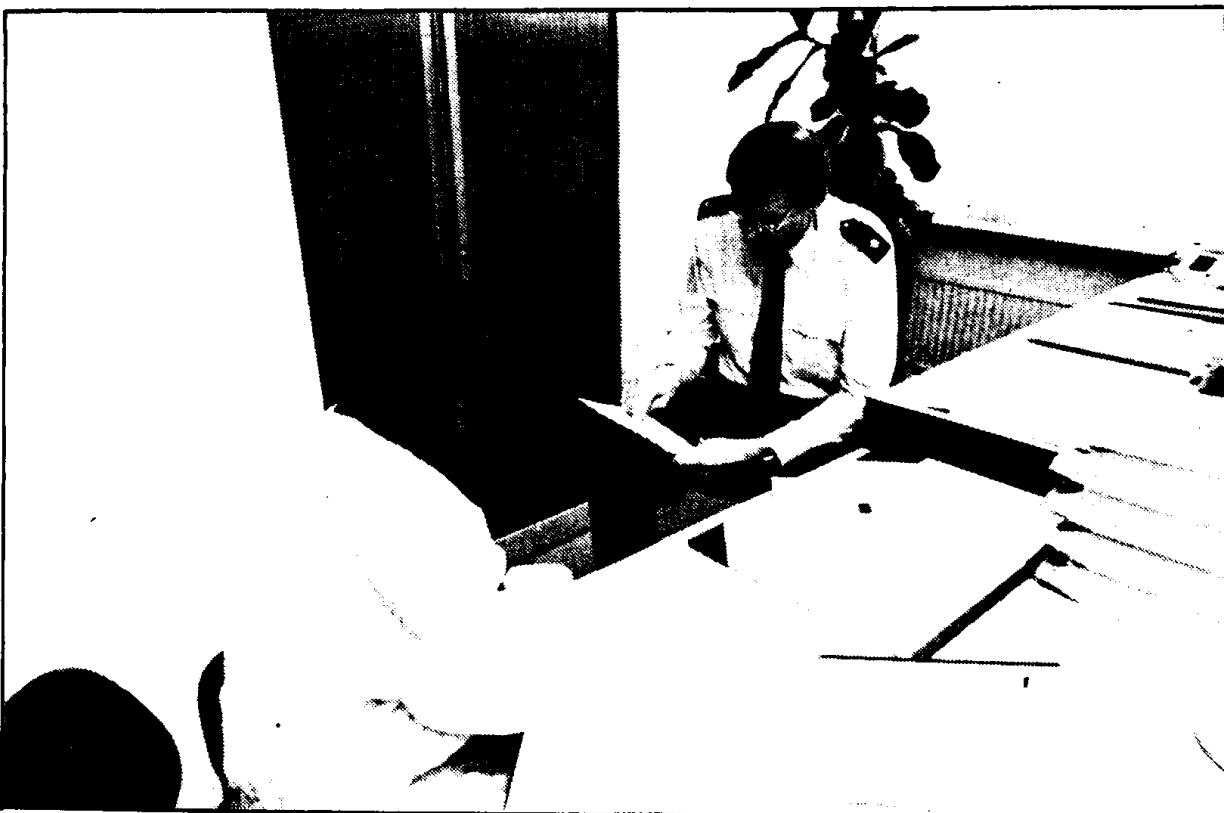
De adjudant wil wel nog weten hoe en waarom de Zaïrese vluchteling vanuit Ubach Palenberg in Rimburch verzeild is geraakt. „Ik wilde hier gewoon in de mooie natuur komen wandelen. En daarna in Nederland een pilsje komen drinken. Toen ik onderweg een meisje uit Heerlen tegenkwam, heeft zij me hier naar toe gebracht.“ Temme knikt ongelovig, terwijl hij uit de plunje van de Zaïrees onder meer een stuk zeep en een stuk of zeven muziekcassettes haalt. „Dat neem je voor een wandelingetje toch niet allemaal mee. En de bossen in Palenberg zijn toch zeker even mooi als die hier in Rimburch?“ probeert de adjudant nog, voordat hij de Zaïrees persoonlijk naar de politiebureau begeleidt. „Wat moet je nou met zo'n verhaal.“ mompelt Temme nog terwijl hij naar buiten loopt. „Het zijn absoluut geen misdadigers, dat is duidelijk. In wezen zijn het natuurlijk ontzettend arme stakkers. Ik heb echt met ze te doen.“

Nauwelijks twee uurtjes later meldt de adjudant zich opnieuw aan de telefoon. „Wat denk je?“ vraagt hij met zware stem. „We hebben net een Zaïrese moeder met vier kleine kinderen in de bus in Rimburch aangehouden. Ze zitten hier op het bureau.“

Foto's: 3POOT/ Frans Rade

Laurens Schellen

● Een jonge Zaïrees, die vanuit Duitsland Rimburch binnenkwam, wordt door adjudant Temme verhoord op het Landgraafse politiebureau

mv

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

Gevraagd voor spoedige indiensttreding

SERVICE- TECHNIKER

voor onze afdeling service.

Enige kennis van regelapparatuur strekt tot aanbeveling.

Solicitaties:

INTERTHERM LIMBURG BV

Ampèrestraat 9
6372 BB Landgraaf
tel. 045-313939

Voor Reisburo Paul Crombag zoeken wij wegens uitbreiding voor het kantoor te Heerlen een ervaren m/v

Bedrijfsmanager/Chef de buro

-die "de rechterhand" van de directeur wil worden-

Algemene informatie:

Reisburo Paul Crombag is gespecialiseerd in reisadviezen en reisorganisatie. Het is een onafhankelijk buro. Het hoofdkantoor is in Heerlen en er zijn vestigingen in Kerkrade, Geleen, Aken (BRD) en binnenkort in Sittard. Het reisburo Paul Crombag bestaat negen jaar en heeft een uitstekende naam opgebouwd. Er werken thans 14 personen.

Functie-informatie:

- Na een ruime inwerkperiode:
- Zelfstandig adviseren omtrent reizen, waarbij gebruik wordt gemaakt van de meest geavanceerde hulpmiddelen en informatievoorzieningen.
- In teamverband werken aan de taken van het buro.
- Leiding geven aan een zestal medewerkers.
- Vervangen van de directeur bij diens afwezigheid.

Geboden wordt:

Een goede honorering met ruime doorgroei mogelijkheden.

Soliciteringsprocedure:

Indien uw belangstelling uitgaat naar deze functie, kunt u uw sollicitatie, voorzien van een recente pasfoto en een uitgebreid curriculum vitae binnen 10 dagen na verschijnen van deze advertentie met vermelding van ref. nr. 88101 sturen naar onderstaand centrum dat adviserend optreedt.

D.K. FRANS & PARTNERS
MANAGEMENT
ADVIESORGANISATIE
CENTRUMREISBURO
PAUL CROMBAGEen psychologisch onderzoek maakt
deel uit van de selectie-procedure.

C&S STEENFABRIEK BV

C & S STEENFABRIEK B.V. te Brunssum vervaardigt sinds meer dan 30 jaar bakstenen die bij de architecten en handel bekend zijn onder de naam PORISO. Deze dragende poreuze binnenmuursteen wordt zowel decoratief als gestuacadood toegepast, en heeft goede geluid- en warmte-isolerende eigenschappen. Om aan het sterk groeiende (inter)nationale klantenbestand snel en goed te kunnen blijven leveren wordt er ingrijpend geïnvesteerd in het productie-proces. Deze innovatie verlangt een strikte en nauwkeurige opzet en begeleiding. Om dit proces mede op te starten en in de toekomst succesvol te houden zijn wij op zoek naar een

Bedrijfsleider die mee bouwt aan de productie

De functie:

- Na een inwerkperiode geeft u mede gestalte en inhoud aan het innovatie-programma.
- U organiseert het productie-proces en wordt verantwoordelijk voor de algehele dagelijkse gang van zaken.
- U geeft leiding aan de mensen binnen het productie-proces.
- U rapporteert rechtstreeks aan het directie-team.

Gevraagd wordt:

- Een pragmatische organisator op HBO-niveau.
- Ervaring met productie, kwaliteitsbeheersing en leiding geven.
- Interesse in commercieel denken.
- Leeftijdindicatie: 30-40 jaar en bereid zich t.z.t. in de omgeving van het bedrijf te vestigen.

Geboden wordt:

- Een functie binnen een team van bewaarde en enthousiaste mensen.
- Goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.
- Een uitdaging met toekomst.

Bent u deze man? Schrijf dan uw sollicitatie-brief met c.v. onder vermelding van ref. nr. 3.7089 aan: Mercuri Urval B.V., Vrijthof 80-81, 6211 LE Maastricht.

Mercuri Urval

Koninklijke Mosa B.V. te Maastricht is een succesvolle, marktleiderende onderneming met een uitstekende internationale reputatie. Het bedrijf produceert en verkoopt wand- en vloertegels en porselein. De organisatie wordt gekenmerkt door een vengende decentralisatie waardoor een grote mate van zelfstandigheid aan het management wordt gegeven. De totale personeelsomvang van Koninklijke Mosa B.V. bedraagt circa 1.100 medewerkers.

Binnen de decor-afdeling van de porseleinfabriek waar porselein- en tegelproducten door middel van diverse technieken van hoogwaardige decoraties worden voorzien, is een vacature voor een

opzichter m/v

Na een ruime inwerkperiode wordt van deze opzichter verwacht dat hij/zij, volledig en zelfstandig, leiding geeft aan de afdeling. De opzichter rapporteert rechtstreeks aan de productieleider decor.

Taken

- Geeft leiding aan circa 65 mannelijke en vrouwelijke productiemedewerkers.
- Bewaken van de productie in kwantitatieve en kwalitatieve zin.
- Administratieve verslaglegging en interne controle van afdelingsgebonden activiteiten.
- Coördinatie tussen diverse productiegroepen en voorwerk(st)ers.
- Beheren van machines en voorraden.

Functie-eisen

- Opleiding MBO/HBO-niveau (WTB/Bedrijfskunde).
- Goede contactuele vaardigheden, alsmede ervaring in leidinggeven aan grote groepen medewerk(st)ers.
- Grote nauwkeurigheid.
- Goed mondeling en schriftelijk kunnen rapporteren.
- Bereid zijn zonnig aanvullende opleiding(en) te volgen.
- Leeftijd bij voorkeur tussen 30 en 40 jaar.

Voor een ambitieuze kracht is op termijn, bij gebelken geschiktheid, doorgroei naar de functie van productieleider voorzien. Een psychologisch en medisch onderzoek behoren tot de selectie-procedure.

Informatie

Over deze functie is informatie verkrijgbaar bij de heer J. Huynen, productieleider decor. Telefoon: 043-689444 toets 338.

Geïnteresseerd?

Schriftelijke sollicitatie, binnen 10 dagen na het verschijnen van deze advertentie te richten aan: Koninklijke Mosa B.V., afdeling Personeel en Sociale Zaken, Meerssemerweg 358 te 6224 AL Maastricht.

GEMEENTE ONDERBANKEN

(voorheen Bingelrade - Jabeek - Merkelbeek - Schinveld)

HERHAALDE OPROEP

Onderbanken is een "groengemeente" gelegen in Zuid-Limburg en wordt gevormd door de kernen Bingelrade, Jabeek, Merkelbeek en Schinveld. Onderbanken telt ± 8.000 inwoners, is 2.124 ha groot en heeft ± 3.000 huishoudens.

Burgemeester en wethouders roepen gegadigden op voor de functie van:

HOOFD (M.V.) AFDELING GRONDBEHEER

Algemene informatie:

De afdeling Grondbeheer wordt gevormd door de sector Ruimtelijke Ordening, Bouw- en Woningtoezicht en Milieu, de sector Gemeentewerken met Openbare Werken en de administratieve ondersteuning.

Functie-informatie:

Het zwaartepunt van de functie ligt op het (technisch) gebied van de beleidsontwikkeling en -advies, leiding van de afdeling en de interne coördinatie, projectbegeleiding en in- en externe besprekingen.

Functie-eisen:

- H.T.S. Bouwkunde of H.T.S. Weg- en Waterbouwkunde of een gelijkwaardige opleiding;
- bij voorkeur ervaring in een qua omvang vergelijkbare organisatie;
- beschikken over een juiste combinatie van vak kennis, creativiteit, overzicht en diplomatie om op inspirerende wijze leiding te kunnen geven aan de afdeling en richting te geven aan nieuwe ontwikkelingen binnen het werkgebied van deze afdeling;
- belangstelling hebben voor automatisering.

Salaris

Afhankelijk van kennis, niveau en ervaring maximaal f 8.065,- bruto per maand (niveau 11).

Procedure

Inlichtingen omtrent deze functie worden verstrekt door de gemeentesecretaris, de heer J.W.A.M. Nijssen, tel. 045-251122.

Een psychologisch onderzoek zal deel uitmaken van de selectieprocedure.

Belangstellenden worden uitgenodigd hun schriftelijke sollicitatie binnen 14 dagen na de verschijndatum van deze advertentie te zenden aan:

Burgemeester en Wethouders van Onderbanken
Postbus 1090
6450 CB Schinveld

In de linkerbovenhoek van de enveloppe vermelden "vacature G.B."

'N GOED BETAALDE FULL-TIME BAAN MET 'S MORGENS VRIJ, KAN DAT?

DELA is de grootste vereniging in Nederland voor het verzekeren en verzorgen van begravenissen en crematies. Bij de vereniging zijn nu reeds meer dan 1.600.000 Nederlanders aangesloten, verspreid door het hele land. Mede ten gevolge van intensieve reclamecampagnes o.a. per radio en T.V. is sprake van een sterk groeiende behoefte naar het DELA natura-pakket; hetgeen een gezonde groei van de vereniging tot gevolg heeft.

De DELA vertegenwoordiger speelt hierbij een belangrijke rol. Zijn/haar werkzaamheden bestaan uit het bezoeken van gegadigden voor het lidmaatschap. Voor een belangrijk gedeelte vindt dit plaats door het huis aan huis maken van afspraken. Er is momenteel een vakature voor een

DELA VERTEGENWOORDIGER

voor het rayon Heerlen/Kerkrade/Gulpen en omgeving.

Hebt u al ervaring als vertegenwoordiger of nog niet? U krijgt in ieder geval een complete opleiding bij ons. Tevens ontvangt u gedurende maximaal 4 maanden een gegarandeerd basissalaris. Het uitoefenen van de werkzaamheden vindt in principe plaats zowel 's middags als in de vroege avonden. De ochtend bent u dan vrij. Vereisten voor deze functie:

- Mulo/Mavo niveau
- goede contactuele eigenschappen
- leeftijd 28 tot 45 jaar
- woonachtig in bovengenoemd rayon.

Het basissalaris + vakantietoeslag e.d. bedraagt ± f 36.000,- per jaar; het inkomen kan met provisie belangrijk worden verhoogd. Een jaarsalaris van f 45.000,- à f 55.000,- behoort tot de reële mogelijkheden.

Verder kan de DELA vertegenwoordiger rekenen op een uitstekende autokostenvergoeding en onkosten-regeling. Voor nadere inlichtingen omtrent deze functie kunt u tijdens kantooruren telefonisch contact opnemen met de heer W. Vlemmix, tel. 040-444255, toets 142. Sollicitaties, uitsluitend schriftelijk en zo mogelijk voorzien van een recente pasfoto, te richten aan:

DELA, Postbus 522, 5600 AM Eindhoven.

Procestechnicus.

PMF - Plastics and Metalware Factories is een toeleveringsbedrijf dat hoofdzakelijk aan andere Philips-bedrijven levert. Kenmerkend is de massafabricage van kunststof- en metaal onderdelen en assemblages daarvan. Tevens is PMF kenniscentrum op het gebied van metaal, kunststof en coating. In Nederland heeft PMF vestigingen in Eindhoven (hoofdvestiging), Oss, Sittard en Zwolle.

In Sittard worden printed circuit boards ontwikkeld en geproduceerd. In de groep Procestechiek zoeken we versterking met een procestechnicus. Als procestechnicus ondersteunt u de productie door het uitvoeren van technische verbeteringen en aanpassingen aan de apparatuur, het chemische proces en de veiligheid. Tevens optimaliseert u het energiebeheer. U begeleidt verder de proeven die zijn gericht op lopende en nieuwe processen. U stelt bedieningsvoorschriften voor de procesoperatoren op en stemt de meet- en regelgrenzen af met de kwaliteitsdienst. Verder heeft u intensief contact met de Ontwikkeling in verband met nieuwe processen.

In het productieproces wordt aandacht besteed aan het aanbrengen van harsen, impregneren van papieren van koper en papier tot printed circuit board.

Wij vragen als achtergrond HTS-techniek of Chemische Techniek. De applicatie Meet- en Regeltechniek. Een ervaring van ten minste 2 jaar industriële processen is noodzakelijk. Leeftijd: tot 35 jaar.

Richt uw sollicitatie aan ing. L.A.W. Kuyper, Philips Personeelvoorziening HBO, Antwoordnummer 35, 5600 VB Eindhoven, met vermelding van referentie nummer 80212/LID.

PHILIPS

HBO-ingenieur P of CT met ervaring.

De 'goeroe' van de medische ethiek Paul Sporken gaat weg en blijft

'Die conservatieve professor' willen haastige voorbijgangers hem nog wel eens noemen: Paul Sporken, 61, die volgende week donderdag afscheid neemt als hoogleraar medische ethiek aan de Rijksuniversiteit Limburg. Jaren lang was hij, buiten zijn eigenlijke werk, de enige vraagbaak van katholieken huize voor alle kwesties betreffende de ethiek van gezondheid en medisch handelen. Hij moet een beetje lachen om de term 'conservatief'. „Het is zeker conservatief als je op een gegeven moment zegt: dit kan niet, dit mag niet.”

Het is nog niet zo lang geleden dat hij dat zware wapen, dat veto in de wet, moest brengen. Een wetenschapper, verbonden aan zijn eigen medische faculteit, had toestemming gevraagd om proeven te mogen doen met bevruchte menselijke cellen, embryo's dus. „Ik heb gegad: dat komt neer op proeven met het menselijk leven, en je kunt je niet permitteren dat te verbruiken als interessant researchmateriaal.”

Sporken kwam tot die bevinding, mede op grond van de overweging dat hier de deur werd geopend naar een hellend vlak; als je dit mag doen zijn vervolgens foetussen aan de orde. Hersencellen van foetussen worden van nut kunnen zijn bij het kiezen van de ziekte van Parkinson. „Men zegt dan: geaborteerde foetussen worden toch vernietigd, waarom zouden we die hersencellen niet mogen gebruiken? Dan is het nog maar een stap naar het volgende: dat op de dochter van een Parkinsonpatiënt een beroep wordt gedaan zwanger te worden en zich te laten aborteren om materiaal te leveren voor de genezing van haar vader...”

Risico

In de meer dan dertig jaar dat Sporken zich heeft bezig gehouden met kwesties van medische en gezondheidsethiek heeft hij meermalen het hellend vlak in werking gezien. En het risico van misbruik ook soms bewust heeft genomen. „Dat risico is op zichzelf nog geen reden om dingen per se te verbieden. Er is bijvoorbeeld absoluut geen reden om mee te zeggen tegen het gebruik van beademingsapparatuur omdat je weet dat er met patiënten experimenten zijn gedaan op het gebied van mens-onwaardige levensverlenging, denk aan Franco en Tito.”

De officiële leer bleek voor Sporken geregeld geen hindernis om een begrijpelijke en in de praktijk hanterbare ethische norm te omschrijven. In het begin van de jaren zeventig was hij een van de weinige katholieken die bereid was tot een conclusie dat abortus niet in alle gevallen afgewezen moest worden. „Er zijn nu eenmaal situaties dat er geen andere mogelijkheid over-

blijft, en dat staat ook in de wet,” zegt hij. „Maar nu zie je hoe dat in de praktijk uitvalt; per jaar wordt in Nederland 15.000 tot 17.000 keer geaborteerd. Ik kan me niet voorstellen dat zo'n zwaar conflict als hier bedoeld zich in Nederland 15.000 keer per jaar voordoet.”

Voorzichtig

Dat is voor Sporken in ieder geval aanleiding geweest in de kwestie van de euthanasie nog voorzichtig te zijn dan toch al. „Het doden van een medemens kan nooit worden goedgekeurd, maar wel getolereerd in situaties waarin het niet anders kan, en de enige rechtvaardigingsgrond is de eerbied voor de gewetensbeslissing van de betrokkene zelf. Maar toen kwam de staatscommissie euthanasie op de proppen met de onomkeerbare bewusteloze patiënt. Die situatie is mogelijk alleen een te zware belasting voor de omstanders. Als je daar actief doden gaat toelaten heb je geen grond meer onder de voeten; je kunt er wel onder lijden, maar dat is geen grond om jouw opvatting over het sterven door te drukken, en om die reden actieve euthanasie te plegen.”

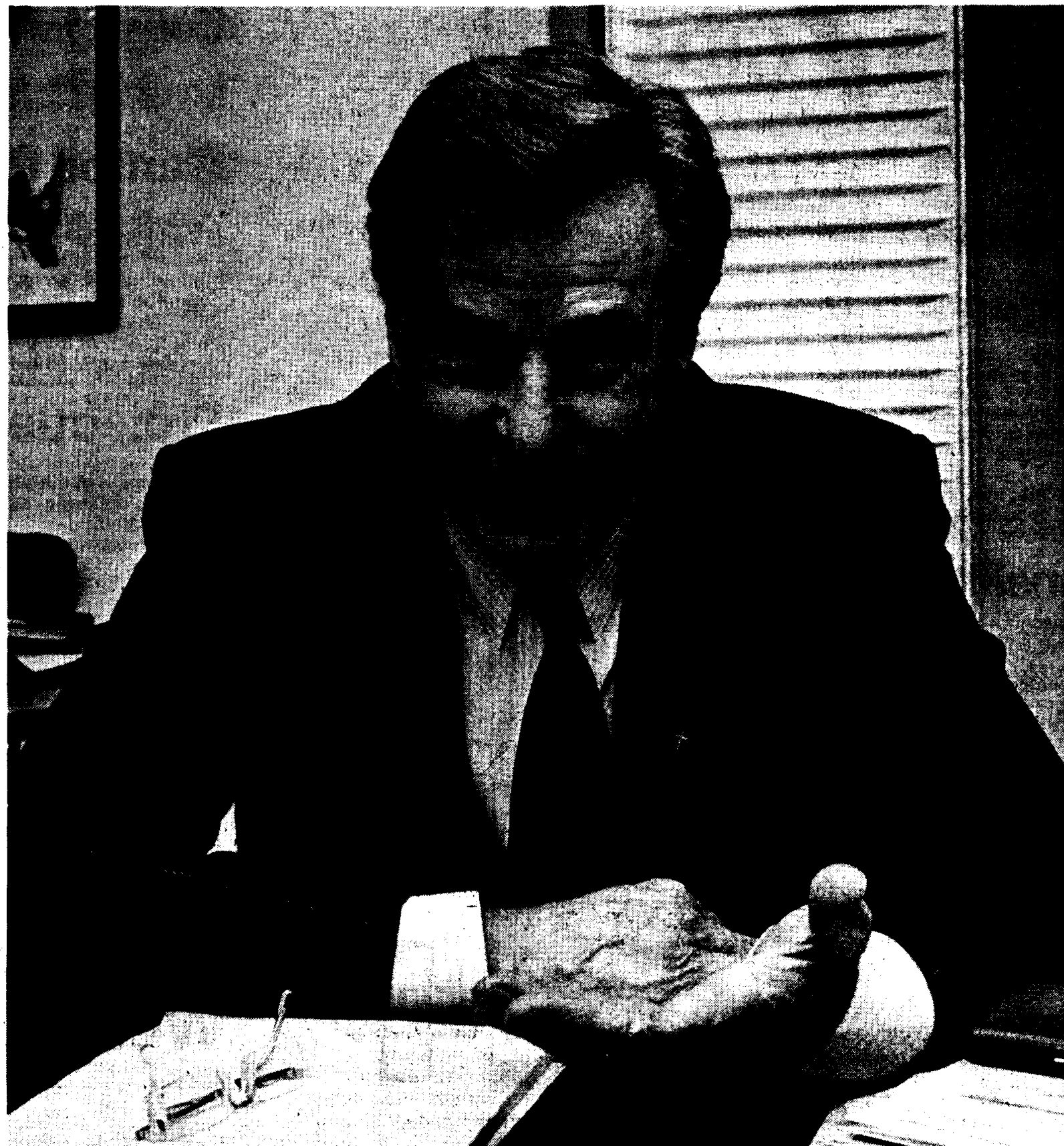
Vervolgens kwam de commissie Levensbeëindigend handelen van de Maatschappij Geneeskunst met de opvatting dat ook bij pasgeborenen met ernstige aandoeningen actief ingegrepen kan worden, als het sterven te lang gaat duren. „Dat heet dan ook levensbeëindigend handelen, maar het is uiteraard actief doden. Doodspuiten dus. Ik verzet mij daar publiekelijk tegen. Dat zal me het etiket 'conservatief' wel weer opleveren.”

Sporken's eerste boek over medische ethiek 'Voorlopige Diagnose' uit 1968 beleefde vele herdrukken, werd in 1977 gevolgd door een nieuwe versie, 'Ethiek en gezondheidszorg', met opnieuw zes herdrukken; nu werkt Sporken aan een nieuw boek, maar hij wanhoopt er een beetje aan: „Hoe krijg ik dat ooit voor elkaar? Het is allemaal zo gegroeid, zo uitgebreid, over elke kwestie valt wel een apart boek te schrijven, neem alleen de ontwikkeling op het gebied van de voort-

● Prof. dr. C.P. Sporken vertrekt als gewoon hoogleraar medische ethiek, tegelijk is hij benoemd tot 'honorair hoogleraar'. Hij geeft zijn functie om gezondheidsredenen; hij wordt sinds enige tijd geplaagd door een zware chronische bronchitis.

Sporken heeft het nog druk genoeg, al doet hij nog maar een kwart van zijn oorspronkelijke werk. Hij blijft 'inspirerend de weg wijzen naar een humanisering van de wereld.’

Foto: WIDDERS HOVEN

plantingstechnologie... Dat kan geen mens meer in zijn eentje overzien.”

Recept

Is het dan zo nodig, dat Sporken weer een recept levert voor medische ethiek? Kunnen die wetenschappers dat zelf nou nog niet?

„Dat zou je zeggen, ja. Maar de mensen die research doen, die zoeken door, fanatiek, die hebben geen tijd om te praktiseren over de consequenties die het zou kunnen hebben, die willen verder, die willen zien wat er aan mysterie nog meer te verhelderen is.”

Niettemin vindt Sporken ook dat die geleerden hun eigen grenzen

moeten stellen; dat is ook al wel gebeurd, een bekend voorbeeld is dat van de moleculaire biologen bij het onderzoek naar de mogelijkheden van genetische manipulatie. Maar die grenzen waren na een jaar toch overschreden. „Het is de taak van de samenleving om dat te controleren. Bijvoorbeeld door het instellen van gezaghebbende commissies.”

Waar het medische kwesties betreft is die samenleving trouwens niet zo'n betrouwbare partner meer: als je patiënt bent heb je recht op alles dat mogelijk is, zo lijkt het wel. „De secularisatie van de samenleving die wij sinds de jaren vijftig zien moet de mensen een eigen verantwoordelijkheid geven voor humaniteit.”

Maar ik heb zo'n idee dat we op weg zijn naar een inhumane samenleving, waarin je alleen nog maar rechten claimt. Toch ziet Sporken,

die een zonnige kijk op het leven houdt, nog vele blijken van solidariteit. Hij steekt trouwens niet onder stoelen of banken dat zijn eigen solidariteit hem bijna de das om deed.

Hij doet, en zo heet ook zijn afscheidsrede, een appel op het goede in de mens, waardoor die mens aansprekbaar is voor datgene dat goed en waarachtig mens-zijn inhoudt. Idealist dus. „Daar ben ik wel voor uitgekomen. En dus ben ik naïef. Ja zeg, anders bleef ik ook geen ethicus, dat houdt geen paard vol. Gelukkig heb ik vaak bevestigd gezien dat ik goed zat.”

Handleiding

Het is in ieder geval voor een belangrijk deel aan Sporken te danken dat medische ethiek in Nederland

een praktisch bruikbaar instrument werd. Het boek waaraan hij nu werkt is opnieuw geen dik handboek dat je grondig moet bestuderen, maar een naslagwerk waarin een arts of verpleegkundige snel en toch goed beredeneerd, een handleiding kan vinden.

Sporken heeft het nooit als hinderlijk ondervonden dat hij, als ethicus, feitelijk als het ware voortdurend achter de feiten aan moest hollen. Maar ethiek bedenken voor iets dat nog niet bestaat, dat kan uiteraard niet. De ethicus Sporken heeft altijd wel het gevoel gehad, liever geen beurten te willen overslaan, te zwijgen. „Je komt wel onder druk te staan; want als je durft te zeggen: dat en dat strookt niet met de menselijke waardigheid dan ben je al gauw een ouderwetse sufferd, conservatief, je misgunt het de mensen,

je wilt de vooruitgang tegenhouden.”

De boeken die Sporken heeft geschreven, en die nog steeds verkopen als warme broodjes, zijn dat eigenlijk katholieke boeken?

„Al in Nijmegen, dik twintig jaar geleden, was ik door de biechtstoel-praktijk gekomen tot een andere methodiek, had ik afscheid genomen van de bestaande moraaltheologische methodiek; daarin gingen men uit van het bestaande normstelsel, en vandaaruit redeneerde men naar het individuele probleem. Ik ben sindsdien steeds uitgegaan van het individuele probleem, en ik heb dat willen toetsen aan echte humaniteit: als ik hiervoor die en die norm stel, wat betekent dat dan voor het mensbeeld? Wat is het voor mensbeeld dat opdoemt achter actieve euthanasie op pasgeborenen? Pas daarna kom ik bij de katholieke levensovertuiging, die feitelijk op bepaalde punten een nuancering aanbrengt. Onze naam staat geschreven in de palm van Gods hand al voor wij geboren zijn, zo lief zijn wij Hem”, dat maakt dat je voorzichtiger bent. En voor de rest moet men beseffen dat Sporken uit een katholieke nest in katholiek Limburg komt. Men is gewaarschuwd. Maar 'katholiek' in der zin van: gewoon napraten wat gezagsdragers zeggen, zijn mijn boeken dus niet, nee.”

Conflict

Opmerkelijk is dat Sporken, die zich zijns ondanks ontwikkelde tot de 'goeroe' van de Nederlandse medische ethiek, zeker voor de media (later kwam Helene Dupuis erbij) nooit enig openlijk conflict met de katholieke kerk heeft hoeven uitvechten. „Uitspraken over ethische kwesties worden nooit ex cathedra gedaan, dus niet gedekt door de onfeilbaarheid van de paus. De geldingskracht van ethische uitspraken door kerkelijke gezagsdragers moet dan mede gedragen worden door de kracht van de argumentatie, en ook de katholieke ethicus moet daarin de geldigheid van zijn uitspraken ontlenen.”

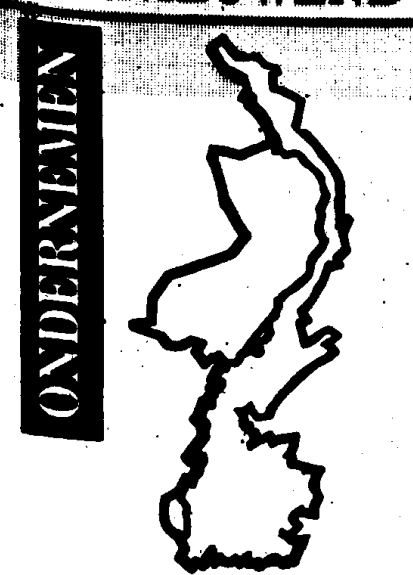
Sporken heeft intussen wel hele plakboeken vol ingezonden stukken tegen zijn standpunten, en zijn in het Duits vertaalde boeken hebben hem ook wel in conflict gebracht met Duitse kerkelijke gezagsdragers — die in Nederland hebben hem de ruimte gegeven, al ontwijkt Sporken gewiekst vragen over zijn relatie tot het bisdom Roermond. (Hij is priester van het bisdom Den Bosch.)

Kerkelijke gezagsdragers zouden er intussen goed aan doen, geen al te concrete richtlijnen te willen geven, maar liever de hoofdaandacht te richten op het veilig stellen van de fundamentele menselijke waarden.

Sante Brun

D'r kan weer gefeest worden

VERNIEUWEND

Voor suggesties voor deze rubriek, schrijf naar: Limburgs Dagblad, redactie economie, postbus 3100, 6401 DP Heerlen; of bel 045-739263.

● Bedrijven trekken weer geld uit voor een extra feestje, ook in Limburg. Deze foto is gemaakt tijdens het openingsfeest van Akrosil, een Amerikaans papierconcern dat deze zomer een productiebedrijf in Heerlen opende.

Foto: 3POOT/DRIES LINSSEN

School in Weert, waar hij als laatste binnen was gekomen en het leerlingen-aantal daalt, wachtte hem toch al geen veelbelovende toekomst.

Het risico dat hij de school zou moeten verlaten was te groot en hij was dus min of meer gedwongen om naar iets anders uit te kijken. Als lid van de BLA-commissie (buiten leeractiviteiten) had hij wat ervaring opgedaan met de organisatie van evenementen als schoolfeesten, en ook bij een camping in Roggel

maakte hij deel uit van de activiteitencommissie.

Een kennis van hem vertelde dat de personeelsvereniging van het bedrijf waar hij werkte een organisatiebureau in de arm had genomen om een uitstapje op touw te zetten. En dat zette Herman Poell aan het denken. „Dat is een markt waar brood in zit,” zegt hij nog steeds vastberaden. „Bedrijven zijn er jarenlang niet aan toe gekomen. Nu omzet en winst omhoog gaan, mag het weer. Jaren geleden zou dat hypocriet zijn geweest. De ene helft van het personeel op straat, en de ander helft gaan feesten, dat kon toch niet. Wat dat betreft ben ik op

een gunstig moment begonnen.” Poell verdiepte zich wat verder in de markt van de professionele evenementenbureaus, merkte dat die in de Randstad volop waren gevestigd maar dat in Limburg wellicht nog ruimte voor een dergelijk bedrijf zou zijn. Met een collega van de school in Weert richtte hij een vennootschap onder firma (Vof) op, Events: bureau voor sportieve en recreatieve evenementen.

Vanaf september vorig jaar staat het bureau ingeschreven bij de Kamer van Koophandel in Roermond en zijn er al verschillende festiviteiten voor bedrijven en particulieren in Limburg en Noord-Brabant geor-

ganiseerd. Een paar weken geleden is een eerste folder over Events de deur uitgegaan naar alle ondernemingen in Limburg en een deel van Noord-Brabant, die meer dan 100 werknemers in dienst hebben; en dat zijn er zo'n 400. Uit onderzoek was gebleken dat de overgrote meerderheid van deze bedrijven, negentig procent, gebruik maakt van de diensten van organisatiebureaus.

Toch mikt Events vooral op kleinere bedrijven, die minder dan 100 mensen in dienst hebben. Het ontbrak het bureau louter aan voldoende geld om deze categorie, die vele malen groter is, aan te schrijven.

Ook omdat Herman Poell er inmiddels alleen voor stond. Zijn collega ('hij zat in hetzelfde schuitje') kon de werkzaamheden voor het pas opgerichte bedrijfje niet zo goed combineren met zijn baan. Hij haakte af en Herman Poell zette Events alleen door en dat betekent ook dat de vennootschapsvorm weer gewijzigd zal worden (bij een Vof waren de twee in dezelfde mate hoofdelijk aansprakelijk).

De aangeschreven bedrijven worden dezer dagen afgebeeld, om na te gaan op er werk aan de winkel is. Op dit moment is de adressenlijst (die gekocht is bij de Kamer van Koophandel) voor een vierde deel afgewerkt en daaruit is één opdracht uitgekomen, van een machinefabriek die net bezig was met de voorbereidingen van een jubileum en personeelsfeest. „Het is probleem is dat je geen product verkoopt dat direct nodig is, of het moet toevallig zo uitkomen. Ik weet ook niet of het zin heeft de resterende bedrijven te bellen. Het is nu acht

weken geleden dat de folder in de bus is gevallen.”

In de praktijk valt het ook niet mee om werk binnen te halen. In veel gevallen blijkt helemaal geen behoefte te zijn aan hulp van buitenaf. „Jeder bedrijf organiseert wel jubilea en recepties. Daar hebben ze mij niet voor nodig. Dat zijn voor de hand liggende zaken. Waar het om gaat is duidelijk te maken dat je iets extra's kunt bieden. Neem eens een orkest bij een jubileum of table magic, een goochelaar die bij een receptie van tafel tot tafel gaat. Er zijn vaak meer alternatieven dan de mensen zelf denken, ook omdat men zich niet de moeite wil nemen om verder te kijken. Ik wil ze niet over één kwam scheren, maar er zijn ook personeelsverenigingen die er niet veel van terecht brengen.”

Hoewel Herman Poell ook voor verenigingen of particulieren werkt, ziet hij toch het meeste in opdrachten van bedrijven. „Zij hebben meer te besteden. Dit soort uitgaven zijn voor hen vaak een onkostenpost.” Het bedrag dat aan een feest gehangen wordt varieert sterk, maar bedrijven hebben er wel zo'n 100 gulden per persoon per dag voor over.

De cruciale vraag is natuurlijk wat er gebeurt als de economie weer een veer laat. Maar daar zit Herman Poell, inmiddels part-time docent, nog niet over in. „Ik heb voor mezelf een aanlooptijd van drie jaar uitgezet. Ik moet gewoon ervoor zorgen dat ik tegen die tijd vaste voet aan grond heb, door zo snel mogelijk een naam zien te krijgen.”

Han Brinkman

Ander zijds

Steen

Wat Jupiter mag, is de os nog niet toegestaan. Straatvechten voor hoge ambtsdragers zal nooit een olympische sport worden.

Premier Lubbers, inwoner van Rotterdam, mag tot driemaal toe op de vuist gaan of zich zulks voornemen met lieden die zijn autoradio trachten te jatten, nog wel met de hele muisgrijze Volkswagen Golf er aan vast, maar de burgemeester van Smallingerland kan dat niet maken. Nu hield die zich op het moment van het gevecht niet op binnen de grenzen zijner gemeente; en de achtergrond van het gevecht was ietwat anders, mogelijk zelfs aanzienlijk smoezeliger. Het kost moeite in dit geval niet te gewagen van nog een andere latijnse spreuk: de naam is een teken. Smallenbroek uit Smallingerland! Wij zijn wel eens in Smallingerland geweest. Ons verwondert het dan ook niet dat de burgervader van die plaats er wel eens uit wilde, en desnoeds zijn vertier zoekt in Zwolle, volgens Van Kooten en De Bie tenslotte het 'De Haag van Overijssel'.

Kennelijk rechtschapen voorbijgangers in Zwolle, een stad die zijn bordelen verstoep, een burgemeester die voor zijn ontspanning bescheidenlijk een aanpalende wereldstad opzoekt — daar kan menigeen nog een puntje aan zuigen, als u ons deze uitdrukking permissieert. Wie zonder zonden is werpe de eerste steen.

mv

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

KNP PAPIER B.V.

Is een onderdeel van de Koninklijke Nederlandse Papierfabrieken N.V., één van de grootste producenten van papier en karton in Europa, en omvat 4 papierfabrieken in Nederland en België. De omzet bedraagt meer dan 1 miljard gulden, met een personeelsbezetting van ruim 3.000 medewerkers.

KNP MAASTRICHT, met ongeveer 1.100 medewerkers, is een van deze fabrieken. In deze onderneming is een vacature ontstaan binnen de Technische Dienst voor de functie van

walsenslijper (m/v)

In ploegdienst.

Vereisten:
• diploma LTS-draaier/frazer;
• bij voorkeur enkele jaren ervaring in verspanende bewerkingen of aan een slijpmachine;
• leeftijd tot 30 jaar.

KNP biedt:
De kandidaat kan rekenen op uitstekende primaire en secundaire voorzieningen, zoals 14 maanden salaris per jaar (incl. vakantietoelage) en een premievrij pensioen.

Sollicitatie:
Belangstellenden worden verzocht hun schriftelijke sollicitatie binnen 14 dagen te richten aan KNP Maastricht B.V., afdeling Personeel & Organisatie, Postbus 1008, 6201 BA Maastricht, ter attentie van de heer J.W.C. Thiel, telefoon (043) 82 21 56.

Select

Select Frites BV te Kerkrade is een van de grotere fabrikanten van deepgevroren, voorgerechten frites in ons land. Het bedrijf is een werkmatschappij van Heleen Zonen, een van de grootste handelsmaatschappijen in aardappelen en producten daarvan in Europa. Select Frites exporteert 100% van haar productie naar vele landen. Er wordt gewerkt in 3-ploegdienst. Het bedrijf beschikt over uiterst moderne productie-apparatuur, waardoor een zeer hoogwaardig kwaliteitsproduct wordt geleverd.

Voor Select Frites BV te Kerkrade zoeken wij een

Hoofd van de afdeling kwaliteitscontrole m/v

De rapporteert rechtstreeks aan de directeur en zal verantwoordelijk zijn voor de bewaking van de kwaliteit van zowel de grond- en hulpstoffen als het eindproduct. Hij/zij geeft leiding aan een aantal medewerkers, stelt kwaliteitsnormen vast en controleert de strikte naleving van deze normen. Gezien het internationale karakter van het bedrijf zal hij/zij minimaal enkele vreemde talen in woord en geschrift moeten beheersen.

Functie-eisen:

- Ervaring in een dergelijke functie in de levensmiddelenindustrie
- Middelbare opleiding levensmiddelen technologie
- Een goede beheersing van minimaal de Duitse en Engelse taal
- Leeftijd: 30-40 jaar

Kandidaten zullen in Kerkrade of directe omgeving woonachtig moeten zijn of bereid zijn zich daar te vestigen. Geboden wordt een zelfstandige functie, een goed salaris en goede secundaire arbeidsomstandigheden.

Gegedigen worden verzocht hun schriftelijke sollicitaties te richten aan: Select Frites BV, Tunnelweg 100, 6466 EK Kerkrade.

Die Neue Wohnwelt Pallen

Die Erhaltung hat unsere Erwartungen bei weitem übertroffen. Deshalb benötigen wir in allen Abteilungen weitere Mitarbeiter.

besondere Fachverkäufer

- Kleinkaufsleiter
- Schmied
- Teppiche
- Kleidermode Wohnen (Schmied-Planung)
- Schallkammer und Musikinstrumente
- Spielzimmer
- Küchen
- Miniküchenmarkt (junges Wohnen)

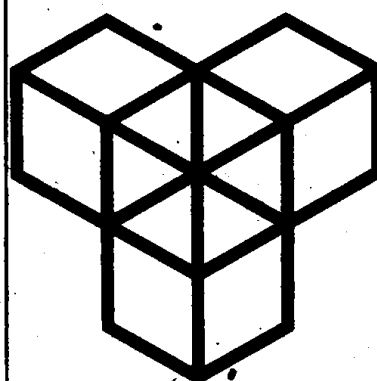
Sie werden in einem sehr erfolgreichen Unternehmen nicht nur einen sicheren Arbeitsplatz finden, sondern Sie werden auch überdurchschnittlich bezahlt. Dafür erwarten wir entsprechende Leistungen. Senden Sie bitte Ihre Kurzbewerbung an unsere Personalabteilung.

Tel. nr. 0440/6020 Herr Haase ist für Sie zwischen 9 und 10 Uhr oder 17 und 18 Uhr zu sprechen.

Das größte Wohnkaufhaus im Raum Aachen

Wohnwelt Pallen

Wohnwelt Pallen, Kerkrade, am Autobahn-Kreuz Aachen. Tel. 0440/6020.

Project
Research
Management

PRM Consultants B.V. is een organisatie van internationale MANAGEMENT CONSULTANTS voor industrie en overheid. Zij ondersteunt opdrachtgevers o.m. op de volgende gebieden:

- projectmanagement van industriële- en utilitaire projecten
- onroerend goed beheer en onderhoudssystemen
- productiemiddelenbeheer
- management consultancy
- information
- automatisering

PRM CONSULTANTS

In verband met haar groeiende orderportefeuille heeft PRM CONSULTANTS vacatures voor:

Senior Project Managers

die aan de volgende eisen dienen te voldoen:

- academisch of HBO-niveau (bouw-, civiel- en/of weg- en waterbouw);
- 5-10 jaar ervaring in grotere projecten met integrale verantwoordelijkheid in

- multidisciplinair verband; ervaring met geautomatiseerde projectbeheersingsystemen;
- goede analytische capaciteiten, creativiteit en doorzettingsvermogen.
- Algemeen: goede kennis van de moderne talen.

Projectleiders Opzichters

- minimaal HTS-niveau (bouw-, civiel- en/of weg- en waterbouw);
- 5 jaar ervaring.

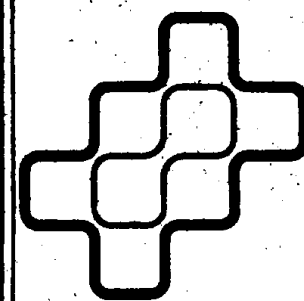
- minimaal MTS-bouw niveau.

Zij die niet geheel aan de gestelde opleidingseisen voldoen, maar menen op grond van hun ervaring, de functie-eisen te kunnen waarmaken, worden eveneens uitgenodigd om te reflecteren.

Voor aanvullende informatie kan contact worden opgenomen met

Ir. C. de Beaumont
(overdag: 043-631600;
s'avonds: 043-647801).

Belangstellenden worden verzocht hun schriftelijke sollicitatie te richten aan:
De Directie van PRM Consultants B.V., Hoogbrugstraat 11, 6211 CN MAASTRICHT.

Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek

Deze stichting met ruim 2800 medewerkers, beheert de volgende instellingen:

- Maaslandziekenhuis op de locaties Sittard en Geleen (957 bedden)
- Verpleeghuis St. Jansgeleen, Geleen (209 bedden)
- Verpleeghuis St. Odilia, Geleen (148 bedden)
- Verpleeghuis Maria, Sittard (178 bedden)
- Verpleeghuis St. Agnetenberg Sittard (75 bedden)

Ten behoeve van de Civiele Dienst Verpleeghuis St. Jansgeleen, lokatie Geleen, zoeken wij contact met belangstellenden voor de functie van:

kok

vakaturen, KF 2.

- functie-informatie:
- neemt onder verantwoording van de keukenleiding deel aan de bereiding en verdeling van maaltijden;
 - draagt zorg voor de goede omgang met machines en materialen.

Het betreft een tijdelijke functie van 32 uur per week voor de duur van ten hoogste één jaar.

- functie-eisen:
- kandidaten dienen in het bezit te zijn van het diploma Middelbare Horeca School, M.B.O.-C.D., dan wel instellingskok;
 - enige ervaring strekt tot aanbeveling.

- arbeidsvoorwaarden:
- Salarisering geschiedt conform F.W.G. functiegroep 30, met een maximum van f 3045,- bruto per maand.
 - De overige arbeidsvoorwaarden zijn geregeld in de C.A.O. voor het Ziekenhuiswezen.

- inlichtingen:
- Nadere informatie omtrent de inhoud van de functie wordt gaarne verstrekt door de heer M. Hermse, Hoofd Centrale Keukens lokatie Geleen, telefoon 04490-46666 tst. 2429.

Alle functies staan in principe open voor zowel mannen als vrouwen.

Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen richten aan:
Dienst Personeel en Organisatie
Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek
Postbus 5500, 6130 MB Sittard

In de linker-bovenhoek van brief én enveloppe het vakaturnummer vermelden.

Randstad heeft volop werk

kantoor

Assurantiemedewerker

U kunt binnen afzienbare tijd gaan werken bij een assurantiemaatschappij in Kerkrade. U bent in bezit van b.v. een diploma MEO, maar zeker van het diploma Assurantie B. gaat in een klein team werken en bent flexibel inzetbaar enthousiast met uw vak bezig. De opdracht gaat lange tijd duren.
Informatie bij Esther Linders, tel. 045-45 15 00, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

industrie

Timmerhulpen

Heeft u een LTS Timmeren-opleiding en/of ervaring in de houtverwerkingsbranche? Dan kunt u aan de slag bij een bedrijf in de omgeving van Kerkrade. U dient bereid te zijn om overuren te maken. Leeftijd: vanaf 18 jaar. Kandidaten die allen over technisch inzicht beschikken en bereid zijn aan te pakken kunnen ook reageren.
Informatie bij Ingrid Vluggen, tel. 045-45 15 00, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Productiemedewerkers

U kunt gaan werken bij een bedrijf in Kerkrade. Naast inpakwerk bedient u ook diverse machines. U werkt in 2-3-ploegdienst. U moet daarom 18 jaar of ouder zijn, over eigen vervoer beschikken en bovendien direct oproepbaar inzetbaar zijn. Na een korte inwerkperiode kunt u voor langere tijd aan de slag.
Informatie bij Carmen Mielotte, tel. 045-45 15 00, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Oproepkrachten

Voor een frisdrankfabrikant in Hoesbroek zoeken wij regelmatig goed gemotiveerde jongens van 18 tot 25 jaar. Zijn geen vereisten wat betreft opleiding. Een goede motivatie is wel belangrijk. De werkzaamheden bestaan uit ompakken, lopende band en opruimen. Er wordt gewerkt van maandag t/m vrijdag in 2-ploegdienst.
Informatie bij Mieke Aarts, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akerstraat 26.

Operator

Voor een fabrikant van verpakkingsband in Heerlen zoeken wij operators in volcontinuïteit. U krijgt een aanpakperiode en het betreft een vacature voor lange tijd. U dient te beschikken over eigen vervoer.
Informatie bij Jolande Lambrix, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akerstraat 26.

Kamermeisje

U kunt direct aan de slag bij een hotel in het centrum van Heerlen. Het werk vindt veelal in de ochtenduren plaats. U bent bereid ook in de weekenden te werken. Leeftijd: 18 jaar.
Informatie bij Eveline Lemmens, tel. 045-71 31 00, Heerlen, Akerstraat 26.

Strijkster

U wilt graag aan de slag bij een naaisteller en vindt een prettige werksfeer belangrijk. U bent 16-18 jaar en wilt halve dagen werken in Brunsum. Tijden in overleg.
Informatie bij Ronny Joosten, tel. 045-25 91 91, Brunsum, Rumpenstraat 79.

Part-time kracht

Het betreft hele diensten, dus 8 uur per dag. U kunt zelf doorgeven op welke tijden en dagen u beschikbaar bent.
Informatie bij Lilian Fijen, tel. 045-25 91 91, Brunsum, Rumpenstraat 79.

Hulpdager

U kunt voor lange tijd aan de slag bij een abattoir. U wilt verschillende werkzaamheden verrichten. Een interne opleiding volgt bij goed functioneren.
Informatie bij Lilian Fijen, tel. 045-25 91 91, Brunsum, Rumpenstraat 79.

techniek

Elektromonteurs

Voor diverse bedrijven in Heerlen en omgeving zoeken wij ervaren elektromonteurs, met recente opleiding en/of werkervaring.
Informatie bij Medval Zijlstra, tel. 045-71 87 22, Heerlen, Akerstraat 26.

gezondheidszorg

Bejaardenverzorgers

U gaat werken in Kerkrade of omgeving. U bent bij voorkeur beschikbaar om alle diensten te draaien, maar in overleg zijn ook andere tijden mogelijk. De opdracht gaat lange tijd duren.
Informatie bij Esther Linders, tel. 045-45 15 00, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Ziekenverzorgende

Indien u full-time (of voor 80%) inzetbaar bent in het 24-uurs rooster, kunt u direct voor lange tijd aan de slag. Eigen vervoer is noodzakelijk.
Informatie bij Eveline Lemmens, tel. 045-71 31 00, Heerlen, Akerstraat 26.

Natuurlijk zijn mannen en vrouwen welkom.

randstad uitzendbureau

Verol Recycling Limburg bv

Verol Recycling Limburg B.V. te Maastricht is een dochteronderneming van Verolma Beheer. Verol Recycling is specialist in de verwijdering van chemisch afval. Zij adviseert bedrijven en particulieren omtrent de risico's voor het milieu en de veiligheid; zij assisteert bij de naleving van de Wet Chemische Afvalstoffen en zij zorgt voor behandelings- en afvoer van chemisch afval en afgewerkte olie. Service aan cliënten om milieuproblemen efficiënt te voorkomen is het hoofddoel van haar activiteiten. Verol Recycling is vergoedinghouder conform de Wet Chemische Afvalstoffen. Mercuri Urval zoekt voor deze opdrachtgever een m/v

Verkoopleider-Adviseur

die groei zoekt, voor zichzelf, zijn markt, zijn bedrijf

De functie:

- U start met een inwerkperiode om specifieke kennis op te doen betreffende de Verol Recycling en haar werkwijzen, de milieu- en veiligheidsaspecten van chemisch afval, de juridische consequenties hiervan voor ondernemingen en particulieren en het omgaan met milieu-onveranderlijke stoffen.
- Daarna zult u zelfstandig actief zijn om bestaande relaties verder te ontwikkelen en nieuwe contacten te verwerven; u onderhoudt de contacten met de overheid; u zorgt dat het chemisch afval met inbegrip van de formaliteiten de juiste weg aflegt van uw cliënt naar de

uiteindelijk verwerker.

- U geeft leiding aan de afdeling externe contacten.
- U rapporteert aan de directeur.

Gevraagd wordt:

- Iemand met een opleiding op HBO-niveau, met zo mogelijk een chemische achtergrond of ervaring in milieu-technische taken.
- Grote affiniteit met de commerciële

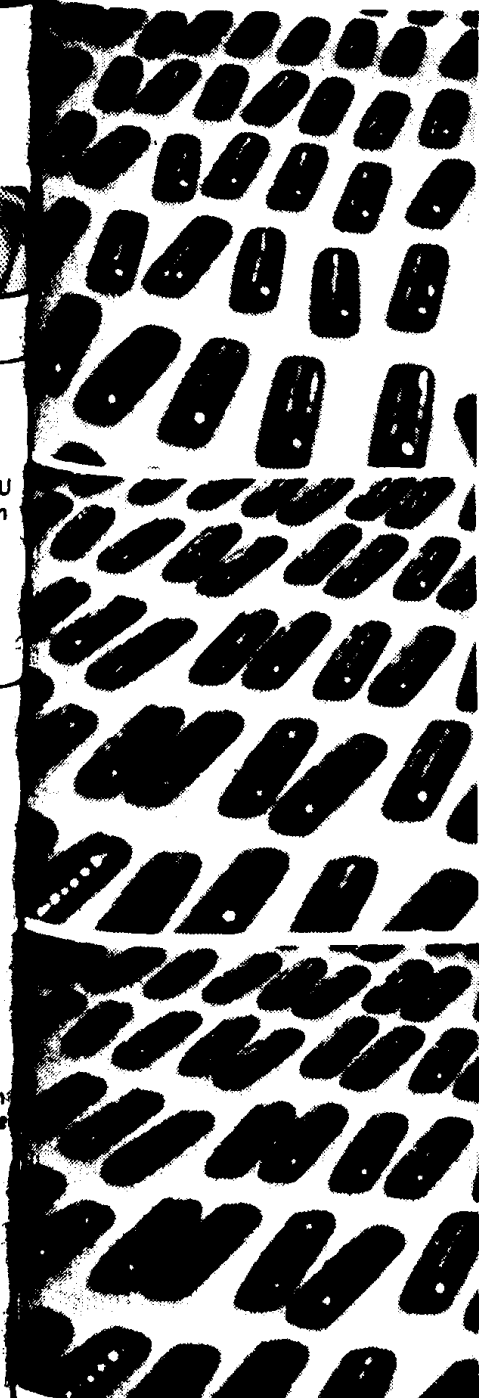
aspecten van dit vak en verantwoordelijkheidsgevoel.

Geboden wordt:

Een zelfstandige en verantwoordelijke functie met veel afwisseling. De groei van Verol Recycling zal het resultaat zijn van uw inspanningen en daarom ook uw groei in dit bedrijf bewerkstelligen.

Dit is een uitdaging. Voelru er voor, stuur dan uw sollicitatie met c.v. onder vermelding van ref.nr. 8.7067 aan Mercuri Urval B.V., Vrijthof 80-81, 6211 LB Maastricht.

Mercuri Urval

Wat geldt voor Karel de Grote en de 'Orden wieder den tierischen Ernst', geldt zeker ook voor de 'Printen': ze zijn onverbrekkelijk verbonden met de stad Aken en wellicht even befaamd. Wie heeft ze niet gegeten, die smalle, langwerpige, donkere peperkoeken, die oorspronkelijk zó hard waren dat eerder de tanden braken dan het baksel? Voorwaar, echte taai-taai.

● Printen in de 'Henry Lambertz'-bakkerij op de lopende band, die langzaam door een meer dan dertig meter lange oven rolt, waarbij de temperatuur steeds iets stijgt. Het verloop van de hele procedure wordt permanent op 'ongerechtigheden' gecontroleerd.

Foto's: 3POOT FRANS RADE

'Aachener Printen': een opmerkelijk baksel

● Sinds een jaar of acht heeft Aken ook zijn 'Printen'-monument. Het kleine meisje met de levensgrote 'Printenmann' in haar armpjes op de hoek Büchel-Körbergasse staat er behalve ter meerdere glorie van het Akense 'Nationalgebäck' ook ter ere van de vier jaar geleden overleden Leo van den Daele, een befaamde banketbakker van Belgische afkomst. Dat het beeldje pal voor zijn Konditorei staat, is derhalve niet toevallig.

Wie 'Aachener Printen' ruikt, denkt aan St. Nicolaas en Kerstmis, aan december en winter. Dat is ook het jaargetijde waarin ze 'gevraagd' zijn, de periode waarin ze in massa's op de schappen moeten prijken; een berg arbeid, een klus die ook nu nog telkenjare dertig tot veertig Akense bakkers in het zweet huns aanschijns klaren. De 'Aachener Printen' zijn een typisch herfstgebak en als de Sint in het land is eindigt hun bakseizoen en begint, naar de bakkers vurig hopen, het uitbundig consumeren.

De ongetwijfeld grootste producent van printen is de 'Aachener Printen- und Schokoladenfabrik Henry Lambertz'. Sinds 1688, toen de familie Lambertz een concessie kreeg voor een bakhuis aan de Akense Markt, produceert het bedrijf reeds dit opmerkelijk gebak, dat in de loop van 300 jaar echter zowel in als uitwendig een stevige metamorfose heeft ondergaan.

Naam

De print heeft een interessant verleden, een rijke, omvangrijke historie; het 'gebruik' van de print was veelvuldig en de naam heeft in zoverre iets met de uitdraai van onze huidige computers te maken, dat het gebak inderdaad in vroeger tijden 'bedrukt' was, zij het met kunstzinnige afbeeldingen. Geprint (van het Engelse 'to print') dus als het ware.

Het begrip en de woorden print en printen zijn oeroud; in bepaalde betekenissen staan beide voor drukken. Kijk naar ons Nederlands woord printen, dat harmonieert weer met het uit het Latijn stammende prensio, prino en premo. Bij de Spanjaard is dat imprenta of impreza. Men kan het er op nalezen in de 'Universal Lexikon aller Wissenschaft und Künste', uitgegeven door Joh. Hennrich Zedler, Leipzig und Halle, 1741. Overigens bestond er rond het jaar 1500 in Mainz een drukkerij die 'Printerey' heette en in Aken noemde men rond 1740 een bedrukt doek een 'prent'. Het tijdperk der 'Aachener Printen', zoals wij ze vandaag de dag kennen, begint echter pas in 1820.

Hoogbejaard

Wat wij peperkoek noemen is een hoogbejaarde zoetheid, want honing was er een wezenlijk bestanddeel van. Dat de Grieken en Romeinen er al verzot op waren, moge

de ouderdom ervan onderstrepen. De zoete koek vond zijn weg door heel Europa, met uitzondering wellicht van het noorden. Opmerkelijk is dat het gebak zich het best heeft kunnen handhaven in de Duitstalige gebieden; in Zuid-Europa daarentegen is het stillekes ten onder gegaan. Daarbij bleef de peperkoek gekoppeld aan gebruiken, aan vieringen van bijvoorbeeld het Sint-terklaas- en het Kerstfeest.

In printen zit zo 'van alles'. Vooral veel specerijen, onder meer kruidnagel en kaneel. Er zijn tal van recepten, men gebruikt citroen- en sinaasappel-extract, vooral anijs in korrelvorm, amandelen en cacao. De ingrediënten komen uit Afrika, Mexico, China, Turkije en Sri Lanka. De lijst kan gemakkelijk langer. De print heeft ook een Nederlands 'aandeel': meel, gemengd-gemalen specerijen en eieren van Hollandse kippen...

Maar wat er bovenal in gaat is suiker. Dat idee stamt van Henry Lambertz, die in 1820 besloot zijn printen in plaats van met honing of vruchtensiroop met suiker te zoen. Suiker, de politieke betekenis ervan, de monopolies er omheen en onder meer de rol van Holland in deze, zijn een hoofdstuk apart. Doch kortom, de print werd smakelijker, maar er was ook een 'bijwerking'. De drijvende eigenschap van suiker wrong het baksel uit zijn vorm, de deeg liep uit bij het bakken en met de mooie 'afdrucken' middels fraaie houten mallen was het gedaan. Dus werd het deeg simpelweg in smalle repen gesneden en de huidige print was geboren.

Met al die fraaie versierde koeken, die het vóór die tijd zo goed deden, was de Kerk een tijdlang niet erg gelukkig, omdat zij de 'heidense oorsprong' ervan verwierp. Maar dat verzet ebde weg en op de peper-

koek vierden religieuze afbeeldingen - Madonna's en heiligen - hoogtij. De religieuze motieven verdwenen in de loop van de 18e eeuw; hun plaats werd ingenomen door wereldlijke, waarbij mensen uit alle sociale lagen van de bevolking model stonden. Overigens stammen de oudste, in goede staat bewaarde, kleimodellen voor het koekbedrukken uit Mari aan de Eufraat, (2000-1800 voor Christus). De houtsnij kunst voor het 'prenten' van gebak bloeide vooral in de 15e eeuw uitbundig, zowel tussen Maas en Rijn, als in Frankrijk, Zwitserland, Oostenrijk, Vlaanderen en Holland. Later vond de kunst ook zijn weg richting Oosten, tot in Hongarije toe.

Bergaf

Maar met het einde van het feodale tijdperk en de rococo en de op-

komst van de empire-stijl ging het vlot bergaf met 'de hoogtij' van het gebakmodel. Karl F. Kittelberger, die van 1946 tot 1977 het Henry Lambertz-bedrijf leidde, heeft de geschiedenis van 'Lebkuchen und Aachener Printen' nagevolgd en de bevindingen van zijn omvangrijk onderzoek neergelegd in een boeiend boek, dat nu, bij gelegenheid van het 300-jarig bestaan van de onderneming, is verschenen bij de uitgeverij Meyer en Meyer in Aken.

Deed men in 1820 suiker in de specerijenkoek, vijftig jaar later ging er iets omhóên: chocolade en dat wederom op initiatief van Lambertz. Deze 'ingreep' betekende tevens dat er nu bijvoorbeeld amandelen, noten en marsepein in het gebak verwerkt konden worden. Een succesformule zoals zou blijken. Zelfs koninkshuizen kregen er de smaak van te pakken. Gevolg was dat

Lambertz al snel leverde aan de vorstenhuizen in Pruisen en België.

'Soft-variant'

Tot 1938 echter zou de print een kaak-vermoedend hard baksel blijven. Lambertz' opvolgers vonden ook daar wat op en introduceerden de 'soft-variant', die fors tot de verdere bloei van de Akense onderneming zou bijdragen. Het werd de 'Safprinte', die - compleet met patent - haar weg vond tot ver buiten het Rijnland.

Keren wij terug naar Henry Lambertz anno 1888. Dr Hermann Bühlbecker, sinds 1977 leider van het familiebedrijf, wijst er op dat de printen tegenwoordig nog maar 20 procent van de totale Lambertz-omzet - 500 artikelen in drie productgroepen - uitmaken. „Er is in de loop der jaren uiteraard het een

en ander aan assortiment bijgekomen,” legt hij uit.

'Dominos'

Behalve de Aachener Spitzkuchen en Butterspekulatius zijn daar vooral de populaire Aachener Dominos: kleine dobbelsteenvormige - en dus in het geheel niet op dominostenen lijkende - chocoladeblokjes, waarvan er momenteel zo'n 280 miljoen in de maak zijn. Gerekend over de Bondsrepubliek dus zo'n drie tot vier voor elke Duitser. „Een prima artikel,” constateert Hermann Bühlbecker niet zonder logica.

Samen met de printen vallen bovendien lekkernijen onder de categorie herfstproducten. Banketbakkersspecialiteiten zijn het hele jaar door 'in aanmaak'. Dat geldt ook voor vruchten in alcohol, die aan de Akense Borchersstrasse in vriendelijk ogend glaswerk worden verpakt. Behalve 'Kräuter Likör' is ook het 'Schwarzwälder Kirschwasser' een 'original' Akens product.

Voor het fabriceren van het herfstgebak komen bij Lambertz zo'n 800 mensen in actie. Meer dan de helft van hen zijn seizoensmedewerkers. „Velen van hen komen uit België en Nederland. Die voelen zich hecht verbonden met onze onderneming. Wij op onze beurt hebben voor onze buitenlandse medewerkers grote waardering, zoveel zelfs dat wij er al velen in vaste dienst hebben genomen,” zegt Hermann Bühlbecker.

Nog een woord over de export: die is wereldwijd. Een fors deel van de Akense zoetheiden gaat naar Nederland, België, Oostenrijk en Zwitserland, maar ook naar de oostkust van de Verenigde Staten. Bescheidener is de uitvoer naar Australië en Afrika.

Feest

Gisteren was het dus officieel feest bij Henry Lambertz. Het 300-jarig bestaan kreeg 's middags zijn plechtige viering in de Krönungssaal van het Akense Rathaus - zo'n 700 gasten onder wie uiteraard 'viel Prominenten' - en 's avonds een wat uitgelatener samenrijn in Eurogress. Voor Lambertz aanleiding genoeg voor een nieuw 'aardigheidje': een reep chocolade die naar printen smaakt...

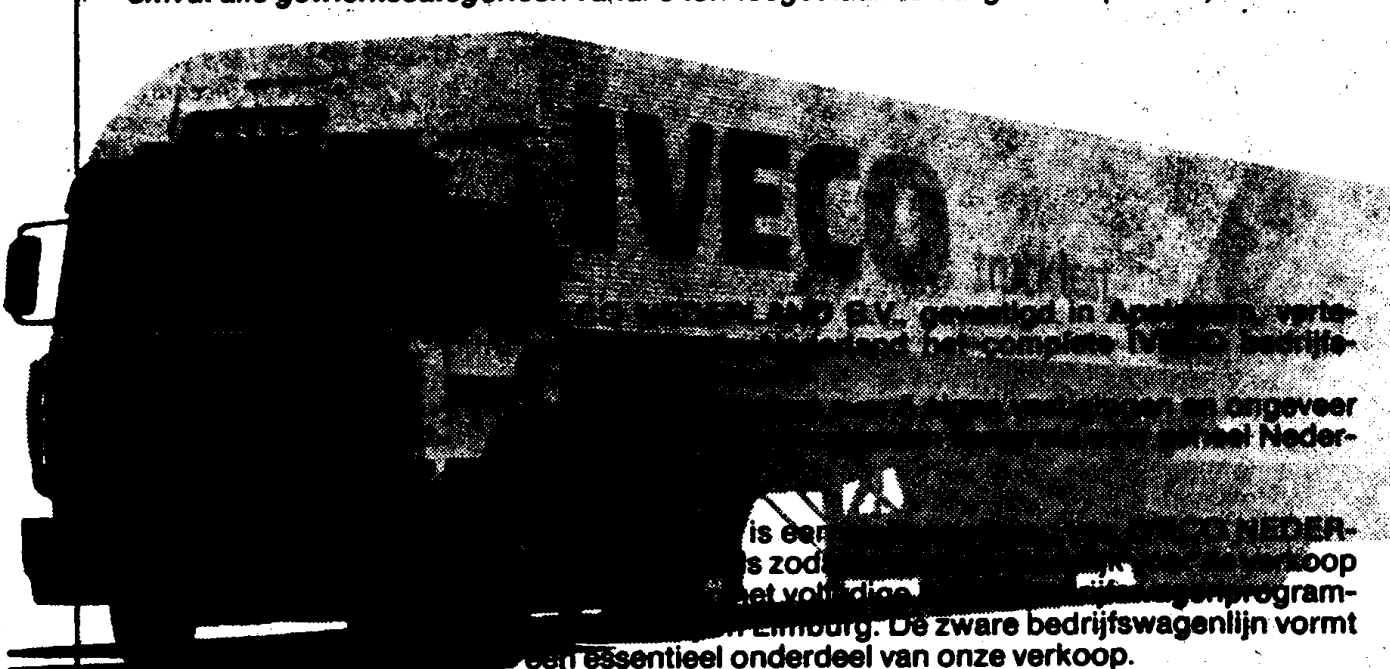
Max Schmeetz

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

IVECO bedrijfswagens zijn een begrip op de internationale en nationale wegen. Met een jaarlijkse productie van zo'n 118.000 bedrijfsvoertuigen en 19 fabrieken in Italië, Duitsland, Frankrijk en Groot-Brittannië is IVECO de op één na grootste producent van bedrijfswagens in Europa.

Ruim 50.000 medewerkers vervaardigen een absoluut compleet programma, bestaande uit zo'n 600 basis modellen, met ca. 2.000 verschillende versies. Het truckprogramma omvat alle gewichtscategorieën vanaf 3 ton toestaan totaal gewicht (G.V.W.).

Voor deze zware lijn zoeken wij op korte termijn een

VERTEGENWOORDIGER M/V

U zult gaan werken vanuit onze vestiging te Venlo. Met een grote mate van zelfstandigheid ontwikkelt u contacten met nieuwe of bestaande relaties. U benadert deze relaties zeer marktgericht en geeft bedrijfs-economische adviezen bij aankoop met als uiteindelijk doel een efficiënt en rendabel wegvervoer voor de klant.

U bent dynamisch, een doorzetter en u kunt uitstekend contacten leggen. U heeft ruime ervaring in de buitendienst als vertegenwoordiger van industriële kapitaalsgoederen, echter ervaring met zware bedrijfswagens is een pré. Een middelbare schoolopleiding is vanzelfsprekend en u bent tussen de 28 en 35 jaar.

Rijbewijs BE, eventueel chauffeurs-diploma, is voor deze functie noodzakelijk. U woont in Limburg of bent bereid zich in dit opzicht in Nederland te vestigen.

Uw honorering (vast salaris + provisie) is in overeenstemming met het niveau van de functie, evenals de overige arbeidsvoorwaarden; waarvan een auto van de zaak een onderdeel uitmaakt.

Bent u geïnteresseerd? Dan kunt u uw schriftelijke sollicitatie met uitvoerig curriculum vitae richten aan:

IVECO
NEDERLAND B.V.
Filiaal Venlo

T.a.v. dhr. T. Kessels, Postbus 3004, 5902 RA Venlo.
Tel. (werk): 077-519941, tel. (privé): 04707-2393.

Onze relatie, het BEROEPEN INFORMATIE CENTRUM LIMBURG (i.c.), zal belast worden met de ondersteuning van instellingen, welke in Limburg en in Euregieland-verbond activiteiten verrichten op het terrein van de school-, studie- en beroepskeuze-voorlichting. Voorts zullen bedoelde activiteiten ook in directe zin verricht worden voor zover die met een regionale of landelijk werkende gelijksoortige instellingen te maken hebben.

Het centrum wil haar doelstelling realiseren door het verzamelen, aanpakken, documenteren en distribueren van informatie over de bestaande intermediairs, het onderwijs, de profit- en non-profit-organisaties alsmede door het geven van voorlichting, voor zover die regio-overstijgend is en door het fungeren als presentatiepunt t.b.v. het bedrijfsleven en speciale doelgroepen.

De vestigingsplaats is Heerlen.

Ten behoeve van dit centrum is de functie vacant van:

DIRECTEUR (M/V)

Tot de algemene verantwoordelijkheden worden gerekend:

- het zodanig richten, inrichten en ontwikkelen van het centrum zodat een permanente status gewenst zal zijn;
- het realiseren, afstemmend op de vigerende behoefte van de diverse gebruikers, van optimale informatie over beroepen, onderwijs, opleidingen en arbeidsmarkt;
- het inbrengen van wezenlijke beleidsmatige activiteiten;
- het doelgericht en resultaatgericht leidinggeven d.m.v. jaarplannen en functionele taakstellingen.

Een grote mate van zelfstandigheid en creativiteit is kenmerkend voor deze functie. Betrokkene rapporteert rechtstreeks aan het bestuur.

Functie-eisen:

- tenminste een voltuigde HBO-opleiding;
- bij voorkeur met een bedrijfskundige specialisatie;
- ervaring en/of kennis m.b.t. beroepskeuzevoorlichting strekt tot aanbeveling;
- leeftijd ca. 40 jaar;
- ca. 10 jaar, aantoonbare, relevante ervaring.

Salaris is nader overeen te komen, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. De aanstelling zal vooralsnog voor drie jaar zijn.

Sollicitaties: Schriftelijke sollicitaties, met een uitvoerig curriculum vitae, richten aan onderstaand adres.

De sluitingsdatum van de sollicitatie is 22 oktober 1988.

DRS. A.J. DOON B.V.
Consultancy
Interim Management

Putstraat 4, 6417 GM Heerlen
Telefoon 043-421100

ONDERHOUDSMONTEURS WERKTUIGBOUW (MTS)

WAT HOUDT DE FUNCTIE ONDERHOUDSMONTEUR M/V IN?

De monteur rapporteert aan een Voorman Technische Dienst. Zijn werkzaamheden richten zich voornamelijk op het uitvoeren van preventief, inspectief en curatief onderhoud, het lokaliseren en oplossen van storingen en het geven van adviezen ten aanzien van productie-apparatuur en bijbehorende installaties. Daarnaast neemt hij deel aan de consignatiedienst en vervangt hij in de 4-ploegendienst.

WELKE EISEN WORDEN AAN DE ONDERHOUDSMONTEUR GESTELD?

Voor deze functie vragen wij kandidaten met een opleiding MTS-Werktuigbouw. Kennis op elektro-technisch gebied en in staat de genoemde taken met grote mate van zelfstandigheid uit te voeren.

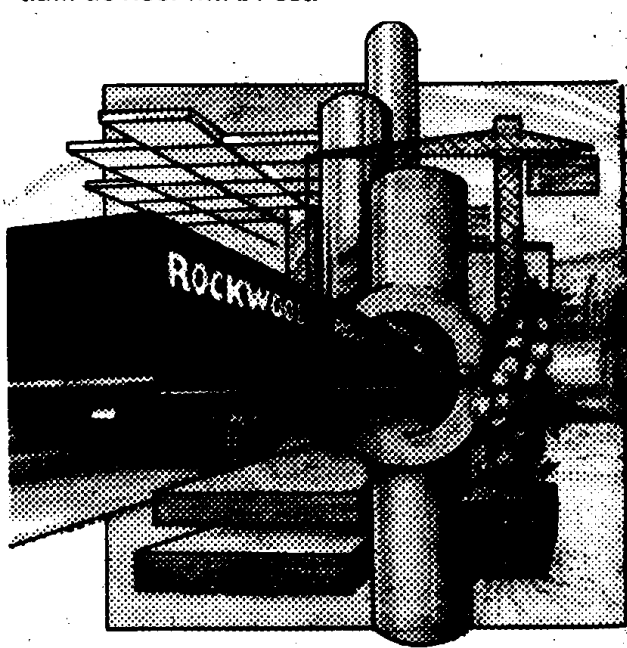
WAT BIJEN WIJ GESCHIKTE KANDIDATEN?

Een salaris dat in overeenstemming is met de zwaarte van de functie. Daarnaast kent Rockwool Lapinus B.V. nog:

- ruime opleidingsfaciliteiten
- opname in pensioenfonds
- 25 verlofdagen
- 12 ATV-dagen
- premievrije ongevalverzekering
- reiskostenvergoeding
- bedrijfsspaarregeling
- gratis bedrijfskleding.

DENKT U DE JUISTE KANDIDAAT VOOR DE BOEIENDE FUNCTIE TE ZIJN?

Richt dan uw schriftelijke sollicitatie aan: Rockwool Lapinus B.V., afdeling Personeel & Organisatie, Postbus 1160, 6040 KD Roermond, t.a.v. de heer M.K. Post.

ROCKWOOL

Degens B.V. te Vlaardingen is een vooraanstaand leverancier van kruiden, specerijen, marinades en sauzen welke haar producten afzet aan de vleesverwerkende industrie, slagersbedrijven, poelers, vishandel en supermarkten. Dit wordt voornamelijk gerealiseerd via een enthousiast team van buitendienstvakmensen.

Ter versterking van dit team zijn wij op zoek naar een ambitieuze

vertegenwoordiger (m/v)

voor het rayon Zuid-Limburg

Wij vragen:

- SVO-diploma
- enige jaren ervaring met of in de vleesverwerkende sector
- woonachtig in het rayon of bereidheid tot verhuizing
- leeftijd 25 - 30 jaar.

Wij bieden:

- uitstekende beloning middels vast salaris en incentive-systeem
- goede secundaire arbeidsvoorwaarden
- representatieve auto van de zaak

Uw handgeschreven sollicitatie, vergezeld van curriculum vitae kunt u sturen aan Degens B.V., Industrieweg 25, Postbus 147, 3130 AC Vlaardingen t.a.v. dhr. C. van Meel. Telefonische informatie kan u worden gegeven door dhr. A. van Eyden, tel.: 010-4380477.

Het Centrum Beroepsopleidingen 'Hoensbroek' is een specifiek instituut voor beroepsopleiding voor volwassenen met een lichamelijke handicap.

Voor de administratieve opleidingen tot Praktijkdiploma Boekhouden en Moderne Bedrijfsadministratie zoeken wij voor de periode medio oktober '88 tot medio februari '89 een vervangend - zo mogelijk full-time -

docent economische wetenschappen m/v met 2e grade bevoegdheid

Nadere informatie kan opgevraagd worden bij dhr. H. Geerdink Centrum Beroepsopleidingen 'Hoensbroek', tel. (045) 23 98 70.

Wij verzoeken u, schriftelijke reactie binnen 10 dagen te richten aan: Lucas-Stichting voor Revalidatie t.a.v. Afdeling Personeelszaken, Zandbergweg 111, 6432 CC Hoensbroek

Lucas Stichting voor Revalidatie

Leitz Service

gereedschappen voor mechanische hout-, aluminium- en kunststofbewerking

Vraagt voor haar vestiging Stein een medewerker binnendienst in de functie van gereedschapslijper (m/v)

Wij vragen:

- goed technisch inzicht;
- enige kennis van moderne houtbewerking;
- goede contactuele eigenschappen;
- leeftijd 20-25 jaar;
- woonachtig in directe omgeving.

Wij bieden:

- zelfstandig werk in een jong team met goede vooruitzichten;
- uw inzet wordt door ons goed gehonoreerd;
- bij geleken geschiktheid opname in het bedrijfspensioenfonds.

Indien u meent aan bovengeschetst profiel te voldoen, wordt u verzocht een eigenhandig geschreven sollicitatiebrief, binnen 10 dagen te richten aan de directie, onder vermelding: sollicitatie Stein.

Leitz Service bv
Postbus 293
2740 AE Waddinxveen

COBAN BV, gevestigd op het Industrieterrein 'De Beiter' te Heerlen, is een van de grote bouwlementfabrikanten in Nederland. Wij produceren en verkopen complete gevelementen, kleinschalige en grootschalige dakelementen voor de woningbouw. Wegens uitbreiding van onze activiteiten hebben wij op korte termijn diverse plaatsingsmogelijkheden voor

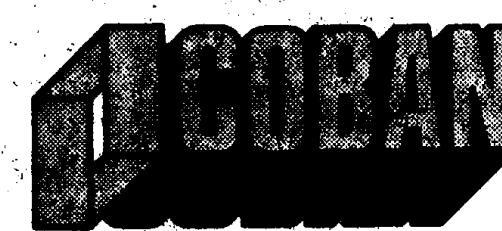
MEDEWERKERS PRODUKTIE-AFD.

Aangezien de werkzaamheden in onze productie-afdeling voornamelijk op het terrein van de houtverwerking liggen, gaat onze voorkeur uit naar personen met een lagere technische opleiding in de richting bouwtechniek/timmeren. Kandidaten: ook 40-plussers - met een ruime werkervaring en enige technische ondergrond zijn echter eveneens welkom.

Heeft U belangstelling voor een afwisselende job in een groeiend bedrijf met toekomstmogelijkheden, reageer dan meteen. Dat kan schriftelijk aan ons adres:

COBAN BV
Postbus 2855
6401 DJ HEERLEN,

maar ook telefonisch op ons telefoonnummer: 045 - 420341 waarbij U kunt vragen naar Mevrouw Kitty Goebbels.

In verband met uitbreiding van beheer-opdrachten, vragen wij voor onze vestiging te Heerlen zo spoedig mogelijk een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKER M/V

Kok Groep Nederland BV, een der grootste organisaties in dienstverlening voor alle aspecten van de onroerend goed markt. Medewerker, Behaer en Faciliteren van onroerend goed. Assistenten, Hypotheekadviseurs, Financiële en Investeringsadviseurs.

Vestigingen in heel Nederland.

die in teamverband tot taak zal krijgen de afwikkeling van servicekosten, het in behandeling nemen van huursubsidie-aanvragen en het inventariseren van uitstaande vorderingen en in aansluiting hierop - het verzorgen van schriftelijke en telefonische aanmaningen en het voeren van de betreffende correspondentie.

Voor een goede vervulling van de functie worden aan de kandidaat de volgende eisen gesteld:

- een HAVO-diploma, aangevuld met P.D.B. of:
- een MBO-BA-diploma;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingvaardigheid;
- leeftijd 21-25 jaar;
- ervaring met soortgelijke werkzaamheden;
- bekendheid met het gebruik van tekstverwerkende apparatuur.

Wij bieden een aantrekkelijk salaris, een vakantietoelag van 8,5%, een kerstgratificatie van 3%, 24 vakantiedagen, een tegemoetkoming in de reiskosten, een gunstige studietoelag- en pensioenregeling.

Voor informatie over deze vacature kunt u telefonisch contact opnemen met de kantoor-directeur van de vestiging te Heerlen, de heer A.J.M. Sijstermans, telefoonnummer: 045-71 20 40.

Indien u interesse heeft in bovengenoemde functie en denkt te voldoen aan de gestelde eisen, dan kunt u uw schriftelijke sollicitatie richten aan Kok Groep Nederland BV, afdeling Personeelszaken, t.a.v. de heer J. de Bree, Westblaak 230, 3012 KP Rotterdam.

**KOK GROEP
NEDERLAND BV**

KOK GROEP

De biecht van Loek Hermans

Dat de paspoortaffaire een minister en een staatssecretaris de kop kostte was vervelend. Maar dat zelfs het kabinet er bijna over struikelde had Loek Hermans (37) niet verwacht. De voorzitter van de parlementaire enquêtecommissie die de paspoortzaak onderzocht, slaakte dan ook een zucht van verlichting toen een kabinetscrisis op het laatste nippertje werd voorkomen. Dank zij een knieval van Hermans eigen partij, de VVD. Maar dat had het Tweede Kamerlid er graag voor over.

Hermans: „Het zou buiten alle proporties zijn geweest als het kabinet naar huis was gestuurd. Dat heb ik die avond laat ook tegen mijn fractie gezegd: dit gaat te ver. De paspoortaffaire is geen kabinetscrisis waard.”

Het vervolg is bekend. Namens de VVD maakte Joris Voorhoeve pas op de plaats en het kabinet bleef zitten.

Een gesprek met Loek Hermans over zijn opvallende rol in de paspoortzaak. „Heel leuk werk, hoewel dat misschien niet het goede woord is. Het aftreden van Wim van Eekelen en René van der Linden heeft me toch wel wat gedaan. Heus waar.”

Sinds Loek Hermans in mei van dit jaar tot voorzitter van de 'paspoortcommissie' werd benoemd is hij een nationale bekendheid. Ook de televisie besteedde veel zendtijd aan de

enquête en Hermans werd een vrouwde verschijning in miljoenen huiskamers. De ambitieuze VVD-er en mediaspecialist vindt dat wel leuk, ook al zegt hij het niet hardop.

Het beeld dat van hem is ontstaan als een goed van de tongriem gesneden en doortastende politicus is gunstig voor zijn marktwaarde. In de toekomst moet hij toch minimaal staatssecretaris kunnen worden.

Dat zou dan opnieuw een Limburgse staatssecretaris zijn, want Hermans werd geboren in Heerlen. Zijn ouderlijk huis stond in de Winterstraat, vlak bij het Groene Boord. Toen Loek Hermans zeven was werd zijn vader benoemd tot hoofd personeelszaken bij de gemeente Arnhem en het gezin verhuisde naar de Gelderse hoofdstad. Loek Hermans keerde later nog eens terug naar Limburg, waar nog steeds veel familie van hem woont. Hij volgde in Kerkrade twee jaar

● **Loek Hermans:**
'Ik hoop dat Van der Linden geen rancune koestert'.

HBS-A en zat intern op Rolduc. Daarna ging hij studeren aan de Katholieke Universiteit Nijmegen, waar ook zijn politieke carrière begon. Hermans was er een aantal jaren VVD-raadslid, voordat hij in 1977 in de Tweede Kamer werd gekozen.

Handdoek

In Den Haag rees de ster van Hermans snel, met als voorlopig hoogtepunt het voorzitterschap van de 'paspoortcommissie'. Het rapport dat die commissie uitbracht over het functioneren van Van Eekelen en

zijn opvolger Van der Linden loog er niet om. De twee bewindslieden werden beticht van het geven van onjuiste informatie aan de Tweede Kamer. Een keiharde beschuldiging, maar Hermans gebruikt liever het woord constatering. „Alles dat we tijdens het onderzoek zijn tegen-

gekomen hebben we zo neutraal mogelijk opgeschreven. We hebben ons geen oordeel aangematigd. De Tweede Kamer moest de conclusies maar trekken.”

Maar zover kwam het niet. Van Eekelen en Van der Linden wachtten het Kamerdebat over de paspoortaffaire niet eens meer af. Omdat ze binnen hun eigen fractie niet meer op onvoorwaardelijke steun konden rekenen, gooide eerst Van Eekelen de handdoek in de ring en enkele dagen later volgde Van der Linden. „Of dat verstandig is geweest? Ik weet het niet. Daar kun je achteraf eigenlijk weinig zinnigs over zeggen. Allebei zullen ze een goede reden hebben gehad om voor het debat af te treden. Dat moet je respecteren,” zegt Hermans.

Wrok

Als iemand, voordat het parlementair onderzoek startte, tegen Hermans zou hebben gezegd dat er twee bewindslieden zouden sneuvelen, zou de VVD-er met een vinger tegen zijn voorhoofd hebben getikt. „Aan die mogelijkheid dacht ik niet eens. Met een dergelijke instelling begin je trouwens ook niet aan zo'n onderzoek. Dan zou je vraagtekens mogen zetten bij je eigen integriteit. Maar gaandeweg het onderzoek kreeg ik natuurlijk wel in de gaten dat Van Eekelen en Van der Linden wel eens averij zouden kunnen oplopen. Zodanig zelfs dat het hen de kop kon kosten. Uiteindelijk is dat ook gebeurd en daar ben ik echt niet blij om. Toen ik hoorde dat Van der Linden was afgetreden, vierde ik thuis de verjaardag van mijn jongste dochter. De hele kamer zat vol, maar het feest is volledig aan me voorbij gegaan. Die boodschap deed me toch wel wat.”

Over de politieke toekomst van Van der Linden heeft Hermans een duidelijke mening. „René moet gewoon terug komen als Tweede Kamerlid. Hij heeft fouten gemaakt, maar die hoeven je niet je verdere leven te achtervolgen. Wat mij betreft kan hij weer met een schone lei beginnen. Ik moet René trouwens nog uitnodigen voor een persoonlijk gesprek. Met Wim van Eekelen

heb ik dat al gehad. Gelukkig zag hij in dat ik ook maar gewoon mijn werk heb gedaan en dat ik er niet op uit ben geweest om hem te breken. We kunnen elkaar nu weer recht in de ogen kijken. Ik heb bij Wim niets van wrok kunnen bespeuren. Hopelijk koestert René ook geen rancune. Ik heb altijd goed met hem op kunnen schieten en ik zou het jammer vinden als daar verandering in komt.”

De commotie die na het aftreden van Van der Linden in het Limburgse CDA-kamp ontstond, is ook aan Hermans niet onopgemerkt voorbij gegaan. „Gezien de Limburgse mentaliteit vond ik de reacties niet onbegrijpelijk, en dat bedoel ik bevestigend. Maar ik heb de indruk dat de nuchterheid uiteindelijk toch gezegevierd heeft. Het CDA-Limburg maakte een denkfout: de mens Van der Linden werd verward met de staatssecretaris Van der Linden. Aan zijn persoonlijke integriteit heb ik nooit getwijfeld, niemand in de Tweede Kamer trouwens. Maar als staatssecretaris is hij in de fout gegaan en daar plukt hij nu de wrange vruchten van.”

Smaad

Dat hoge bomen veel wind vangen, heeft Hermans onlangs zelf ook aan den lijve ontvangen. In een landelijk weekblad werd hij ervan beschuldigd enkele jaren geleden ten onrechte geld van het Rijk te hebben doorgesluisd naar de VVD-partij. „Een Indianenverhaal, van A tot Z gelogen. Ik heb nog even overwogen een proces wegens smaad aan te spannen, maar wat schiet ik daarmee op. De zaak heeft verder weinig publiciteit gehad en als je naar de rechter stapt, duikt de hele pers erop. Dan ben je nog verder van huis. Ook al win je het proces, bij het publiek blijft altijd iets hangen van: die Hermans is zelf ook niet brandschoon.” Hermans weet uit welke hoek de beschuldigingen kwamen, maar daar houdt hij zijn mond over. „Dat lijkt me het verstandigste. Ook een politicus moet op het juiste moment kunnen zwijgen.”

Frank Seuntjens

Er zijn nog 50 meter te gaan. Er kunnen nog vijf weken mee zijn gemoeid. Pas dan komt er een einde aan een van de kostbaarste operaties uit de historie van de Explosieven Opruimingsdienst: de zuivering van het kanaal van Griendtsveen naar America. Ofschoon het Peels kanaaltje slechts 2.100 meter lang is, op de bodem 10 en aan de oppervlakte 15 meter breed, vergde de zuivering zegge en schrijve: twaalf miljoen gulden. Het is bijna twee keer het budget dat de regering jaarlijks voor het ruimen van oorlogstuig beschikbaar stelt.

● **Reeds vanaf 24 maart 1986 is de Griendtsveenseweg hermetisch afgesloten voor de zuivering van het kanaal, waaruit inmiddels 22 Riegel-mijnen zijn opgediept.**

● **Sergeant-majoor Anton Meijers van de Explosieven Opruimingsdienst (rechts) en Leo van Geel van aannemingsbedrijf D. Monshouwer BV te Heerjansdam.**

Gevaar voor 'mijn aan de haak' geweken

Was het dat waard?

Toen de baggerwerkzaamheden in juni 1986 begonnen, gold het kanaal van Griendtsveen naar America als een dumpplaats van mijnen, waarmee de Duitsers in de natte herfst van 1944 de Amerikaanse en Britse tanks probeerden te stoppen. Ze gebruikten daarvoor de zogenoemde Riegel-Mijnen – in het Nederlands drempelmijnen. Het zijn dozen van 80 bij 10 bij 9 cm, met een springlading van 4 kilo, waarmee tanks als sardinesblikjes konden worden opengereten. Voorts legden de Duitsers Schützen-Mijnen: houten doosjes van 12 bij 8 bij 3 cm, die slechts 200 gram springstof bevatten. Daarmee werden de voeten van infanteristen afgerukt.

Tot nu toe zijn er in totaal 22 R-mijnen gevonden en vernietigd. Voorts is een achttal R-mijnen spontaan ontploft.

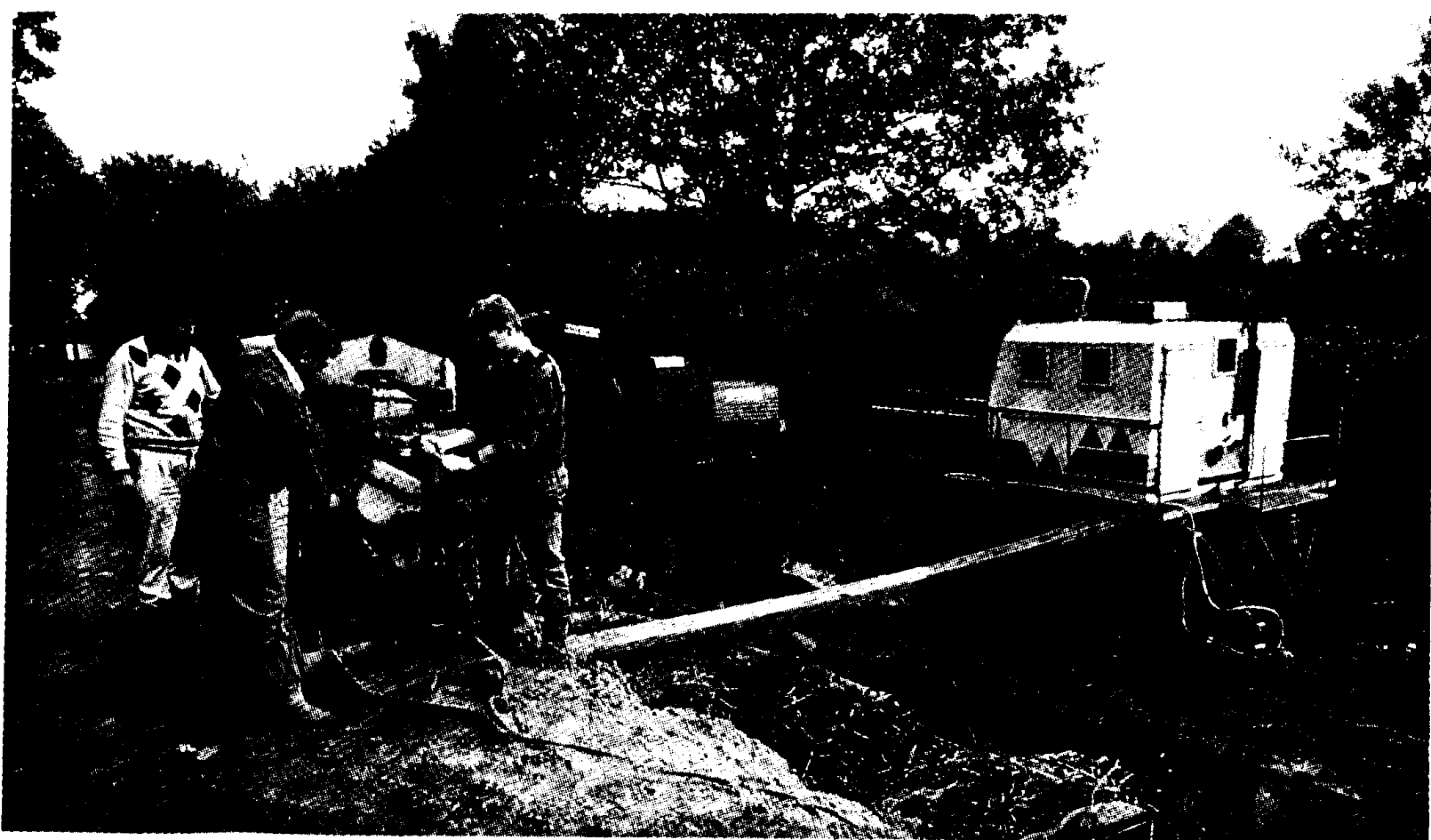
Van Schützen-mijnen werden enkel nog springladingen aangetroffen. De houten omhulsels bleken vergaan. Voorts is er een hele waslijst van ander, knap gevaarlijk spul onschadelijk gemaakt. Ook werden uitrustingsstukken van Amerikanen, Britten zowel als Duitsers in het kanaal aangetroffen. Talrijk waren ook de brommers en fietsen die boven water kwamen. De herkomst van een opengesneden brandkast is nog altijd niet achterhaald.

'Operatie Blubber' begon met de spontane ontploffing van een antitank-mijn op 3 augustus 1983. Het was tegen valavond, toen Griendtsveen door de knal werd opgeschrikt. Langs het Griendtsveenkanaal werd een krater gesignaleerd, waar onmiddellijk de Explosieven Opruimingsdienst werd bijgehaald. Door inklinking van de veenbodem bleek er een R-mijn ontploft.

De Explosieven Opruimingsdienst raadpleegde de leggrappen van de Duitsers en de ruimrapporten van

● **Het operatietrein: een afgedamd stuk kanaal met daarin een zwaargepantserde dieplepel die de blubber in de zeef schept welke op het onderstel van een asfalteermachine is gemonteerd. Vanuit de zwaarbepantserde kabine wordt het waterkanon bediend, waarmee de opgelepde objecten worden schoongespoeten.**

FOTO'S: JAN PAUL KUIT

de Geallieerden, waaruit bleek dat er tussen Griendtsveen en America 220 R-mijnen en 80 S-mijnen zoek waren geraakt. Ze waren gelegd, nadat een tankbrigade van de Amerikaanse Zevende Pantserdivisie onder commando van brigade-generaal Robert Hasbrouck op 18 oktober 1944 had geprobeerd de naad tussen de Fallschirmjägerdivision Erdmann en de Duitse 180e Infanteriedivisie aan de spoorbaan Deurne-Venlo open te rijden. In allerlei hadden Duitse geniesoldaten onder zwaar artillerievuur de spoorbaan Deurne-Venlo en de zandweg van Griendtsveen naar America ondermijnd. Volgens het Duitse legrapport lagen er alleen al onder de spoorbaan ter hoogte van Griendtsveen 162 Riegel-mijnen.

Toen er na de oorlog een nieuwe bedding werd aangelegd, werd ver-

geefs naar mijnen gezocht. „Vermoedelijk werden ze door Britse genie geruimd,” aldus sergeant-majoor Anton Meijers uit Culemborg. „Een spoorwachter zegt mijnen op stro in de berm van de Griendtsveenseweg te hebben zien liggen. Mogelijk zijn ze vernietigd, mogelijk in het kanaal gedumpt. In ieder geval is er niets op papier gezet.”

Een gedegen onderzoek was gewenst. Te meer daar dagelijks 800 auto's de Griendtsveenseweg passeren en in de vacantiemaanden een veelvoud aan fietsers en wandelaars. In de buurt liggen twee grote bungalowparken, waar per jaar anderhalf miljoen overnachtingen worden geboekt. Griendtsveen heeft op de dagjesmensen grote aantrekkingskracht. Talrijk zijn de relictien van de maatschappij die er eens het veen exploiteerde en waar-

aan het nu 550 inwoners tellende kerkdorp van Horst zijn ontstaan dankt. De hiërarchie van de heerschappij van weleer kan er nog altijd uit de architectuur worden afgelezen. De grootste villa – een tot Victoriaans landhuis gemetamorfoseerd Zwitsers chalet – was van de directeur; de beide andere villa's waren voor de hoofdopzichters en de twaalf vrijstaande woningen – de zogenoemde Twaalf Apostelenwoningen – voor de opzichters. Ze waren aanzienlijk luxer uitgevoerd dan de huisjes, waarin de veenwerkers en landarbeiders hokten.

Souvenirs

Grote aantrekkingskracht zou Griendtsveen ook op souvenirjagers uitoefenen, zo voorspelde de Explosieven Opruimingsdienst. Op

6 augustus 1984 werd een eerste zoekactie gehouden. Met detectors werden de kanaaloeveren afgetast. De vondst van twee R-mijnen wetigde een grootscheeps onderzoek in het kanaal.

Op advies van de EOD werd het aannemingsbedrijf D. Monshouwer BV te Heerjansdam in de arm genomen. Het had al vaker klussen voor de EOD opgeknapt. Er zou ongeveer 25.000 m³ slib moeten worden verzett. Er zou een jaar mee zijn gemoeid. De kosten werden op f 4.420.000,- geraamd. Gedwee stelde de gemeenteraad van Horst het krediet beschikbaar, ervan uitgaande dat de overheid een en ander zou vergoeden. Ofschoon inmiddels een regeling van kracht was, die gemeenten tot een bijdrage van tien procent verplicht, viel Horst toch onder de oude regel en

worden de kosten voor honderd procent gerestitueerd.

Op 24 maart 1986 werd de Griendtsveenseweg hermetisch afgesloten en alle verkeer via de Graauwevenweg en Dorperpeelweg omgeleid. Slechts met een pasje van de Rijkspolitie zou het operatietrein mogen worden betreden. Bomen en overig struweel werden gekapt; vissen in het niet afgedamde deel overgezet.

Vanwege de vernietigende kracht van Riegel-mijnen werden speciale machines geconstrueerd. Op het onderstel van een asfalteermachine werd een zeef gemonteerd; de kabine zwaar bepantserd en van lexaanglas voorzien. Met een van zich afscheppende dieplepel wordt de blubber in de zeef gededoneerd. Vanuit de kabine kan de prak worden geobserveerd. Ook kan vanuit de kabine het waterkanon worden bediend, waarmee opgelepde objecten worden schoon gespoet. Zodra explosieven worden ontdekt, treden burgers terug en militairen naar voren.

Routine

Om de andere week trad een andere ploeg aan. „Dit om te voorkomen dat het een routinezaak wordt,” licht sergeant-majoor Meijers toe. „Zolang je weet waarmee je bezig bent, blijft het risico beperkt.”

De veiligheid bepaalde dan ook het werktempo. In de zomer van 1987 was men halverwege. De werkzaamheden zouden zeker nog een jaar duren. Het krediet, dat de gemeenteraad beschikbaar had gesteld, was niet langer toereikend. Bijgevolg vroegen burgemeester en wethouders van Horst een aanvullende krediet van f 4,2 miljoen.

Voortfinanciering had een fors renteverlies opgeleverd. Voor de Kamerleden Hummel (PvdA) en Her-

mans (VVD) aanleiding om de staatssecretaris van financiën eens achter de veren te zitten.

„De voorschotten, die sedertdien afkwamen, overtroffen de kosten, waardoor we nu ongeveer quitte spelen,” aldus drs Rome Fasol (52) die in mei Antoon Steeghs als burgemeester van Horst is opgevolgd.

Op 17 augustus 1988 vulden de vroege vaders het krediet voor de derde maal, nu tot f 12 miljoen aan. De mijnopruimers waren het traject genaderd, waar zich in augustus 1983 de spontane ontploffing had voorgedaan. In september kwamen maar liefst 20 R-mijnen tevoorschijn. Met een kabeltje werden de mijnen van afstand onder dekking uit de bedreigde zone getrokken en vervolgens tot ontploffing gebracht. De scherfwerking van drempelmijnen is minimaal. Dit in tegenstelling tot de vele granaten die werden gevonden. Zij werden onder zand tot ontploffing gebracht dan wel afgevoerd om in bulk op de Harskamp te worden vernietigd.

Blubber

Zodra de EOD'ers met het kanaal klaar zijn, zullen zij ook nog de blubber onderzoeken, die door Staatsbosbeheer in de Peel werd gedumpt. Onderwijl worden de kanaal-oeveren gebat en herbeplant. En tenslotte wordt de Griendtsveenseweg gereconstrueerd. Burgemeester Fasol hoopt dat de weg nog vóór de zomervacantie kan worden opgesteld.

De reacties van de dorpingen zijn verdeeld. „Veel mensen vinden het project een goede rijkmakerij van de aannemer,” aldus Gerold van de Vrande (25) van herberg 'De Morgenstond'. „Met die miljoenen hadden ook andere voorzieningen kunnen worden getroffen. Onder meer zou men er de weg naar Helenaveen mee hebben kunnen bewegwijzeren. Nog altijd komen fietsers de weg vragen.”

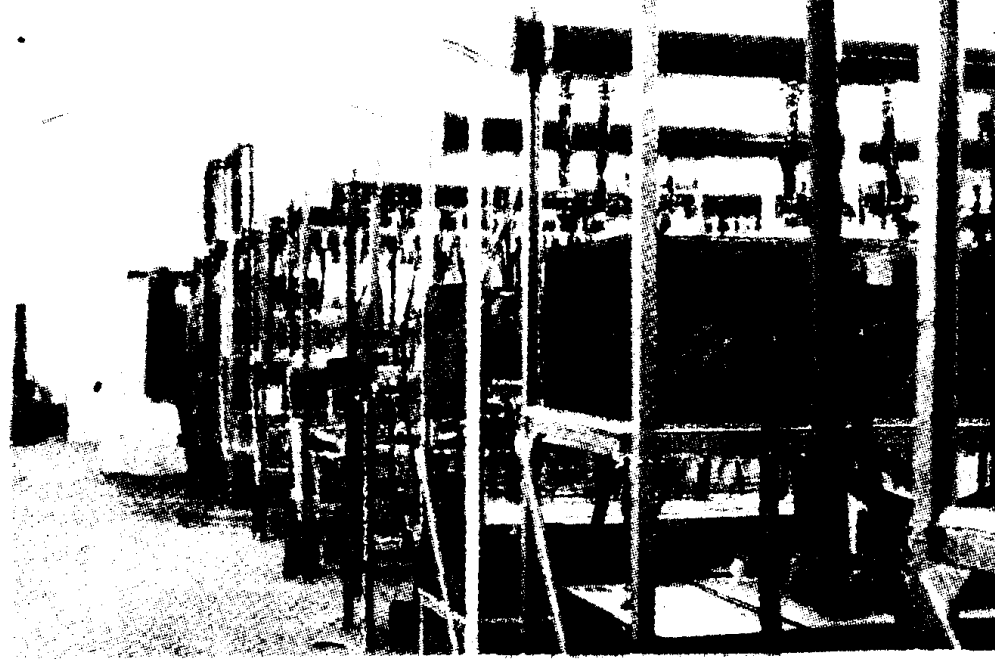
Tuinder Jac van Veggel (42) prijst de dag dat de Griendtsveenseweg weer open is. Zijn bezwaarschrift tegen de afsluiting werd door de Raad van State verworpen. „Dus moet ik dagelijks twee keer bijna vijf km omrijden om mijn tomaten naar America te brengen. Herhaaldelijk moet ik voor tegemoetkomend verkeer de berm in, hetgeen de kwaliteit van de tomaten niet ten goede komt. Ook ben ik nogal wat meer tijd kwijt.”

„Het sociaal ongerief heeft langer geduurd dan voorzien, maar we houden er een fantastische weg en een mooi viswater aan over,” vindt Harrie Mennen (50), de voorzitter van de dorpsraad. Het gevaar dat vissers een Riegel-mijn aan de haak slaan is nu definitief geweken.

Jan van Lieshout

● Prof. dr E.A. Huisman: Speurtocht naar het liefdeleven van de paling.

● Overzicht van een deel van het lab.

● Meervallen in twee kweekbakken. Nederlanders 'trekken' er niet

De meerval is een heerlijke vis, maar hij heeft een lelijke kop met snorren. Nederlanders zijn daar niet gek op.

Jammer, want de meerval is een relatief gemakkelijk te kweken zoetwatervis uit Afrika of Azië, die heel weinig water nodig heeft en zo'n beetje alles eet. Ook karper is hier niet echt populair, en ook die is gemakkelijk te kweken.

Aan de karperteelt komen geen mannetjes meer te pas

Nederlanders kennen wel paling, het is nog maar enkele tientallen jaren geleden dat paling in Nederland een soort volksvoedsel was. Nu kosten ze bijna hun gewicht in goud, omdat de aanvoer steeds kleiner wordt. Het zou dus mooi zijn om paling kunstmatig te kweken, net als de meerval. Jammer, dat kan voorlopig maar mondjesmaat en niet erg efficiënt, want we weten nog altijd niet hoe palingen 'het' doen, en dus is kweken, selecteren, zeg maar veredelen, niet mogelijk. En het ziet er naar uit dat dat de resterende jaren van dit millennium ook wel zo zal blijven.

Achter in het nieuwe laboratorium van de Vakgroep Visteelt en Visserij van de Landbouwwuniversiteit in Wageningen zitten heel stiltejes enkele meervallen, elk in hun eigen aquarium. Het hoofd van de vakgroep, prof. E. Huisman houdt me tegen. „Niet dichterbij gaan, ze hebben wat rust nodig, want morgen leggen ze eieren.“ De dieren zijn die dag ingespoten met het hormoon van de pijnappelklier, dat normaal de eierstok van meervallen-vrouwtjes tot ovulatie aanzet. Men heeft dat nagemaakt, en als men eieren nodig heeft geeft men de meerval daar eenvoudig een injectie mee.

In de natuur gaat het heel wat ingewikkelder. Na afloop van de droge tijd, die de meervallen vrijwel roerloos doorbrengen in steeds minder water, begint de regentijd; naarmate de waterspiegel stijgt loopt ook de atmosferische druk op de meerval op, en dat is het sein voor de pijnappelklier het hormoon te gaan aanmaken, met voornamelijk gevolg.

Voorbehandeld

Ei- en zaadcellen worden nu bij elkaar gebracht. De zaadcellen zijn echter 'voorbehandeld' met radioactieve straling, waardoor ze alleen nog maar het eicelletje kunnen aanzetten tot deling, maar de eigen genetische informatie niet meer inbrengen. Nog andere ingrepen zijn nodig, maar dan groeit het aldus 'geenep' eicelletje uit tot een complete vis.

Die vis is uiteraard altijd een vrouwtje, en heeft precies dezelfde eigenschappen als de moeder. De manipulatie is dan nog niet ten einde, want om de volgende generatie tot stand te brengen is weer een andere truc nodig. Het geslachtsleven van de vissen zit zodanig in elkaar dat een deel van de aldus geboren vissen tot 'mannelijk' gedrag gebracht kan worden, en de eieren te bevruchten van de overgebleven vrouwtjes. Opnieuw worden precies aan elkaar gelijke, uitsluitende vrouwtjes geboren. Niet bij meervallen lukt dat, ook bij karpers is dat het geval. De vissen op de foto boven zijn allemaal vrouwtjes die precies de zelfde genetische eigenschappen hebben, dank zij de manipulatie. Mannetjes komen er niet meer aan te pas.

Voordelen

Dat al die vissen precies aan elkaar gelijk zijn heeft uiteraard diverse voordelen. Zo kan de viskweker de kweek als het ware door de computer laten plannen omdat alle vissen op hetzelfde moment honger hebben, evenveel voedsel behoeven en tegelijk slachtrijp zijn. De visboer vindt het mooi omdat de klant precies gelijke vissen een teken van kwaliteit vindt; de wetenschapper heeft veel sneller resultaat van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van visziekten of proeven met de juiste voeding, en tenslotte worden ook relatief

weinig vissen opgeofferd aan de noodzakelijke diervoorproeven.

Daar komt nog bij dat bepaalde visziekten er op die manier ook uit gekweekt kunnen worden.

Met de paling gaat dat helaas allemaal niet. Om die te kunnen kweken moeten glas- of pootaaltjes uit de zee worden gehaald die dan in de kweekbassins worden uitgezet. Daar zie je het verschil met 'tamme' dieren: de een groeit veel sneller dan de ander, in de commerciële kweek gaan er ook vele dood – slechts een klein promillage overleeft de verhuizing – en in Wageningen is men dan ook, net als in de handelskweek, voortdurend bezig palingen op formaat te selecteren.

In Italië is het ooit gelukt een paar levende larven van palingen te krijgen, maar daar is het bij gebleven. De palingen doen 'het' ergens ver weg van de plaats waar ze normaal leven, vermoedelijk heel diep in zee. 'Onze palingen' gaan naar de Sargassozee, een deel van de Golf van Mexico; de andere ongeveer tachtig soorten palingen gaan elders heen. Japanse palingen bijvoorbeeld naar een diepe trog bij de Filipijnen. Onderzoek naar de omstandigheden op die plaatsen zou veel aanknopingspunten kunnen leveren, maar het lijkt voorsnog niet uitvoerbaar.

Bovendien zal dan nog worden uitgezocht of watersamenstelling, lichtomstandigheden, watertemperatuur, het heersende seizoen en nog allerlei andere factoren voor rol spelen. Prof. Huisman verwacht overigens er ooit achter te komen, al noemt hij een termijn van een kleine twintig jaar als richtsnoer.

Wild

Hoewel in Nederland toch wel gekweekte vis wordt gegeten (forel, zee-forel, zalm) denkt men hier toch doorgaans dat vrijwel alle vis in het wild wordt gevangen. Dat gaat in Europa misschien enigszins op, de wereldcijfers liggen een beetje anders: per jaar wordt in de wereld 90 miljoen ton vis geconsumeerd (ter vergelijking: de hele wereld produceert 150 miljoen ton vlees), en van die vis werd vorig jaar 12 miljoen ton gekweekt. Terwijl de hoeveelheid wild gevangen vis stil staat of achteruit gaat groeit de gekweekte vis met 15 procent per jaar. Vooral in landen waar de mensen weinig verdienen is vis een aantrekkelijke bron van dierlijk eiwit.

Tachtig procent van alle gekweekte vis wordt geproduceerd in Azië, waar op dit gebied een oude traditie bestaat; het oudst bekende handboek voor de viskwekerij stamt van 2500 jaar geleden. Veel karpersachtigen, waaronder de *ikan mas*, de Indonesische goudkar-

per, verder meervallen en baarsachtigen; in zout water verder de bambeng (melkvis) en haringachtigen. Een grote groei zit in de grote garnalen, vooral voor de export.

In Zuid-Amerika worden enkele procenten van het totaal gekweekt, in Afrika maar een promille, ondanks dat daar vis een aantrekkelijke voedselbron zou kunnen zijn. „Maar de Afrikaanse boer is gewend op diverse paarden te gokken, en viskwekerij is een gespecialiseerde bezigheid,“ zegt prof. Huisman, die persoonlijk van mening is dat teveel ontwikkelingshulp om politieke redenen naar de allerarmste boeren gaat, die dus niet zo trekken aan dit soort viskwekerij. „Je zou het misschien beter aan kleine ondernemers kunnen geven,“ meent hij.

Productie

Toch nog 16 procent van alle gekweekte vis komt uit Europa. Oost-Europa met name, maar ook Noorwegen (75.000 ton zalm), Denemarken, Italië en Frankrijk die samen ruim 75.000 ton forel kweken. West-Duitsland met 5.000 ton karper. En dan in Nederland, met een kleine forelproductie, met zeeforel (sinds kort) en met meervallen, mede als bijproduct van glastuinderij. Daar zitten dus nog wel groeiom-gelijkheden.

Niet dat het op de weg van de vakgroep Visteelt en Visserij ligt daar het voortouw te nemen. Huisman: „Wij hebben in de eerste plaats wetenschappelijke oogmerken. Het hangt van de wetenschappelijke probleemstelling af, in welke mate de praktijk direct mee kan profiteren. Uiteraard hebben wij ook de taak te kijken naar de maatschappelijke relevantie van ons werk; en dan gaan onze gedachten in de eerste plaats naar ontwikkelingslanden.“

In Indonesië, Nigeria, de Centraalafrikaanse Republiek, Egypte, Costa Rica hebben de wetenschappers van de LH gewerkt of werken ze nog, en veel mensen bij de vakgroep zijn juist gespecialiseerd in tropische aspecten van de viskwekerij. Niettemin, haast Huisman zich te benadrukken, wordt Nederland niet verwaarloosd. Samen met de visvoederindustrie wordt gewerkt aan het uitkiezen van de juiste diëten van gekweekte vis, om maar eens een voorbeeld te noemen.

Zonder dat het tot de directe doelstelling van de vakgroep mag worden gerekend is het aantal bedrijven in Nederland dat vis (vooral meerval) kweekt sinds het midden van de jaren zeventig gegroeid van 4 naar 40. Bij Bureau Catvis in Den Bosch werken tien afgestudeerden van de vakgroep, en zij

spelen een grote rol bij de begeleiding van de visteelt.

Intussen is gebleken dat specialisatie vrucht afwerpt: of je produceert jong vis, of je kweekt de jonge vis op.

Zeegaten

Zoals gezegd gaat dat bij de paling niet op, hoe interessant dat ook zou zijn. Want Nederland importeert momenteel 5000 ton paling per jaar. De palingstand in Nederland is om allerlei redenen achteruit gegaan: niet in de laatste plaats omdat vele zeegaten waarlangs de paling het land binnen kwam zijn afgesloten.

Wageningen werkt nu samen met zeven instituten in Japan aan het onderzoek naar de voortplanting van de paling, daar liggen intrigerende vragen: waarom bestaan sommige popu-laties paling alleen uit mannetjes? Een zeer belangrijke vraag voor de viskweker, omdat mannetjes klein blijven dus weinig opbrengen.

Intussen kan het onderzoek naar de 'houderij' doorgaan. Wat moet eten, en vooral: hoe krijgen we het aantal glasaaltjes dat de gevangenschap overleeft hoger dan de paar procent van nu.

Een ander deel van de vakgroep onderzoekt nader hoe een visselichaam werkt. Een vis neemt de temperatuur van het omringende water aan, maar niet bij alle temperaturen heeft de dezelfde weerstand tegen virussen en bacteriën. Huisman noemt dat 'de interacties tussen het stanklimaat en de daarin voorkomende ziekten bij de vis'. Als je dat weet kun je het nageslacht selecteren op weerstand tegen ziekten; vaccins ontwikkelen, bezien hoe antibiotica werkt.

Geen wonder dat de vis duur betaald wordt.

Sante Br

In samenwerking met Sphinx Maastricht

Jan des Bouvrie ontwierp badkamers

Ter visualisering van haar nieuwe badkamerplannen heeft NV Koninklijke Sphinx te Maastricht een aantal gerenommeerde architecten uit binnen- en buitenland gevraagd badkamers te ontwerpen.

Met gebruik van materialen uit het assortiment en in nauwe samenwerking met het bedrijf creëerde Jan des Bouvrie, als één van deze architecten, twee totaal verschillende badkamers. Een High Tech badkamer in de basis-kleuren zwart, wit en blauw met toepassing van ronde chroombuizen. Een romantische badkamer met veel decoratieve elementen in de basiskleuren zalm en terra.

• Zo ziet Jan des Bouvrie de klassiek-romantische badkamer

Twee-eenheid

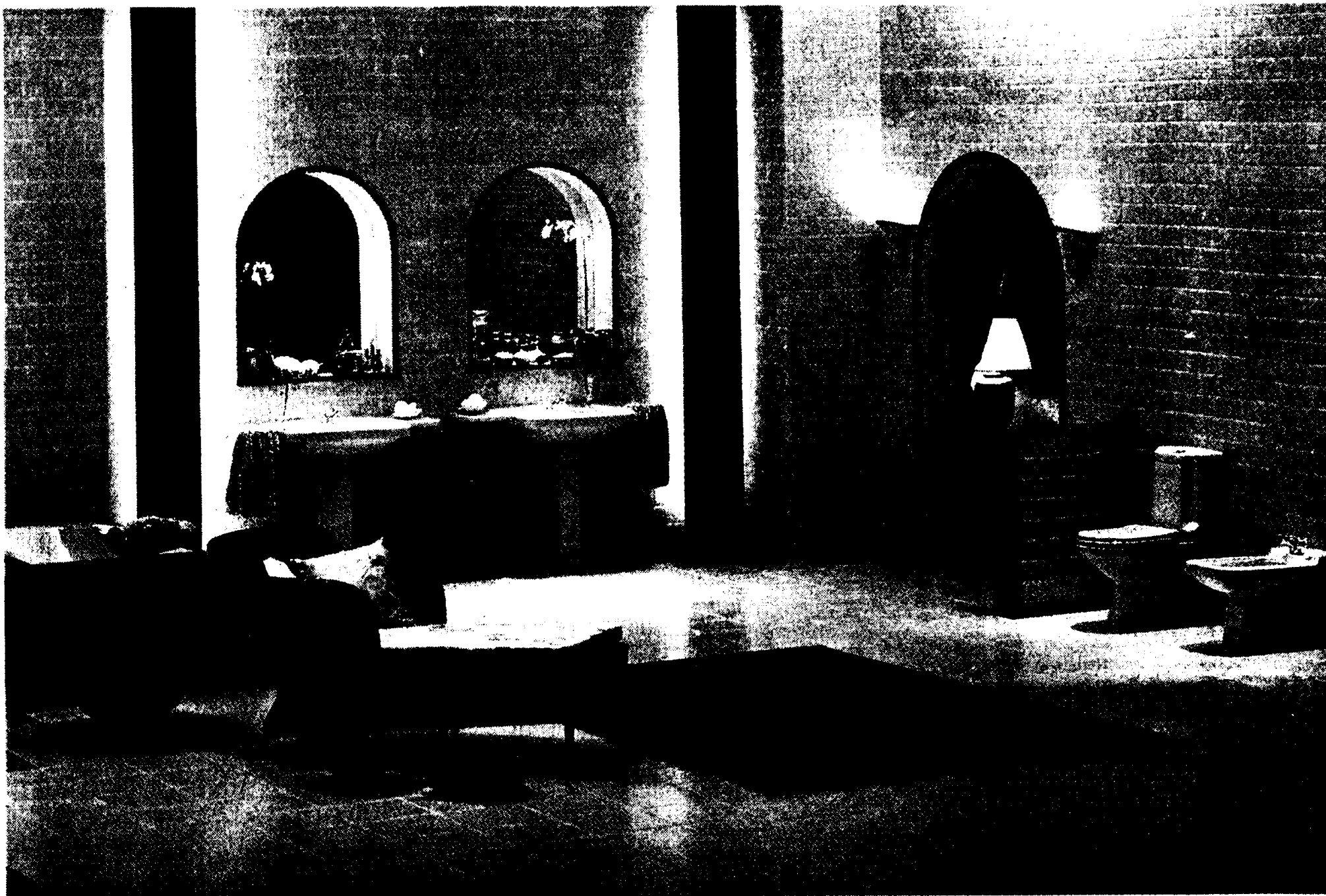
Jan des Bouvrie, één van de opmerkelijkste vormgevers in Nederland, is er een voorstander van om de sfeer van de slaapkamer door te trekken naar de badkamer en dat is ook de reden waarom hij twee ontwerpen heeft gemaakt.

In 'zijn' High Tech badkamer plaatst hij graag een strakke moderne stoel en halogeenlampen. Sfeerbepalend zijn natuurlijk het sanitair en de wand- en vloertegels. Van het bedrijf kreeg de ontwerper alle bewegingsvrijheid om gebruik te maken van producten uit het assortiment en tientallen kleurstellingen. Voor deze badkamer gebruikte Jan des Bouvrie sanitair in wit uit de serie 'Athene' en wandtegels eveneens in wit uit de serie 'Atlanta' met zwarte potlooddunne tegelstrips. Als vloertegels koos hij 'Demos' wit in het formaat 30x30 cm. Deze badkamer is speciaal ontworpen voor trendsetters met gevoel voor design en architectonisch detail.

Stijlvol

De andere badkamer is qua sfeer totaal tegenovergesteld, meer gedecoreerd en is door het aanbrengen van romantische accenten als een rotan stoel, chintz gordijnstoffen, een plant en zacht-roze tegels, wat vrouwelijker. Volgens de ontwerper vormen planten een charmante en natuurlijke aanvulling op tegels en sanitair. Ook hier koos hij weer voor wit sanitair uit de serie 'Athene' van-

smaak en oog voor rijke details. Voor beide badkamers geldt dat er natuurlijk vele andere combinatiemogelijkheden zijn te bedenken.

Tegelijk wijziging voorwaarden verstrekking

Rabobank introduceerde Spaar-Optimaalhypothec

Afgelopen week introduceerde de Rabobank de 'Spaar-Optimaalhypothec', een produkt dat de zekerheid van een annuïteitenhypothec combineert met de (fiscale) voordelen van een hypothec met levensverzekering. De netto-lasten zijn bij deze hypothecvorm aanzienlijk lager dan bij de tot nu toe gebruikelijke hypotheek. Reeds bij een hypothecbedrag van f 100.000,- bedraagt het voordeel over de totale looptijd tienduizenden guldens. Bij hogere bedragen neemt het voordeel snel toe. De Rabobank verwacht op grond hiervan de komende jaren een groeiende belangstelling voor deze nieuwe hypothecvorm.

Deze hypothec behoort tot de categorie spaarhypotheek, ook wel verbeterde levenhypotheek genoemd. Tijdens de looptijd wordt niet afgelost maar wordt wel een verzekeringspremie betaald. Een deel van die premie wordt gebruikt als dekking voor het overlijdensrisico en het overblijvende bedrag wordt gespaard om te zijner tijd de lening in één keer af te lossen. Over dit spaardeel wordt een rentepercentage vergoed dat even hoog is als dat van de lopende hypothecrente.

Premiewoningen

Deze nieuwe hypothecvorm van de Rabobank kan worden afgesloten met rentevaste perioden van 3, 5, 10 of 15 jaar en als Rente Stabiel Hypothec. De hypothecrente ligt 0,2% hoger dan bij een annuïteitenhypothec. Het financieren van premiewoningen is met deze hypothecvorm ook mogelijk. De netto-lasten bij hypothecbedragen beneden f 100.000,- en een relatief beperkt inkomen kunnen lager uitvallen dan bij een vergelijkbare annuïteitenhypothec. Een alleenverdiener met een bruto-inkomen van f 55.000,- en een hypothec van f 150.000,- spaart met een Spaar-Optimaalhypothec bij de huidige rentestand ongeveer

f 40.000,- uit ten opzichte van een vergelijkbare annuïteitenhypothec plus overlijdensrisicoverzekering. Belangrijk is dat het voordeel in het algemeen zeer kort na het afsluiten van de hypothec merkbaar wordt.

Helpt aankopen

Met een marktaandeel van 25% is de Rabobank de grootste hypothecverstrekkende in ons land en zij verwacht dat deze vorm van hypotheek op korte termijn een belangrijke plaats zal innemen op de hypothecmarkt. De bank houdt er rekening mee dat binnen enkele jaren de helft van de woningaankopen in ons land zal worden gefinancierd met een verbeterde levenhypotheek. Men verwacht ook op grote schaal omzetting van bestaande hypotheek in spaarhypotheek, zeker als het gaat om wat grotere bedragen.

Tegelijk met de introductie van de Spaar-Optimaalhypothec heeft de Rabobank enkele voorwaarden gewijzigd die voor alle hypothecverstrekkende van toepassing zijn. De afsluitprovisie is verlaagd naar 1% (was 1,25- of 1,5%). Daarentegen komen eventuele kosten voor taxatie en aanvraag voor gemeentegarantie nu voor rekening van de client.

Nuttig boekje zuinig stoken

HR-superieure warmtebron is de titel van een boekje dat de Stichting Hoog Rendement heeft gepubliceerd. Het geeft raad en informatie aan de consumenten, die binnenkort aan vervanging van hun cv-ketel toe zijn. Vijftien jaar is de gemiddelde levensduur van een verwarmingsketel, zodat vele huishoudens zich in de komende tijd moeten buigen over de vraag, wat de beste investering is om de volgende vijftien jaar voordelig, veilig en aangenaam warm door te komen.

In dit kleine, dertig bladzijden tellende boekje heeft de Stichting alle aspecten van de zuinige ketel op een rijtje gezet. Met rekenvoorbeelden, installatievoorschriften, verschillende soorten ketels (al dan niet gecombineerd met warmwatervoorziening), veiligheid en andere relevante zaken.

Belangrijk is te weten dat de kwaliteitsketel HR (voor hoog rendement) uitsluitend wordt verleend aan ketels die gegarandeerd 90 % van de gebruikte brandstof in warmte om-

zetten - een normale ketel behaalt maximaal 75 %.

Schadelijke stoffen

De HR-ketel is een hi-tech produkt en daarom zijn door een aantal fabrikanten de nieuwe brander-technologieën toegepast, waardoor de uitstoot van schadelijke stoffen met zo'n 70% is gereduceerd. De constructie van de HR-ketel maakt het mogelijk zonder bijzondere technische maatregelen hem bijna overal in woning en gebouw te plaatsen. Ook met betrekking tot de afvoer van verbrandingsgassen kan de HR-ketel overal geplaatst worden.

In aanschaf en installatie is deze ketel wat duurder, maar door het hoge rendement is hij op den duur beduidend voordeliger, veiliger en milieuvriendelijker.

'HR-superieure warmtebron' is gratis verkrijgbaar bij de Stichting Hoog Rendement, Postbus 298, 2890 AG Ridderkerk.

Oktobermaand uitgeroepen tot woonmaand

De maand oktober is door de Nederlandse woninginrichtingsbranche gebombardeerd tot de maand waarin het interieur en de woning helemaal centraal staan. Omdat een gezellig en goed ingericht huis een prima hulpmiddel is om de komende winter aangenaam door te komen haken de industrie en de winkeliers daar op in. Juist in deze maand staan de nieuwste collecties meubelen, gordijnen, tapijten, behang en aanverwante artikelen in de meeste winkels te pronken.

Dat oktober, als speciale 'Woonmaand' erg goed aanslaat, wordt gestaafd doordat die maand nu al voor de vijfde keer tot woonmaand is uitgeroepen. Het aantal winkeliers, dat er actief aan meedoet, neemt nog elk jaar toe. Er zijn er heel wat, die in deze periode, allerlei leuke en soms zelfs heel originele of spectaculaire acties houden om belangstellenden tot 'woonwinkelen' uit te nodigen. De winkeliers willen potentiële kopers van bijvoorbeeld een nieuw bankstel, kamerbreed tapijt of dergelijke graag uitvoerig adviseren over de eigenschappen en het juiste gebruik van hun produkten in de praktijk. Veel winkeliers beschikken daarbij over een prima garantie-regeling onder de naam 'Interieur-waarborg', met onder meer drie jaar kwaliteitsgarantie en een onpartijdige behandeling van geschillen.

Lusthof

door Sante Brun
voor vragen: postbus 3100 heerlen
of telefoon 045-739 261

Het is op 15 oktober tien jaar geleden dat ik, op verzoek van de toenmalige eindredacteur van het Limburgs Woonblad Henk Thonen, begon aan een wekelijks 'tuinkalender' onder de naam 'Wat doen we in de tuin'. In die tien jaar zijn er vierhonderd rubrieken verschenen, eerst wekelijks, de laatste vier jaar veertien-daags. Van de aldus verschenen tekst zou een boek van naar schatting 800 pagina's gemaakt kunnen worden, maar ik zou het niet proberen, als ik degene was die daar over gaat. Aan veel zekerheden die ik in de eerste jaren heb ik het gevoel gekregen dat ik deed waar ik vreselijk het land aan heb: mezelf herhalen. Dat gevoegd bij het groeiende besef dat er nog wel iets anders is in het leven dan dit soort uit de hand gelopen hobby's hebben me doen besluiten dat dit de laatste 'Lusthof' moet zijn.

Niet dat we nu ook meteen stoppen met schrijven over de plant-aardige natuur. Misschien staat de rubriek Lusthof wel een heel mooie natuurpagina in de weg.

Het aardige van een tuinrubriek bleek na verloop van tijd, dat je er onverwacht veel reacties op kreeg. Ik heb in die tien jaar enige honderden brieven en een dikke duizend telefoontjes behandeld, terwijl je, als journalist, overigens maar zelden iets hoort uit de lezerskring. Ik heb er intussen diverse vrienden en minstens goede kennissen aan overgehouden, in Limburg, de rest van Nederland en in het buitenland. Ook wel vijanden trouwens, want niet iedereen was het altijd eens met de wijze waarop ik zijn of haar favoriete onderwerp behandelde. De trouwe lezer in Mechelen moet zich trou-

wens nog even telefonisch melden: ik heb een roodbladige weegbree voor hem staan.

De favoriete onderwerpen van de meeste schrijvers of bellers: 1. Woelratten in het gazon, 2. Knolvoet in de moestuin, 3. Hoe moet je een druive- en een kiwiboom snoeien. Behalve het snoei-probleem, dat je gewoon een keer voorgedaan moet worden, onoplosbare problemen: wachten tot ze weggaan is er weinig aan te doen. Aanbevelingen en onwetig middel toch te gebruiken bezorgden me zelfs een onaangename bezoek van de AID.

De belangrijkste fouten die mensen maken: de tuin niet goed voorbereiden op de beplanting, en daarna voldoende bemesting achterwege laten. (De uitzondering bevestigt de regel: deze week kreeg ik nog een brief waarin iemand vraagt waarom zijn rabarber vlekken krijgt; uit de rest van de brief blijkt dat hij zijn planten veel en veel te veel mest geeft.)

Snoeien, dat kunnen de meeste mensen niet goed, en dat is ook een grote kunst, waarbij je veel verstand van de plant moet hebben en een beetje artistiek inzicht, in verband met de vormgeving van de boom. Bovendien moet het je, zoals gezegd, een keer worden voorgedaan, dan vergeet je het nooit meer. Wat dat betreft is het jammer dat aangekondigde cursussen op dit gebied uiteindelijk niet doorgingen. Het zou misschien op de weg van organisaties als de Maatschappij voor Tuinbouw en Plantkunde liggen, daar iets aan te doen.

Limburgers hebben vaak veel grond bij hun huis (als het ten-

• Om maar eens met een vrolijke noot te eindigen: een kleurencombinatie die volgens de 'officiële' tuinliteratuur niet kan, blauw en geel. En toch staat het vrolijk, in het vroege voorjaar. De blauwe bloemen zijn die van *Brunnera macrophylla*, die verwant is aan de tweejarige vergeet-mij-niet. Het is een van de vroegst bloeiende vaste planten. Het tweede deel van de naam slaat op de grote, ruwe bladeren (de plant hoort dan ook tot Ruwbladigen) die na de bloei verschijnen en pas tegen het eind van de zomer weer verdwijnen. Er zijn ook verschillende bonte vormen. De gele bloem is die van *Meconopsis cambrica*, ofwel de *Welsh poppy*, de papaver uit Wales dus. Het is een leuk plantje met een vlezig penwortel en het zaait zich meer dan weelderig uit. Er zijn gele en oranje vormen en als je ze alle twee in de tuin hebt houd je uiteindelijk een gele met oranje randen langs de bloembladen over.

minste gebouwd is voor 1970).

Hoewel er diverse mooie tuinen zijn aangelegd, met name onder tuinarchitectuur, hebben de meeste mensen een inrichting die bijna uitsluitend henzelf aanspreekt. Daar is uiteraard niets op tegen - ook mijn eigen tuin is voornamelijk voor privé-gebruik, en ziet er ook zo uit - maar het blijft jammer dat 'showtuinen' op deze unieke grond en in dit unieke landschap nauwelijks bestaan. Een paar mensen hebben zo'n tuin gerealiseerd en showen hem ook elk jaar een of twee keer; anderen werken er aan, of denken er over.

Hoezeer tuinen verscheiden kunnen zijn bewijzen er twee: die van Michael Lukaszewicz in

Landgraaf en die van Ber Slangen in Amby.

De eerste tuin is een onwaarschijnlijke schatkamer vol zeldzaamheden en bijzonderheden, de tuin van een kenner, een door-douwer ook als het er om gaat de hand te leggen op bijzondere exemplaren. Maar wie niet zelf liefhebber is van vaste planten ziet slechts een bonte mengeling, soms zelfs wat slordig. Het is in dat opzicht een wat 'ontoegankelijke' tuin.

Bij Slangen zijn de bijzondere planten veel minder in aantal; hij heeft met de planten 'geschilderd' en wat hij geschilderd heeft is een tuin uit een sprookje, uit een droom. Hoge bergen,

smalle paadjes: avontuurlijke beekjes, een stille, ijsskoude vijver, en dat alles in het achtertuinje van een rijtjeshuis.

En dat zijn er nog maar twee. De Japanse tuin die Erik Bakker 'in zijn hoofd' heeft, en daarom nooit zal realiseren; de ideale tuin die verschillende tuinarchitecten al evenzeer in het hoofd hebben maar helaas zo vaak bij anderen moeten werken dat ze er niet aan toekomen. De geweldige veranderingen die ik zelf al jaren van plan ben, maar die zo geweldig zijn dat ik me er meer voor zal moeten 'opdraaien' alvorens het gaat lukken.

Kortom, er blijft genoeg te doen. Lusthof is dood, lange leve de Lusthof!

STIENSTRA UW BESTE PARTNER VOOR EEN NIEUWBOUW-WONING.

NIEUWBOUW * NIEUWBOUW

UBACHSBERG, in gen Hunsch.

In het bestemmingsplan "In gen Hunsch", gelegen aan het van Mulkenplein, kunnen wij u nog 3 bungalows aanbieden die binnenkort te betrekken zijn.

4 Indelingsvarianten
Zo is er b.v. een keuze uit 2 of 3 slaapkamers en woonkamers en woonkamerindelingen variërend van ca. 27 m² tot ca. 44 m². Tevens is er een keuze uit bergingen, spandak of extra aangebouwd buitenshuis. Carport of garage. Tenslotte zijn er vele keuzemogelijkheden in het atteringsveld. Een uitvoering is met de verscheidene keuzen is op ons kantoor verkrijgbaar.

Prijzen vanaf f 158.000,- v.o.n.

UBACH OVER WORMS

Gemeente Landgraaf.
Rijante herenhuizen in het woonplan Namiddagsche Driesen.

De herenhuizen zijn type vrijstaand en bieden u optimale privacy en volop leefruimte. Naast de enorme ruimte springt de luxe afwerking direct in het oog. Want degelijke kwaliteit en een minimum aan onderhoud zijn gewaarborgd. Kaveloppervlak: ca. 315 m².

De afwerking is zonder meer verrassend te noemen. Woonkamer: 30 m², incl. o.a. 42 m² opp. incl. open keuken. Aparte bijkeuken, berging en spandak bereikbare garage. 3 slaapkamers variërend van 9 m² tot ruim 15 m². Luxe badkamer met o.a. 2 toilet en bad. Ruime hobbyzolder bereikbaar via vaste trap.

Prijs f 200.760,- v.o.n.

Met LOONVAST-HYPOTHEEK
Bij een bruto inkomen van
f 55.000,- is een 100% financiering
mogelijk met een netto maandlast
van ca. f 820,-.

NIEUWBOUW * NIEUWBOUW * NIEUWBOUW * NIEUWBOUW

RIANTE HERENHUIZEN IN Elsloo

Elsloo, een plaats waar de dynamiek van de moderne tijd zich koestert in de traditie van een rijk verleden.

Het woonplan Visserspoel is gesitueerd in een schilderachtige en gerestaureerde omgeving.

Met het accent op meer leefruimte, meer privacy en luxe afwerking:

- Woonkamer in L-vorm van 37 m² (incl. open keuken)
- 3 slaapkamers en mogelijkheid voor een 4e
- Badkamer met o.a. ligbad en 2e toilet
- Garage van 20 m²
- Hardhouten buitenkozijnen
- Extra isolatievoorzieningen

HEEFT U EEN EIGEN HUIS?

Dan kunt u nu risicoloos een overstap maken naar een van deze herenhuizen. Er bestaat nu de mogelijkheid uw eigen huis in te ruilen.

Verkooprijzen vanaf f 175.462,- v.o.n.
Bij een 100% financiering bedraagt de netto maandlast niet meer dan f 795,- mede dankzij de gunstige rente (5,2%) van de LoonVast-Hypotheek. Dit geldt al bij een bruto inkomen van ca. f 52.000,- per jaar.

Op dit project is van toepassing:

1. BLIJVEND BETAALBAAR
2. ZEER HOOG Kwaliteitsniveau
3. EXTRA ENERGIE-ZUINIG
4. KOMFORTABELE INDELING
5. FRAAIE ARCHITEKTUUR

De 5 pluspunten waardoor deze huizen zich onderscheiden:

HEEFT U EEN EIGEN HUIS EN WENST VERBETERING?
Informeer naar de mogelijkheid om risicoloos een ander huis te kopen.

Herenhuizen nabij stadspark Sittard

Ten westen van het stadspark in het plan Ophoven-Park worden ruime herenhuizen gebouwd. De ligging van het plan is voor velen een begerenswaardige woonlocatie. Het prachtige park ligt dan ook op loopafstand.

RUIJTE
De woonkamer is 8,80 m. lang en maar liefst 47 m² incl. keuken. 3 slaapkamers totaal: 33 m², hobbyzolder 40 m², badkamer met ligbad, 2e toilet en mogelijkheid voor een extra douche.

PRIMA AFWERKING
Buitenkant: incl. ramen en buitendeuren in hardhout, geselecteerde wand- en vloerbedekking als keuzepakket: sanitair in eurokier, uitstekende isolatie voorzieningen.

Een dakramen is aanwezig en wordt met dubbel glas uitgevoerd. De ruimte leent zich bij uitstek voor het creëren van een eventuele 4e slaapkamer.

Prijs vanaf f 172.000,- v.o.n. (premie B of C mogelijk).

OPEN HUIS*OPEN HUIS

BRUNSSUM, Maanstraat.

Halfvrijst. A-premie woningen met garage en vaste trap naar de zolder. Max. subsidie f 44.000,-. Netto maandlast ca. f 570,-.

HEDEN 8 OKTOBER van 14.00 tot 16.00 uur.

BRUNSSUM, Op gen Hoes.

Markante eengezinswoningen met een keuze uit div. typen en liggingen. Zowel voor het grote als kleine gezin. Prijzen vanaf f 89.000,- k.k.

HEDEN 8 OKTOBER van 14.00 tot 16.00 uur. Adres: Op gen Hoes 52.

EYGELSHOVEN, Wambacherveld.

Type vrijstaande villa's, nabij het Burg. Boysbos, op percelen tot 1000 m². Woonk./keuken ca. 55 m². Bv. inruil van uw eigen huis is bespreekbaar. Prijzen vanaf f 294.950,- v.o.n. (all-in).

HEDEN 8 OKTOBER van 14.00 tot 16.00 uur.

HEERLEN, Welten.

Wonen met allure in een herenhuys met een woonk./keuken van 49 m², garage en mog. voor een 4e slaapkamer. Prijzen vanaf f 194.990,- all-in (excl. financieringskosten). Met de LoonVast-Hypotheek een netto maandlast van f 789,-.

ZONDAG 9 OKTOBER van 14.00 tot 16.00 uur.

HEERLEN, Maria Christinawijk.

Eengezinswoningen met oudereits veel woonruimte; huizen die u beslist van binnen gezien moet hebben. O.a. met div. kelderruimtes, 4 slaapk. en zolderkamer. Keuze uit div. typen. Prijzen vanaf f 89.000,- k.k. Netto maandlast ca. f 495,-.

ZONDAG 9 OKTOBER van 14.00 tot 16.00 uur.

HOENSBROEK, De Donsveld.

Halfvrijstaande A-premie woningen met garage, ind. o.a. woonk./keuken ca. 35 m², 3 slaapk., fraai badk. Max. subsidie f 44.000,-. Netto maandlast ca. f 550,-.

ZONDAG 9 OKTOBER van 14.00 tot 16.00 uur.

SCHINVELD, Broekstraat.

Halfvrijst. huizen met garage, L-vorm. woonk. van ca. 36 m² (incl. keuken) en vaste trap naar de zolder. Prijs f 141.400,- v.o.n. (excl. f 6.500,- rijksbijdrage).

MAANDAG 10 OKTOBER van 16.00 tot 18.00 uur.

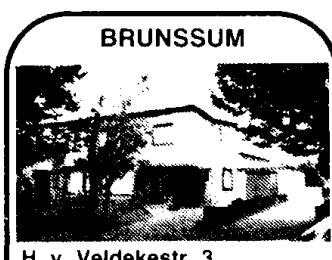
VAALS, Ir. E. Melottestraat.

Markante halfvrijst. huizen met garage met een unieke indeling die u beslist gezien moet hebben. Stienstra biedt u de mogelijkheid uw eigen huis in te ruilen. Prijs vanaf f 160.974,- v.o.n. (excl. max. f 15.000,- subsidie).

ZONDAG 9 OKTOBER van 14.00 tot 16.00 uur.

Vrijblijvende informatie over huis verkopen

Graag informeren wij u geheel vrijblijvend over de mogelijkheden m.b.t. de verkoop van uw woning, bungalow of landhuis. Wij vertellen u dan welke verkoopkansen u heeft, waar u allemaal rekening mee dient te houden en hoe wij een eventuele verkoop geheel voor u kunnen begeleiden. Bel meteen voor een vrijblijvend gesprek!

BRUNSSUM
H. v. Veldekestr. 3
Halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a. kelder. Beg. gr. hal, L-vorm. woonk. m. open haard, halloogen, keuken m. install. en apparatuur, serre, garage, terras en tuin. 1e verd. 3 slaapk. en luxe badk. m. ligb., douche, v.w. en toilet. De woning is grotendeels voorz. v. dubb. beglaz. en de ramen en kozijnen zijn deels uitgevoerd in hardhout. Prijs f 149.000,- k.k.

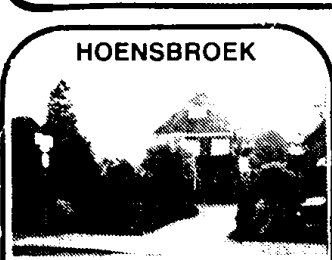
HEERLEN
Den Haagstraat 25
Woonhuis m. c.v. en tuin, zeer goed onderhouden en gerenoveerd. Ind.: geheel onderkelderd. Beg. gr.: grote hal, keuken m. eiken inrichting, woonk. 1e verd.: 3 slaapk. (mogelijk 4) en badk. 2e verd.: vierling. Bw. ca. 1960. Dit huis moet u beslist van binnen zien. Prijs f 107.000,- k.k.

HOENSBROEK
Hoofdstraat 325
Ruim staig winkelwoning met c.v. ind. kelder, woonruimte ca. 80 m², magazijn werkplaats, keuken, bijkeuken, toilet, zeer luxe badkamer, slaapkamer 2e verd.: 3 slaapkamers, 3e toilet, keuken 1e verd.: bergzolder. Perc. 290 m². Aanvaarding in oktober. Prijs f 175.000,- k.k.

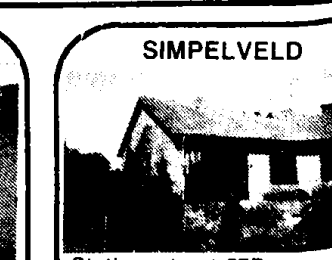
HEERLEN
Schelsberg 151. Zeer royaal halfv. woonh. met 7 slpk., garage en tuin. Ind. beg. gr.: hal, toilet, luxe keuken met app., bijkeuken, royale living m. schuifpui naar terras, tuin en garage. 1e verd.: 3 slpk., badkamer m. ligbad, v.w. en 2e toilet. 2e verd.: 4 slpk., 2e badkamer m. douche en v.w. en 3e toilet. 3e verd.: ruime zolder, hardhouten ramen en kozijnen. Bouwjaar 1978. Aanvaarding direct. UNIEK AANBOD Prijs f 145.000,- k.k.

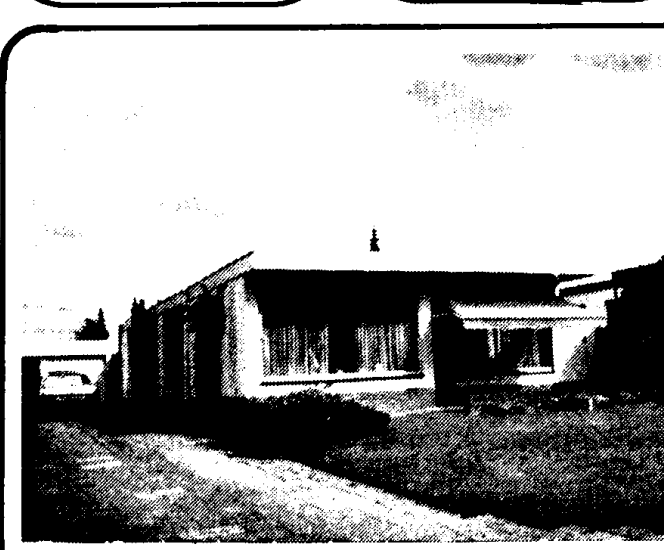
HOENSBROEK
Hommertweg 239
Fraai halfvrijst. woonhuis met garage en c.v. ind. part. toilet, L-vorm. woonkamer m. open haard en plavuizen, bijkeuken met plavuizen, bijkeuken met terras en garage. Beg. gr.: entree met plavuizen, slaapk., fraai bet. badkamer m. ligbad, v.w. en 2e toilet. 2e verd.: 2 slaapk., 2e toilet. 3e verd.: 2 slaapk., 2e toilet. 3e verd.: heel gesoleerd, hardhout. Prijs f 329.000,- k.k.

NIJEWENHAGEN
Dorpsstraat 57
Woonhuis m. centrale verwarming en kleine binnenplaats. Ind.: hal met tegelvloer, toilet, woonkamer, keuken m. tegelvloer, serre, binnenplaats. 1e verd.: 3 slaapk., badkamer m. ligbad, douche en v.w. Bw. ca. 1950. Aanv. in overleg. Prijs f 89.000,- k.k.

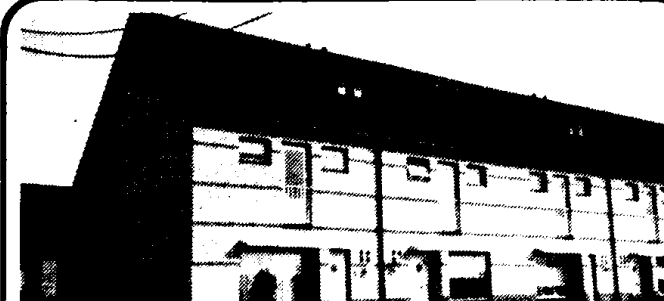

SIMPELVELD
Stationsstraat 57B
Fraai halfvrijst. woonhuis met garage en c.v. ind. part. toilet, L-vorm. woonkamer m. open haard en plavuizen, bijkeuken met terras en garage. Beg. gr.: entree met plavuizen, slaapk., fraai bet. badkamer m. ligbad, v.w. en 2e toilet. 2e verd.: 2 slaapk., 2e toilet. 3e verd.: 2 slaapk., 2e toilet. 3e verd.: heel gesoleerd, hardhout. Prijs f 195.000,- k.k.

HEERLEN
Nabij Aambos
Bospad 19. Uitstekend en rustig gel. vrijst. bungalow met dubb. garage en c.v. ind. o.a. 2 kelders, ruime hal m. marmervloer, toilet, zonnige woonk., keuken, 3 slaapk., bet. badk. met ligbad en v.w., bet. garage geschikt voor 2 auto's en rondom tuin. Opp. 625 m². Bw. 1967. Aanv. direct. Prijs f 239.000,- k.k. Beluist de moeite waard.

NIEUWBOUW

De mooiste premie-A-woningen in Heerlen voor f 94.000,- hypotheek!!!
Over 2 maanden wonen in een prachtige wijk (Nieuw-Husken) voor ca. f 515,-* p.m.
Bel voor een vrijblijvende bezichtiging van een modelwoning. Neem nu de verstandige beslissing uit uw leven!

A.d. Marshallsingel worden 10 fraai halfvrijstaande woningen met garage en tuin gebouwd. De royale indeling is o.a.: hal, 2-vorm woonk., keuken 1e verd.: 3 ruime slaapk., badk. 2e verd.: hobbyzolder via vaste trap. Door de uitstekende premie-aanpak bedragen uw maandlasten ca. f 568,- netto p.m.

Makelaardij onroerend goed, Hypotheken, Verzekeringen

Stienstra

Stienstra Makelaardij BV

BON - Gaarne vrijblijvend volledige informatie over:

o Nieuwbouwproject(en)

IK WIL GRAAG MEER INFORMATIE

Stuur mij gratis het HUIZENMAGAZINE nr. 177

In ongetrankeerde envelop zenden aan: Stienstra Makelaardij BV, Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.

Naam: _____
Straat: _____
Postcode/plaats: _____
Tel.: _____

Voor inlichtingen:

H= Kantoor Heerlen, Tel. 045-712255.
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen.
M= Kantoor Maastricht, Tel. 043-252933.
Wycker Brugstraat 50, 6221 ED Maastricht.

Geopend: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 21.00 uur, zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur.

VAN DOORZONKAMER TOT HOOGSTPERSOONLIJKE WOONKAMER

Met Parador worden uw meest persoonlijke woonideeën heel gemakkelijk werkelijkheid. Parador is een totaal-interieursysteem, van vloer tot en met het plafond. Het is leverbaar in diverse warme houtsoorten of strak wit gelakt. De wandpanelen, kastenwanden, werkbladen en alle andere elementen van het Parador systeem zijn harmonieus op elkaar afgestemd en worden voor u op maat gemaakt. Zodat u geen enkel compromis hoeft te sluiten bij de realisatie van uw woonwensen.

Parador is in Duitsland een grote naam. Bij ons is dit schitterende kwaliteitssysteem voor persoonlijk wonen nog een nouveauté. Maar uw aannemer of timmerbedrijf kan u er alles over vertellen. Voor documentatie kunt u ons ook even bellen of nog beter: kom even kijken in onze showroom. Dan zult u zien dat wij geen woord te veel gezegd hebben.

SEVERIJNS
Hoekerweg 70, 6222 NP Maastricht (Beatrixhaven)
Telefoon 043-634646

Fietsen/bromfietsen

AROLA, 4-wielig invalide autootje, in goede staat, rijdt 40 km p.u. / 4500,-. Incl. 08385-11251.

HOMETRAINERS v.a. f 399,-. Rollen banken v.a. f 129,-. Hometrainer met computer en hartslagmeter v.a. f 575,-. Tunturi-trainers v.a. f 479,-. Tweewielerspecialist Math Salden, Limbricht.

Nu ook Fantic en Aprika BROMFIETSEN leverbaar. Bromfietsenspecialist Math Salden, Limbricht.

STUNTAANBIEDING Yamaha FS 1 van f 2100,- voor f 1999,-. Yamaha DT-MX van f 3074 voor f 2899,-. Honda XXMT rood van f 3390,- voor f 2899,-. Honda MB wit van f 3490,- voor f 3190,-. Suzuki TSX van f 3525 voor f 3299,-. Tevens vele speciale uitvoeringen tegen zeer lage prijzen. Bromfietspecialist Math Salden, Limbricht.

GAZELLEFIETSEN 1989 uit voorraad leverbaar, Bert Rekers, Willemstr. 85, Heerlen tel. 045-726840.

Zeer mooie HONDA MTX, nieuw mod., eind '87, tel. 045-322793.

Te k. PUCH Maxi, bj. '87, voor 'n koopje. Kasteellaan 2A, Meezenbroek-Heerlen.

Te k. MAXI Puch met sterw. + verz. Vrp. / 800,-. Vinkenstr. 109 Heerlen. Tel. 045-214244.

acquina

Makelaardij *o.g., taxaties, hypotheeken en verzekeringen

Deken Nicolayestraat 1, 6411 CL Heerlen

045-715566 ook 's zaterdags van 10.00-13.00 uur

Te k. Puch MAXI m. sterw. als nw. tel. 045-452514.
Te k. Puch MAXI bj. '83. Vrp. / 350,-. Kampstr. 3, Schinveld.
Te k. VESPA m. sterwiel, l.z.g.st. Kerkstraat 30, Born.
Te k. dames-, heren- en MEISJESFIETS (6-8 jr.). Tel. 045-418003.
Te k. VESPA Ciao en Honda Camino, tel. 04498-57844.

Te k. een HERENFIETS m. versnel. en trommelremmen i.g.st. / 250,-. wielrenfiets i.g.st. / 350,-. Tel. 04752-1159. Na 18.00 uur.

Te k. KREIDLER RMC, bj. '80, t.e.a.b., met verz. Tel. 045-463469.

Te k. HERENFIETS Bata-vus, crossfiets Raleigh, meisjesfiets omamod. Keikoelenweg 39 Landgraaf (Nieuwenhagen).

Te k. HONDA MT 5, Part. Dakat, bw. 86, f 1700,-. Tel. 045-751944.

Te k. HONDA MT 5 i.z.g.st. bj. '85 tel. 04492-4174.

Te k. VESPA Bravo 3, oud t.e.a.b. Tulpstraat 3, Heerlen-Noord.

Te k. zeer mooie ZUN DAPP, metall. blauw, v.w. chroom / 450,-. Terschell. renweg 64 H. msbroek.

ledere week publicatie stooklijst

Besparingsactie begint morgen...

gas- en elektriciteitsmeter te volgen door die elke week op de kaart te noteren. De blauwe kant is voor gas; de gele voor elektriciteit. Uw verbruik kunt u vervolgens vergelijken met het streefverbruik per week. Dat verbruik voor gas wordt wekelijks per tabel in deze krant gepubliceerd. Het streefverbruik voor stroom kunt u zelf uitrekenen aan de hand van de meterkaart.

De bedoeling is uiteraard straks uw gas- en stroomverbruik wekelijks te vergelijken met het streefverbruik. Zit u daaronder dan bent u zuinig en bespaart u. Zit u er boven dan kunt u overwegen het wat zuiniger aan te doen. Daarmee voorkomt u dat u aan het eind van het stookseizoen aan aanzienlijk bedrag voor gas of elektriciteit moet bijbetalen.

wekelijkse tabel kunt u zien hoeveel gas u de voorgaande week had mogen verbruiken: het week-streefverbruik. Daarbij wordt rekening gehouden met de weersomstandigheden. Vandaar dat men ook spreekt van stooktabel. Natuurlijk is het week-streefverbruik voor ieder huishouden verschillend. Om te bepalen welk verbruik bij u huishouden hoort, moet u weten hoeveel uw normale jaarverbruik is. Dat kunt u uitlekenen door het gemiddelde verbruik van vier of vijf achtereenvolgende jaren te nemen. De cijfers kunt u meestal vinden op uw jaarafrekeningen.

Wie geen jaarverbruikscijfers van zijn-haar huidige woning heeft kan die schatten. Kijk daartoe drie weken achter elkaar welke streefverbruik uit de stooktabel het dichtst bij uw eigen weekverbruik komt. Neem van die drie uitkomsten het gemiddelde als uw week-streefverbruik. Het bijbehorende jaarverbruik staat in de stooktabel achter het week-streefverbruik.

Als de dagen 'korter' worden branden de lampen langer. Dat is ook van invloed op uw elektriciteitsverbruik. Daarom is er ook voor de elektriciteit een week-streefver-

bruik. Dit cijfer kunt u berekenen door uw jaarverbruik van 1987 door 50 te delen. De uitkomst kunt u tevooren op de meterkaart invullen. Het staat niet in de stooktabel. Wie geen jaarcijfers van zijn-haar elektriciteitsverbruik heeft kan die bepalen op de manier zoals zoëven voor gas is aangeduid.

Om u te helpen wordt gedurende de hele actiepériode bij iedere stooktabel een besparingsstip geplaatst. Met deze tips kunt u veel op uw energiekosten besparen. Ook als u al veel maatregelen voor energiebesparing heeft getroffen. Veel tips hebben namelijk betrekking op uw dagelijkse omgang met energie. Lees ze daarom goed, knip ze uit en hang ze op, zodat ook uw (eventuele) huisgenoten kunnen meelezen. 'Zuinig stoken' is, zoals velen weten, geen nieuwe actie. Ook in vorige seizoenen werd ze gehouden en dank zij deze actie hebben veel Nederlanders met weinig moeite geld op hun energierekening kunnen besparen. Gebruik daarom de meterkaart. Voor vragen over de actie of over energieverbruik in het algemeen kunt u altijd terecht bij uw energiebedrijf.

● Dit zijn de voor- en achterkant van de gecombineerde gas- en elektriciteitsmeterkaart die dit jaar ten behoeve van de actie 'Zuinig stoken - Zuinig aan' wordt gebruikt. De gas-meterkaart is uitgevoerd in de kleur geel, de elektriciteitskaart is blauw.

**Tabel voor de week van
zondag 9 oktober
t/m zaterdag 15 oktober**

Bij een jaarverbruik van:	hoort een straat- verbruik voor de afgelopen week van:	een totaal- straatverbruik sinds 11 oktober 1987
800 m³	12 m³	
1000 m³	14 m³	
1200 m³	17 m³	
1400 m³	20 m³	
1600 m³	23 m³	
1800 m³	26 m³	
2000 m³	29 m³	
2200 m³	32 m³	
2400 m³	35 m³	
2600 m³	37 m³	
2800 m³	40 m³	
3000 m³	43 m³	
3500 m³	50 m³	
4000 m³	58 m³	
4500 m³	66 m³	
5000 m³	72 m³	
5500 m³	79 m³	
6000 m³	86 m³	

Het wekelijkse streefverbruik wordt bepaald aan de hand van de gemiddelde straattemperatuur en enkele andere gegevens.

GAS-METERKAART

Normaal
jaarverbruik: _____ m³

Opname data	1 Gasmeterstand	2 week- verbruik (verschil meter- standen)	3 week- streef- verbruik	4 Totaal verbruik vanaf 9 okt. 1988	5 Totaal streef- verbruik vanaf 9 okt. 1988	6 Reden van meer of minder verbruik
	30					
	23					
	16					
	9					
Apr.	2					
	26					
	19					
	12					
Mrt.	5					
	26					
	19					
	12					
Feb.	5					
	29					
	22					
	15					
	8					
Jan.	1					
	25					
	18					
	11					
Dec.	4					
	27					
	20					
	13					
Nov.	6					
	30					
	23					
	16					
Okt.	9					

U moet onderaan beginnen

ELEKTRICITEITS-METERKAART

Jaarverbruik: kWh

Opname data		Meterstanden elektriciteit			Verbruik			
		1 Telerk normaal tarief	2 Telerk laag tarief	3 Totaal van beide telerken	4 Week- verbruik	5 Gemiddeld weekver- bruik	6 Week- straat- verbruik	7 Reden van meer of minder verbruik
Apr.	30	+	=			-4=		
	23	+	=			-3=		
	16	+	=			-2=		
	9	+	=			-2=		
	2	+	=			-1=		
Mrt.	26	+	=			+0=		
	19	+	=			+1=		
	12	+	=			+1=		
	5	+	=			+2=		
	26	+	=			+3=		
Feb.	19	+	=			+4=		
	12	+	=			+5=		
	5	+	=			+5=		
	29	+	=			+6=		
	22	+	=			+6=		
Jan.	15	+	=			+6=		
	8	+	=			+6=		
	1	+	=			+6=		
	25	+	=			+6=		
	18	+	=			+6=		
Dec.	11	+	=			+6=		
	4	+	=			+6=		
	27	+	=			+6=		
	20	+	=			+6=		
	13	+	=			+5=		
Nov.	6	+	=			+5=		
	30	+	=			+4=		
	23	+	=			+4=		
Okt.	16	+	=			+3=		
	9	+	=			+2=		

ZO VULT U DEZE METERKAART IN:

KOLOM 1. DE STAND VAN DE GASMETER. Op het telwerk van de gasmeter leest u het aantal verbruikte kubieke meters (m^3) gas af. Cijfers die in een rood hokje staan, zijn de getallen achter de komma. Deze hoeft u niet in te vullen.

273315

U vult op zondagavond 9 oktober voor het eerst de gasmeterstand in. Een week later, zondagavond 16 oktober, doet u dat opnieuw. De meterstanden trekt u van elkaar af en het gasverbruik noteert u in kolom 2. Let op: bij het invullen van de kolom moet u onderaan beginnen. Want dan komt u eenvoudiger de standen van elkaar aftrekken.

KOLOM 2. HET WEEKVERBRUK. Wanneer u wekelijks op zondagavond de meterstand in kolom 1 invult, kunt u precies vaststellen wat u in de voorafgaande week heeft verbruikt. Het weekverbruik vult u onderaan kolom 2 in.

KOLOM 3. HET WEEKSTREEPVERBRUK. Elke week, voor het eerst in de week van 17 oktober, vindt u op een vaste dag de stooktabel in de deelnemende bladen. In de tabel is terug te vinden hoeveel kubieke meters gas u in de voorafgaande week verbruikt zou moeten hebben. Dat is het weekstreefverbruik. Het weekstreefverbruik wordt bepaald aan de hand van de gemiddelde temperatuur in die week en een aantal andere gegevens. Zit u onder het streefverbruik, dan bent u zuinig geweest.

Om uit te vinden welk wettelijk gebruik bij u past, moet u uw normale jaarverbruik weten. Uw normale jaarverbruik wil zeggen: uw gemiddelde jaarverbruik in een jaar dat niet kouder of warmer is geweest dan normaal. Uw werkelijke jaarverbruik kan dus hoger of lager zijn dan uw normale jaarverbruik, afhankelijk of het een koud of warm jaar is geweest. Soms staat het normale jaarverbruik vermeld op de jaarlijkse eindafrekening van het gasbedrijf. Staat daar alleen uw werkelijke jaarverbruik op vermeld of hebt u de laatste eindafrekening niet meer, dan kunt u uw normale jaarverbruik ook schatten. Kijk gedurende drie jaren welk wettelijk jaarverbruik uit de stooktabel het dichtst in de buurt zit van uw werkelijkverbruik. Neem dan het middelste wettelijk jaarverbruik en het daarbij behorende normale jaarverbruik uit de eerste kolom in de stooktabel. Dat jaarverbruik houdt u dan voor de rest van de actie aan als uw normale jaarverbruik.

KOLOM 4. VERBRUK SINDS HET BEGIN VAN DE ACTIE. In deze kolom kunt u bijhouden hoeveel kubieke meters gas u sinds het begin van de actie Zuinig Stoken heeft verbruikt. Zo hebt u voortdurend een totaaloverzicht van uw gasverbruik. U kunt zo bijhouden of uw verbruik in de loop van de actie sterk afwijkt van het streefverbruik sinds het begin van de actie (kolom 5).

KOLOM 5. STREEFVERBRUIK SINDS HET BEGIN VAN DE ACTIE. In de stooktabel staat ook telkens een overzicht van het totale streefverbruik aan kubieke meters gas, sinds het begin van de actie op 9 oktober. Dit noteert u in kolom 5. Als u gedurende de actie de cijfers van deze kolom vergelijkt met uw eigen totaalverbruik in kolom 4, hebt u voortdurend een goed beeld van uw streefverbruik.

KOLOM 6. AFWIJKINGEN IN HET GASVERBRUK. Als u in een week een balans afwijking hebt ontdekt in het gasverbruik, zal het meestal een duidelijke oorzaak hebben. Door vakantie, de aanschaf van een nieuwe CV-ketel, door ziekte of het open laten staan van een raam, kunnen aanzienlijke verschillen optreden. In deze kolom komt u de oorzaak van het hogere of lager invullen, zodat u later altijd weet wat er aan de hand was.

ZO VULT U DEZE METERKAART IN:

TIJDSIP. Het beste tijdsip om de meterkast in te vullen is de zondagavond. Kijk dan op de elektriciteitsmeter en de gasmeter. De blauwe kant van deze kaart is voor het gasverbruik en op de gele kant houdt u uw elektriciteitsverbruik bij. U moet anderen belichten.

[illegible]

KOLOM 4. HET WEEKVERBRUIK. Op zondag 8 oktober begint de stree en valt er weer het eerst de kolom van 1, 2 en/of 3 in. Op zondag 16 oktober noteert u voor de tweede keer de stree. Dan trekt u de meterstanden in kolom 3 van elkaar af. U weet dan precies wat u in de eerste streekweek heeft verbruikt. Dit weekverbruik noteert u in kolom 4. En zo gaat u dat elke week.

KOLOM 5. HET GEMIDDELD WEEKVERBRUK. Alleen maar de stand bijhouden is op zich beëindig nuttig. Interessanter is het om te vergelijken. Om dit mogelijk te maken is deze kolom opgenomen. Wie u uw verbruik van dit jaar vergelijkt met dat van vorig jaar, dan zoudt u op de eindrekening van 1987 uw jaarverbruik op. Dit op te in het hokje boven kolom 3 en 4. Dan deelt u dat door 50. Dit gemiddelde weekverbruik vult u in onder andere in kolom 5. In West u uw jaarverbruik van vorig jaar niet, dan kunt u uw verbruik vergelijken met dat van een gemiddeld Nederlander. **gsm**
Dat verbruik per jaar 2000 kWh. Gedeeld door 50 is dan het gemiddelde weekverbruik 40 kWh.

DE VARIABLE VERLICHTINGFAKTOR. Het gasverbruik wordt sterk beïnvloed door de buitentemperatuur. Ook uw elektrische verbruik varieert van week tot week. Dat kan komen door een verschillend gebruik van uw apparaten, maar het langere en kortere van de dagen heeft bij iedereen invloed op het verbruik. Wij hebben voor u uitgezocht welke variatie er mogelijk is in uw verlichting zit. Deze cijfers vindt u tussen kolom 5 en 6.

KOLOM 4. HET WEGVERKEER VERBRUK. Op 16 oktober tek u bij het gewiddeld wekverbruk kolom 5 en 6 van u. U heet dan het wekverbruk. De kunt u nu vergelien met het wekverbruk in kolom 4. Zo kunt u wekverbruk in de gaten houden hoe uw verbruk zich ontwikkel (in vergelien met vorig jaar of het gewiddeld Nederlanders).

KOLOM 7. AFWIJKINGEN IN HET ELEKTRICITEITSVERBRUK. Grote afwijkingen hebben vaak een duidelijke oorzaak. Vakanties, intensief gebruik van bijvoorbeeld een draadloos enz. kunnen grote verschillen veroorzaken. Als u de oorzaak noteert, kunt u later over het hele jaar conclusies trekken.

Koelkast	480.000	Opgep.	400.000	TV (klein en g.)	110.000
Diepvriezer	350.000	Wasmach.	300.000	Stoof	90.000
Wasmachine	370.000	Oven/gasf.	190.000	Stoofp.	90.000
Ceilingf.	50.000	Gevelst.	100.000	Werkbank	800.000
Werkbank	800.000	Radio (port.)	700.000	Radio cassette	500.000
Alarminstels.	370.000	P. d. d. d.	50.000	S. b. d. d.	500.000
Wasmach.	350.000	Radio (port.)	50.000	Wasmach.	350.000

Heeft u vragen over deze site of deze kaart, neemt u dan even contact op met uw...

TUSSENWOONING, Fossielenort te Heerlen

Notaris Mr. M.H.J.M. TOMLOW te Heerlen, zal op 13 oktober 1988 om 15.00 uur in het openbaar ex art. 1223 BW, n. Baron Hotel Wilhelminaplein 17 te Heerlen, bij opbod verkopen:

GEMEENTE HEERLEN:

De tussenwoning met carport, berging en tuin, staande en gelegen aan het Fossielenort nummer 492 te Heerlen (Rennweg), kad. bek. sectie U no. 218, gr. 1.56.

Indeling: segene grond: hal, woonkamer, open keuken, traptoestel met toilet; Verdieping: 3 slaapkamers, bad-doucheruimte met vaste wastafel; Solder: bereikbaar via vlieztrap, gas-CV.

Het pand is vrij te aanvaarden na betaling der koopprijs, welke uiterlijk 24 november a.s. dient te worden voldaan. Koper kan eventueel in aanmerking komen voor rijkspremie.

Beziichtiging: na afspraak. Voor nadere inlichtingen en afspraken: kantoor notaris Tomlow, Akerstraat 77, 6417 BJ Heerlen, tel. 045-717044.

ABAZ

onroerend goed en taxatiebureau

GULPEN, Ringweg
Woonhuis met c.v. en garage. Ind. o.a.: woonk. en keuken met plevuizen, drie slaapk. en badkamer. Vraagprijs f 117.000,- k.k.

HEERLEN, Mezenbroekweg
Bijzonder fraai en royaal woonhuis met c.v. Alle ramen met nieuwe kunststof kozijnen met dubbel glas. Ind. o.a.: fraaie entree, woonk. met parket, keuken, badkamer, serre. Eerste verdieping: drie slaapk. en badk. Tweede verdieping: zolder en zolderkamer. Vraagprijs f 125.000,- k.k.

SCHAEBSBERG, Montfortstraat
Zeer mooi halfvrijstaand woonhuis met uitzicht op Kapellenvoer. Ind. o.a.: entree met plevuizen, royale woonk. met schouw en voorzethaard, woonkeuken met luxe keukeninrichting. Eerste verdieping: twee ruime slaapkamers en fraai uitgevoerde badkamer met ligbad. Verder heeft dit huis een carport, serre, alle ramen rolluiken, tuinberging en leuke tuin. Kortom een zeer goede aanbieding voor f 112.500,- k.k.

GEVRAAGD

Wij zoeken: woonhuis met kantoorruimte van ca. 125 m² of mogelijkheid daartoe.

Heerlen o.a.: diverse woonhuizen tot f 350.000,-.

Heerlen, Landgraaf, Kerkrade: woonhuis met grote tuin, opknapingen geen bezwaar. Tot f 115.000,-.

Kerkrade, Brunssum, Hoesbroek, Oirsbeek o.a.: woonhuizen in diverse prijsklassen.

Int.: De Doorn 23, 6419 CW Heerlen

045-718731

Op vrijdag 14 oktober 1988 om 11.00 uur in het Hotel Heerlen, Terworm 10 te Heerlen, zal door **notaris J.H.W. Versteeg ter standplaats Maastricht**

krachtens art. 1223 BW in het openbaar in één zitting en bij opbod worden verkocht:

1. het appartementencomplex, plaatselijk bekend als Geleentstraat 65 te Heerlen, rechtsgende op het uitsluitend gebruik van de woonkamer met balkon, hal, berging, toilet, badkamer en slaapkamer op de tweede verdieping en de berging en parkeerplaats in het souterrain, kadastraal bekend als gemeente Heerlen sectie D nummer 9033-A-4. Het appartement is voorzien van een geïnstalleerde c.v.-installatie en is vrij te aanvaarden na algehele betaling van de koopprijs op uiterlijk 25-11-1988.

2. het vrijstaand woonhuis met inpandige garage en tuin, plaatselijk bekend als Langweide 20 te Wijnandrade (gemeente Nuth), kadastraal bekend als perceel gemeente Wijnandrade, sectie A nr. 2387, groot are. 5,11.

De woning is voorzien van een geïnstalleerde c.v.-installatie. Betaling van de koopprijs uiterlijk 25-11-1988. Aanvaarding na algehele betaling van de koopprijs. Het pand is verhuurd, zonder toestemming van de hypotheekhouder. De koper wordt in de rechten van de executant met betrekking tot de ontruiming door de huurder geconfronteerd.

Koper dient van zijn financiële goedgehoedheid te doen blijken. Beziichtiging uitsluitend in overleg met het notariële kantoor, Vrijhof 20, te Maastricht, tel. 043-217174, alwaar verdere inlichtingen.

HUIZENKOPERS OPGELET!!!

U staat op het punt een huis te kopen, en wilt graag:

- * een objectieve beoordeling van de prijs
- * een onafhankelijk aankoopadvies
- * een gratis en gedegen hypotheekadvies

Dan adviseer ik u contact met mij op te nemen. U kunt dan snel de juiste beslissingen nemen.

*** BEL 045-750600 ***

L.P.M. VAN DE PAS
MAKELAAR/TAXATEUR OG

GEMEENTE KERKRADE

TE KOOP:

Vrijstaande villa aan de Kapellaan 15 te Kerkrade.

Minimum-vraagprijs f 350.000,- k.k. Bij meerdere inschrijvingen zal het pand bij opbod worden verkocht. Inschrijvingen kunnen tot uiterlijk 28 oktober 1988 worden gezonden aan het gemeentebestuur van Kerkrade, Markt 1, Kerkrade.

Inlichtingen: Afd. Grondzaken en Eigendommen gemeente Kerkrade, Marktstraat 1 (8e verdieping), tel. 045-487592. Beziichtigingen na afspraak. Aanvaarding na overleg.

Limburgs WOONBLAD

HEERLEN

Notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen

zal op donderdag 13 oktober 1988 om 16.00 uur in het hotel 'Heerlen', Terworm 10 te Heerlen, krachtens artikel 1223 van het Burgerlijk Wetboek publiek verkopen bij opbod

werkplaats en bedrijfsruimte

met loods, schuur, personeels- en kantoorruimten, toiletten, acht garages, ondergrond, bedrijfsterrein, opslagplaats en verdere aanhorigheden, staande en gelegen aan de Schaesbergerweg nummer 57 te Heerlen, kad. bek. als gemeente Heerlen, sectie M nummer 868, groot 23.32 are.

Beziichtiging: woensdag 5 en maandag 10 oktober a.s. telkens van 16.00 tot 17.00 uur.

Aanvaarding: geheel vrij van huur en gebruiksrechten in eigen bezit en genot te aanvaarden na betaling der koopsom met uitzondering van 6 garages, welke zijn te aanvaarden in genot der huurpenningen.

Betaling van de koopprijs: uiterlijk op 21 november 1988.

Gegadigden dienen tijdens de veiling desgewenst van hun financiële goedgehoedheid te doen blijken.

Nadere inlichtingen: ten kantore van de notaris, Akerstraat 71 te Heerlen (tel. 045-719777).

Zwaagsverzekering
Immob.-Obj. der nächsten 6 wo. im ZV-Katalog bis 50% unter Wert.
Mooch Comp.-Info
Tel.: 09-48-6372-1461

RTV muziek

Te k. BASGITAAR Music Man + koffer, f 1100,-; spruansax, f 150,-. Tel. 414738.

Te k. KEYBOARD Yamaha PSR 70 f 1800,-. Tel. 045-257060.

Gezocht**Café-Petit Restaurant**

In Zuid-Limburg
Liefst aan de Mergellandroute.

2 à 3 jaar huren, daarna kopen.

Reacties: J. Verwey, Nieuweweg 9, 6301 ES Valkenburg
Tel. 04408-15371

Rolluiken Jaloezieën Zonneschermen

Vrijblijvende prijsopgave

MICA ZONWERING

Showroom:
Sittardweg 116, Heerlen
Tel. 045-721658

weru ramen + deuren

advies in onze showroom

Hoesbroek:
Akerstraat-N. 128
Tel. 045-224581 en 04490-74739

Langbroek:
Quellstrasse 40
Gangelt (Seifkant)
Tel. 09-4924546016

KRINGS

EIJSDEN

De notarissen mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen en mr. H.Ch.M. van Sijpe te Eijsden

zullen op woensdag 12 oktober 1988 om 16.00 uur in Hotel Modern te Eijsden, Wilhelminastraat 73 ex art. 1223 lid 2 B.W. in het openbaar bij opbod verkopen

STATIG HERENHUIS

met garage, ondergrond, tuin en verdere aanhorigheden, staande en gelegen aan de Wilhelminastraat 75 te Eijsden, kadastraal bekend als gemeente Eijsden, sectie D nummer 3854, groot 4,98 are.

Indeling van het woonhuis: kelder, 2 vertrekken. Parterre: hal, grote eet-woonkamer, veranda, toilet, keuken.

Eerste verdieping: 3 grote slaapkamers en een badkamer.

Zolderverdieping: te bereiken via vaste trap, 2 mansardekamers en een berging.

Beziichtiging: woensdag 5 en maandag 10 oktober, telkens van 16.00 tot 17.00 uur. Toegangsbewijs af te halen bij notaris mr. Van Sijpe te Eijsden.

Aanvaarding: geheel vrij van huur in eigen bezit en genot te aanvaarden bij betaling van de koopsom uiterlijk op 23 november 1988.

Nadere inlichtingen: ten kantore van notaris mr. Muijters, Akerstraat 71 te Heerlen (tel. 045-719777).

BASGITARIST gezocht voor beg. dansorkest. Tel. 04456-533.

Te k. a. FRETLOZE basgitaar, vaste pr. f 375,-. Tel. 045-723682.

Te k. Dts. PIANO, in prima staat, vr.pr. f 1500,-. Tel. 04490-50314.

Te k. nieuwe en gebruikte PIANO'S, stemm., rep., verh. en transp. Fort Willemweg 28, Maastricht, tel. 043-217700.

T.k. 2 DRAAITAFELS, merk Thorens. + mengpaneel, 7 kan. merk Dany-card. Schandeleboord 7, Heerlen na 18.00 uur.

Te k. Akai STEREO toren + boxen (koopje!) Tel. 04490-40369.

Gez. BASSIST/ZANG en toetsenist. Tel. 04406-13914.

Hammond electr. ORGEL met ritme f 1500,- tel. 045-418706.

Te koop in Kerkrade

Premie-A woningen met garages

Aan de Kloosterbosstraat worden fraaie woningen met garage gebouwd. Indeling: beg. grond: hal, toilet, woonkamer, keuken en garage. 1e verdieping: 3 slaapkamers en badkamer; 2e verdieping: bergingszolder.

Kosten vanaf f 139.000,- v.o.n.

Rijkspremie f 44.000,-

Netto maandlast f 524,-

* Afhankelijk van inkomen en hypotheekvorm.

Inlichtingen/Verkoop:

van maandag t/m vrijdag van 9.00-17.00 uur en volgens afspraak: 's zaterdags volgens afspraak.

Edisonstraat 9, 6372 AK Landgraaf 045-316222

TE HUUR GEVRAAGD

Voor één van onze relaties zoeken wij in Heerlen een

KANTOORRUIMTE

Locatie : directe omgeving GAB of kruispunt Akerstraat/ Verlengde Putgraaf.

Oppervlakte : ± 150 m².

Branche : uitzendbureau.

Aanvaarding: eind 1988/begin 1989.

Aanbiedingen t.a.v. de heer A.J.M. Sijtermans.

KOK BEHEER BV

Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen. KOK GRO

045-71 20 40

DICK ROSBACH ONROEREND GOED

Beukenstraat 8, 6456 AM Bingleade Tel. 04492-2619

Vandaag open huis van 4.00 tot 6.00 uur

BRUNSSUM - Bachstraat 11

Op goede stand gelegen halfvrijstaand woonhuis met en inpandige garage. Ind.: mooie hal, woonkamer met vuizenvloer en open haard, keuken met inbouwapparatuur, slaapkamers, badkamer met ligbad en douche, berging, provisiekelder, c.v.-ruimte, hobbyruimte en tuin, veel privacy. Tot opp. ± 310 m². Direct aanvaardbaar. Vraagprijs f 178.000,- k.k. Voor snelle beslissing, leuke eindprijs.

HOESBROEK

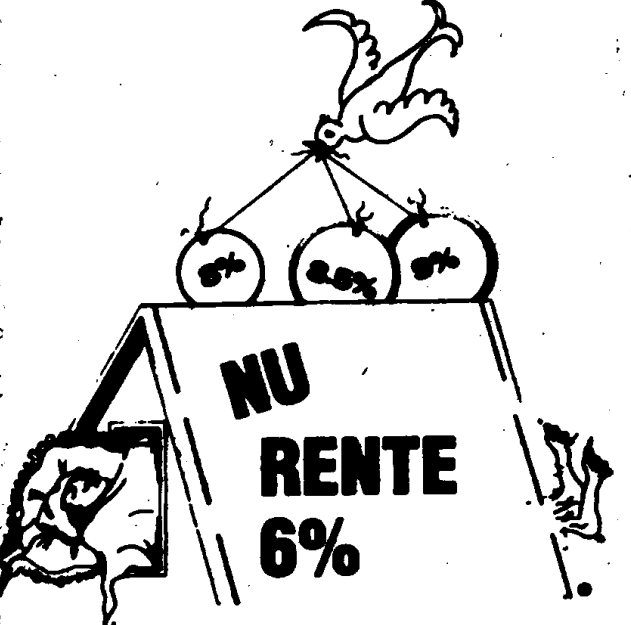
Rustig gelegen halfvrijstaand woonhuis met c.v. en g. tuin. Ind.: woonkamer, keuken, 3 slaapkamers, badkamer met douche, berging en bergingszolder. Het huis is geheel voorzien van rolluiken en biedt mogelijkheid tot het bouwen van een garage.

LANDGRAAF

Rustig gelegen vrijstaand woonhuis met garage c.v. en landbouwschuur 100 m² met zolder en boeg. Ind.: woonkamer, grote dichte keuken met inbouwapparatuur, badkamer met ligbad, 3 grote slaapkamers. Tot ± 2780 m². Woonhuis en landbouwschuur zijn voorzien van hardhouten kozijnen. Vraagprijs f 250.000,- k.k.

Wegens snelle verkoop en grote aanvraag, zoeken wij ter bemiddeling woonhuizen in alle prijsklassen.

Voor eventuele aanbiedingen en/of informatie gelieve contact op te nemen met ons kantoor, maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 21.00 uur.

SLAAP MAAR VERDER! OF ...

met één telefoontje honderden guldens verdienen?

Dat kan! Door uw hypotheek om te zetten naar een lagere rente in de vorm van een spaarhypotheek.

Momenteel gelden de tarieven: variabele rente van 6%, waarbij u zelf bepaalt wanneer een 10 jaar vaste renteperiode voor u ingaat. Zeer aantrekkelijke voorwaarden bij aflossing hypotheek, verkoop onderpand etc.

U kunt e.e.a. nog eens rustig bekijken op de kabel-t.v. van Geleen, Beek en Spaubeek.

TE KOOP

Sittard, Overhoven
Winkelpand met 2 woonhuizen en zeer gr. opslagruimte.
Vr.pr. f 235.000,- k.k.

Echt, Hinge
St.-Joosterweg, terrein ± 3400 m². Vr. pr. n.o.t.k.

Bel voor meer inf.: 04498-48855.

DE BRUIJN ASSURANTEN

Nachtglasstraat 91, 6165 BK Geleen, tel. 04498-48855.

Openingstijden: zat. 18.00-13.00 uur, ma. t/m v. 8.30-17.30 uur.

kersverse huis-

eigenaar gelukkig met de door het

Rijk te verstrekken subsidie. Soms

kan het echter gebeuren dat deze niet

tijdig arriveert. Dat is vervelend,

want dan kunnen er problemen met

de betaling van de hypotheek ont-

staan. In de regel betekent dit voor u

eindeloos telefoneren, veel geduld en

meestal extra kosten.

Tenzij u voor een hypotheek van het

Bouwfonds hebt gekozen. Want dan

hoeft een dergelijke vertraging geen

enkele reden tot paniek te zijn.

staat u in dat geval

met raad en daad terzijde en vindt

doorgaans voor betalingsproblemen

wel een oplossing.

Maar ook als u behoefte hebt aan

meer

financiële

aanpak voor uw huis

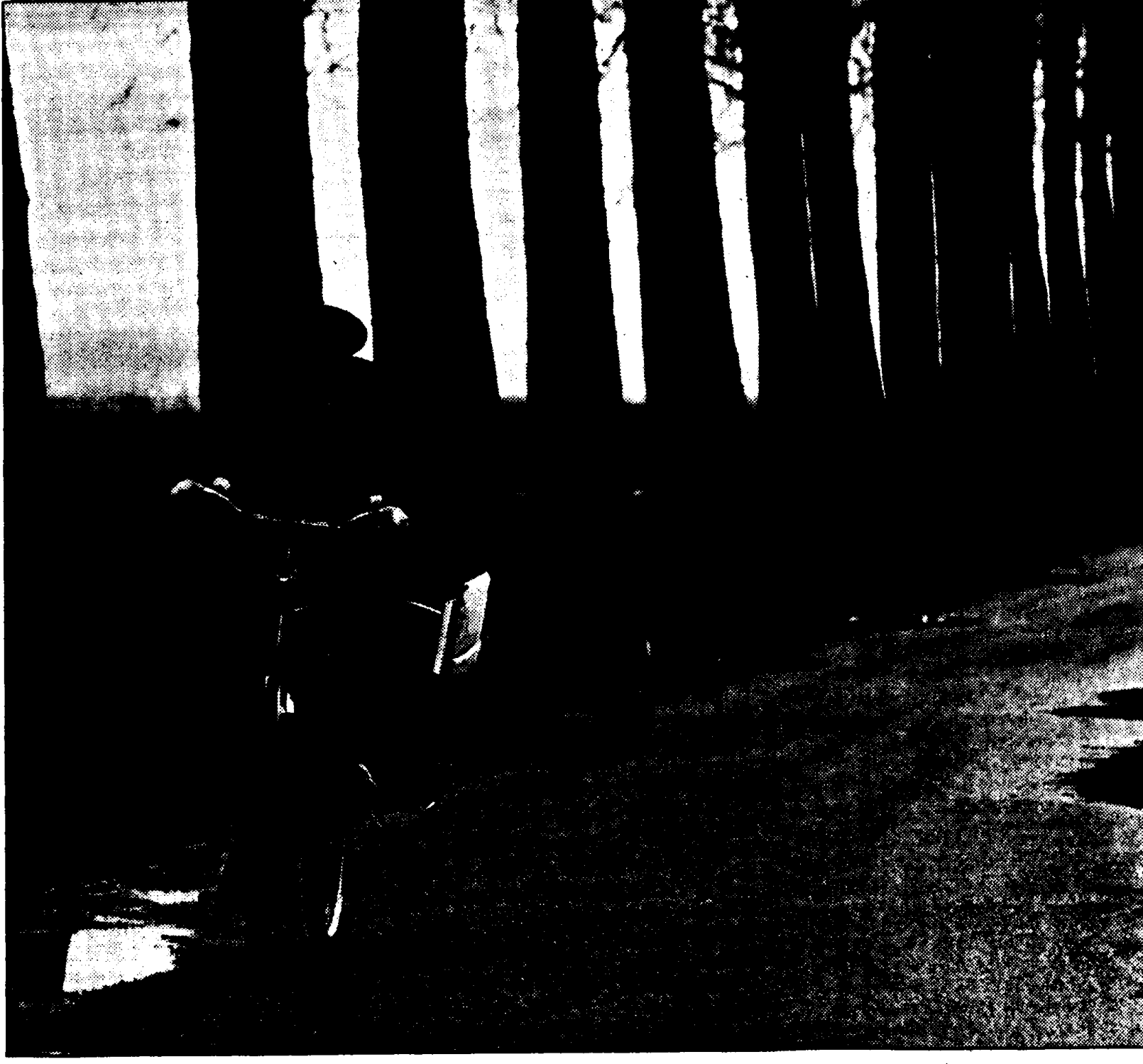
blijft het Bouwfonds niet doof voor

uw wensen. Wanneer u de keuren

van uw dromen wilt realiseren. Het

huis isoleren. Aan vervanging van de

CV-ketel toe bent.

Soms heeft de u

toegezegde subsidie te kampen met enige tegenwind...

Uw Bouwfonds

verzekeringsadviseur zal u graag

uitvoerig informeren over wat het

Bouwfonds op het punt van hypo-

theeken te bieden heeft. Over de zeker-

heid van een hypotheek met een rente

die 30 jaar vast blijft bijvoorbeeld.

Of over de flexibele opstelling van

het Bouwfonds, wanneer het wens-

lijk is dat de hypotheek wordt

aangepast.

Voor nadere informatie kunt u de

coupon gebruiken of even ons bellen.

Geleen, Jos Klijnenlaan 288,
Tel. 04490-45678.

Roermond, St. Christoffelstraat 12,
Tel. 04750-16555

Venlo, Nijmeegseweg 28
(bij Trefcenter) Tel. 077-541945

Bouwfonds Limburgse Gemeenten

Onroerend goed

Heerlen
Nieuw-Husken

Unieke halfv. herenhuizen

Uw woondroom kan spoedig in vervulling gaan. Heerlen worden nu op een zeer fraaie locatie rianten gebouwd van een ongewoon hoogstaande bouwkwaliiteit.

Maar eens een kijkje nemen in de modelwoning (afsprak). Zie met eigen ogen de voordelen, zoals: een ideale, moderne indeling • extra ruime 3e verdieping • fraaie architectuur, zowel van buiten als van bin- • zorgvuldige afwerking • met flinke tuin en veel privacy • alles gericht op optimaal wooncomfort.

Totale kosten

f 135.500,-

(na verrekening van subsidie)
Bel meten voor documentatie of
een vrijblijvende bezichtiging
Aquina Makelaardij B.V.
045-715566

AACH O. WORMS, Troereberg 22, halfvrijst. nieuw
mooi woonhuis. Bij 100% fin. netto f 500,- per mnd.
Van Oppen b.v., Lindeplein 5, Brunssum, 045-254543,
vraag de info-folder.

K. GEV. WONINGEN in alle prijsklassen. Wist u dat
in Brunssum en omg. de meeste bestaande huizen
te koop. Geen verkoop, geen kosten. Haal de Info-fo-
lder op kantoor. Van Oppen b.v., Lindeplein 5, Brun-
ssum, 045-254543.

HEERLEN, Amsterdamstr. 83, geh. onderkelderd woon-
huis met tuin. Bij 100% fin. f 480,- per mnd. Van Oppen
b.v., Lindeplein 5, Brunssum, 045-254543, vraag de
info-folder.

Huis kopen of verkopen!
Van Oppen b.v., Lindeplein 5, Brunssum, 045-254543.
Overname aangeb. goedlopende **AFSLANKSA-**
DN, zonnestudio, werkend met 2 afslankmethode in
Limb. br. o. no. GE 770 LD Geleen, Markt 3, 6161 GE.

Heerlen
goed onderh. halfvrijst. woning met o.a. L-vorm. woonk.
A witte playuizenvloer en open haard, keuk., 2 slpk.
p. 3e slpk., badk., ruime gar. en hobbyruimte in ter-
ras. Vraagprijs f 142.000,- k.k. Tel. 04490-78431.

HEERLEN 12 m. k. halfvrijst. huis, Belgiëstr. 1, grote
tuin, 2 keukens, berging, toilet, 3 slpk., badk.
Vraagprijs f 160.000,-. Tel. 04490-70050.

Kerkrade
berg: goed gesitueerd tussengel. woonhuis (bwi-
) met berging en voor- en achtertuin. Ind.: b.g. gang,
woonkamer met open keuken. Verd.: 3 slpk.,
badk. met douche, toilet en v.w., zolder, c.v. Prijs
f 120.000,- k.k.

LIVAC B.V.
Brugstraat 19, Sittard, tel. 04490-10855
(buiten kantooruren: 045-220550)

Landgraaf - Nieuwenhagen
der winkel-woonhuis, voor vele doeleinden geschikt.
kelder, winkelruimte en div. magazijnruimten, keu-
ken, portaal met toilet en garage, kleine binnenplaats,
verd.: 4 kamers, vlioztrap naar beplante zolder.
Aanvaardig direct. Vp. pr. f 99.000,- k.k.

Landgraaf - Schaesberg
woning met c.v., berging, mooi aangelegde voor-
achtertuin; bouwjaar 1983. Ind.: hal met toilet, woon-
kamer met tegelvloer en stenen wand, keuken, ruime
berging; 1e verd.: 3 slaapkamers, prachtige badkamer,
vlioztrap naar zolder. Alg.: het gehele pand is voorzien
in rolluiken en goed geïsoleerd. Aanv. febr. 1989.
Vp. pr. f 126.000,- k.k.

Kerkrade - Bleijerheide
woning met c.v., garage en tuin; bouwjaar 1977.
Ind.: hal met toilet, woonkamer met open haard, open
keuken en open trap naar verd.; 1e verd.: 3 slaapkam-
ers, badkamer met ligbad, toilet; vlioztrap naar ruime
zolder. Aanv. direct. Vp. pr. f 125.000,- k.k.

Jacobs Ass. en Mak. o.g.
Haghenstraat 57, 6461 VT Kerkrade, 045-453121

Schaesberg
vrijstaand herenhuys

Bouwbezichtiging
vandaag van 3-4 uur
a.d. Gerardstraat 13

Nabij het centrum, in het bouwplan „Leenderveld“ zijn
fraaie herenhuizen met garage gebouwd, uitstekend ge-
geven t.o. een plantsoen en gelijkwaardige woningen.
Deze woningen bieden u echt een zee van ruimte (o.a.
vrijvorm. woonkamer, bijna 11 meter lang), een prakti-
sche indeling (o.a. bijkeuken en vaste trap naar 2e ver-
dieping), een luxe uitvoering (o.a. badkamer met ligbad,
douche, 2e toilet en v.w.) en degelijke uitvoering (prima
isolatie, dubbel glas en hardhouten ramen en kozijnen).
Overtuig uzelf en vraag meteen de documentatie aan, of
kom vandaag kijken.
Prijs f 199.300,- v.o.n.

Aquina Makelaardij B.V.
045-715566

VERHUIZEN??? Doe-het-zelf! Te huur bestel- en
vrachtwagens (hydr. laadlift). Ook ruime keuze in perso-
nenauto's, 9-pers. busjes en campers. Bastiaans Inter-
Rent Autoverhuur. Heerlen, t.o. busstation, Spoorseingel
50. Tel. 045-724141.

DURBUY (Petis-han) Belg. villa, terras, liv. 8x5 m.
keuk., hall/vest., 4 slpk., badk., gar. v. 2 wag., bos, tuin
7500 m2 nog bouw. BF 3.500.000. Tel. Belgie 09-32-
41535094 's avonds en 86213223 W-E.

Te k. CAFÉ met woonhuis te Echt. Br. o.n.r. SI 582 L.D.
Sittard, baandert 16, 6136 ER Sittard.

Hypotheek Centrale
Voor ambtenaren en hogere beroepen. Rente va.
5,1% Spaarhyp. va. 7%.
Ook hypotheek tot 130%
e.w., tel. 077-19775.

Heerlen
Willemstr. 38 (bij winkel-
centrum), groot winkelpand
(voorheen frietruite), met 5
kamers (f 35.000,- jaarop-
brengst). Goed geleg. Nu
of nooit f 99.000,- k.k.

Amstenrade
Dr. Poelsstr. 34. Schitter-
geleg. halfvrijst. woonhuis
met 40 m2 woonk., nieuwe
keuk., 3 slpk., zolder, c.v.,
badk., 2e toilet, kunstst. ko-
zijnen met dubb. gl. Prima
staat f 129.000,- k.k.

Oirsbeek
Acaciast. 8. Prima onderh.
halfvrijst. woonh. met gar-
age, ruime tuin, 3 slpk.,
nieuwe aanbouwkeuk.,
nieuwe badk. m. ligb. en 2e
toilet, open haard. In perf.
st. f 129.000,- k.k.

Oirsbeek
Oppevenweg 10. Vrijst.
prima geleg. groot heren-
huis met mooie tuin, gar-
ge, 5 grote slaapk., ruime
50 m2 woonk., ruime hal.
Moet binnen gezien wor-
den. f 148.000,- k.k.

Vaesrade
Naanhofsweg 64. Prima
geleg. vrijst. woonh. met
800 m2 tuin. Pr.
f 153.000,- k.k.

Hulsberg
Schoolstr. 50. Groot woon-
huis met garage, tuin, 3
slaapk., zolder, kelder.
f 75.000,- k.k.

Jos Storms O.G.
Geleen. 05490-42550.

Kerkrade
goed gel. tussenwoning
met o.a. provisie- en c.v.-
kelder, hal, L-kamer, keu-
ken; portaal, toilet, berging
en serre, 2 slpk. en badk.,
vaste trap naar zolder, c.v.,
voor- en achtertuin, aanv.
in overl. Prijs f 97.500,-
k.k.

Hoensbroek
goed gel. bungalow met
o.a. L-vormige woonk.,
mooie keuken, hal, toilet,
badk., berging, 3 slpk.,
waarvan een van 4x5 m.
gar., geheel besloten patio
8x9 m en voortuin, c.v.,
goed geïsoleerd, aanv.
in overl. Prijs f 179.000,- k.k.

Kerkhoffs
Makelaardij o.g.
Beek tel. 04490-73427.

HEERLEN-Z modern ruim
(inh. 650 m3) en comfortabel
woonhuis met tuin (opp.
309 m2) en achterl. speel-
veld, bwj. '76, aparte in-
deling met gr. woonk. (40 m2)
met open haard en par-
ketvl.; keuken, studeerk.,
4 slpk., badk. m. bad, dou-
che en 2e toilet, kelder en
inp. garage. Vraagprijs
f 189.000,- k.k. Tel. 045-
410082.

Te k. gev. in redelijke tot
slechte staat verkerend
WOONHUIS of boerderij.
Tel. 045-751483 of 045-
722213.

Eigen huis goed bekeken.
Compleet informatieboek
voor huiseigenaren, 173 pag.
Al meer dan 10.000 ex.
verkocht, nu in tweede
druk weer verkrijg-
baar. Prijs: f 14,50.

Welke juridische aspecten zijn verbonden
aan een eigen huis? Waar moet u op letten
bij de koop of verkoop van
een huis? Wat is een langst-
levende-testament? Werken

verhuizers met
standaardtarieven?

Moet u verbouwen
onder architectuur?

In 'Eigen huis

goed bekeken', het informatieboek voor
huiseigenaren, vindt u 173 pagina's lang
antwoord op de meest uiteenlopende zaken
die te maken hebben met het kopen, bezit-

ten, bewonen, onderhouden of verkopen
van een eigen huis. Het boek bevat onder
meer checklisten, rekenvoorbeelden en de
meest recente subsidieregelingen.
Met dit boek bundelt de Postbank
vrijwel alle informatie van
de diverse betrokkenen en de
vele instanties waarmee u
als koper, eigenaar of verko-
per van een huis te maken
kunt krijgen. En daarom alleen al zou het
boek in geen enkel
eigen huis mogen
ontbreken.

POSTBANK

De Postbank maakt het kopen van een huis minder ingewikkeld.

GULPEN te k. ruim halfv. woonh. in landel. omgev. in
bosgebied, op loopafst. Gr. L-woonk. m. open hrd., gr.
keuken, luxe badk., 4 slpk., m. 2e toilet, vaste tr. n.
zold., gr. tuin (1000 m2), 2 gar. Vr.pr. f 190.000,- k.k.
Tel. 04450-2381.

HOENSBROEK: mod.
halfvrijst. woonh. met in-
pand. gar., c.v. en tuin. Ind.
o.a.: hal, ruime eetkeuk.
met compl. install., woonk.,
wasruimte, 3 slpk., badk.
en berg. Pr. f 140.000,-
k.k. Incl. Paul Simons, 045-
318182.

Te k. gev. **BUNGALOW**
prijs ca. f 225.000,- omg.
Schinnen. Br. o. no. GE
764 LD, Markt 3, 6161 GE
Geleen.

Te k. **HOUTHEM-VAL-**
KENBURG vrijst. bungal-
ow met prachtig uitzicht op
Geuldal. Vr.pr. f 265.000,-
Te bev. 04406-14329.

BRUNSSUM luxe hoe-
kapp. 90 m2, luxe eik. aan-
b. keuk., m. app., 2 slpk.,
badk. met ligb. en v.w., bal-
kon, thermoph., begl. geh.
pand-voorv. v. rolluiken,
c.v., kelder/hobbyr., lift,
eig. park.plts. Pr. n.o.t.k.
Inl. 045-254953.

Te koop of te huur
winkelruimte
± 120 m2, centrum van
Rekem, geschikt voor alle
doeleinden, grote etalage,
ruime parking, z.w. Tel. 09-
32-11-716856.

KERKRADE-WEST dege-
lijk oudere woonhuis nabij
centr. ged. gerest. v. vele
doeleinden gesch. teg.
aanv. bod te k. tel. 045-
442332.

Serieuze gegadigden gezocht voor
stadsboerderij in winkelstr.
Centrum Maastricht

omvattende: winkelwoonhuis, poortgebouw, achter-
bouw, stallingen, magazijnen, binnenplaatsen, inrit. To-
taal grondopp. 1042 m2. Het pand is voor vele doelein-
den geschikt te maken en komt binnenkort vrij. Inl. bij de
familie. Tel. 04490-42225 en 043-433679.

KLIMMEN: te k. halfvrijst. woonhuis met c.v., kelder, gr.
woonkamer, gr. keuken, 3 slaapkamers, douche en bad-
kamer met ligbad, zolder, serre, berging en tuin.
Schoonmakerstraat 1, tel. 04405-2784. Vraagprijs
f 119.000,-.

Op uitstekende locatie in Heerlen, riante sfeerv. en onder-
arch. gebouwd **BUNGALOW** op 1200 m2 met div.
bijgebouwen. Ind.: souterr.: gr. inpand. gar. v. meerdere
auto's, div. ruimten zoals werk., compl. badk., c.v.-
ruimte. Part.: ruime hal, toilet, 3 slpk., ruime woonk. met
o. haard en daarop aansl. een luxe keuken, aansl. a/d
bun. ligt app. woonruimte met div. ruimten voorv. van
alle comfort (cv. open haard, keuken, badk. etc.), zeer
gesch. als praktijkr. voor uiteenlopende doeleinden. In
een zonnige tuin met volop privacy bevindt zich verder
nog een tuinhaal (± 40 m2). Pand is in prima staat.
Aanv. in overl. Vr. pr. f 425.000,- k.k. Bezicht. na tel. af-
spr. 045-721813.

Ouder halfvrijst. huis te **EYGELSHOVEN**, tuin, garage,
werpl. of winkel (te verk.). Tel. 09-4921542821.

Te k. **BRUNSSUM** Kennedylin. 10 vrijst. woonh. m. c.v.,
gar. en tuin, bwj. '71. Ind.: ruime hal, woonk., royale
keuk., bijkeuk.; 1e verd.: 4 slpk., badk. met ligb., aparte
2e toilet, zolder. Tel. 045-254298.

Te k. **TUSSENWOONHUIS**, zolder, gesch. voor uit-
bouw, geh. thermopane begl., grote tuin, bwj. 1987-
1988. Vr.pr. f 137.000,- k.k. Ubach o. Worms, Kantstr.
56a. Tel. 045-319-47.

Te k. in **MAASMECHELEN** pracht woning, half open be-
bouw, rechtstreeks van 1e eigen., bwj. '81, hal, grote
living, geïnstall. keukens + achterkeukens, 3 slpk., geïns-
tall. badk., volledig centr. verw., 2 w.c.'s, tuin, kelder,
z.w. Na tel. afspr. 011-765377 of 011-766763. Niet voor
makelaars.

MERKELBEEK Wilmenweg 17, mooi vrijst. woonh. te
k., c.v. + dubb. beglaz., gar., op 1e etage, 1160 m2. Ind.:
ruime hal, woonk., keuk., badk., w.c. + tuinkamer, 4
slpk., gar. v. 2 auto's + prov. kelder, spoedig te aanv.
Vr.pr. f 215.000,- k.k. Inl. Adviesburo Gelauff. Tel. 045-
242676.

KERKRADE, P. Zeyenstr. 11, zeer mooi halfvrijst.
woonh. m. therm. + rolluiken, gr. woonk., gr. keuk., gr.
voor- en achterl., 3 slpk., zold. m. vast. trap. Overname
subsidie mogelijk. Vr.pr. f 119.000,- k.k. Van Oppen
b.v., Lindeplein 5, Brunssum, 045-254543, vraag de
info-folder.

Te k. in **BRUNSSUM** en omg., div. bungalows en appar-
tementten w.o. zeer luxe app. w.o. zeer luxe app. in di-
verse prijsklassen, voor informatie: Van Oppen b.v., Lin-
deplein 5, Brunssum, 045-254543, vraag de info-folder.

HEERLEN, Benzenradeweg 89, mooi woonh. op 1e
etage met tuin en 4e slpk., op loopafstand ziekenhuis en
centrum. Bij 100% fin. netto f 490,- per mnd. Van Op-
pen b.v., Lindeplein 5, Brunssum, 045-254543, vraag de
info-folder.

BRUNSSUM, Op gen Hoes 80, vrijgezelelennwoning nabij
centrum, bij 100% fin., f 450,- netto per mnd. Van Op-
pen b.v., Lindeplein 5, Brunssum, 045-254543, vraag de
info-folder.

VERHUIZEN??? Doe-het-zelf! Te huur bestel- en
vrachtwagens (hydr. laadlift). Ook ruime keuze in perso-
nenauto's, 9-pers. busjes en campers. Bastiaans Inter-
Rent Autoverhuur. Heerlen, t.o. busstation, Spoorseingel
50. Tel. 045-724141.

DURBUY (Petis-han) Belg. villa, terras, liv. 8x5 m.
keuk., hall/vest., 4 slpk., badk., gar. v. 2 wag., bos, tuin
7500 m2 nog bouw. BF 3.500.000. Tel. Belgie 09-32-
41535094 's avonds en 86213223 W-E.

Te k. **CAFÉ** met woonhuis te Echt. Br. o.n.r. SI 582 L.D.
Sittard, baandert 16, 6136 ER Sittard.

Hypotheek Centrale
Voor ambtenaren en hogere beroepen. Rente va.
5,1% Spaarhyp. va. 7%.
Ook hypotheek tot 130%
e.w., tel. 077-19775.

Heerlen
Willemstr. 38 (bij winkel-
centrum), groot winkelpand
(voorheen frietruite), met 5
kamers (f 35.000,- jaarop-
brengst). Goed geleg. Nu
of nooit f 99.000,- k.k.

Amstenrade
Dr. Poelsstr. 34. Schitter-
geleg. halfvrijst. woonhuis
met 40 m2 woonk., nieuwe
keuk., 3 slpk., zolder, c.v.,
badk., 2e toilet, kunstst. ko-
zijnen met dubb. gl. Prima
staat f 129.000,- k.k.

Oirsbeek
Acaciast. 8. Prima onderh.
halfvrijst. woonh. met gar-
age, ruime tuin, 3 slpk.,
nieuwe aanbouwkeuk.,
nieuwe badk. m. ligb. en 2e
toilet, open haard. In perf.
st. f 129.000,- k.k.

Oirsbeek
Oppevenweg 10. Vrijst.
prima geleg. groot heren-
huis met mooie tuin, gar-
ge, 5 grote slaapk., ruime
50 m2 woonk., ruime hal.
Moet binnen gezien wor-
den. f 148.000,- k.k.

Vaesrade
Naanhofsweg 64. Prima
geleg. vrijst. woonh. met
800 m2 tuin. Pr.
f 153.000,- k.k.

Hulsberg
Schoolstr. 50. Groot woon-
huis met garage, tuin, 3
slaapk., zolder, kelder.
f 75.000,- k.k.

Jos Storms O.G.
Geleen. 05490-42550.

Kerkrade
goed gel. tussenwoning
met o.a. provisie- en c.v.-
kelder, hal, L-kamer, keu-
ken; portaal, toilet, berging
en serre, 2 slpk. en badk.,
vaste trap naar zolder, c.v.,
voor- en achtertuin, aanv.
in overl. Prijs f 97.500,-
k.k.

Hoensbroek
goed gel. bungalow met
o.a. L-vormige woonk.,
mooie keuken, hal, toilet,
badk., berging, 3 slpk.,
waarvan een van 4x5 m.
gar., geheel besloten patio
8x9 m en voortuin, c.v.,
goed geïsoleerd, aanv.
in overl. Prijs f 179.000,- k.k.

Kerkhoffs
Makelaardij o.g.
Beek tel. 04490-73427.

HEERLEN-Z modern ruim
(inh. 650 m3) en comfortabel
woonhuis met tuin (opp.
309 m2) en achterl. speel-
veld, bwj. '76, aparte in-
deling met gr. woonk. (40 m2)
met open haard en par-
ketvl.; keuken, studeerk.,
4 slpk., badk. m. bad, dou-
che en 2e toilet, kelder en
inp. garage. Vraagprijs
f 189.000,- k.k. Tel. 045-
410082.

Te k. gev. in redelijke tot
slechte staat verkerend
WOONHUIS of boerderij.
Tel. 045-751483 of 045-
722213.

Te k. WOON-WINKEL-
HUIS m. oprijt, gr. tuin en
weiland, tot. 10,5 are,
langs grote weg Heerle-
baan. Tel. 045-412238 na
18.00 u.

Te k. **LANDGRAAF** gel. op
centr. rustige locatie in dir.
omg. nieuw winkelen-
tussenwon. m. c.v., kelder
en tuin, woonk. m. op.
keuk., voorv. v. eik. install.
ca. 52 m2, hal, toil., badk.
en 3 slpk., pand is voorv.
van nw. kunststof koz. m.
dubb. beglaz., nieuw dak
en ged. rolluiken. Pr.
f 117.500,- k.k. Tel. 045-
322953.

Te k. betere **FLATWO-**
NING Engelenkampstr. 14,
200 m van centrum Sittard.
Ind.: hal, woonk. (10,5 x
3,5), 2 slpk., douche, w.c.,
keuken, werktafel, berging,
voor en achter balkon, c.v.,
ruim uitzicht en ruime par-
keergelegenheid.
f 84.000,- k.k. Tel. 04490-
15683 na 17.00 u.

Bedrijf zoekt te huur of te
koop: **KANTOORRUIMTE**
ca. 120 - 160 m2 of groot
vrijst. woonhuis, omg. Sit-
tard - Maastricht. Aanb.:
Bauer, Menne & Partner,
tel. 04490-22464.

Te k. goed gel. **ZAKEN-**
PAND incl. woonh. in
centr. Ubach o. Worms. Te
bev. tuss. 12 en 14 u. 045-
312588.

Te k. gem. Onderbanken,
gr. onderh. **BOEREN-**
WOONH. ± 53 jr. oud, 4
slpk., gr. woonk., gr. keu-
ken, 2 stallen, gr. tuin, gr.
garage, v. ± 5 auto's, rust.
ligging, wil event. ruilen,
huren of kopen kl. woning,
bung. of boerd. Br.o.n.r. BR
275 L.D. Rumpenerstr. 81,
6443 CC Brunssum.

Kerkstraat 6: ruim wink-
el/woonhuis met garage en
tuin in winkelstraat. Ind.
o.a.: winkelruimte 45 m2,
kantoorkamers, kelder,
aparte opgang naar ruime
bovenwoning, voor velelei
doeleinden geschikt, goede
parkeergevoorzieningen.
Vraagprijs f 125.000,- k.k.

LIVAC BV
Brugstraat 19, Sittard
04490-10855.

Schimmert
Landhuis met garage, zeer
goede stand, uitstekend
sanitair, riante living met
serre, aangelegde tuin. Vrij
te aanvaarden. Grondopp.
2300 m2. Inhoud ± 700 m3.
Bouwjaar ± 1968. Vraag-
prijs f 375.000,-.

Wijnandsrade
Vrijstaand woonhuis met
garage, tuin rondom, ge-
heel onderkelderd, bij
1968. Inh. 650 m2, grond-
opp. 518 m2. Vr.pr.
f 225.000,- k.k.

BOUWGROND in Maas-
mechelen, 936 m2, in bos-
rijke omgeving, f 55.000,-
k.k. Tel. 045-444757.

Nabij Gulpen
Vrijst. geh. onderkelderd.
Gar., zolder, badk., 3 slpk.,
rolluiken rondom, olie-c.v.
Tot. 465 m2. f 110.000,-

Makko Gulpen
Taxatieburo-makelaardij
lid NVM. Rijksweg 67
Gulpen. Tel. 04450-2182.

Vaals
Vrijst., vj. 1930. Geh. on-
derkelderd. Gr. living, 5
slpk., badk., gas-c.v., gar.
Tot. 350 m2 grond.
f 175.000,-.

Makko Gulpen
Taxatieburo-makelaardij
lid NVM. Rijksweg 67
Gulpen. Tel. 04450-2182.

Boerderij
uit 1768. Tot. 6 kam. Gas-
c.v., huisw., bakoven.
Wijre. Tot. 2750 m2
f 205.000,-.

Makko Gulpen
Taxatieburo-makelaardij
lid NVM. Rijksweg 67
Gulpen. Tel. 04450-2182.

Alleen in een fraai ontworpen huis, voelt u zich beter thuis

Da's simpel. Denk dan
ook aan

OKTOBER-WOONMAAND
Wij presenteren onze nieuwste
beursmodellen.

Feestelijk Open Huis

Let op..!

Speciale Meubel Aktieweek.

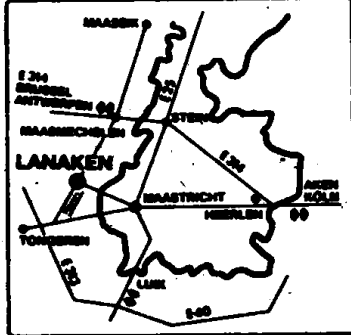
Tijdens deze speciale meubel-aktieweek, welke gehouden wordt van 8 t/m 16 oktober zijn alle meubelen feestelijk aangepast met voor U zéér interessante prijzen. Uiteraard ontvangen wij U graag als onze gast in ons cafetaria met een heerlijk glas wijn of een andere consumptie. Graag zien wij Uw bezoek aan onze zéér exclusieve en speciaal geprijsde collectie tegemoet. Geopend tot 19.00 uur.

**meubelen
marres**

TONGERBEEKWEG 37-
LANAKEN
TEL: 0932-11-714120

OPENINGSTIJDEN:
Dagelijks van 10-12 en 13-19 uur.
Zaterdag en zondag 13-19 uur.
Woensdag gesloten.

Belgie woensdag gesloten.

Nu ook voor modern wonen

KOLLEKTIE
MARRES
MEUBELN

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

tempo-team uitzendbureau

Wij hebben direct werk voor m/v.

tekstverwerker

- Functie-eisen:
 - bekend met IBM-programmatuur
 - Visiostat
 - full-time beschikbaar
 - goede typeschiktheid
 - zeer accuraat kunnen werken
 - MBO-niveau
 - leeftijdscriterium: > 20 jaar.

organisatie-adviseur

- Functie-omschrijving:
 - organisatie-ontwikkeling
 - organisatie-verandering
 - personeelswerk

Voor deze functie denken wij aan iemand op HBO/academisch niveau, die voor een langere periode beschikbaar is.

Vraag vrijblijvend voor meer informatie over bovenstaande vacatures naar Carla Koster, afd. kantoorpersoneel, tel. 045-718332, of kom langs.

Op de Nobelpark 1, Heerlen

sint **SJZ** joseph ziekenhuis-eindhoven

Het Sint Joseph Ziekenhuis in Eindhoven is een algemeen opleidingsziekenhuis waar ca. 1300 mensen aan verbonden zijn. Er wordt gebouwd aan een nieuw ziekenhuis in Veldhoven, dat in 1990 gereed zal komen. Het Sint Joseph Ziekenhuis heeft het karakter van een streekziekenhuis, maar onderscheidt zich daarvan op een aantal punten. In november van dit jaar wordt bijvoorbeeld gestart met een NICU-afdeling, een Neonatale Intensieve Care Unit, zoals voorheen alleen de academische ziekenhuizen die kenden. Daarnaast zijn er 6 specialisatieopleidingen aan het ziekenhuis verbonden.

operatie-assistenten m/v die beginnen in Eindhoven en doorgaan in Veldhoven!

We hopen dat de operatie-assistenten die we zoeken straks met ons meeverhuizen naar het gloednieuwe Sint Joseph Ziekenhuis in Veldhoven! Het gaat om assistenten met een differentiatie aanesthesie of chirurgie, die op part-time of full-time basis onze O.K. units willen komen versterken. In deze 7 units worden naast algemene, ook specifieke chirurgische ingrepen verricht. Behalve het bezit van het diploma N.Z.R. operatie-assistent en een van de genoemde differentiaties, wordt van de geschikte kandidaten ook verlangd dat zij goed in een klein team kunnen samenwerken. Voor aanstelling zijn de voorwaarden van toepassing van de C.A.O. Ziekenhuiswetten en dat geldt ook voor het vergoeden van de kosten van eventuele verhuizing naar de regio Eindhoven. Wat betreft het salaris wordt u aangesteld in FWG-schaal 45.

Aanvullende informatie wordt graag gegeven door de heer F. Dreesen, hoofd operatie-kamers ad interim. U kunt hem 's ochtende bereiken onder telefoonnummer 040-155057.

Heeft u belangstelling, richt uw schriftelijke sollicitatie dan voor 22 oktober a.s., onder vermelding van vakaturen: 8810-30, aan de heer H.M.P. Simons, afdeling personeelszaken van het Sint Joseph Ziekenhuis, Postbus 988, 5600 ML Eindhoven.

INFORMATICA OPLEIDINGEN

Mondelinge avondopleidingen in de plaatsen Heerlen, Maastricht, Venlo, Eindhoven, Nijmegen, Breda, Tilburg en Den Bosch.

A M B I - Diploma Praktijkdiplooma Informatica

Voor meer informatie onderstaande coupon ongetrukt afknippen en naar C.C.O., antwoordnummer 33, 6400 VC Heerlen, of 045-717600.

naam: dhr./mevr. leeft:
adres: opt:
woonpl.: tel:

CENTRUM COMPUTER OPLEIDINGEN, AKERSTRAAT 134, HEERLEN

Het 'beste' kunt u testen

Dus ook: Husqvarna

kettingzagen
va. f 495,- elektrisch,
f 795,- benzine

in Schinnen, bij Gielen

Wolfhagen 3, centrum Schinnen, tel. 04493-1995

Een woning van Ruijters, vast goed!

DRS. RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen

Te koop

BORN, Bronstraat.
Riant villa met c.v., kelders, garage en grote tuin. Perc.opp.: ca. 1480 m². Ind. o.a.: royale hal, study, woonk.-ensuite, keuken, bijkeuken, 5 slaapk., bet. badkamer met ligbad, v.w., 2e toilet, grote zolder. Het pand is voor vele doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

BRUNSSUM-Treesbeek
Uitst. gelegen halfvrijst. woonhuis met c.v., berging en grote tuin. Perc.opp.: 425 m². Ind.: 2 kelders, ruime hal, woonk. met parketvloer, keuken, 1e verd.: badkamer met ligb., 3 slaapk., 2e verd.: slaapk., zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 152.000,- k.k.

BRUNSSUM, Julianastraat
Nabij centrum gelegen winkel/woonhuis. Ind.: o.a. kelder, winkel (36 m²), magazijn, 2 woonk., keuken, 1e verd.: 4 slaapk., badkamer, 2e verd.: 2 slaapk. en zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 145.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maestrichtstraat
Goed gelegen halfvrijst. woonhuis met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder, beg. grond, entree, woonk. met open lrd. luse keuken (ca. 22 m²), berging, douche, toilet, 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met ligb. en 2e toilet. 2e verd.: vaste trap naar grote hobbyruimte. Aanv.: i.o. Prijs: f 165.000,- k.k.

GELEEN, Geleensebeek
Uitst. onderh., goed geis., vrijst. landh. met c.v., grote garage, geschikt voor 2 auto's, div. kelders en mooie tuin. Ind.: o.a.: L-vorm. living met open haard (ca. 55 m²), luse keuken met app., 3 slaapk., study, mod. badkamer met ligbad, douche, bidet, dubb. v.w. en 2e toilet. Veel zoldermunte. Het pand is luse afgewerkt. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

GELEEN, Nachtegaalstraat
Nabij Burg. Demenpark op loopafst. van centrum gel. halfvrijst. woonh. met c.v., kelder en royale tuin. Ind.: o.a.: woonk.-ensuite, serre, keuken, toilet, 4 slaapk., badkamer met ligbad en v.w. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 139.000,- k.k.

Open huis van 12.00-14.00 uur

HEERLEN, v.d. Scheursstraat 115 H

Rustig gelegen halfvrijst. woonhuis met c.v., garage en tuin. Ind.: provisieruimte, garage/hobbyruimte (ca. 40 m²), hal, L-vorm. woonk. met open lrd. keuken, 3 slaapk., badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet. Vloertrap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: f 159.000,- k.k.

S - Inlichtingen Kantoor Sittard
M - Inlichtingen Kantoor Maastricht
H - Inlichtingen Kantoor Heerlen

Taxaties Verzekeringen
Hypotheek Financieringen

Lessen onderwijs

ANWB auto- + motorrij-
school Wischmann & Zn.
Europaweg Zuid 337,
Ubach over Worms. Tel.
045-321721. Voor alle rijbe-
wijzen A.B.C.D.E. Chauff-
eursopleiding goed ver-
voer, pers. vervoer, beder-
felijke goeder, gevaarlijke stof-
fen, vrachtwagenrijden Mer-
cedes 1217 of Daf 2800 Spe-
ce Cap. Start avondcursus
voor het chauffeursdiploma
op 20-10-88.

BIJLES Ned., moderne en
klassieke talen, door erva-
ren docent. 045-317161.

GELEEN, Spoorstraat
Zeer rustig gel., royale, uitst. verbouwde carré-boerderij met c.v., kelder, kantoorruimte, 2 garages en tuin met opst. privacy. Perc.opp.: 371 m². Pand is voor vele doeleinden geschikt, zoals praktijk. Ind.: o.a. living met open haard, luse keuken met app., bijkeuken, 3 slaapk., mod. badkamer met ligbad, douche, 2e toilet, zolder. Aanv.: n.o.t.k. Vraagprijs: f 215.000,- k.k.

HEERLEN, Pr. Inenstraat
Nabij centrum uitstekend gelegen appartement. Ind. o.a.: hal, woonk., keuken, 2 slaapk., badkamer met douche, berging. Aanv.: direct. Koopprijs: f 65.000,- k.k.

HEERLEN, Dr. Cl. Meulemanstraat
Rustig gelegen, halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal met toilet, L-vorm. woonk. (± 36 m²), keuken, 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met ligbad, v.w., 2e toilet. 2e verd.: vaste trap naar hobbykamer, c.v.-ruimte. Koop-
prijs f 159.500,- v.o.n. (bijdrage f 6.500,- volgens pre-
mies-C-regeling).

HEERLEN, Drieschestraat
Nabij centrum gelegen appartement met garage. Ind.: hal met toilet, woonkamer ± 38 m², keuken, 2 slaapk., badkamer met ligbad en v.w. Aanv.: i.o. Vraag-
prijs: f 125.000,- k.k.

HEERLEN, Schandelaarstraat
Nabij centrum rustig gelegen vrijstaand woonhuis met c.v., dubbele garage en tuin. Ind.: ruime hal, toilet, woonk. met open lrd. eetk., luse keuken, kantoor, 2 sla., moderne badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet. Het pand verkeert in uitstekende staat van onderhoud en is voorzien van een alarminstallatie. Aanv.: i.o. Prijs: f 220.000,- k.k.

HOENSBROEK, Hommertweg
Goed gelegen winkelenhuis met binnenplaats. Ind.: kelder, beg. grond, entree, winkel (± 46 m²), magazijn, toilet, 1e verd.: woonk., keuken, toilet, badkamer met douche, slaapk. 2e verd.: 2 slaapk., berging. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 150.000,- k.k.

KERKRADE
In centrum uitstekend gelegen woonhuis met c.v. en bin-
nenplaats. Ind.: 2 kelders, hal, kamer-ensuite, keuken, bijkeuken, 1e verd.: 3 kamers, keuken, douche, badkamer. 2e verd.: 2 kamers, badkamer met douche en 2e toilet. Het pand is geschikt voor woonhuis met kantoor/praktijkruimte. Aanv.: i.o. Prijs f 160.000,- k.k.

SCHAEBSBERG, Ringoven
Rustig gelegen woonhuis met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, woonk., keuken, 3 slaapk., badkamer met ligb., v.w. en 2e toilet. 2e verd.: zolder. Het geheel is geïsoleerd. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 159.000,- k.k.

SIMPVELD, Cloustraat
Zeer rustig gelegen halfvrijstaand woonhuis met garage en tuin. Ind.: b.g.: hal met toilet, woonkamer ± 28 m², keuken, bijkeuken, 1e verd.: overloop, 3 slaapk., badkamer met douche en v.w. Zolder te bereiken via een vlizotrap. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 168.000,- k.k.

SITTARD, Begijnhofstraat
In centrum gel., goed onderh. herenh. met c.v., kelders en tuin. Ind. o.a.: living met open haard, keuken, 4 slaapk., badkamer met ligbad, douche, v.w. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 219.000,- k.k.

STEIN, Ambtlootstraat
Op goede stand gel., vrijst. woonhuis met c.v., kelder, garage en tuin. Perc.opp.: ca. 400 m². Ind. o.a.: woonk., keuken, bijkeuken, serre, 4 slaapk., badkamer met ligb. en v.w., vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 165.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS, Hegeveste
Rustig gelegen. Pakhuisbouw met c.v., berging en tuin. Ind.: hal, toilet, living met open haard ongeveer 50 m², moderne keuken, 3 slaapk., badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet. Aanv.: direct. Koopprijs: f 150.000,- k.k.

VALKENBURG v.d. GEUL
Goed gelegen, royale winkelpand met bovenwoning. Ind.: winkel, keuken, bijkeuken en berging. Verdr.: grote woonk. met keuken, 2e verd.: 3 slaapk., badkamer, 3e verd.: zolder. Pand is deels geïsoleerd en verkeert in goede staat van onderh. Aanv.: i.o. Vraag-
prijs f 185.000,- k.k.

VALKENBURG, Strabeek
Halfvrijst. woonh. met inpand. garage en tuin. Ind.: Beg. gr.: hal met toilet, woonk. (45 m²), keuken, Verdr.: 3 slaapk., badkamer met parketvloer, kas, 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met ligb. en 2e toilet. 2e verd.: 4e slaapk., c.v.-ruimte, berging. Aanv.: i.o. Prijs: f 289.000,- k.k.

HOUTHEM, Onderste Straat
Uitst. gelegen beleggingspand best. uit 5 appartementen met P-voorz. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 330.000,- k.k.

VOERENDAAL, Malbergstraat
Prima gelegen halfvrijst. woonhuis met c.v., garage, tuin. Ind.: hal en toilet, woonk. met parketvloer, kas met app. 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met ligb. en 2e toilet. 2e verd.: 4e slaapk., c.v.-ruimte, berging. Aanv.: i.o. Prijs: f 173.000,- k.k.

Nieuwbouw

BRUNSSUM
Met de ontwikkeling van deze halfvrijstaande drive-
woningen met diepe tuin op het zuiden wordt opti-
maal gebruik gemaakt van de omstandigheden van het
grondterrein in het plan 'De Hemelder'. Voor de be-
tekening heeft een aantrekkelijke woonvariant met de
pandige garage/berging (opp. 33,5 m²) en de entree op
de begane grond. Verder o.m. een woon-/keuken-
met direct tuincontact, open keuken, 3 slaapkamers,
hoek, uitgebouwde keuken, berging, garage. Vast-
prijs f 150.300,- v.o.n. Rijksbijdr. max. f 44.000,- totaal,
gens pr-A-regeling.

BRUNSSUM
Op geringe afstand van het centrum, in plan 'De He-
der', op een voortreffelijke woonkwaliteit worden vijf
halfvrijstaande woningen gebouwd. Royale, ruime
vormgeving. Uitstekende mogelijkheden voor steun-
inrichting. Ind.: Beg. gr.: ruime hal, L-vorm. woonk.,
hoek, uitgebouwde keuken, berging, garage. Vast-
prijs f 150.300,- v.o.n. Rijksbijdr. max. f 44.000,- totaal,
gens pr-A-regeling.

BRUNSSUM
Op geringe afstand van het centrum, in plan 'De He-
der', op een voortreffelijke woonkwaliteit worden vijf
halfvrijstaande woningen gebouwd. Royale, ruime
vormgeving. Uitstekende mogelijkheden voor steun-
inrichting. Ind.: Beg. gr.: ruime hal, L-vorm. woonk.,
hoek, uitgebouwde keuken, berging, garage. Vast-
prijs f 150.300,- v.o.n. Rijksbijdr. max. f 44.000,- totaal,
gens pr-A-regeling.

BOCHOLTZ

In het riant gelegen, gevarieerde woonplan 'Kerke-
warden' worden halfvrijst. woningen met berging gebouwd. A-
traktatie 2-vorm. Indeling op beg. gr. met woonk.,
hoek, open keuken. Op de verd.: 3 slaapk., badkamer
met douche en v.w. Zolder. Uitstekend afgewerkt. Goed
sleurd. Koopprijs f 136.820,- v.o.n. Rijks-
bijdr. f 41.000,- totaal, volgens pr-A-regeling.

DRS. RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen

6131 AL sittard - rijksweg 35 - tel 04490-11611

6221 ED maastricht - wycker brugstraat 62 - tel 043-2189

6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045-7137

Openingstijden: werkdagen 9-17.30 uur, zaterdag 10-12 uur

AFGESPROKEN: U KOMT VANDAAG OF
VOLGENDE WEEK NAAR ONS MAGAZIJN
IN LANAKEN EN WOONKULTUUR
GEEFT 50% EN MEER KORTING
VOOR BANKSTELLEN, WANDMEUBELN,
EETTAfels, SALONS, ENZOVOORT.

woonkultuur
Magazijn Lanaker

Industrieweg 17 a, 3760 Lanaken - Belg

Eenmalige
magazijnverkoop!
LAATSTE WEEK!

Levering franco aan huis zonder grenskoste

Keukenmontagebedrijf J.M. Smolders

Tel. 04490-40254

vraagt met spoed ervaren
keukenmonteur

ECONOMISCH & JURIDISCH
ADVIESBUREAU

BENELUX

juridisch advies
procedurerecht
contract-recht
arbeids- en huurrecht
financieel recht
Simpliciteitsweg 10
4072 GN Landgraaf
Tel. 043-32 18 30

juridische Hulp & Rechtsbijstand hoeft niet duur te zijn;
we helpen u graag, want:

1e consult is gratis

Uw midden- en kleinbedrijf en particulieren

Vakantie en Rekreatie

Waddeneilanden

ERSCHELLING Een paar dagen genieten in de ontspannen sfeer van twee... hotel m. verw. buitenzwemb. Arr. 3-4 of 7-13 incl. kamer, d.t. ontb., lunchpakket, diners + fiets vanaf 139,-. Bel. (05620) 8850 H.C.R. Thalassa, Heerenweg 5, 8911 HS Midland.

Ameland uw vakantie-eiland voor ieder aartje. Vraag de gratis gids voor bung., rr. en camping. Ameland, postbus 14, 9163 L Nes, tel. 05191-2020.

Friesland

De WOLVERLEI, Bakkeveen/Wijnwoude. In het mooie Friese woudegebied te huur 4* bung. s.v.v. c.v. en open aard. Nog enkele mog. v. herfst-, winter- en kerstvak. Vraag gratis broch. aan. Tel. 050-260600 tist. 12 of 05908 - 1 87 48.

CAMPING 'HET GOUDMEER', uniek gel. rondom een meer a. l. rand v. h. natuurgeb. Fochterloerveen. Vis/roeiwater, kantele, snackbar, jeugdhonk. Gratis vervoer stacaravan. **Herfstvakantie geopend.** Weperpolder 33, 8431 RL Oosterwolde. Tel. 05160 - 82 81, b.g.g. 34 37.

Drenthe

de ideale vakantie
fijn dichtbij huis...

Voor een onvergetelijke vakantie bent u welkom in

Recreatiepark Westerbergen of Recreatiepark Hunzebergen
Schitterend gelegen in prachtige Drentse natuurgebieden, temidden van bos en heide

- BUNGALOWS • APPARTEMENTEN (volledig ingericht, inclusief videocircuit)
- GROEPSVERBLIJF (alleen in Westerbergen)
- Kampeerplaatsen • SPORTVELDEN • ZWEMBADEN (verwarmd)

Recreatiepark „HUNZEBERGEN“
Vattnweg 36, 7875 TB Exloo, tel. 05919-49116

Recreatiepark „WESTERBERGEN“
Osnarweg 24, 7932 PX Echten, tel. 05288-1224

Stuur mij een folder

Naam

Adres

Postcode - woonplaats

In open enveloppe (zonder postzegel) zenden aan: R. W. H. Antwoordro 2800, 7875 ZR Exloo

HERFSTVAKANTIE op DIANA HEIDE

De familiecamping voor een echte gezinsvakantie! Naast restaurant, supermarkt, sportveld, midgetgolflaan, roei-/visvijver en jeugdswaai, is er tijdens de herfstvakantie een recreatieteam dat de kinderen 'n onvergetelijke week bezorgt. Dat alles temidden van 1.500 ha. staatsbossen.

DIANA HEIDE
CAMPING - NATUURRESERVAAT
Amen 53, 9446 TE Amen (Rolde), Tel. 05920-89297

OPEN HUIS BIJ DEN EN DUIN

Kom op 22 okt. kijken waar u uw vakantie, weekend of midweek kunt doorbrengen. Open Huis van 13.00-16.00 uur.

BOEKING TIJDENS OPEN HUIS EXTRA KORTING

Kinderprogramma aanwezig. Nog enkele bungalows vrij in herfstperiode en kerstvak. Vraag folder 05928-13164, Langelooirduinen L 17, Norg.

Kom voor ontspanning naar Drenthe in ***hotel „De IJtobbe“, Westerstr. 84, 7963 BE Ruinen met prima kamers, overdekt zwembad sauna, solarium. Div. arrangementen. Voor info (05221) 1224.

TE KOOP: stenen recreatiebungalow, voll. geïsoleerd, te Zwiggelte (gem. Westerborg). Prijzen v.a. f 114.000,- v.o.n. Bel voor een afspraak met (05920) 4 03 13, (05933) 4 63 98 of kom langs. Wij zijn aanw. elke donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag.

Overijssel

RUITERKAMPEN VOOR KINDEREN van 5 t/m 16 jr. Bosritten, deskundige leiding, binnenmanege aanw. Prima acc., div. activiteiten. Inl. Hoeve 'De Ruif', Staphorst (05225) 18 76.

Gelderland

LOENEN/VELUWE 1150 JAAR
Hotel-herfstvakantie 16-10 tot 21-10, midweek, weekends, etc. Kinderen spec. prijs. Tennis, rolskiën, midgetg., paardetram, vliegen met uw gastheer.
Inl.: Hotel Bosoord, tel. 05765 - 12 64.

Noord-Holland

BERGEN AAN ZEE - Hotel Prins Maurits*.** Aantrek. herfst-arrangementen: 3 - 5 - 7 dagen halfpensie f 230,- f 385,-, f 500,- incl. fiets en duunkaart; alle kamers met douche/toilet/telefoon. Inl. tel. 02208 - 1 23 64.

BUNGALOW SERVICE ST. MAARTENSZEE.

Te huur bungalows aan zee. Tel. 02246-1596, na 18.00 uur te 02246-22662.

IJsselmeerpolder

Genieten van rust, ruimte en natuur op de grens van het waterrijke Zuid-West Friesland en het natuurgebied De Weerribben

voordelige kampeer-aanbiedingen vanaf f 100,- per week.

Het park ligt bij het Kuinderbos aan de brede, visrijke Kuinderwaard

- Ruime staanplaatsen en luxe bungalows
- Zwembad, tennisbanen, midgetgolf en speeltoestellen
- Gezellig restaurant
- Prima water
- Recreatieprogramma in het hoogseizoen

een park waar natuurlijk te genieten valt

Vakantiepark Het Kuinderbos, Oostergangweg 41a, 8315 PS Luitgeest, tel. 05273-2645

Zeeland

HERFSTVAKANTIE! Weekend, 3-dgs v.a. f 179,-; 4-dgs v.a. f 229,-; midweek, 5-dgs v.a. f 350,-; 6-dgs v.a. f 420,-. GRATIS slapen op zondag dus!! Week-arr., 8-dgs v.a. f 630,- p.p. Alles incl. uitgebreid ontbijtbuffet en 4-gangen diner. Binnenzwembad, tennis - solarium en sauna. Reserveer dus snel bij **GOLDEN TULIP WESTDUIN** aan zee te Koudekerke bij

Oostenrijk

HERFST- en wintervakantie Salzburgerland, zwembad, zwembad, Speikboden en Klansberg (gratis skibus) bieden wij u compleet ingerichte app. aan met alle comfort voor 2-4 pers. Allen met tel. in balkon. Speciale prijzen van 71 tot 42,89 f 295,- per app. en per week. Kerstmis vol. Prospectus op aanv.

Appartementenhuys Pfeilhofer, 1-39032 Mühlen Kaufers. Tel. 09-39474 68188

Voor uw individuele wintervakantie in het heerlijke skigebied Speikboden en Klansberg (gratis skibus) bieden wij u compleet ingerichte app. aan met alle comfort voor 2-4 pers. Allen met tel. in balkon. Speciale prijzen van 71 tot 42,89 f 295,- per app. en per week. Kerstmis vol. Prospectus op aanv.

zeeland

Weekendje Zeeland?
3 dgs/2 nachten arrangement

198,- pp

(kinderen t/m 12 jr. 99,-) half-pensie

Alle kamers beschikken over eigen badkamer, wekkerradio, telefoon, kleuren tv, hotelvideo, minibar. Vrij gebruik binnenzwembad en hoteltennis. Entreekaart Delta-Expo inbegr.

01116-2040

hotel DE ZEEUWSE STROMEN

DUINWEEKEN RENESSE

HERFSTVAKANTIE in Zeeland

4-6 pers. stenen bungalows in rustig bungalowpark. Tel. 01193-787.

HERFSTVAKANTIE op CAMPING DOMBURG. 5**** camping op 500 m van zee. Vraag ons herfst-arr. Tel. 01188 - 32 10.

Noord-Brabant

BAARLE-NASSAU, vakantieoord De Steppe, te h. in bosrijke omgeving 6- en 12-pers. huisjes f 250,- p.w. Ook in herfst- en kerstweek nog enk. vrij. Inl. + tel. (04249) 246.

Oktober/november-aanbieding! OVERLOOPE PEEL. ANWB ****bungalows, vrijst., c.v., open haard, kvt, tennis, pracht. wandel-/fietsgeb. Vrij f 285,- p.w. Inl.: (010) 4 67 26 33.

WAAROM VER WEG MET DE HERFSTVAKANTIE?

Kampen of een **** bungalow huren in ons eigen Brabant met o.a. overdekt zwembad, sauna etc., luxe verwarmde toiletgebouwen, uitgebreid recreatieprogramma. Vraag de kleurenfolder met speciaal herfst-kampeeraanbieding van het 5* vakantieceterum „De Hertenwel“, Lage Mierde. Tel. 04259-1295.

Limburg

RESERVEER NU UW KAMPEERPLAATS

of huur 5- of 6-pers. stacar. Geopend tot 30-10

DE MOOST GELEGEN CAMPING IN ZUID-LIMBURG

met kantine, kampeerveld, frituur, wasserette, speeltuintjes, zwemb. en kleuterbad. Vraag folder:

TERRASSEN CAMPING, GULPERBERG PANORAMA B.V.

BERGHEM 1, POSTBUS 54, 6270 AB GULPEN

TELEFOON 04450-2330

VAKANTIE - ARRANGEMENTEN

Op basis van half-pensie (overnachting, ontbijt, 3 - gangendiner)

3 dagen (2 overnachtingen) f 125,- p.p.

5 dagen (4 overnachtingen) f 250,- p.p.

8 dagen (7 overnachtingen) f 437,50 p.p.

Kamers met bad/douche, toilet en k.l.v.

Bosrijke omgeving a/d Maas

Wandel- en fietsroutes

noord-limburg

tel. 04703 2121 Roosbeekweg 1, Arcen

HERFSTVAKANTIE IN HOTEL LAMERICHES, GEULHEM

VALKENBURG a/d Geul, Geulhemmerweg 27, 6325 PH Bergterblij, Rustig gel. in Geuldal. V.p. f 50,- p.p.p. dag en nacht, kinderen t/m 14 jr. halve prijs, ook 10-daags kerst/nieuwjaars-arr. p. bus f 700,- p.p. Vraag prosp. tel. 04406 - 4 05 55.

VALKENBURG a/d GEUL

Parkhotel Rooding**** gratis folder 04406-13241, overdekt verwarmd zwembad, weekend halfpensie vanaf f 93,-, 7 dg halfpensie vanaf f 539,-.

DOEN IN ELK SEIZOEN

Duitsland

HERFSTVAKANTIE IN HOOG-SCHWARZWALD. Tot 20 november: weg uit de mist, ontspanning, 5 autom. tot Tisse, wandelen in ongerept landschap, s winters langlaufloopen met vlakke lkn, zwembaden, kuren, tennis en in dorp uitvoeren. Alle kamers do w.c., comfort, app., vak woningen L.O. HP. VP. nu verlaagde prijzen. Vraag u naar onze prospectus. Ihre Fam. Straub, Gasthof Zum Löwen, 7820 Tisse-Neustadt/Langenortnach, tel. 07651 1064 of 1424

BOPARD a. d. Rijn, gez. Holl. fam. hotel, dir. a. d. Rijn. Alle krs. m. do/wc/ktv. H.P. v.a. DM 40,- pp. pp. Bel (wij spr. Ned.) of schrijf ons even voor een folder: Hotel „l'Europe“ Mainzstr. 4, D-5407 Boppard. Tel. 09-49.6742.5088. Vraag naar ons kerstarrangement.

☆ **Weihnachten + Silvester**

im Staatsbad BAD BERTRICH • met der einzigen Galsalzatherme Deutschlands 32°C natuurnat. • natuurlijke, ortsegebundene Kurnittel wie z.B. Thermalmineralbad, original Elfel-Fangopackungen, angereichert mit der Thermal-Bergquelle

Über die Feiertage erwartet Sie ein abwechslungsreiches und festliches Programm. Prospekt anfordern: Kurverwaltung, Postfach 1220, 5582 Bad Bertrich, Telefon 0 26 74 3 13

61256 **Thermalbäder im Sental der Mosel**

Hotel Grossfeld

Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens. Luxe familiehotel Grossfeld in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, kvt, mini bar, telefoon, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad en vergaderzaal

Zwembad (25°C), sauna, kegelbanen en vergaderzaal

Tevens weekend en conferentie arr.

6-daags arr. f 24,- v.a. DM 298 p.p. (D) voor gratis folder.

Hotel Grossfeld, Postbus 441, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.

Bel 053-353246 (N) of 09-495922828 (D)

Hotel Grossfeld, Postbus 441, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.

Bel 053-353246 (N) of 09-495922828 (D)

Hotel Grossfeld, Postbus 441, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.

Bel 053-353246 (N) of 09-495922828 (D)

Hotel Grossfeld, Postbus 441, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.

Bel 053-353246 (N) of 09-495922828 (D)

Hotel Grossfeld, Postbus 441, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.

Bel 053-353246 (N) of 09-495922828 (D)

Hotel Grossfeld, Postbus 441, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.

Bel 053-353246 (N) of 09-495922828 (D)

NECKERMANN Vliegvakanties: AFGEPRIJSD...AFGEREISD!

HERFSTVAKANTIE MALLORCA
Vertrek woensdag 12/10, terug op zondag 23/10
V.a. Amsterdam
Hotel LUNA PARK...
in El Arenal
HALFPENSIE
2 pk. 12 dagen
Geen kinderkorting

795,-

TUNESIË
Vertrek 19/10 en 26/10 v.a. Amsterdam
Heen woensdag, terug op zaterdag
DIVERSE STRANDHOTELS
LOGIES/ONTBIJT
2 pk. 11 dagen v.a.
Kinderkorting tot 30% is mogelijk.
Voorwaarden gids vliegkruis Neckermann.

606,-

ALGARVE
Vertrek 19/10 v.a. Amsterdam
Heen woensdag, terug op maandag
Hotel QUARTIERA SOL...
in Quarteira
HALFPENSIE
2 pk. 10 dagen
(1-pk toelag f 165,-)
Geen kinderkorting.

835,-

Aangesloten bij de Stichting Garantiefonds Reisgelden. Boeking en informatie bij uw reisburo of bank met het Neckermann-vignet, o.a.:

BEEK Reisburo van Hulst Rijksweg Makado 04490 - 7 85 85 BRUNSSUM Reisburo van Hulst Kerkstraat 240 045 - 25 92 92	GELEEN Reisburo Paul Crombag Rijksweg Zuid 1 D 04490 - 5 33 55 GELEEN Reisburo van Hulst Markt 114 04490 - 4 97 55	HEERLEN Reisburo Paul Crombag Oranje Nassaustraat 45 045 - 74 00 00 HEERLEN Reisburo van Hulst Oranje Nassaustraat 15 045 - 71 55 55	HEERLEN Reisburo Solair Bongerd 9 045 - 71 54 53 HOENSBROEK Reisburo Floegel Nieuwstraat 10 045 - 21 15 27	KERKRADE Reisburo Paul Crombag Hoofdstraat 27 045 - 46 36 36 KERKRADE Reisburo van Hulst Theaterpassage 17 045 - 46 48 00	MAASTRICHT Reisburo van Hulst Kesselsdijk 63 043 - 21 27 41 MAASTRICHT Reisburo Solair Stationsstraat 52 043 - 21 15 15	SITTARD Reisburo van Hulst Markt 37 04490 - 1 29 60 SITTARD Reisburo Solair Steenweg 36 04490 - 11 55	VALKENBURG Reisburo van Hulst Th. Dorrenplein 10 04406 - 1 61 61 VENLO Reisburo Solair Parade 77 077 - 1 86 51
--	---	---	---	--	--	--	---

Zeeland

HERFSTVAKANTIE in Zeeland 4-6 pers. stenen bungalows in rustig bungalowpark. Tel. 01193-787.

HERFSTVAKANTIE op CAMPING DOMBURG. 5**** camping op 500 m van zee. Vraag ons herfst-arr. Tel. 01188 - 32 10.

Noord-Brabant

BAARLE-NASSAU, vakantieoord De Steppe, te h. in bosrijke omgeving 6- en 12-pers. huisjes f 250,- p.w. Ook in herfst- en kerstweek nog enk. vrij. Inl. + tel. (04249) 246.

Oktober/november-aanbieding! OVERLOOPE PEEL. ANWB ****bungalows, vrijst., c.v., open haard, kvt, tennis, pracht. wandel-/fietsgeb. Vrij f 285,- p.w. Inl.: (010) 4 67 26 33.

WAAROM VER WEG MET DE HERFSTVAKANTIE?

Kampen of een **** bungalow huren in ons eigen Brabant met o.a. overdekt zwembad, sauna etc., luxe verwarmde toiletgebouwen, uitgebreid recreatieprogramma. Vraag de kleurenfolder met speciaal herfst-kampeeraanbieding van het 5* vakantieceterum „De Hertenwel“, Lage Mierde. Tel. 04259-1295.

Limburg

RESERVEER NU UW KAMPEERPLAATS

of huur 5- of 6-pers. stacar. Geopend tot 30-10

DE MOOST GELEGEN CAMPING IN ZUID-LIMBURG

met kantine, kampeerveld, frituur, wasserette, speeltuintjes, zwemb. en kleuterbad. Vraag folder:

TERRASSEN CAMPING, GULPERBERG PANORAMA B.V.

BERGHEM 1, POSTBUS 54, 6270 AB GULPEN

TELEFOON 04450-2330

VAKANTIE - ARRANGEMENTEN

Op basis van half-pensie (overnachting, ontbijt, 3 - gangendiner)

3 dagen (2 overnachtingen) f 125,- p.p.

5 dagen (4 overnachtingen) f 250,- p.p.

8 dagen (7 overnachtingen) f 437,50 p.p.

Kamers met bad/douche, toilet en k.l.v.

Bosrijke omgeving a/d Maas

Wandel- en fietsroutes

noord-limburg

tel. 04703 2121 Roosbeekweg 1, Arcen

HERFSTVAKANTIE IN HOTEL LAMERICHES, GEULHEM

VALKENBURG a/d Geul, Geulhemmerweg 27, 6325 PH Bergterblij, Rustig gel. in Geuldal. V.p. f 50,- p.p.p. dag en nacht, kinderen t/m 14 jr. halve prijs, ook 10-daags kerst/nieuwjaars-arr. p. bus f 700,- p.p. Vraag prosp. tel. 04406 - 4 05 55.

VALKENBURG a/d GEUL

Parkhotel Rooding**** gratis folder 04406-13241, overdekt verwarmd zwembad, weekend halfpensie vanaf f 93,-, 7 dg halfpensie vanaf f 539,-.

DOEN IN ELK SEIZOEN

Duitsland

HERFSTVAKANTIE IN HOOG-SCHWARZWALD. Tot 20 november: weg uit de mist, ontspanning, 5 autom. tot Tisse, wandelen in ongerept landschap, s winters langlaufloopen met vlakke lkn, zwembaden, kuren, tennis en in dorp uitvoeren. Alle kamers do w.c., comfort, app., vak woningen L.O. HP. VP. nu verlaagde prijzen. Vraag u naar onze prospectus. Ihre Fam. Straub, Gasthof Zum Löwen, 7820 Tisse-Neustadt/Langenortnach, tel. 07651 1064 of 1424

BOPARD a. d. Rijn, gez. Holl. fam. hotel, dir. a. d. Rijn. Alle krs. m. do/wc/ktv. H.P. v.a. DM 40,- pp. pp. Bel (wij spr. Ned.) of schrijf ons even voor een folder: Hotel „l'Europe“ Mainzstr. 4, D-5407 Boppard. Tel. 09-49.6742.5088. Vraag naar ons kerstarrangement.

☆ **Weihnachten + Silvester**

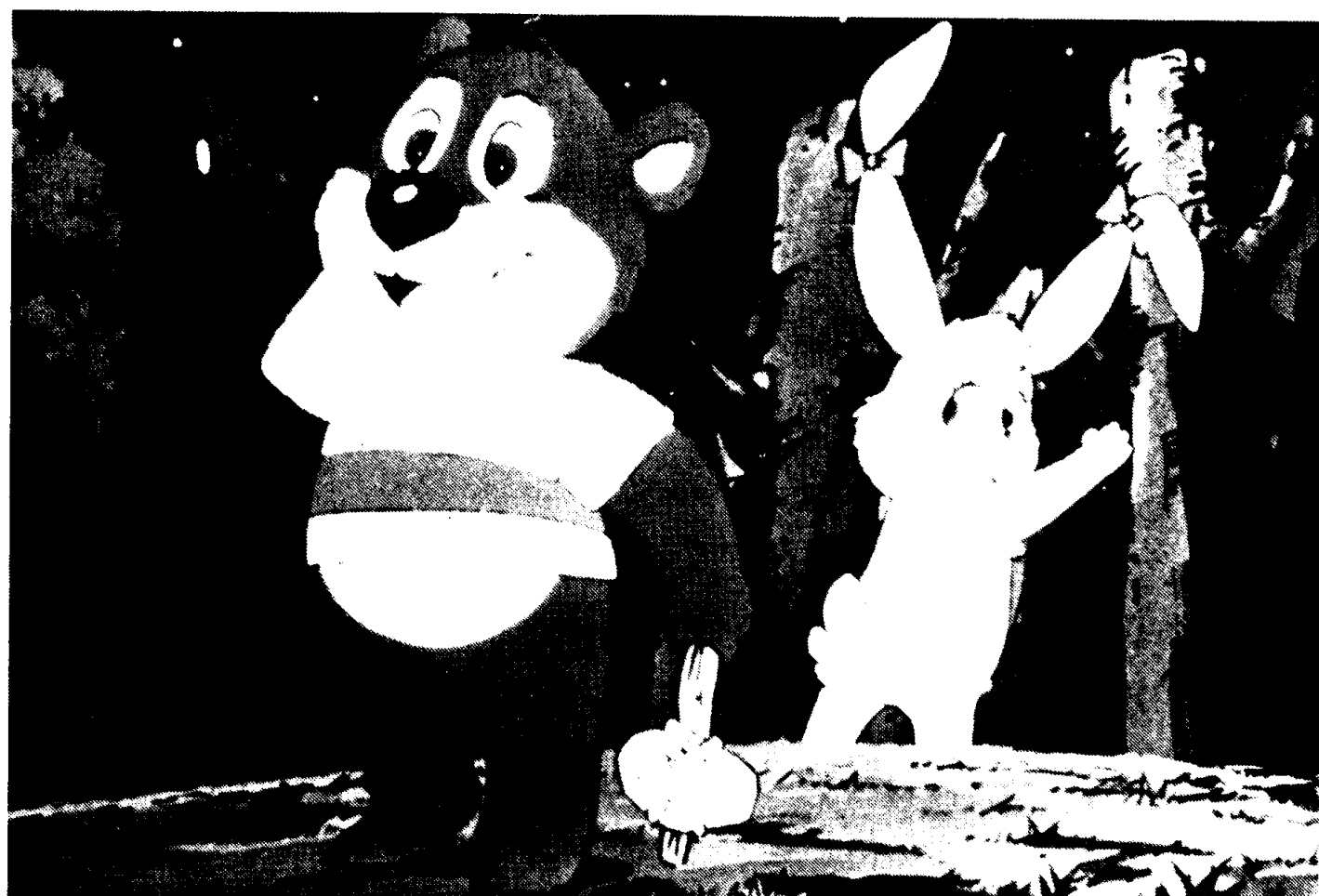
im Staatsbad BAD BERTRICH • met der einzigen Galsalzatherme Deutschlands 32°C natuurnat. • natuurlijke, ortsegebundene Kurnittel wie z.B. Thermalmineralbad, original Elfel-Fangopackungen, angereichert mit der Thermal-Bergquelle

Über die Feiertage erwartet Sie ein abwechslungsreiches und festliches Programm. Prospekt anfordern: Kurverwaltung, Postfach 1220, 5582 Bad Bertrich, Telefon 0 26 74 3 13

61256 **Thermalbäder im Sental der Mosel**

Hotel Grossfeld

Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens. Luxe familiehotel Gross

● Beertje 'Kissy Fur' uit de Amerikaanse, gelijknamige tekenfilm. (Nederland 1 - 16.20 uur)

vrouwen tijdens de oorlog in Vietnam. Met: Sana Delany, Chloe Webb, Nan Woods e.a. Vietnam 1967: Drie vrouwen proberen op hun eigen manier zich overeind te houden in het oorlogsgeweld: Collen McMurphy, een toegewijd verpleegster; de knappe maar naïeve vrijwilligster van het Rode Kruis, Cherry White en Laurette Barber, die met haar zangkunsten het Amerikaanse leger amuseert.

00.10 Journal.
AVRO
00.15-02.00 The Seduction of Joe Tynan. Amerikaanse speelfilm uit 1979 van Jerry Schatzberg met Alan Alda, Barbara Harris, Meryl Streep, e.a. Joe Tynan is senator en gelukkig getrouwd met de psychologe Ellie. Samen met hun kinderen Janet en Paul proberen ze zoveel mogelijk een gezinsleven te leiden, totdat Joe via zijn werk in aanraking komt met de charmante advocate Karen Traynor.

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.15 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 Journal.
17.45 Sesamstraat.
18.00 Paspoort. Programma in het Marokkaans, Arabisch en het Nederlands.
18.30 (TT) Steden en hun verleden. Cursus. Les 5.
19.00 (TT) Jeugdjournaal. Extra.
19.25 TV-3. Gevarieerd magazine.
19.46 Trekking van de lottogetallen.
20.00 Journal.
20.29 Tracy Ullman Show.
20.54 Nieuwswisspits. Actueel jongerenprogramma, gepresenteerd door Frits Spits.
21.47 Studio Sport.
22.30 Journal.
22.41-22.46 Nieuws voor doven en slechthorenden.

19.00 Goud van Oud. Muziekprogramma.
19.25 Veronica Sport.
20.00 (TT) Journal.
20.29 Verona. Satirisch programma met Harry Vermegen en Henk Spaan.
21.02 (TT) Klasgenoten. Koos Postema ontvangt een bekende Nederlander in de schoolbanken.
21.45 Beauty & the Beast. Amerikaanse serie. Afl.: Het kindertehuis. Vincent en Catherine worden benaderd door Kipper. Die weet van een andere jongen, dat in het kindertehuis Riddley kinderen worden mishandeld en zelfs verdwijnen.
22.30 China Beach. Pilotfilm van de gelijknamige 13-delige serie over

slechthorenden.
VERONICA

16.00 ●● Tineke. Programma over alles wat met eten en drinken te maken heeft. Presentatie: Tineke de Nooy.
17.30 Dynasty. Amerikaanse serie. Afl.: De gijzeling (2). Mathew neemt zijn gijzelaars mee naar een verlaten olieboorgebied, alwaar zijn obsessie voor Kristy alleen maar toeneemt. Kristy beseft dat ze er goed aan doet het spelletje mee te spelen.
18.15 ●● Top 40. Wekelijks overzicht van de veertig populairste platen. Presentatie: Jeroen van Inkel.
18.55 Fabeltjeskrant. Afl.: Zeg het met bloemen.

dams Stafmuziekcorps, Nationaal Zangkoor e.v.a.
22.30 Journal.
22.41 (TT) St. Elsewhere. Amerikaanse ziekenhuisserie. Afl.: Nothing up my sleeve. Dr. Graig is zijn manuscript kwijt en stuurt de politie er achteraan. Dr. Rosenthal weigert mee te werken aan een drugs-test terwijl Luther Hawkins een voorstelling voor de kinderafdeling organiseert.
23.29-23.39 Opmaat. Muzikale afsluiting.

Nederland 2

13.00-13.05 Nieuws voor doven en

snel heeft hij zijn bovennatuurlijke krachten nodig om zich in Florida met onderwereldbaas Torpedo te meten.

22.00 ●● Trekking van de lottogetallen.
22.05 Tagesschau.
22.15 (TT) Das Wort zum Sonntag. Korte overweging door domina Malva Lehmann uit Flensburg.
22.20 Die Girls vom Tropicana. Muziek en meisjes uit Havana. Reportage over de beroemde Cubaanse Tropicana-revue.
23.05 Der Glöckner von Notre-Dame. Franse speelfilm uit 1956 van Jean Delannoy met Anthony Quinn, Gina Lollobrigida, Jean Danet e.a. In de toren van de Notre-Dame leeft de klokenkluisder Quasimodo. Door zijn lelijkheid is hij de spot van heel Parijs. Alleen de knappe zigeunerin Esmeralda heeft medelijden met hem. Quasimodo wordt hopeloos verliefd op haar, iets wat hem in nog grotere problemen brengt.
01.00 Tagesschau.
01.05-01.10 Nachtedgachten. Beschouwingen van Hans Joachim Kulenkampff.

Duitsland 2

09.30 ●● Programma-overzicht.
10.00 Zie Duitsland 1.
12.10 Nachbarn in Europa. Europees magazine. Presentatie: Jasmina Kitonovic.
13.40 (TT) Diese Woche. Journaal met ondertiteling voor doven en slechthorenden.
14.00 Aspekte. Reportage van de Frankfurter Buchmesse. Presentatie:

Thomas Hocke.
14.30 Video-Liebe. Zwitserse speelfilm uit 1981 van Rolf Lyssy met Emil Steinberger, Franziska Oehme, Hilde Ziegler e.a.
16.05 Kiebitz. Dierenmagazine met Christian Grizmek.
16.35 Die Nordlichter. Von der Wasserseite an den Bodensee. Serie. Afl.: Einzug bei Opa Otto. Met: Herlinde Latzko, Horst Janson, Anne-Kristin Missall e.a.
17.00 Heute.
17.05 Unter der Sonne Kaliforniens. Amerikaanse serie. Afl.: 'Erinnerungen eines alten Herrn' en 'Ein Fest geht zu Ende. Met: Ted Shackelford, Joan van Ark, Michele Lee e.a.
18.10 Länderspiegel. Nieuws en opinies uit de Bondsrepubliek.
18.57 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.30 (TT) Die Schwarzwaldklinik. Serie met Klaus Jürgen Wussow, Gaby Dohm, Sascha Hehn e.a. Afl.: Der Anfang vom Ende.
20.15 ●● Wetten das...? Spelprogramma met Thomas Gottschalk. Gasten: Arnold Schwarzenegger en Reinhold Messner. M.m.v. Jennifer Rush, Stephan Remmler, Billy Ocean en Münchener Freiheit.
22.00 Heute. Aansl.: Paus Johannes Paulus II in Straatsburg.
22.15 Das aktuelle Sport-Studio. Presentatie: Dieter Kürten. Aansl.: Lottotrekking.
23.35 (TT) Ein Fressen für die Geier. Amerikaanse speelfilm uit 1969 van Don Siegel met Shirley MacLain, Clint Eastwood, Manolo Fabregas e.a. Mexico 1865. De Amerikaanse soldaat Hogan is op weg naar Chihuahua om voor Benito Juarez en zijn Mexicaan-

se vrijheidsstrijders het Franse garnizoen op te blazen. Zijn beloning bestaat uit de helft van het Franse goud. Onderweg ontmoet hij de non Sara die hem de tip geeft zijn coup op 14 juli uit te voeren, omdat ervaring leert dat het garnizoen dan stomdronken is...

01.25-01.30 Heute

Duitsland 3 West

09.45 Wer rastet, der rostet. Cursus gymnastiek.
10.00 News of the week. Engels weekjournaal.
10.15 Actualités. Nieuws in het Frans.
10.30 Hablamos Español. Cursus Spaans. (herh.)
11.00 Umwelt - Handeln im Alltag: Ernährung. (herh.)
11.30 Tele-Akademie. Prof. Dr. Horst E. Richter: Fortschrittmithos und Sterblichkeit.
12.15 Die Zeit ist für die Lieder und gegen die Panzer. Documentaire over een concert van Mikis Theodorakis. Maria Fandouri. (herh.)
13.00 Telekolleg II. Cursus Duits. (herh.)
13.30 Telekolleg II. Cursus wiskunde. (herh.)
16.35 Teletekstoverzicht.
17.00 Lieder-Menschen-Abenteuer: Auf Nansens Spuren. Documentaire over een Groenland-expeditie.

17.45 Reiseführer: Unbekanntes Val di Zoldo. Documentaire over een Italiaanse streek die bekend staat om zijn ijsmakers.
18.00 (TT) Lindenstrasse. Serie met Annette Kretz, Annemarie Wendt, Susanne Gannotte e.a. Afl.: Bora-Bora.
18.30 Gut drauf. Jeugdprogramma.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine.
19.30 Sport im Westen.
20.00 Die Tote in den Dünen. Amerikaanse speelfilm uit 1950 van John Sturges met Ricardo Montalban, Sally Forrest, Bruce Bennett, e.a. Nachtclub-danseres Vivian Helden heeft een verhouding met een rijke ge-

trouwde man uit de betere kringen van Boston. Wanneer ze zwanger wordt, verlaat hij haar. Enige maanden later wordt Vivian's lichaam in de duinen gevonden.

21.30 Die Kreuzzüge. Eifdelige documentaireserie. Afl. 2: Versuchung in Byzanz.
22.30 Eine Italienische Bücherreise. Speciale uitzending van Café Grossenwahn vanaf de Buchmesse in Frankfurt.
00.00 Sergeant Early's Dream. Ballet van Christopher Bruce.
00.15-00.20 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

15.30 Avec plaisir. Cursus Frans. (herh.)
16.00 News of the week. Engelstaig nieuwsmagazine.
16.15 Actualités. Franstaig nieuwsmagazine.
16.30 Telekolleg II. Cursus Duits. (herh.)
17.00 Telekolleg II. Cursus wiskunde. (herh.)
17.30 Diakonie - Das notwendige Tun. Serie korte films over naastenliefde. Afl. 2: Ik wil niet meer naar huis. (herh.)
18.00 Sprache und Literatur. Afl. 13: Kathrin Rungg. Beschreibungen.
18.30 Federkiel und Druckmaschine: Faksimile aus der Bibliotheca Vaticana. Literair programma.
19.00 Glaskasten.
19.26 Het Zandmannetje.
19.30 Leben im Dritten Reich. Documentaire over het leven in het Derde Rijk. Afl. 1: Der Alltag der Volksgenossen 1933-1939.
20.15 Fast wie im richtigen Leben. Humoristische programma met Gerhard Polt en Gisela Schneeberger.
21.00 Südwest aktuell - Neues.
21.05 Auf der Couch. Portret van Luigi Colani en zijn ontwerpen.
22.35 Omnibus. Zucker, vor der Lust auf Süßes.
00.05 Auf der Couch. Portret van Luigi Colani en zijn ontwerpen.
00.10 Laatste nieuws.
00.15-00.20 Gutenachtgeschichten: Prominente und Autoren lesen. Horst Bienek leest voor uit eigen werk.

Radio 1

(Ieder heel uur nieuws.) 7.02 TROS Nieuws Show. 7.08 Natuurrubriek. 7.22 Weerbericht Jan Pelleboer. 7.27 Visrubriek. 7.33 Uitgaans tips. 7.50 Dierenmanieren. 8.06 TROS Aktua. 8.25 Ontbijtsgat. 9.03 Introductie spelletjes. 9.08 Oud 't zell rubriek. 9.20 Kiezeur. 9.35 Planterubriek. 9.50 Autoontwerpen. 10.06 Van boeken bezeten. 10.20 Spelletje. 10.30 Op uw gezondheid. 10.50 Finale spelletje. 11.03 TROS Kamerbreed. 12.03 Oud plaatwerk met Herman Emrick. 12.05 Mededelingen land- en tuinbouw. 13.06 TROS Aktua. 13.30 TROS Country. 14.30 TROS aktua sport. 17.03 TROS aktua sport. 18.06 Coulis- sen. 19.02 NOS Jazz Platform. 20.02 Lange de lijn. 22.02 Metro's music. 22.07 Met het oog op morgen. 0.02 Oogluik. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2

(Ieder heel uur nieuws.) 7.03 V.A. RA's Vrije Zaterdag. Non-stop oude hits. 8.03 De Opening. 11.03 Bal op het dak. 12.03 Spijkers met koppen. 14.03 Typisch. 16.10 Zin in muziek. 17.03 Glas in lood. 18.03 Echo. 18.15 Levenslied en levenslied. 19.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3

(Ieder heel uur nieuws.) 7.03 Ra-barbara. 8.03 Drie voor negen. 9.03 Gospel-rock. 10.03 Popspoor. 12.03 Paperclip-Radio. 13.03 Popstation. 16.03 NCRV-zaterdag sport. 18.03 Driespor. 19.02 Kopper. 20.02 Harro de Jonge. Elpee pop special. 21.02 Elpee- en CD

België/Télé 21

17.05 De Disney Channel. Tekenfilms.
18.45 Top 21. Popmuziek. **19.30 Journaal.** **20.00 Marcheloup.** Serie naar 'Un homme et sa vie' van Maurice Genevoix. **20.50-22.20 Promenadeconcert:** Symfonie Orkest van de BBC.

TV5

12.00 Thalassa. **13.00 Journal Télévisé.** **13.30 Julien Fontanes, Magistrat.** **15.00 Champs-Elysées.** **16.10 Visa.** **17.20 Ca c'est l'Opéra.** **17.45 Téléou-risme.** **18.00 Le scénario défendu.** **19.30 Papier Glacé.** **19.40 L'homme et l'arbre.** **20.00 Bouquins.** **Culture.** **20.30 Strip-Tease.** **Belgie op z'n smalst.** **21.30 Cargo.** met o.a. aandacht voor soulzanger Bobby Womack. **22.00 Journal Télévisé.** **22.30 De clou à Clou.** **23.00 No woman's land.** **23.30 Super Sexy.** **00.30-01.00 Papier Glacé.**

RADIO

Radio 1: 95.3 en 100.3 mHz. 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)
Radio 2: 92.1 en 88.2 mHz (van 19.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)
Radio 3: 103.9 en 90.9 mHz
Radio 4: 98.7 en 94.5 mHz
Radio 5: 100.8 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)
Omroep Limburg: 95.3 en 102.1 mHz
BRT 2: 55.5 m (540 kHz). FM 22.36 en 39 (93.7-97.5 en 97.9 kHz)
Belg. Rundfunk: FM 5.26 en 45
RTL: 208 m (1440 kHz van 5.30-19.00). FM 6 en 33 (88.9 en 97 mHz). KG 49.26 m (6090 kHz)
WDR 4: 93.9 en 91.9 mHz

België/RTBF 1

18.30 Gala Trekking Europese Loterij. Rechtstreekse uitzending vanuit Madrid. Presentatie: Luc Appermont.
20.00-23.30 Tennis. Rechtstreekse reportage European Ladies' Challenge vanuit Genk. Commentaar: Dirk de Weert.

België/RTBF 1

09.30-11.00 Schooltelevisie. **13.10 Théâtre Wallon.** Cabaretfragmenten. **16.00 Tribune économique et sociale.** (herh.) **16.30 La pensée et les hommes.** Programma over filosofie en lekenmoraal. **17.00 Noubanisme.** Kinderprogramma met de Smurfen. **17.30 Coup de film.** Filmbrieven met de nieuwe films van de week. **17.50 Mission Casse-cou.** Britse serie. Afl. (slot): Mo-

Nederland 1

10.13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
10.30 Jaap en de bonestaak. Amerikaanse speelfilm met Gene Kelly, Bobby Rhia, Marian McKnight e.a. Jaap klimt langs een bonestaak om in de wolken zijn fortuin te zoeken.
11.00 Kissy Fur. Tekenfilmserie. Afl.: De wijde wereld in.
11.45 Dit is Disney. Tekenfilms.
12.00 Journal.
12.46 Survival. Serie natuurdocumentaires: Vanavond: De hyena.
13.11 Getijden. Programma waarin men zien hoe hun geloof is verbonden met het dagelijks leven. Vanavond: Godsdienst en voeding. Presentatie: Sytze de Vries.
13.30 Journal.
14.18 The Dancing Masters. Amerikaanse speelfilm uit 1943 van Malcolm St. Clair met Stan Laurel, Oliver Hardy, Trudy Marshall e.a. Laurel & Hardy hebben een dansschool, waar Laurel balletles geeft en Hardy de jive leert. Een bende oplichters dringt Laurel een levensverzekering op, waarna hij zijn leven niet meer zeker is. Tegelijkertijd proberen ze een goede vriend, die uitvinder van beroep is, te helpen.
14.59 Murder She Wrote. Amerikaanse detectiveserie. Afl.: Steek in het kuiser. Wanneer Jessica een boek insprekt voor blinden, wordt in de studio iemand neergestoken. De politie denkt al snel de dader gevonden te hebben, maar Jessica heeft zo haar wijfels en gaat zelf op onderzoek.
15.11 Nana Mouskouri: A Voice from the Heart. Hoogtepunten van het concert van 31 augustus j.l. in De Doelen te Rotterdam. M.m.v. Het Westlands Mannenkoor o.l.v. Piet Struyk, George Zamfir, BZN en het Metropole Orkest o.l.v. Harry van

Duitsland 1

00.00 Heute.
00.45 ●● Hitparade im ZDF. (Herh.)
01.35 Toespraak van Paus Johannes Paulus II in het Europees Parlement te Straatsburg.
01.55 Presseschau.
02.00 Tagesschau.
02.15 Programma-weekoverzicht.
02.45 (TT) 3 1/2 Stunden nach Amerika. Portret van de luchtvaartpionier Hermann Köhl.
03.30 Hallo Spencer. Kinderserie. Afl.: Spencer präsentiert: Die Nachtigall.
04.00 ●● Formel Eins. Hitparade. Presentatie: Kai Bocking.
04.45 Bankgeheimnisse. Tv-spel van Peter Scheibler. Regie: Frank Stricker. Met: Elisabeth Rath, Hans-Peter Korf, Evelyn Gressmann e.a.
7.15 Vom Zimmer mit Aussicht zum Schauplatz des Verbrechens. Vooruitblik op het Film-Festival van de ARD.
7.25 Hier und heute unterwegs.
7.55 Tagesschau.
8.00 Sportschau.
9.00 Markt.
9.25 Meister Eder und sein Pumuckl. Afl.: Pumuckl und die Obstbäume.
9.55 Programma-overzicht.
10.00 (TT) Tagesschau.
10.15 Der Supercop. Italiaans-Amerikaanse speelfilm uit 1980 van Sergio Corbucci met Terence Hill, Ernest Borgnine, Joanne Dru e.a. Politieagent Dave Speed doorstaat als door een wonder een atoombom-test. Al

TV-KANALEN, GOLFLENGTEN

Kabel- en CAI-abonnees voor kanalen zie schema exploitant

■ = zwart-wit programma
● = stereo geluidswaergave
TT = tweetaalig bij stereo-app.
TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5. 26. 29. 46. 51. 53 en 57

België/TV 1

10.00-12.05 Schooltelevisie.
15.30 Filmstop. Achtergrondinformatie bij de filmactualiteit. (herh.)
16.00-17.15 Handen boven de tafel. Amerikaanse speelfilm uit 1935 van Mitchell Leisen met Carole Lombard, Fred MacMurray, Ralph Bellamy e.a. Een manicure, die met een rijk man wil trouwen, meent haar slaachtoffer gevonden te hebben in de kleinzoon van een beroemd financier. De uitverkorene is zijn vermogen echter kwijt en zoekt een rijke vrouw.
17.55 Nieuws via teletekst.
18.00 Tik Tak. Animatieserie. (herh.)
18.05 Plons. Afl.: Plons en de telefoon. (herh.)
18.10 Bessie en Adriaan. Kinderserie. Afl. 5. (herh.)
18.15 Deugneten. Tekenfilmserie.
18.20 Rondomons. De clown. Over een doofstomme jongen die de kans krijgt zich bij een circus aan te sluiten.
18.45 De leeuw en de muis. Canadese tekenfilm van Evelyn Lambert.
18.50 Het sollicitatiegesprek. Canadese korte kinderfilm over een tekenfilmhand die solliciteert naar een baan in de werkelijke wereld.
19.00 Joker-trekking.
19.05 Boekje Vlaanderen. Toeristisch magazine met: Toeristisch portret: Waasmunster, weg van de auto-weg; Dit leuke land; Agenda. Presentatie: Gerty Christoffels vanuit Berlingen n.a.v. de Internationale Cartoonale.

● Stephen Collins, Claudette Colbert en Ann Margret in 'Het verleden is nooit voorbij'. (België/TV 1 - 20.20 uur)

19.35 Lottotrekking. mededelingen en programma-overzicht.
19.45 Nieuws.
20.10 Kunst-zaken. Aansl.: Paardenkoersen.
20.20 Het verleden is nooit voorbij. Amerikaanse tv-film van John Erman met Ann-Margret, Claudette Colbert, Stephen Collins e.a. Billy Grenville, een van Amerika's rijkste vrijgezellen, raakt in de ban van het danseresje Ann, die totaal anders is dan de vrouwen uit zijn eigen milieu. Ondanks bezwaren van zijn familie trouwt hij haar, voordat hij in oorlogsdienst gaat. Als hij na de oorlog thuiskomt vindt hij een heel andere situatie. (vervolg om 22.25 uur)

10.05 Die Küste der Ganoven. Serie. Afl.: Die chinesische Katze. **10.50 Kochen mit SAT 1.** **11.00 SAT 1 Blick.** **11.05 Der Mann.** den es nie gab. Amerikaanse speelfilm uit 1956 van Ronald Neame met Clifton Webb, Gloria Grahame e.a. **12.45 Das schwarze Zeil.** Engels speelfilm uit 1956 van Brian Desmond Hurst met Anthony Steel, Donald Sinden e.a. **14.00 Programma-overzicht.** **14.05 Familie Feuerstein.** Serie. Afl.: Die Babysitter. **14.30 Flipper.** Serie. Afl.: Flipper auf der Flucht. Deel 2. **14.55 Der Goldene Schuss.** **15.05 Unser Haus.** Serie. Afl.: Das neue Zuhause. **15.50 Kochen mit SAT 1.** **16.00 SAT 1 - Teleshop.** **16.25 Der Goldene Schuss.** **16.35 Die Leute von der Shiloh Ranch.** Serie. Afl.: Der Komplize. **17.35 SAT 1 Blick.** **17.45 Programma-overzicht.** **17.50 Die Schnurflügel.** Serie. Afl.: Der Fall der Falle. **18.45 SAT 1 Blick.** **19.00 Weerbericht** en programma-overzicht. **19.10 Hardcastle & McCormick.** Serie. Afl.: Mark McCormick Streifenpolitist. Deel 1. **20.05 SAT 1 Sportblik.** **20.10 Hunter.** Serie. Afl.: Partnerwechsel. Deel 1. **21.00 SAT 1 Blick.** **21.10 Flucht nach Athen.** Engels oorlogsfilm uit 1979 van George P. Cosmatos met Roger Moore, Telly Savalas e.a. (om 21.55 uur onderbroken voor reclame) **22.45 SAT 1 Blick.** **22.55 Die Ausgeklippten.** Serie. Afl.: Auch das noch! **23.40 Verlangen nach Liebe.** Amerikaanse speelfilm uit 1986 van Ivan Nagy met Donna Mills, James Brolin e.a. **01.10-01.20 Programma-overzicht.**

3 SAT

16.50 Am Dam Des. Kinderprogramma. **17.15 Henry's Liebesleben.** Amerikaanse speelfilm van George Roy Hill met Peter Sellers, Paula Prentiss e.a. **19.00 Heute.** **19.22 3sat-Studio.** **19.30 Die Flucht.** Tv-film van Hermann Kutschner met Ernst Waldbrunn, Albert Lieven e.a. **21.15 Aspekte.** Frankfurter Buchmesse. **22.15 Azimut und Trémouille.** Met de twee komieken Parise Bernard Fuchs en Jacques Bouraux. **23.00 Kammermusikabend.** Schleswig-Holstein Musik Festival 1987. **00.00-01.00 Sport-Zeit.** Voetbalreportages om middernacht.

SAT 1

06.00 Guten Morgen mit SAT 1. **09.00 SAT 1 Blick.** **09.05 SAT 1 Teleshop.** **09.35 Superkater.** Serie. Afl.: Ein Rivale für Superkater. **10.00 SAT 1 Blick.**

SSVC

10.00 Children's SSVC. Kinderprogramma.
10.30 Crush a grape.
11.05 Defenders of the Earth.
11.35 Who's next.
11.45 Pop Spot.
12.15 Grandstand.
17.00 Nieuws en weerbericht.
17.10 Pure Strength 11
17.35 Alf. Serie. Afl.: Wild thing. Alf vertelt de familie dat ze hem 24 uur moeten opsluiten.
18.00 The Noel Edmunds Saturday Roadshow. Mysteryeuzen gasten, spelletjes en veel plezier met Noel Edmunds.
18.40 Blind Date. Kandidaten kiezen een partner voor een gezellig dagje uit.
19.20 Bob's Full House. Bingo.
19.55 Allo Allo. Tv-serie over de lotgevallen van een Franse kroegbaas tijdens de Tweede Wereldoorlog.
20.20 All Creatures great and small... Tv-serie met James Herriot in de hoofdrol.
21.10 Aspel and Company. Michael Aspel ontmoet beroemde sterren en Britse persoonlijkheden.
21.50 Miami Vice. Amerikaanse politiserie. Afl.: Theresa.
22.35-00.010 In from the Gold? Een biografie van Richard Burton, verteld aan de hand van archiefbeelden en interviews.

Sky Channel

08.00 Fun Factory. Kinderprogramma.
08.20 Dennis. Serie.
08.30 Inspector Gadget. Serie.
09.20 Mapletown.
11.00 Fantastic Voyage.
12.00 ●● Countdown.
13.00 ●● Pop Formule.

13.30 ●● Soul in the City.
14.00 ●● Canada Calling.
14.30 ●● New Music.
15.30 VFL Australian Rules Football.
16.30 Shell International Motor Sports.
17.30 ●● The Nescafe UK Top 40.
18.28 The Times Headline News.
18.30 Swiss Family Robinson. Serie.
19.28 The Times Headline News.
19.30 Big Valley. Serie.
20.30 WWF Superstars of Wrestling.
21.28 The Times Headline News.
21.30 Police Story. Serie.
22.28 The Times Headline News.
22.30 Trans World Sport.
23.30 VFL Australian Rules Football.
00.30 ●● Canada Calling.
01.00 Kipling.
02.30 One Summer Again - Part 1.
03.25 Welsh Crafts.
03.35-06.35 Landscape Channel Programmes From Sky.

Super Channel

07.00 Supertime Club.
10.00 Supersounds.
11.00 Amazulu.
12.00 The Film Show.
12.30 Swim.
13.00 Dundee and the Culhane.
14.00 Matchroom Championship Snooker '88. Live.
14.55 Weerbericht.
15.00 Matchroom Championship Snooker '88. Live.
16.30 Gillette World Sport Special.
17.30 The European Top 40.
18.30 Classic Concentration. Spel.
18.55 Carry on Laughing. Komedie.
19.25 Hollywood. Documentaire.
20.25 Weerbericht.
20.30 Matchroom Championship Snooker '88. Live.
22.30 Weerbericht.
22.35-00.35 Matchroom Championship Snooker '88. Live

radio

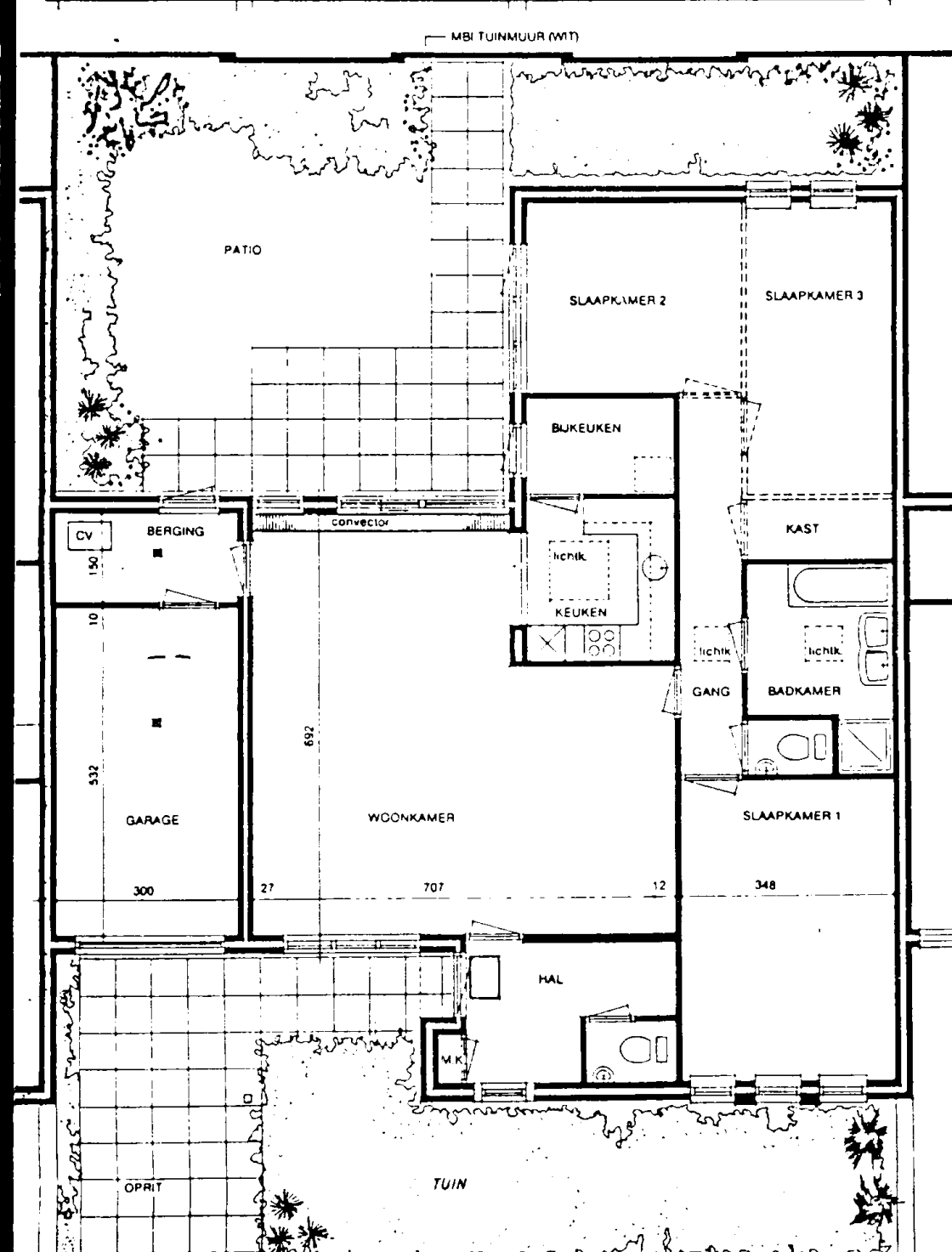
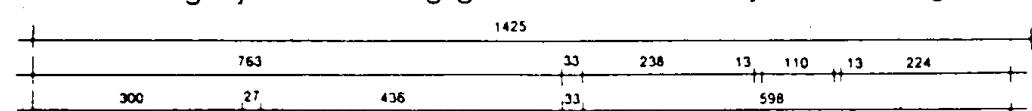
pop. 22.02 Country style. 23.02-24.00 Late date.

Radio 4

7.00 Nws. 7.02 Wakker worden met. (8.00 Nws.) 9.00 Toppers van toen klassiek. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert. Alexander Korsantya, piano. 12.02 Strauss & Co. 13.00 Nws. 13.02 Veronica klassiek. Radio Kamerorkest o.l.v. Leonardo Quaglini m.v. Peter Mas-seurs, trompet. 14.25 Veronica Kamermuziekserie 87/88: Ely Ameling, sopraan, en Rudolf Jansen, piano. 15.10 Nieuwe grammofoon- en compactplaten. 16.00 Lange le- de operat Winer Symphonica en Wiener Singakademie o.l.v. Elio Boncompagni. 18.00 Nws. 18.02 Avondstemming. Componist van de maand: Sibelius. 20.00 Nws. 20.02 KRO-Klassiek op zaterdag- avond: Francesco Landini. 20.

MAGNIFIEKE PATIOBUNGALOWS IN HET AAMBOSPARK TE HEERLEN

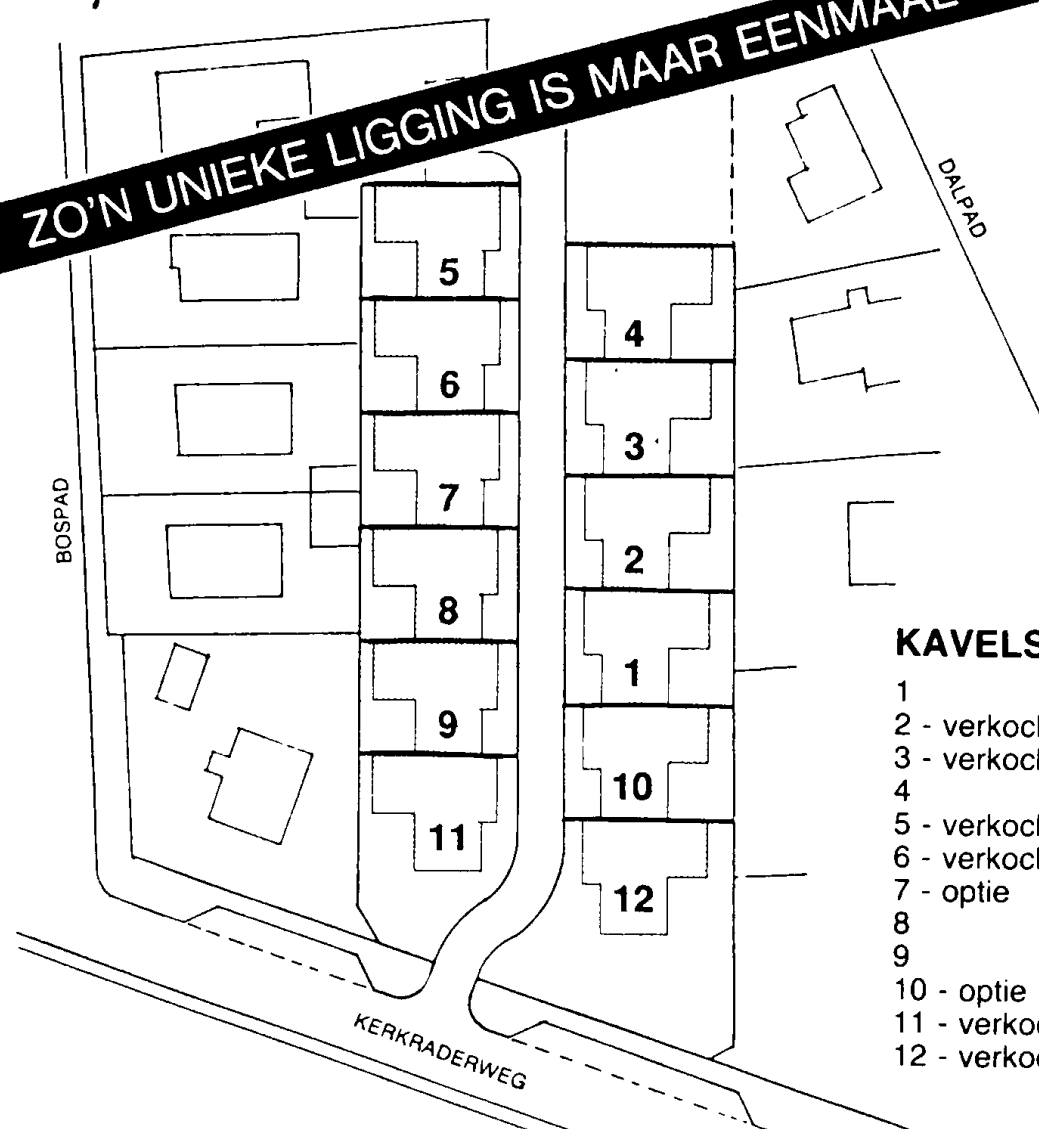
Uniek en rustig gelegen, grenzend aan het Aambos, op een steenworp afstand van het centrum van Heerlen, worden 7 schitterende, in witte steen uitgevoerde patiobungalows gebouwd. De uitgekende ruime indeling, met o.a. een L-vormige, royale living van ca. 42 m², 2 of 3 slaapkamers, luxe badkamer met bad en douche, mooie keuken met bijkeuken, garage met aparte berging en de perfecte en degelijke afwerking garanderen een blijvend woongenot.

PLATTEGROND (variant 3 slaapkamers)
(kavels 1 t.m. 4 spiegelbeeld)

AAMBOS

ZO'N UNIEKE LIGGING IS MAAR EENMAAL TE KOOP

KAVELS

- 1 - verkocht
- 2 - verkocht
- 3 - verkocht
- 4 - verkocht
- 5 - verkocht
- 6 - verkocht
- 7 - optie
- 8 - optie
- 9 - optie
- 10 - optie
- 11 - verkocht
- 12 - verkocht

Prijzen vanaf f 279.600,- v.o.n.

Voor uitvoerige documentatie kunt u ons bellen of onderstaande bon insturen.

Voor vrijblijvende informatie:
Aambos of Residentie Coriovallum
(doorhalen wat niet van toepassing is)

Naam:
Straat:
Plaats/postcode:
Telefoon:
In portvrije enveloppe zenden naar: Aquina Makelaardij b.v.,
antwoordnr. 5016, 6400 WC Heerlen.

INLICHTINGEN:

Makelaardij o.g., taxaties, hypotheek
en verzekeringen
Deken Nicolayestr. 1, 6411 CL Heerlen
(045) 715566

óók 's zaterdags van 10.00-13.00 uur

aquina

HEERLEN
Nabij centrum en Aambos f 219.000,- k.k.
Woonhuis met c.v. en garage. Ind. sout. hal met voorportaal. 13 m² inpandige garage + diverse kelders. 1e verd.: woonkamer + 45 m² met balkon 21 m² keuken en badkamer. Aanvaarding direct.

LANDGRAAF
f 210.000,- k.k.
Vrijstaand woonhuis met garage. Bj. 1985. Grondopp. 635 m². Ind. royale hal, woonkamer 40 m², goed geout. keuken, bijkeuken, grote tuin. 1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer. 2e verd.: 1 slaapkamer + berging. Aanvaarding vrijwel direct.

MERKELBEEK
f 210.000,- k.k.
Vrijst. woonhuis met c.v. en garage. Grondopp. 450 m². Ind.: sout. kelderruimte. Beg. gr.: hal met toilet, woonkamer met plavuizenvloer en 1/2 open keuken, incl. app., terras + tuin, garage en hobbyruimte 9 00 x 4 00. 1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer met ligbad, douche, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd.: zolderruimte te bereiken via vlieztrap.

VOERENDAAL
f 158.000,- k.k.
Haltvrijst. woonhuis met garage. Bj. 1983. Ind.: hal, woonkamer met 1/2 open keuken - 36 m² met plavuizenvloer, terras + tuin (op het zuiden), garage 7 00 x 2 90. 1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer met douche, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd.: zolder te bereiken via vlieztrap. Aanvaarding direct.

**PARKEERPLAATSEN
TE HUUR IN
CENTRUM HEERLEN**

Woning of bedrijfspand verkopen?
Makelaar Ernens kan u van dienst zijn.
Geen verkoop - geen kosten.
Maak vrijblijvend een afspraak.

MEER DAN 19 JAAR ERVARING

- Makelaar o.g.
- Bedrijfsobjecten
- Woningen
- Taxaties
- Hypotheken
- Verzekeringen

**makelaardij
ERNENS**

Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel. 045-752142

Met de nieuwe Spaar-Optimaalhypotheek krijgt u grote zekerheid en spaart u veel geld uit.

De Spaar-Optimaalhypotheek is een nieuwe hypotheekvorm van de Rabobank die grote voordelen biedt.

Zekerheid.

Lage netto hypotheeklasten en grote zekerheid zijn de belangrijkste kenmerken. Het principe is eenvoudig: de Spaar-Optimaalhypotheek kent een lening waarop niet wordt afgelost. In plaats daarvan wordt met premies van een levensverzekering een spaartegoed opgebouwd. Aan het einde van de looptijd is dat spaartegoed gelijk aan het geleende bedrag. De hypotheek wordt dan ineens afgelost. Bij overlijden voor de einddatum wordt altijd het geleende bedrag uitgekeerd.

Veel geld uitsparen.

De rente over het spaartegoed is altijd gelijk aan de hypotheekrente. Dit betekent in de eerste plaats

**RENTE
VANAF**

7,1%

een hoge rentevergoeding. Dus een optimale groei van het spaartegoed. In de tweede plaats leidt deze rentekoppeling tot stabiele netto lasten. Bovendien is die rentevergoeding fiscaal onbelast, terwijl de hypotheekrente steeds volledig aftrekbaar is. Zo biedt de Spaar-Optimaalhypotheek ieder een die een eigen huis koopt of al heeft, optimaal voordeel. En dat is vast ook aantrekkelijk voor u.

Maak een afspraak.

Hoeveel voordeel deze hypotheek u oplevert, kan snel en duidelijk worden voorgerekend. Maak dus een afspraak met de Rabobank voor een gratis berekening van de hypotheeklasten.

Rabobank
geld en goede raad

Nederland 1

00.00 (TT) Omroeparchie. Eucharistieviering in de kerk van St. Franciscus Xaverius te Amerfoort.

05.05 Voor 12. Magazine met informatie uit kerk en wereld. Presentatie: Langebant.

00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

01. Merlijntjes jeugd. 11-de serie. Afl. 1. Merlijntjes gezwollen doet zo'n pijn dat hij met geen mogelijkheid naar huis kan lopen. Demand, behalve de Krui, een door gevreesd strop, hoort zijn opperoep. Dit is het begin van een onderlinge vriendschap tussen de strop en het jongetje, dat voortdurend denkt aan God maar steeds weer wordt verleid door de duivel.

02. TV-Werkjournaal. Programma over werk. Presentatie: Paula Patricia en Pieter Jan Hagens.

03. TV-Magazine. Gevarieerd programma. Presentatie: Annette van Nijl en Felix Meurders.

04. Journal.

05. TV-Magazine. Vervolg.

06. VARA's kindermenu. Ovide en zijn vriendjes, Belgisch/Canadese tekenfilmserie. Afl.: De solozeiler.

07. De Smurfen, tekenfilmserie. Afl.: Het oranje paardje met de gouden hoefijzers (2).

08. Meneer Kaktus. Kinderprogramma met Peter Jan Rens.

09. Kwik en Flupke. Vlaamse tekenfilmserie.

10. Journal.

11. Flying doctors. Australische serie. Afl.: Edele kunst. Een spijtelijke groepje zorgt voor de nodige opwinding in Coopers Crossing en ...

12. Komiek voor Kate. Midden in die grote opwinding komen Sam en Emma eerder terug van hun huwelijksreis. Wat zou er aan de hand zijn?

13. Laat maar zitten. Serie. Afl.: Hand in hand. Faber wordt door zijn toekomstige bewaarders Michiels en Tenbruggenat geboeid overge-

bracht naar het gevangenisland. Onderweg laat hij geen middel ongeproefd om zijn bewaarders het leven zuur te maken.

20.59 Wereldwits. Informatief spelprogramma. Presentatie: Robert ten Brink en Hanneke Kappen.

21.49 Achter het nieuws. Actualiteitenrubriek.

22.19 De octopus. Nieuwe 7-delige Italiaanse misdaadserie. Afl. 1. Verwijdeld heeft Corrado Cattani zijn trek genomen in een klooster. Zelfs daar weet de Amerikaanse agent Bert di Donato hem op te sporen. Di Nato is namelijk een grootscheepse illegale wapenhandel op het spoor gekomen, waarbij ook Cattani's oude vijand, professor Laudeo, betrokken is. Bovendien is Terrasini, de advocaat die verantwoordelijk is voor de dood van Corrado's vrouw en dochter, zojuist vrijgelaten.

23.24 Natuurmoment.

23.29-23.34 Journaal.

Nederland 2

VPRO

09.00 Inke Pinke. Kinderprogramma. Afl.: De kermis komt.

09.15 Marre. Animatieserie. Afl.: Spikkel.

09.20 Broertjes. Serie. Afl.: De Haman.

09.35 Codenaam koken. Presentatie: Jaap Poot.

09.45 Achterwerk in de kast. Kinderprogramma.

10.05 Hals over kop. Duitse kinder- serie. Afl.: Kind in de modder. Sarah's moeder vindt het niet leuk dat Sarah geen vader heeft. Daarom heeft ze een advertentie in de krant gezet.

10.35 Brillekoker. Humoristisch kinderprogramma.

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

19.00 Bij Lobith. Talkshow gepresenteerd door Ivette Forster en Guilly Kostor.

20.00 (TT) Journaal.

20.10 Van Kooten & De Bie's: Keek

op de week. Van Kooten en De Bie geven commentaar op de gebeurtenissen van het weekend en de afgelopen week.

20.29 Belevissen. Tweewekelijks programma met portretten van mensen, bekend uit de media.

20.51 The singing detective. Engel- se serie van Dennis Potter. Afl.(slot): Wie was het? Marlow is bijna genezen; tijdens de therapie herinnert hij zich een traumatische jeugdervaring, waarin Mark Binney een bepalende rol speelde. (herh.).

22.07 Atlantis. Maandelijks cultureel programma.

23.03 Fatzy & Co. Show van Fatzy Smith. Gasten: Van Waardenberg en de Jong, Ralf Ralf en La Pat.

23.39-23.44 Journaal.

Nederland 3

NOS

09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

10.35 Feduco. De chip hield gijn skoft, Friestalige serie over automatisering in Friesland. Afl. 1. (herh.).

11.00 Open Universiteit. Informatie in de organisatie.

11.30 Weekjournaal.

12.00 Het Capitool. Wekelijks discussieprogramma rond de achtergronden van de politiek.

12.45 Socutera. Filmpje van de Stichting Nederlandse Vrijwilligers/Organisatie voor Ontwikkelingssamenwerking en Bewustwording.

12.55 Bittere suiker. Documentaire over het instorten van de suikermarkt en de gevolgen hiervan voor de Derde Wereld.

16.30 (TT) Dovendienst. T.g.v. het 100-jarig bestaan van het Doveninstituut Eftah.

17.13 Bericht van de Wilde Ganzen.

17.15 Nieuws voor doven en slechthorenden.

17.30 Journaal.

17.35 Sportuitslagen.

17.45 Samenstraat.

18.00 Cursus Marketing. Les 5.

18.30 Cursus De Filosofen. Voorrich-

● Ivette Forster en Guilly Korster presenteren het programma 'Bij Lobith'. (Nederland 2 - 19.00 uur)

tingsprogramma.

18.45 Cursus De Geld- en Effectenhandel. Voorlichtingsprogramma.

19.00 Studio Sport.

20.00 (TT) Journaal.

20.10 (TT) De Papegaai. Hedendaagse vertellingen in zes afleveringen.

Afl.: Op zoek naar Johan. De gevolgen van de dictatuur in Nederland komen voor de familie Van Dam dichterbij. Militairen doen een inval in het huis en Johan wordt ergens in de stad gevangen gehouden.

20.40 Panoramiek. Achtergrondinformatie bij actuele ontwikkelingen in de internationale politiek.

21.15 Het Merkteken. Tv-spel van Piers Haggard, met Marjorie Yates en Ian Targert. De werkloze Leslie stelt een daad tegenover zijn dominante moeder.

22.06 Werken aan Werk. Verzorging, 6-delige serie over de verzorgende sector. Afl.: Het ziekenhuis.

22.36 Journaal.

22.41-22.46 Nieuws voor doven en slechthorenden.

18.00 Auf und davon! Jeugdserie over Australië in de 19e eeuw. Afl.: In der Falle.

18.30 Gott und die Welt. Zwischen Kreuz und Sowjetstern, documentaire over de Russisch-orthodoxe kerk.

19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine.

19.30 Sport im Westen.

20.00 Tatis Schützenfest. Franse speelfilm uit 1947/1963 van Jacques Tati, Guy Decombe, Paul Frankeur, e.a.

21.30 West 3 aktuell.

21.35 Hoppola (6). Blunders uit de tv- en filmwereld. Presentatie: Peter Rapp.

22.20 Show um Show. Documentaire over revue-meisjes in Parijs. (herh.).

23.20 Experimente. Video-films uit 6 verschillende landen.

00.10-00.15 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

09.00 Telekolleg aktuell. Voorlichtingsprogramma.

09.30 Telekolleg II. Cursus Engels, les 3: London on business. (herh.).

10.00 Telekolleg II. Cursus sociologie, les 3: Wilsvorming en participatie.

10.30 Telekolleg II. Cursus geschiedenis, les 3: De Franse revolutie.

11.00 Sehen statt hören. Weekmagazine voor doven en slechthorenden.

11.30 Ihre Heimat - unsere Heimat. Magazine voor gastarbeiders uit Griekenland, Spanje en Joegoslavië.

12.30 Tele-Akademie. Dr. Constantin von Barlowen: Wechselwirkungen zwischen Technologie und Kultur.

15.00 Onbekend.

17.15 Wandertips. St. Odile.

17.25 Wandertips. St. Odile.

18.00 Touristik-Tip. Toeristisch magazine.

18.15 Klipp-Klapp. Muziek en amusement met Britta.

19.00 Abendschau Blick ins Land am Sonntag.

19.30 Ich trage einen grossen Namen. Spelprogramma met Hans Gmür. Aansl.: Europa-Brücke.

20.15 Baden-Badener Disput. Discussieprogramma met Adolf Muschg.

21.45 Südwest aktuell - Neues.

21.50 Flutlicht. Actuele reportages, nieuws, sport en studioasten.

22.35 Kleinkunst aus... Kaiserslautern, cabaretprogramma.

23.20-23.25 Laatste nieuws.

Radio 1

Radio 1

Radio 1

Radio 1

Radio 1

Radio 1

Radio 1

Radio 1

Radio 1

Radio 1

Duitsland 1

09.30 Programma-weekoverzicht.

10.00 •• 37e Internationaal Muziekconcours van de Westduitse omroepen.

11.00 Uittreiking van de Vredesprijs. Namens de Westduitse boekhandel aan de schrijver Siegfried Lenz in de Paulskirche te Frankfurt.

12.30 •• Presseclub.

13.15 Tagesschau mit Wochenspiegel.

13.40 Programma-weekoverzicht.

13.45 45 Fleber. Gevarieerd magazine vanuit Berlijn.

14.30 Sandkasten-Djongs. Kinder- serie. Afl.: Auf der Kippe.

15.00 Ein Platz an der Sonne.

15.35 Seine Sekretärin. Amerikaanse speelfilm uit 1936 van Clarence Brown, met Clark Gable, Jean Harlow, Myrna Loy e.a.

16.30 ARD-Sport extra. Reportage van de marathon van Berlijn.

17.00 ARD-Ratgeber. Recht.

17.30 Regenbogen. Geschieden van Gott in der Welt. Vandaag: Theo von der Post.

18.00 Tagesschau.

18.05 Wir über uns.

18.10 Sportchau.

18.40 (TT) Lindenstrasse. Serie met Martin Armknecht, Joachim Luger, Ute Mora e.a. Afl.: Träume.

19.10 Weltpiegel. Reportages van buitenland-correspondenten.

19.50 Sportschau-Telegramm.

19.58 Programma-overzicht.

20.00 (TT) Tagesschau.

20.15 Das Film-Festival. Zimmer mit Aussicht. Engelse speelfilm uit 1985.

22.10 Verslag van de F.D.P.-partijdag.

22.25 Tagesschau.

22.30 Autoren, Stars und Geschäft. Literair magazine met o.m. een reportage van de Frankfurter Buchmesse.

00.00 Buchnacht Im Ersten. Aus dem historischen Römer in Frankfurt.

01.30 Tagesschau.

01.35-01.40 Nachtgedanken. Beschuouwing door Hans Joachim Kulenkampff.

Duitsland 2

09.00 •• Programma weekoverzicht.

09.30 Eucharistieviering. Vanuit de Hofkirche te Neumarkt. Celebrant: pastoor Johann Limbacher.

10.15 Mosaik. Vandaag: Tausche Tochter gegen Wohnung, ontmoeting met Ephraim Kishon.

11.00 •• Stadtschreiber Matinee. Ballone über Australien, reportage.

12.00 •• Das Sonntagskonzert auf Tournee. Een folkloristische middag te Volkach.

12.45 Heute.

12.47 Sonntagsgespräch.

13.15 Damals vor vierzig Jahren.

● O.W.Fischer en Maria Schell in 'Herz As'. (Duitsland 2 - 20.15 uur)

09.30 Eucharistieviering. Vanuit de Hofkirche te Neumarkt. Celebrant: pastoor Johann Limbacher.

10.15 Mosaik. Vandaag: Tausche Tochter gegen Wohnung, ontmoeting met Ephraim Kishon.

11.00 •• Stadtschreiber Matinee. Ballone über Australien, reportage.

12.00 •• Das Sonntagskonzert auf Tournee. Een folkloristische middag te Volkach.

12.45 Heute.

12.47 Sonntagsgespräch.

13.15 Damals vor vierzig Jahren.

Serie oude weekjournaals. Vandaag: Neues aus der Ostzone. Commentaar: Hans Werner Schwarze.

13.30 Die Welt des Märchens. Der Grosse und der Kleine Klaus (1), vrij naar het sprookje van Hans Christian Andersen.

14.15 Ein roter Luftballon. Met Johannes Dumpe, Ferdinand Dux, Peter Nottmeier en Anne-Christine Hansen.

14.45 Kennst Du das Land, wo die Zitronen blühen? Acteur Wolfgang Kaven treedt in het voetspoor van Duitse dichters door Italië.

België/TV 1

09.00 Bollen en Billie. Tekenfilmserie voor kinderen. Afl.: De specht.

09.05 Beertje Colargol. Kinderserie. Afl. 5. (herh.).

09.20 Vrouwtje Theelepelt. Tekenfilmserie voor kinderen. Afl.: Van de prins geen kwaad; Met mime meer kans.

09.35 De Smurfen. Tekenfilmserie naar de verhalen van de Belgische stripkenaar Peyo. Vandaag: Een smurrij Allerheiligen. (herh.).

10.00 Eucharistieviering vanuit de St. Martinuskerk te Genk.

12.45 Sunday Proms. Last night of the Proms - 1988.

15.00 De Jongen met de grote zwarte hond. Duitse jeugdfilm van Hannelore Unterberg met Niels Anschutz en Dagmar Monzel.

16.15 Blikvanger. Modemagazine. Thema: Kinder- en tienermode.

17.00 De jaren zestig. Mannix, Amerikaanse detectiveserie met Mike Connors in de hoofdrol. Afl.(slot): De prijs van een vakantie.

17.55 Nieuws.

18.00 Verkiezingsshow. Rechtstreeks vanuit de verkiezingsstudio met prognoses, uitslagen, commentaar van gasten en journalisten.

19.45 Nieuws.

20.00 Verkiezingsshow en nieuws.

Aansl.: Coda. Plastische kunsten: Vijf vrouwen in een straat (1971), van Ernst Ludwig Kirchner (Walraf-Richartz museum Keulen). Uit de reeks 100 meesterwerken.

23.30-02.00 Teletekst voor iedereen. Verkiezingsuitslagen.

België/TV 2

14.00 Stadion. Sport, nationaal en internationaal.

18.00 Tik Tak. Animatieserie. Afl. 237.

18.05 Plons. Afl.: Plons en de fluitkel. (herh.).

18.10 Er was een keer... Korte verhalen verspreid door Jef Bruin. Vandaag: De guilzige zakenman. (herh.).

18.20 Leven... en laten leven. Tweewekelijks milieuprogramma.

19.40 Mededelingen en programma-overzicht.

19.45 Nieuws.

20.00 Kijk uit. Verkeers tips. Vandaag: Liever geen ongelukken met vrachtauto's.

20.05 Sportweekend.

20.40 Congo Express. Belgische speelfilm uit 1986 van Armand de Hessele en Luk Gubbeles.

22.00-23.00 Steek-er-wat-van-op-show. Praatprogramma met Emiel Goelen. Thema: De mannen en de mannenbeweging.

● Emiel Goelen in de 'Steek-er-wat-van-op-show'. (België/TV 2 - 22.00 uur)

België/RTBF 1

09.30 Heilige Mis vanuit Straatsburg door Paus Johannes Paulus II. 12.30 A la conquête de l'Angleterre: documentaire. 13.00 Journaal. 13.20 Actualités à la une. 15.00 La fureur de vaincre. Hongkongse speelfilm uit 1971. 16.35 Cinéma à la une. 16.40 Le chemin des écoliers, schooltelevisie. 17.05 Variétés à la une. 17.10 Dimanche musique: Slavische muziek. 18.00 Spéciale Elections Communales 1988, nieuws. 18.05 Noubanimé. 18.30 Spéciale

Elections Communales 1988. 18.30 Le week-end sportif. 19.00 Spéciale Elections Communales 1988, vervolg.

19.05 Le week-end sportif. 19.25 P.M.U. Belge. 19.30 Journaal. 20.15 Cinéma à la Une. 22.20 Tubes 88, amusementsprogramma. 21.25 Feu la mère de Madame, toneelstuk. 22.00-00.00 Spéciale soirée des Elections Communales 1988.

België/Télé 21

14.00 Wielrennen Chaville-Tours.

17.00 Spéciale Elections Communales 1988. 19.30 Journaal met simultaanvertaling in gebarentaal. 20.15 Spéciale Elections 1988. 22.00-22.55 Le week-end sportif.

TV5

12.00 L'Assiette anglaise. 13.00 Journal Télévisé. 13.30 Les cinq dernières minutes. 15.00 Variétés. 16.05 Les brèves. 16.10 Les Carnets de l'aventure. 16.30 Histoires naturelles. 17.00 Sports magazine. 17.50 Les brèves. 18.00 Une chance sur mille. 19.15 La chance aux chansons. 19.45 Papier glacé. 20.00 Variétés. 22.00 Journal Télévisé. 22.35 7.7. 23.30 Sirocco. 00.30-01.00 Papier glacé.

Radio 1

Radio 1

Radio 1

Radio 1

Radio 1

Radio 1

'Tien met een gniffel' nieuwste show van Tineke Schouten

'Somber zijn is er niet bij, er is al ellende genoeg'

Van onze showpagina-redactie

UTRECHT - Tineke Schouten laat weer van zich horen. Ze werkt aan een nieuwe show, die 'Tien met een gniffel' gaat heten. Met de voorbereidingen daarvan is ze momenteel druk doende. Overigens: na ruim twee jaar niet op televisie te zijn geweest, was de cabaretière zojuist bij Veronica anderhalf uur lang op het scherm met liedjes en conférences uit haar show 'Tien in Topvorm'. Twee seizoenen toerde ze daarmee door ons land en de tv-registratie had plaats gedurende vier voorstellingen in twee dagen. „Het was tevens het einde van die show en ik moest daarna wel even een weekje bijkomen,” zegt Tineke.

De reacties op de vorige week gebrachte tv-show waren zeer positief. Tineke Schouten: „Bij het samenstellen van het programma is alleen genomen wat voor televisie boeiend was. Het moest op het scherm allemaal ook wat sneller ogen, vandaar dat we hier en daar wat hebben ingekort. Verder zijn onderdelen van de show, die alleen sfeerbepalend zijn voor het theater, weggelaten.” Tineke imiteerde op haar manier Barbra Streisand, Madonna en Dolly Parton. Samen met Laurens Oudewortel, die haar bij sommige sketches in de show assisteerde, en met pianist Jean-Louis van Dam, slagwerker Fred van Opzeeland en bassist Robert Verweij. De laatste zal er in het nieuwe seizoen overigens niet meer bij zijn, „want hij heeft toch meer een jazzhart”, aldus Tineke.

Met 'Tien in Topvorm' trad ze in de afgelopen twee theaterseizoenen op voor in totaal 280 volle zalen. Ze is nu haar Utrechtse cabaretperiode nu voor het vijfde seizoen in haar eentje op pad geweest, waarbij ze eerder met de shows 'Typisch Tien' en 'Steeds Opnieuw' voor de dag kwam. „Gewoon gezellig en lekker lachen, zonder hoogdravend gedoe”, is haar credo. „Het dagelijkse leven is de basis voor mijn liedjes en sketches. Het gaat daarbij steeds over zaken, die ieder mens kan meemaken. Er zijn in de show dan ook wel ontroerende momenten, maar somber zijn is er niet bij. Er is al ellende genoeg in de wereld”, vindt Tineke.

'Hoger lager' verdwijnt

BRUSSEL - Walter Capiau, presentator van het populaire BRT-spelprogramma 'Hoger Lager' heeft een contract getekend met de Vlaamse commerciële televisie, VTM. Als gevolg daarvan heeft de BRT-leiding besloten het programma 'Hoger Lager' af te voeren. De laatste uitzending is voorzien op 5 januari. In plaats van 'Hoger Lager' komt een nieuw spelprogramma dat wordt gepresenteerd door Dré Steemans, alias Felice Damiano. Met het typetje Damiano - een gebrekkig Nederlands sprekende Italiaan - verwierf Steemans, via de BRT-radio, snel grote bekendheid. De titel van het nieuwe spelprogramma is nog niet bekend.

De voorbereidingen van 'Tien met een gniffel' geven haar op het moment overigens weinig reden tot lachen. „Het schrijven van een show is het moeilijkste wat er is. Dat is de enige tijd dat ik medelijden met mezelf heb. Het geeft ook een enorme druk. De theaters zijn al geboekt, de arrangeurs en muzikanten willen aan het werk en alles moet op tijd klaar zijn. Bovendien ben ik steeds vanaf het begin succesvol geweest en iedereen verwacht dat je de volgende keer nog beter zult zijn. We zijn nu aangeland bij de laatste loodjes, waarna over veertien dagen in Cuyck de eerste try-out volgt. De show staat voor tachtig procent op papier en ik ben nog druk aan het schrijven, zodat er toch wel een portie gezonde stress is.

De liedjes kan ik wel steeds ruimschoots van tevoren bedenken, maar sketches moeten groeien. Ik spaar hiervoor ideeën en noteer de typetjes, die ik kan gebruiken, maar ik kan in de looptijd van een voorstelling geen twee dingen tegelijk doen, zodat ik pas aan de slag ga, wanneer de show is afgelopen. Ik sluit me dan op in m'n werkkamer, bekijk de krabbeltjes, dub over de ideeën en maak een raamwerk van wat ik denk te gaan doen. Ik begin dan eerst met het openingslied en ach, dan komt de rest vanzelf wel. Het gekke is echter dat ik de leukste invallen altijd pas op het laatste moment krijg.

Voor het echte schrijven verdwijnt ik trouwens naar een hotel. Dat betekent 's maandags vertrekken en vrijdagds weer thuiskomen. Zo heb ik nu zo'n week of vijf gewerkt. Humor is een serieuze zaak en als ik thuis blijf, wordt ik te gauw afgeleid. Ik heb bijvoorbeeld twee dochtertjes. Sigrid van vijf en Stephanie van twee jaar en ook al is er een kindermisje, je bent dan toch steeds met die schatten in de weer.”

De nieuwe show is bedoeld voor twee seizoenen, aldus Tineke. „Laurens Oudewortel gaat nu meer dingen doen en dat wordt vast heel geïnteressant. Ik ben in principe ook bereid om het hierna eens anders aan te pakken. Altijd alles in je eentje opknappen, legt toch wel een grote druk op je schouders. Maar ach, het is ook een kwestie van even doorbijten. Wanneer straks de show lekker gaat lopen, dan maak ik me niet meer zo dik. Er is er altijd wel even de spanning vooraf, maar als ik dan het applaus hoor, voel ik me weer kiplekker.”

• TINEKE SCHOUTEN

„...de leukste invallen krijg ik altijd pas op het laatste moment”...

Nieuwe tv-serie met Johnny Kraaykamp

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM - 'Laat maar zitten' is de titel van de nieuwe Nederlandse achtdeelige comedy-serie, waarvan zondagavond (vanaf 19.54 uur op Nederland 1) het eerste deel wordt uitgezonden. Johnny Kraaykamp neemt in deze serie de hoofdrol voor zijn rekening en Herman Onno Faber is, net als zijn vader, inbreker van beroep. Zijn opa was de laatste paardedief in Nederland en zijn betovergrootvader de eerste treinrover. „Hij was er zo snel bij. Er liepen toen in Nederland nog niet eens treinen.”

Sadistisch

Faber is altijd een succesvol inbreker geweest, maar hij moest zo nodig zijn vakgebied uitbreiden. Dom, bleek al snel. Hij jatte een vrachtwagen waarvan de remmen niet werkten, waaronder geen uitlaat hing en die te zwaar beladen was. „Daar knalde ik met een gang van 120 km per uur door Amsterdam Noord.”

Dat viel op, vooral toen de rit eindigde in een bijkouken waar zojuist een vrouw in een pan met uien stond te roeren. Herman werd gepakt. Gezien zijn status wordt hij veroordeeld tot drie jaar onvoorwaardelijk gevangenisstraf, die hij moet uitzitten op een waddeneiland ten noorden van Delfzijl.

Lol

Van de Rest en Kraaykamp werkten al eerder samen met het theaterstuk 'De Fantast'. Die samenwerking beviel beiden zo goed dat ze gezamenlijk een contract hebben afgesloten om de eerste vijf jaar met elkaar in zee te gaan. Van de Rest: „En er zijn al plannen genoeg. Binnenkort gaan

• JOHNNY KRAAYKAMP, RUDY FALKENHAGEN en HAYE van der HEYDEN in een scène uit 'Laat maar zitten'.

we het theater in met 'De Humorist'. Die productie loopt tot januari waarna we de volgende veertien afleveringen van 'Laat maar zitten' op gaan nemen.”

Van de Rest heeft zichtbaar plezier in de samenwerking met Kraaykamp: „John is een komisch acteur. Hij wil niet leuk zijn, hij is het. Tijdens de opnamen hebben we vreselijk veel lol gehad. Je ziet het bij

John aan zijn ogen, beginnen die op een bepaalde manier te knippen dan wordt het lachen. Er zijn dan ook heel wat opnames de mist in gegaan. Daarvan maken we een negende aflevering. Allemaal 'bloopers'.” De lol ontstond niet door improvisatie. Kraaykamp: „Dat doe ik vrijwel nooit. Ik denk na en leg elk regeltekst op een weegschaal. Hoeveel

het weekeinde een van de vele misen in de kloosterkerk bezochten. Tevens maakte ze als enige tv-ploeg opnamen van de plechtige bijzetting van de stoffelijke resten van pater Karel in een nieuwe tombe in deze kerk. Ook werden opnamen gemaakt in en rond de Carolushoeve in Munstergeleen, het geboortehuis van Karel Houben. Tervooit sprak hier met de vice-postulator in Nederland, de passionist Pierre van der Heijden uit Sittard. Het programma begint om 11.55 uur op Nederland 1.

Tervooit voerde op Mount Argus gesprekken met ordegenoten van pater Karel en met pelgrims, die in

Na diefstal auto Draaiboek Honeymoonquiz zoek

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM - De spiksplinter-nieuwe opzet voor acht nieuwe afleveringen van Ron's Honeymoonquiz is ontvremd. De dikke harmonica met verslagen, nieuwe spelopzetten en kostenramingen van de show lagen in de auto van TROS-producente Xandra Barents. Ze ontdekte gistermorgen op de Kappittelweg in Hilversum dat haar grijze Golf GTI, met daarin alle vertrouwelijke informatie over de nieu-

we Honeymoonquiz, was gestolen.

Een woordvoerster van de TROS spreekt over een 'ramp'. Bij de versumse politie is direct aangegange van de diefstal gedaan. Aan alle politiekorpsen is een telex uitgegaan waarin de auto nauwkeurig is beschreven staat alsmede bijzonderheden omtrent de documenten van het spelprogramma. Ook de grove overgangen zijn attent gemaakt op de diefstal.

Xandra Barents: „Begrotingen, verslagen, de complete opzet van nieuwe spelletjes; kortom alles wat nodig is voor de nieuwe show was kwijt. Van een beperkt aantal brieven is slechts afschriften overgebleven. Het is ronduit verspreid. Organisatorisch zitten we met onze handen in het haar.”

Op zoek naar nieuw carnavalstalent

ROERMOND/SWALMEN - Nieuw carnavalstalent krijgt de kans om zich te presenteren aan verenigingen en organisatoren van zittingen en bonte avonden.

men. In aansluiting op deze 'voorstelronde' houdt de BCL haar jaarvergadering.

Tijdens een zogeheten 'voorstelavond' van de Bond van Carnavalsverenigingen in Limburg (BCL) kan men hiervoor terecht op zaterdag 22 oktober vanaf 17.33 uur in de harmoniezaal van Swal-

men. In aansluiting op deze 'voorstelronde' houdt de BCL haar jaarvergadering. Artiesten uit Limburg die graag van deze presentatiemogelijkheid willen maken, kunnen zich melden bij de B.C.L., ter attentie van Dré Peters, Prins Bernhardstraat 44, 6043 BH te Roermond. Voorts meer info: ☎ 04750-19045, bsl 34892.

Schlagerfestival op 23 oktober bij RTL

Van onze rtv-redactie

KEULEN/HERLEN - De Duitstalige satellietzender RTL-Plus brengt op zondagmiddag 23 oktober tijdens een anderhalf uur durend tv-programma een uitgebreide samenvatting van het recente schlagerfestival in Kerkrade. Zoals bekend werd dit in het weekend van 9 en 10 september voor de zeventiende maal in de Rodahal gehouden. RTL-Plus van 16.15 tot 17.45 uur een compilatie van het schlagerfestival met het accent op de Duitstalige nummers. Tot de artiesten, die Dannie Christian presenteert, behoren: Bata Illic, Andy Borg, Jonny Hill, Mieke, Chris Roberts, Bernd Clüver, Peter Orloff, Chris Wolff, Freddy Breck, Micha Marah, Tommy Steiner, Camillo Felgen, Klaus Densow, Lena Valaitis, Nina & Mike, Daniel David, Heino, Danny de Munk en Rex Gildo.

• LENA VALAITIS

...bij RTL-Plus met het lied 'Nastrowje mister Gorbatsjov'...

Van onze verslaggever

GELEEN - De KRO besteedt zondag in haar kerkelijk tv-programma 'Vijf voor Twaalf' aandacht aan de zaligverklaring van pater Karel Houben uit Munstergeleen, die 16 oktober in Rome plaatsvindt.

Een filmploeg onder leiding van Frans Tervooit filmde enkele dagen in en rond het kloostercomplex op Mount Argus in Dublin, waar pater Karel een groot deel van zijn hele leven heeft gewoond en gewerkt. Vooral hier werd hij geliefd vanwege

Zondag in 'Vijf voor Twaalf' KRO-programma over zaligverklaring

ge zijn hulp aan de armen en de gezegende kracht die door velen aan zijn handen werd toegekend.

Tervooit voerde op Mount Argus gesprekken met ordegenoten van pater Karel en met pelgrims, die in